TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

13'üncü Birleşim
25 Ekim 2017 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**166**
II.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**170**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*170:174*
1.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Van depreminin 6'ncı yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	170:171
2.- İstanbul Milletvekili Serap Yaşar'ın, 9-13 Ekim 2017 tarihlerinde yapılan Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Sonbahar Oturumu izlenimlerine ilişkin gündem dışı konuşması	171:172
3.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, yargının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	173:174
III.- AÇIKLAMALAR	**174,187,196,205,207, 208,234,247**
1.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, Çukurova Havaalanı inşaatının durumuna ilişkin açıklaması	174

Sayfa

2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, staj sürelerinin borçlanma kapsamında sayılması ve staj başlangıç tarihinin emeklilik hesaplanmasında da başlangıç tarihi olarak kabul edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 174

3.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, Cumhurbaşkanına hakaretten hakkında soruşturma başlatılan kişiler ile Abdullah Gül ve Ahmet Necdet Sezer döneminde aynı suçtan hüküm giyen kişi sayısı hakkında bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması 174:175

4.- Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer'in, çiftçilerin, kredi borçlarının ertelenmesiyle ilgili kararnamenin açıklanmasını beklediklerine ilişkin açıklaması 175

5.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, kömür fiyatlarındaki artışa ve Hükûmeti bu konuda bir an evvel önlem almaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 175

6.- Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı'nın, TÜRGEV'in Mardin'de açmış olduğu öğrenci yurduna ilişkin açıklaması 175

7.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Hakkâri Çukurca'da şehit olan Üsteğmen Ozan Olgu Köreke'ye Allah'tan rahmet dilediğine, terörü bitirme sözü verenlerin bir öz eleştiri yapmalarını ve barış ve huzurun bir an önce tesis edilmesini dilediğine ilişkin açıklaması 176

8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Hakkâri Çukurca'da şehit düşen hemşehri Üsteğmen Ozan Olgu Köreke'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve milletin geçmişte olduğu gibi bugün ve yarın da her türlü terör örgütüyle ve destekçileriyle mücadele edeceğine ilişkin açıklaması 176

9.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, Cumhurbaşkanı ve Hükûmetin Reza Zarrab'ın ABD'de tutuklanmasına gösterdiği ilgiyi Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'dan neden esirgediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 176

10.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, AKP'li belediye başkanlarının zorla istifa ettirilmelerinin nedenini herkesin bilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 177

11.- Erzurum Milletvekili Orhan Deligöz'ün, PKK'nın 25 Ekim 1993'te Erzurum'un Çat ilçesi Yavi Mahallesi'nde gerçekleştirdiği katliamın yıl dönümüne ilişkin açıklaması 177

12.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, çiftçilerin maliyet artırıcı unsurlarda ve özellikle mazotta vergilerin kaldırılmasını dört gözle beklediğine ilişkin açıklaması 177

13.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bir kişinin her yere atama yapmasının doğru olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 178

14.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Çankırı'nın Orta ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması 178

Sayfa

15.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, halkın seçtiği belediye başkanlarının serbest bırakılmasını ve kayyumların geri çekilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması 178

16.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Gültan Kışanak ve Fırat Anlı'nın gözaltına alınmalarının yıl dönümüne, kayyumların toplumda yarattığı tahribata, insan hakları savunucularının derhâl serbest bırakılması gerektiğine ve önergelerine uygulanan sansürün ciddi bir hâl aldığına ilişkin açıklaması 179:180

17.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 11 Ağustos 2017 tarihinde Trabzon'un Maçka ilçesinde şehit edilen Eren Bülbül'ü rahmetle andığına ve katillerinden birinin yakalanmasından memnuniyet duyduklarına, silahlı saldırıya uğrayarak şehit olan güvenlik personeli Bilal Dicle'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve bir gün önce Genel Kurulda yapılan açık oylamada pusulayla oy kullanan milletvekillerinin salonda bulunmamalarının tasvip edilecek bir husus olmadığına ilişkin açıklaması 180:181

18.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 25 Ekim Âşık Veysel'in 123'üncü doğum gününe, Genel Kurul salonunda olmayanlar adına oy pusulası gönderilmesine ve böyle bir tablonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına gölge düşürdüğüne, bu kişiler hakkında işlem yapılmasını beklediklerine ilişkin açıklaması 181

19.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, 25 Ekim Âşık Veysel'in 123'üncü doğum gününe ve AK PARTİ Grubu olarak pusula veren milletvekillerinin salondan ayrılmaması ve herhangi bir şekilde olmayan kişiler adına kesinlikle pusula verilmemesi yaklaşımında olduklarına ilişkin açıklaması 182

20.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Tekirdağ'ın Saray ilçesinde dere taşması nedeniyle bir zırhlı aracın sel suyuna kapıldığına ve bir askerin kaybolduğuna, Trakya'nın iklim yapısını bozan çevre tahribatının devam ettiğine ilişkin açıklaması 187

21.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 196:197

22.- Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın, İstanbul Milletvekili Hüseyin Bürge'nin HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 197

23.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 205

24.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, duruma göre Cumhurbaşkanı veya AK PARTİ Genel Başkanlığı sıfatlarının kullanılmasının Türkiye'de siyaseten yaşanılan en büyük kargaşalardan biri olduğuna ilişkin açıklaması 205

Sayfa

25.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 206

26.- Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü'nün, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 206

27.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'in sağlık sorunları nedeniyle istifa kararına ilişkin açıklaması 207:208

28.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, HDP Grubu olarak İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'e bundan sonraki yaşamında başarılar ve sağlık problemlerinde şifa dilediklerine ilişkin açıklaması 208

29.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu arasında yapılan sözleşmede bazı hususların açıklığa kavuşturulması gerektiğine ilişkin açıklaması 234

30.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kosova arasında yapılan sözleşmenin süresiz olduğuna ve aynı maddenin tekrar edildiğine ilişkin açıklaması 247

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI **182,208**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, salonda olmayan milletvekilleri adına oylama pusulası verilmesinin büyük bir rahatsızlık yarattığına ve bu konuda hassasiyet gösterilmesi gerektiğine ilişkin konuşması 182:183

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Başkanlık Divanı olarak İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'e bundan sonraki yaşamında başarılar ve sağlıklı günler dilediklerine ilişkin konuşması 208

V.- ÖNERİLER **183,187,192,197,207**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *183:187,187:190, 192:195,197:203,207*

1.- MHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, şehirde üretime, istihdama zarar verecek ve ciddi boyutlarda mağduriyetler yaşanmasına yol açacak olan Samsun Gülsan Sanayi Sitesi'nin yıkılması kararının tüm boyutlarıyla araştırılarak sorunların çözümüne yönelik alınacak tedbirlerin ve yapılabilecek düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 25 Ekim 2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 25 Ekim 2017 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 183:187,187:189

Sayfa

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, İstanbul'un silüetinin bozulmasının, tarihinin yok edilmesinin ve çevre tahribatının geri dönülmez boyutlara ulaşmasının araştırılması amacıyla 24/10/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 25 Ekim 2017 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 189:190,192:195,197:198

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, Marmara Denizi'nde boyutları gittikçe büyüyen kirlenmenin ekonomik zararlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1596) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2017 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 198:203,207

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR 190,196,203,213

1.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün HDP grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 190:191

2.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 191:192

3.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, İstanbul Milletvekili Hüseyin Bürge'nin HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 196

4.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 203:204

5.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın 480 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 213:214

6.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 214

7.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 215

Sayfa

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI **207,208**

A) ÖNERGELER *207,208*

1.- İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'in milletvekilliğinden istifa ettiğine ilişkin önergesi (4/109) 207,208

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **209,215,235,247,271**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ *209:213,215:233,235:246, 247:270,271:306*

1.- Helal Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (1/886) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 501) 209

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/740) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 480) 209:213,215:233,271:288

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 121) 235:246,247:258,271:288

4.- Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Millî Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 325) 259

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) 259:260,271:288

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/826) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 482) 260:261,271:288

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Savunma ile İlgili Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Konusunda Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/735) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 479) 261

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 142) 261

Sayfa

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361) 262

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/729) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 477) 262

11.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/762) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 478) 262:263,271:288

12.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 101) 263:264,289:306

13.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 100) 265:266,289:306

14.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Bilim ve Teknolojide İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/667) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı:463) 266

15.- AB-EFTA Ortak Transit Ortak Komitesinin 20 Mayıs 1987 Tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi Değiştiren 28/04/2016 Tarihli ve 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/745) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 457) 266

16.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/787) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 461) 266

17.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/723) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 464) 266

Sayfa

18.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) 267,289:306

19.- Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 365) 268,289:306

20.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366) 269:270,289:306

21.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 367) 270

22.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 368) 270

IX.- OYLAMALAR **271**

1.- (S. Sayısı: 480) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 271:288

2.- (S. Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 271:288

3.- (S. Sayısı: 10) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 271:288

4.- (S. Sayısı: 482) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 271:288

5.- (S. Sayısı: 478) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 271:288

Sayfa

6.- (S. Sayısı: 101) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 289:306

7.- (S. Sayısı: 100) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 289:306

8.- (S. Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 289:306

9.- (S. Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 289:306

10.- (S. Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 289:306

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI **307**

1.- Zonguldak Milletvekili Şerafettin Turpcu'nun, kömür ithalatına getirilen ek mali yükümlülüklerden elde edilen gelire ve kullanıldığı alanlara ilişkin Başbakandan sorusu ve Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın cevabı (7/14486) 307:308

2.- Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın, kabine değişikliği sonrasında bazı kamu bankalarının bir bakanın görev alanı içinde gösterilmemesine ilişkin Başbakandan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/16264) 309:312

3.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, 2017 yılı borçlanma limitinin aşılmasına ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/16309) 313:316

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.02'de açılarak beş oturum yaptı.

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, Kayseri Kitap Fuarı'nda yaşanan olaylara,

Nevşehir Milletvekili Ebubekir Gizligider, 137'nci PAB Genel Kurulu'na,

Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya, 2017 yılında yaşanan doğal afetler nedeniyle mağdur olan üreticilerin durumuna,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Kayseri Milletvekili İsmail Tamer, Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay, İzmir'de taş ocaklarının yarattığı sorunlara,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Hükûmetin bütçeyi har vurup harman savurduğuna, ders kitapları için yeni bir ihale yapılacağına ve bunun faturasının da halka kesileceğine,

İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, Hakkâri'de şehit olan Üsteğmen Ozan Olgu Köreke'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve Sultanbeyli Mülteciler Toplum Merkezine,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, Bakanlar Kurulunun bir an evvel resmî ilan tarifesinde artışa giderek yerel basına sahip çıkması gerektiğine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, AKP'nin Türkiye tarımını yönetemez duruma geldiğine,

Adana Milletvekili İbrahim Özdiş, raporlu ilaç kullanılan bazı hastalıklarda SGK'nın ilaç ücretini karşılaması için gerekli olan rapor süresinin üç aya indirilmesine,

Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer, Sağlık Bakanlığında ek atama bekleyenler ile öğretmen atamalarının bir an önce gerçekleştirilmesini dilediğine,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, istifa ettirilen Büyükşehir Belediye Başkanının Bursa'da bıraktığı hasarlara,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, Tapu ve Kadastro personelinin döner sermayelerinden faydalanamadığına ve taşeron işçilere hak ettikleri kadroların verilmesini talep ettiğine,

Denizli Milletvekili Melike Basmacı, Pamukkale Üniversitesinde yapılan yemek bedeli ihalelerine,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Avrupa Birliğine üyelik müzakerelerinin canlandırılmasına yönelik ne yapıldığını öğrenmek istediğine,

Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım, Van depreminin 6'ncı yıl dönümüne ve SES sendikası eski üyesi, İHD eski yöneticisi Mahmut Konuk'a yapılan haksızlığı protesto ettiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, bu karmaşık ortamda dürüst olmanın ve dürüst kalmanın zorlaştığına,

Giresun Milletvekili Sabri Öztürk, KEİPA Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komitesi olarak 18-21 Ekim tarihleri arasında Arnavutluk'a gerçekleştirdikleri ziyarete,

Çanakkale Milletvekili Bülent Öz, OHAL'in neden kaldırılmadığını ve seçilmiş belediye başkanlarının neden istifa ettirildiğini öğrenmek istediğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Van depreminin 6'ncı yıl dönümüne, uzman erbaşlara tabanca verilmesinin acilen gündeme alınması gerektiğine, Hakkâri Çukurca'da şehit olan askere Allah'tan rahmet dilediğine, Mardin Artuklu'da yaralanan 2 polise acil şifa dilediğine, Şerafettin Karcı'nın şehadetinin 38'inci yıl dönümüne ve taşeron işçilere kadro verilmesi konusunun ivedilikle halledilmesi gerektiğine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Şırnak'ta bir kömür ocağında meydana gelen iş cinayetinde hayatını kaybeden 8 kişiye Allah'tan rahmet dilediğine, İhsan Eliaçık'a Kayseri'de yapılan saldırıyı kınadığına, Van depreminin 6'ncı yıl dönümüne, İmralı Cezaevinde tutulan Öcalan'ın durumu ve neden ziyaretlerin engellendiği hakkında Adalet Bakanından açıklama beklediğine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Van depreminin 6'ncı yıl dönümüne, terör saldırılarında şehit olanlara Allah'tan rahmet dilediğine, Abdülmecid Efendi Konağı'ndaki heykel ve resim sergisine yapılan saldırıya, Cumhurbaşkanına "reis" şeklinde hitap edilmesine ve taşeron çalışanların yaptıkları işe göre memur veya işçi kadrolarına geçirilmesi taleplerinin dikkate alınması gerektiğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Cumhurbaşkanı Meclise gelirken uygulanan güvenlik prosedürünün normal olduğuna, "reis" kelimesini pejoratif anlamda kullanmak yerine tarihteki karşılığıyla düşünmenin daha doğru olacağına, devletin kaçak kömür ocaklarına ihtiyacı olmadığına ve terörle kararlı bir mücadele sürdürüldüğüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman başkanlığındaki bir heyetin Sırbistan Ulusal Meclisi Başkanı Maja Gojkovic'in vaki davetine icabet etmek üzere 22-25 Ekim 2017 tarihleri arasında Sırbistan'a resmî ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

MHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, Kahramanmaraş Milletvekili Fahrettin Oğuz Tor ve arkadaşları tarafından Türkiye'de kayıt dışı ekonominin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1432) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

HDP Grubunun, 24/10/2017 tarihinde Şırnak Milletvekili Aycan İrmez ve arkadaşları tarafından, Şırnak Merkez-Cizre Karayolu üzerinde bulunan 1 no.lu kömür ocağında meydana gelen ve 8 işçinin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan maden faciası ile madencilik sektöründeki işçi kıyımının tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (5723 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 24 Ekim 2017 Salı günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına,

CHP Grubunun, 24/10/2017 tarihinde Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve arkadaşları tarafından, Şırnak'ta meydana gelen göçüğün sorumlularının araştırılması ve madenlerde benzer iş kazalarının yaşanmaması için gereken incelemelerin yapılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1427 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 24 Ekim 2017 Salı günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 24 Ekim 2017 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan 501 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve 501 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Denizli Milletvekili Melike Basmacı, Denizli'nin İncilipınar Mahallesi'nde yaşanan sel baskını için Pamukkale Belediyesi ile Büyükşehir Belediyesinin sorumluluk almadığına ve Denizli vekillerinin müdahale etmesini rica ettiğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Denizli'nin İncilipınar Mahallesi'nde yaşanan sel baskınına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan, Denizli'nin İncilipınar Mahallesi'nde yaşanan sel baskını için geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

Bolu Milletvekili Ali Ercoşkun'un, (2/713) esas numaralı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Ankara Milletvekili Levent Gök, Bolu Milletvekili Ali Ercoşkun'un doğrudan gündeme alınma önergesini AK PARTİ Grubunun reddetmesine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Ankara Milletvekili Levent Gök, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasına alınan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Helal Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (1/886) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 501),

3'üncü sırasına alınan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/740) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 480),

4'üncü sırasına alınan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 121),

5'inci sırasına alınan, Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 325),

Görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasına alınan, Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

(1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 124), görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

Bolu Milletvekili Tanju Özcan, Antalya Milletvekili Mehmet Günal'ın 124 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Antalya Milletvekili Mehmet Günal, Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Milliyetçi Hareket Partisine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 124 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, 5 Eylül 2012 tarihinde yaşanan cephanelik patlaması duruşmasında bir şehit yakınına yapılan muameleye ve kamu görevlilerinin şehit yakınlarına ve gazilere karşı daha hassas davranmaları gerektiğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'ın 124 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, yapılan açık oylamada oyların usulsüz gönderilmesi suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine gölge düşürülmesini kabul etmediklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, 25 Ekim 2017 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 20.54'te son verildi.

Pervin BULDAN
Başkan Vekili

Fehmi KÜPÇÜ
Bolu
Kâtip Üye

Ömer SERDAR
Elâzığ
Kâtip Üye

25 Ekim 2017 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 13'üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Van depremi hakkında söz isteyen, Van Milletvekili Sayın Lezgin Botan'a aittir.

Buyurun Sayın Botan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

II.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Van depreminin 6'ncı yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

LEZGİN BOTAN (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; altı yıl önce 23 Ekim-9 Kasım 2011 tarihleri arasında Van'da 2 tane büyük deprem felaketi yaşandı. Bu münasebetle söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Van'da yaşanan 2 ayrı depremde 644 canımızı yitirmişiz; 2 bine yakın yurttaşımız yaralanmış, binlerce ev hasar görmüş, on binlerce insanımız evsiz barksız kalmış, binlerce iş yeri hasar görmüştür. Van halkı, yaklaşık bir buçuk yıl boyunca kentten uzak, 52 ayrı kentte yaşamak durumunda kalmıştır. Bu vesileyle, yaşamını yitiren 644 yurttaşımızı, canımızı rahmetle anıyor ve böylesi felaketlerin bir daha yaşanmamasını temenni ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Van depreminin üzerinden altı yıl geçmesine rağmen depremin etkileri hâlen devam etmektedir çünkü yıkım ve tahribat ciddi boyutlarda olduğu hâlde, bütüncül ve bütün tarafların katılımını esas alan bir planlama yapılmadı. Bu zor süreçte, Van kendi yaralarını kendi sararak ayağa kalkmaya çalıştı. Dolayısıyla, devletin afet yönetimi konusundaki yetersizliğinin, hatta beceriksizliğinin cezasını bir kez daha Van halkı ödemek durumunda kaldı.

Özellikle, dönemin AKP Hükûmetinin siyasi saiklerle Van'ı afet bölgesi ilan etmemesi sorunları daha çok derinleştirdi çünkü deprem gibi ağır bir sosyal travmada bile AKP, A belediyesi, B belediyesi hesabı yaparak o dönemde büyük bir ayrımcılığa imza atmıştır.

AKP, 2011 yılındaki depremi bugün Van'da kayyumlar eliyle sürdürmektedir; kayyumları atamak suretiyle Van'ı, Van halkını bir kez daha cezalandırmıştır. Dolayısıyla, iş yerlerinin bir yıldan fazla süreyle kapandığı ve kent nüfusunun göç ettiği Van'da ciddi ekonomik krizler yaşanmış, etkileri hâlâ bugün de sürmektedir. Tabii, esnafın vergi ve kredi borçlarının mücbir sebeplerle ertelenmesi olumlu olsa da başvuru süresinin kısıtlı tutulması nedeniyle maalesef 20 bine yakın mağdur bu durumdan yararlanamamış. Bunun da mutlaka gözetilmesi ve bir çözüme kavuşturulması lazım. Çünkü benzer bir felakette, Sakarya'da, doğru bir yaklaşımla -1999 depreminde- devlet orada vergi terkinine gitmiş

ve esnafa ayağa kalkması, yaralarını sarması için önemli imkânlar sağlamıştı. Sakarya sanayi kenti olmasına rağmen, Van Sakarya'dan çok daha fakir bir kentken bunun aynısının, vergi terkininin Van'da yapılmamasının sebebi acaba nedir?

Yine doğal afetin yaşandığı birçok yerin afet bölgesi ilan edildiğini biliyoruz. Neden Van'da aynı şekilde bu yapılmadı? Doğuya ayrı, batıya ayrı bir hukuk mu işletilmektedir? Müesses nizam olan yerleşik düzen devlet sisteminde, kanunlarda uygulama birliği esastır. Kısacası bu yaklaşım, tüccar ve esnafın bankalarla olan sorunlarını derinleştirmiş, esnafın sicilinin bozulmasına ve kredi kullanamamasına neden olmuş, daha büyük sorunlar yaşamasına sebep olmuştur.

Değerli milletvekilleri, Van depremi sonrasında barınma sorunları da yaşanmıştır; elektrik, altyapı sorunları devam etmektedir. TOKİ'de hâlen elektrik, altyapı sorunları büyük bir oranda çözülememiş. Oradaki şirket, hak sahiplerine yönetimi devretmesi lazımken altı yıldır orada haksız bir şekilde rant sağlamakta. Yoksul insanlarımızın oradaki durumu gözetilerek hazine arazileri üzerine yapılan deprem konutlarının… Yoksul, dar gelirli insanların TOKİ borçlarının bir an önce silinmesi gerekmektedir.

Yine o dönem Türkiye halklarının Van'a sağladığı 4 katrilyonun üzerindeki -o dönemki rakamla, parayla söylüyorum- bu paranın da nereye harcandığının ayrıca soruşturulması lazım. Devlet veya AKP Hükûmeti bunun bir kader ve mukadderat değil, depremlerin bilimsel olarak öngörülebileceğini, bunun için deprem master planlarının oluşturulup bu tür mağduriyetlerin başka kentlerimizde…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEZGİN BOTAN (Devamla) – Deprem kuşağında yaşadığımız için, benzer felaketlerle karşılaşılmaması için gerekli tedbirlerin alınması mevcut Hükûmetin sorumluluğundadır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Botan.

Gündem dışı ikinci söz, 9-13 Ekim 2017 tarihlerinde yapılan Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Sonbahar Oturumu izlenimleri hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Serap Yaşar'a aittir.

Buyurun Sayın Yaşar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

2.- İstanbul Milletvekili Serap Yaşar'ın, 9-13 Ekim 2017 tarihlerinde yapılan Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Sonbahar Oturumu izlenimlerine ilişkin gündem dışı konuşması

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 9-13 Ekim tarihleri arasında Avrupa Konseyi Karma Parlamenter Meclisi toplantısı vesilesiyle Strazburg'daydık. Bunun bir hafta öncesinde Fransa'nın Mulhouse şehrinde hepimizi derinden üzen ırkçı bir kundaklama olayı gerçekleşti. 3 küçük yavrumuz, 28 yaşında genç bir anne Avrupa'da yükselen yabancı düşmanlığı ve İslamofobinin kurbanı oldular.

Bu kundaklama sonucu ağır yaralanan ve ardından hayatını kaybeden genç anne Nihal Ertunç'un cenaze törenine katıldım; hayatını kaybeden 6 yaşındaki Emir, 7 yaşındaki Damla, 9 yaşındaki Sanem'in aileleriyle görüştüm, arkadaşlarının, evlerinin önünde ağladıklarına şahitlik ettim. Böylesine acı verici ve insanlık dışı bir olayın, yabancı düşmanlığı ve İslamofobinin politik dil ve medya dilinde her düzeyde yaygınlık kazanması ve kullanılması sonucu meydana geldiğini düşünüyorum.

Çok yakın bir zamanda, 3 Ekimde böylesine acı bir olay yaşanmışken amacı insan hakları, çoğulcu demokrasi ve hukukun üstünlüğü ilkelerini korumak ve güçlendirmek olan, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı sorunlarına çözüm aramak olan Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinin Genel

Kurulunda konuşma yapan bazı yüksek düzeyli devlet görevlilerinin İslam düşmanlığı içeren ifadeler kullanmaktan çekinmediklerini üzüntüyle izledim.

Genel Kurulda söz alarak bu şahsiyetlerden daha sorumlu bir dil kullanmalarını beklediğimizi; "İslam" ve "terörizm"i aynı cümlede kullanarak bunu özellikle belirtmelerinin nefret söylemini yaygınlaştırdığı ve bunun övündükleri Avrupa değerlerini tahrip ettiği konusunda uyarıda bulundum. Bu gidişe dur demeyenlerin de mevcut ve muhtemel kötü sonuçlara ortak olacaklarını belirttim. Teröristlerin mensup oldukları din, yaptıkları canice eylemleri iyi veya daha kötü yapmaz. Tek başına "terör" ve "terörist" ifadesi eylemin kötülüğünü yeterince güçlü biçimde ifade eder, fazladan başka bir tanımlamaya veya herhangi bir sıfata ihtiyaç yoktur. Hiçbir din, terör ve terörizmi desteklemez ve hiçbir din, terörizmle birlikte anılmayı da hak etmez.

Avrupa'da İslam ve yabancı karşıtı popülist siyasetçilerin güçlenip seçimleri kazanmasından sonra Avrupa'nın genelinde ortaya çıkan tablo ırkçı ve İslam karşıtı hareketler olarak AKPM'ye de yansımakta. Almanya'da son seçimlerde ırkçı, aşırı sağcı AfD Partisi 94 sandalyeyle Almanya Federal Meclisinin en kalabalık 3'üncü partisi olmuştur. Önümüzdeki dönemde bu milletvekilleri Konsey üyesi olarak AKPM çatısı altında da faaliyette bulunacaklardır yani yabancı düşmanları Konseyin en büyük gruplarından birisini oluşturacak. Bunun yol açacağı tehlikelere dikkatinizi çekmek isterim. Avrupa yakın tarihinde bugün bir utanç tarihi olarak hatırlanan ırkçılığın acı sonuçlarını bizzat yaşayarak gördük. Şimdi, göçmenlere ve yabancılara yönelik nefret söylemi, çoğulculuğuyla övünen Avrupa değerlerine zarar vermektedir.

Avrupa'da aşırı sağın yükselişi ne yazık ki Avrupa Konseyinin çalışmalarını da çok açık biçimde etkilemektedir. Konsey Genel Kurulunda son olarak "Vaclav Havel İnsan Hakları Ödülü" FETÖ terör örgütü üyeliğinden yargılanan ve insan hakları alanında hiçbir çalışması bulunmayan bir kişiye verildi. Sadece bu ödül konusunda yapılmış olan tercih bile yalnız o ülkenin ve o sivil toplum kuruluşunun mesuliyeti değildir, Konsey çatısı altında verildiği için Konseyin saygınlığını ve güvenilirliğini de zedelemiştir. Bir ülke demokrasisinin uğrayabileceği en ağır ve en alçakça girişime hedef olan ülkemizde bu suçun sorumlusu olarak tutuklu yargılanan bir şahsın böyle bir ödüle layık görülmesi bizim bakımımızdan kabul edilemez bir durumdur. AKPM böyle bir şahsa bu ödülü vermekle derin bir yanılgıya düşmüştür. Bu tutumunu sürdürmeye devam ederse biz ve bizim gibi ülkeleri bir daha kazanamamak üzere kaybetme riskiyle de karşı karşıyadır.

En temel insan hakkı olan yaşam hakkına kastetmiş terör zanlısını insan hakları savunucusu gibi gösteren AKPM'nin temel değerlerinden saptığını söyleyebiliriz. Demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü ilkelerinin koruyucusu bir örgütün çatısı altında akıl almaz yanlışlıklar gerçekleşmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERAP YAŞAR (Devamla) – Avrupa Konseyinin bir an önce bu yanlışlıklara izin vermeyerek bir otokontrol mekanizması geliştirmesini umuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yaşar.

Gündem dışı üçüncü söz, yargının sorunları hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Elif Doğan Türkmen'e aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

3.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, yargının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ELİF DOĞAN TÜRKMEN (Adana) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Kıymetli milletvekili arkadaşlar, Türkiye'de yargının durumuyla ilgili 2016'da yapılan bir ankette, yargıya güvenin yüzde 33'lerde olduğu açık bir gerçektir. Bugünün Adalet Bakanı 2014 yılında Bursa'da yapmış olduğu bir konuşmada, yargıya güvenin yüzde 20'lerde olduğunu kendisi bizzat beyan etmiştir. Bu durumda, Türkiye'de yargıyı tesis etmekle görevli hâkim ve savcıların adalete ve adil olmaya verdikleri değer yüzde kaç dersiniz? Yüzde 3 yani yargıda adaleti temin edecek hâkim ve savcıların da bu işe atfettikleri önem yüzde 3.

Peki, 15 Temmuz darbe girişimiyle, OHAL'in ilan edilmesiyle ve KHK'lerle yönetilen bir Türkiye'de yargı bağımsızlığı şimdi ne durumda, ona bir bakmak istiyorum. Bugün ne yazık ki yargının işleyişi, temel hak ve özgürlükler, hukuk güvenliği, evrensel hukuk kriterleri açısından değerlendirildiğinde sınıfta kalmaktadır. Başta Anayasa Mahkemesi kendi verdiği kararlara aykırı bir tutumla, tutuklu milletvekilleri olmak üzere gazeteciler, iş insanları, akademisyenler ve kamu görevlileri, bunlarla ilgili yürütülen soruşturmalar, gözaltılar ve tutuklamalar… Bütün bunlarda masumiyet karinesi, suç ve cezanın şahsiliği, savunma ve adil yargılanma haklarına ne yazık ki riayet edilmemektedir. Bugün görülen Büyükada davasında insan hakları savunucuları neredeyse dört aya ulaşan bir süreden sonra ilk kez bugün duruşmaya çıktılar, yargı karşısına çıktılar. İşte, insan hakları savunucularının dahi insan haklarına dönük yapmış oldukları çalışmalardan dolayı yargılandıkları bir Türkiye'de yaşamaktayız.

Bunun yanı sıra, yine OHAL'den sonra 100 bini aşkın kamu görevlisi adli bir soruşturma olmaksızın görevden uzaklaştırılmışlardır ve bunların mal varlıklarına, gelirlerine de el konulmuştur. İşin kötü tarafı, bununla ilgili idari yargıya başvurma hakları, hukukları da ortadan kaldırılmıştır. Peki, hem iç hukuka hem evrensel hukuka aykırı bu uygulamanın sonucunda ne olmakta? 100 bini aşkın kamu görevlisi, ailesi ve çevresiyle birlikte düşünüldüğünde 1 milyona yakın insan Türkiye'de açlığa mahkûm edilmiş durumda. Bu, aynı zamanda iktidar partisinin iktidarını devam ettirme yöntemi olmuştur. Yargıyı bir sopa olarak kullanarak ne yapmıştır? Siyaset yapmayı, ifade ve medya özgürlüğünü, çalışma ve iş yapma özgürlüğünü, akademik özgürlüğü ve en önemlisi hukuk güvenliğini, adil yargılanma hakkını ortadan kaldırmıştır.

Gözaltında yapılan keyfî uygulamalar, aşağılayıcı uygulamalar hepimizin bilgisi dâhilinde; bunları basından, medyadan izliyoruz. Yine, tutuklama nedenleri belli olmadan, somutlaştırılmadan yapılan tutuklamaların yanı sıra, artık infaza dönüşen uzun süreli tutuklamalar ve tutukluluk hâlinin devamında da klişe gerekçelerle hukuk bir kez daha yerler altına alınmıştır.

Avukat görüşmelerinden bahsetmek istiyorum. Artık Türkiye'de avukat görüşmeleri kaydedilmekte, kaydedildiği gibi birinin de gözetiminde yapılmakta. Hâkim bağımsızlığı yok. Ceza muhakemesi hukuku ne yazık ki masumların kollandığı, korunduğu bir alan olmaktan çıkarılmış ve Anayasa Mahkemesi "Milletvekilleri tutuklu yargılanmaz ancak cezanın kesinleşmesi gerekir." demiş olmasına rağmen bugün tutuklu milletvekilleri. İşte iktidarın kaybetme telaş ve korkusu, işte iktidarının elden gideceği korkusuyla Türkiye'nin barışını ve hukuk güvenliğini yok sayan bir anlayış. Aileleri ve çevreleriyle birlikte milyona yakın insanı açlığa mahkûm eden bu anlayış, aynı zamanda toplumsal barışımızı da ortadan kaldırmaktadır.

Öncelikle, Adalet Bakanına sesleniyorum: 2014'te dile getirdiğin Türkiye'de yargının bağımsız olmadığına dair sözünün arkasında dur ve bir Bakan olarak makamının gereğini yap, yapmıyorsan da gereği istifadır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Türkmen.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren sayın milletvekillerine, ilk on beş milletvekiline yerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Taşkın… Yok.

Sayın Kuyucuoğlu…

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, Çukurova Havaalanı inşaatının durumuna ilişkin açıklaması

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çukurova Havaalanı inşaatının yapımına on yıllık çalışma sonrasında başlandı, AKP iktidarının da vaatlerinden biriydi. Birinci ihaleden sonra müteahhit işi bıraktı, 9 Ocak 2017'de tekrar ihale edildi ve yer teslimi yapıldı. Aradan on aylık süre geçmesine rağmen -bunun keşif bedeli 225 milyon liradır- 8 milyon liralık iş yapıldı. Bu gidişle, 12 Temmuz 2018 tarihinde bitirilmesi gereken bu Çukurova Havalimanı'nın bu şartlarda zamanında bitirilmesi mümkün görülmüyor, çok yıllara sâri olacağı görülüyor. Bu nedenle, bu konudaki engellerin ortadan kaldırılarak -Ulaştırma Bakanlığını göreve çağırıyorum- bu istimlak alanı içerisinde kalan mezarlık ve sulama kanallarının bir an önce alanın dışına çıkarılarak ve müteahhidin de uyarılarak, takip edilerek bu işin bitirilmesini istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Engin…

2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, staj sürelerinin borçlanma kapsamında sayılması ve staj başlangıç tarihinin emeklilik hesaplanmasında da başlangıç tarihi olarak kabul edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kamuoyunda "staj mağdurları" olarak bilinen vatandaşlarımız yıllardır seslerini Hükûmete duyurmaya çalışıyorlar ve çok basit bir talepleri var. Aday çırak, çırak ve mesleki staj olarak çalıştıkları sürelerin sigortalılık borçlanma kapsamında sayılmasını ve staj sigorta başlangıç tarihinin emeklilik hesaplanmasında da başlangıç tarihi olarak kabul edilmesini istiyorlar çünkü bu stajları sırasında hem mesleklerini öğreniyorlar hem de fiilen çalışarak ülkemizin gayrisafi millî hasılasına katkı sunuyorlar.

Staj mağdurlarının sesini daha önce de Mecliste dile getirmiş, sosyal devlet ilkesine aykırı bu düzenlemenin son bulması gerektiğini belirtmiştim ancak aradan geçen onca zamana rağmen, ne yazık ki Hükûmet tarafından olumlu bir adım atılmadı. Bütçe görüşmeleri öncesinde bu talebi tekrar hatırlatıyorum ve tüm partilerimize çağrı yaparak "Gelin, bu haksızlığa son verelim." diyorum.

BAŞKAN – Sayın Tüm…

3.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, Cumhurbaşkanına hakaretten hakkında soruşturma başlatılan kişiler ile Abdullah Gül ve Ahmet Necdet Sezer döneminde aynı suçtan hüküm giyen kişi sayısı hakkında bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün AKP Genel Başkanı Erdoğan'a sosyal medya hesabından "faşist diktatör" diyerek paylaşım yapması nedeniyle Tekirdağ Süleymanpaşa Belediye Başkanı Ekrem Eşkinat'a Cumhurbaşkanına hakaretten soruşturma başlatılmıştır. Bugün ise Düzce'de sosyal medya hesabından Cumhurbaşkanına hakaret ettiği gerekçesiyle gözaltına alınan Ö.K adlı şahıs tutuklanmıştır. Bu çerçeveden hareketle:

1) OHAL sürecinde Cumhurbaşkanına hakaretten hakkında soruşturma başlatılan kişi sayısı kaçtır?

2) Bu suçtan dolayı yargılanan gazeteci sayısı kaçtır?

3) Bu suçtan gözaltına alınan, tutuklanan ve hüküm giyen 18 yaş altı çocuk sayısı kaçtır?

4) Abdullah Gül ve Ahmet Necdet Sezer döneminde aynı suçtan hüküm giyen kişi sayısı kaçtır?

BAŞKAN – Sayın Tümer…

4.- Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer'in, çiftçilerin, kredi borçlarının ertelenmesiyle ilgili kararnamenin açıklanmasını beklediklerine ilişkin açıklaması

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Sayın Başkan, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının kredi borçlarının ertelenmesiyle ilgili kararnameyi hâlâ gündeme getirmemesi çiftçiyi darboğaza sokmuştur. Sürecin uzaması hâlinde çiftçi tefecilerin eline düşecektir. Çiftçi Kayıt Sistemi başvuruları 1 Eylül itibarıyla başlamış ancak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı kredi borçlarının ertelenmesine ilişkin kararnameyi henüz açıklamamıştır. Bakanlıktan beklenen haber gelmeyince aşırı yağış, dolu, Afrika sıcakları, poyraz ve rekoltedeki düşüşten ötürü zarar gören üretici ÇKS başvurularını yaptıramamış, geçen sezon aldığı krediyle tarlasını eken, afetin vurduğu üreticinin mağduriyeti, borç erteleme kararnamesinin açıklanmamasıyla katlanmıştır. Çiftçimiz, daha fazla zaman geçirmeden kredi borçlarının ertelenmesiyle ilgili kararnamenin açıklanmasını beklemektedir. Konunun hassasiyetini dikkatinize sunar, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Akın…

5.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, kömür fiyatlarındaki artışa ve Hükûmeti bu konuda bir an evvel önlem almaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Havalar soğudu, artık doğal gaz ve kömür de bütün evlerde ihtiyaç hâline geldi. Bu yıl özellikle doğal gazın olmadığı yerlerde de kömür vatandaşlarımızın vazgeçilmezi. Yalnız şöyle bir durum var: Balıkesir'de kömürün tonu 750 liraya satılıyor yani yarıdan fazlasına bir asgari ücretin. Millet, oradaki vatandaşlarımız "Akşama ekmeğimi nasıl getireceğim?" diye düşünürken bir de bu kömür parası büyük bir darbe oldu. Bu fiyatlar. vatandaşların gerçekten, sobasını değil, cebini yakar duruma geldi.

Bu yıl kömür fiyatlarının geçen yıllara göre daha pahalı olmasının nedeni, Hükûmetin MTV'ye yapmış olduğu artış. Kömür satıcıları, esnaf odası başkanları MTV zammının fiyatları doğrudan etkilediğini söylüyor. Bu demek oluyor ki yine Hükûmet gariban vatandaşımızın cebini hedef almış durumda. Hükûmeti, soğuklar iyice kendisini hissettirmeden önlem almaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çankırı…

6.- Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı'nın, TÜRGEV'in Mardin'de açmış olduğu öğrenci yurduna ilişkin açıklaması

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hafta sonu bölgemize yaptığımız ziyaretler kapsamında TÜRGEV Kız Öğrenci Yurdumuzu ziyaret ederek faaliyetleriyle ilgili bilgi aldık ve burada kalmakta olan evlatlarımızla istişarelerde bulunduk. İlk olarak 1996 yılında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın riyasetiyle, Belediye Başkanlığı döneminde İstanbul'da 1 yurtla hizmet vermeye başlayan ve tarihini, kendini ve hedefini iyi bilen, araştıran, sorgulayan, öğrenen, üreten girişimci gençler yetiştirmeyi kendine düstur edinerek yola çıkan TÜRGEV'in Mardin'de açmış olduğu öğrenci yurduyla evlatlarımıza sunduğu imkânlar açısından takdire şayan işlere imza attıklarına şahit olduk. Geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin eğitimlerini, sosyal ve bireysel gelişimlerini en iyi şekilde geliştirebilecekleri bu yurtlarda sunulan imkân ve hizmetlerden öğrencilerimizin memnuniyetlerini ifade etmeleri bizleri de son derece mutlu etmiştir. Yurdumuzun dört bir yanında…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çamak…

7.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Hakkâri Çukurca'da şehit olan Üsteğmen Ozan Olgu Köreke'ye Allah'tan rahmet dilediğine, terörü bitirme sözü verenlerin bir öz eleştiri yapmalarını ve barış ve huzurun bir an önce tesis edilmesini dilediğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Neredeyse her gün terör saldırıları ve ölüm haberleriyle sarsılıyoruz. Dün Hakkâri'de şehit düşen Üsteğmen Ozan Olgu Köreke'nin cenazesine katıldım. Şehidimize Allah'tan rahmet, acılı ailesine sabır diliyorum.

Birkaç gün önce de Mersin'de emniyet güçlerimizi hedef alan bir terör saldırısı gerçekleşti.

İktidar referanduma giderken terörü bitirme sözü vermişti, oysa bırakın ülke içindeki terörü bitirmeyi, şimdi yabancı topraklardaki terörle mücadelede gençlerimiz can vermeye devam ediyor. Ülkede şiddet ve ayrışma kaygı verici biçimde artarken terörü bitirme sözü verenlerin bir öz eleştiri yapmalarını bekliyor, barış ve huzurun bir an önce tesis edilmesini diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın, buyurun.

8.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Hakkâri Çukurca'da şehit düşen hemşehri Üsteğmen Ozan Olgu Köreke'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve milletin geçmişte olduğu gibi bugün ve yarın da her türlü terör örgütüyle ve destekçileriyle mücadele edeceğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önceki gün Hakkâri'nin Çukurca ilçesi kırsalında bölücü teröristlerce tuzaklanan el yapımı patlayıcının infilak etmesi sonucu yaralanan ve kaldırıldığı Hakkâri Devlet Hastanesinde yapılan müdahaleye rağmen kurtarılamayarak şehit olan hemşehrim Üsteğmen Ozan Olgu Köreke'yi dün Mersin Tarsus'ta on binlerin katıldığı bir törenle ebediyete uğurladık. Şehidimize Allah'tan rahmet, kederli ailesine başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun. Bu vesileyle tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Hain ve kalleş terör saldırısını en şiddetli şekilde lanetliyorum.

Hainler bilmelidir ki vatanımızın her karış toprağını tarihi boyunca kanıyla, canıyla yoğuran aziz milletimiz, geçmişte olduğu gibi bugün de ve yarın da her türlü terör örgütüyle ve destekçileriyle mücadele edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yarayıcı…

9.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, Cumhurbaşkanı ve Hükûmetin Reza Zarrab'ın ABD'de tutuklanmasına gösterdiği ilgiyi Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'dan neden esirgediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

HİLMİ YARAYICI (Hatay) – Sayın Başkan, 17-25 Aralık sürecinin baş aktörlerinden Reza Zarrab'ın ABD'de tutuklanmasına, başta Cumhurbaşkanı olmak üzere Hükûmetin ilgisi artarak sürüyor, gerekçe olarak da "Vatandaşlarımızın bir başka ülkede hukuksuzluğa uğramasına sessiz kalamayız." deniliyor.

Oysa, yanı başımızda, bu iktidarın mağdurları olan Nuriye ve Semih, iki yüz otuz gündür hukuksuzluk karşısında açlık grevindeler ve iktidardan bir Allah'ın kulu dönüp bakmıyor. Gözlerimizin önünde ömürlerini tüketen bu 2 gencimiz bu ülkenin vatandaşı değil mi acaba? Neden bugüne kadar Nuriye ve Semih'in işten atılmalarına dair somut bir kanıt ortaya koymak yerine, gözünüzü ve kulağınızı kapatıyorsunuz? Zarrab'a uygulanmasını istediğiniz hukuku Nuriye ve Semih'ten neden esirgiyorsunuz? Bahsettiğiniz hukuka nail olmaları için illa hırsız ve dolandırıcı mı olmaları gerekir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Nurlu…

10.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, AKP'li belediye başkanlarının zorla istifa ettirilmelerinin nedenini herkesin bilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MAZLUM NURLU (Manisa) – Sayın Başkan, AKP'li belediye başkanlarının neden zorla istifa ettirildikleri hâlâ açıklanmamıştır. Hırsızlık mı var, yolsuzluk mu var, FETÖ terör örgütü bağlantısı mı var, bunları herkesin bilmesi gerekiyor. Bunlar açıklanmadan istifalar daha uzun süre gündemi meşgul edecektir.

Hızını alamayan bir Manisa milletvekilimiz, CHP ve MHP'li belediyelere de sıra geleceğini söyleyerek açıkça tehdit etmektedir. Bizim başkanlarımız zorla istifa ettirilemez. Eğer bir sorun varsa, dosyalar ortaya konulur, biz de yargıda hesap vermeleri konusunda elimizden geleni yaparız.

Değerli milletvekilleri, şimdi "Yiyen gitti, yiyen gitti." durumundayız. Peki, hesabı kim ödeyecek? Hadi hesabı büyük olarak Cumhurbaşkanı ödedi diyelim, bulaşıkları kim yıkayacak diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Deligöz…

11.- Erzurum Milletvekili Orhan Deligöz'ün, PKK'nın 25 Ekim 1993'te Erzurum'un Çat ilçesi Yavi Mahallesi'nde gerçekleştirdiği katliamın yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bundan tam yirmi dört yıl önce, bugün, 25 Ekim 1993'te, PKK, Erzurum ili Çat ilçesi Yavi Mahallesi'nde gerçekleştirdiği katliamda 33 masum vatandaşımızı şehit ederek, 50 vatandaşımızı da yaralayarak terörün en aşağılık yüzünü sergilemiştir. Bu olayın acısını hâlen yüreklerimizde yaşıyoruz. Bu olay, tarihe kara bir sayfa, kara bir gün olarak geçmiştir. İnsani hiçbir açıklaması olmayan ideolojiler, Batılı emperyalist devletlerin uşaklığını yapan PKK'lı katiller ve bu katillerin arkasındaki ülkeler, insanımızın inanç, bayrak, millet ve vatanına bağlılığını anlayamıyorlar. Bu hainler emellerine asla ulaşamayacaklar, milletimizin birliğini, beraberliğini ve kardeşliğini asla bozamayacaklardır.

Geçmişten bugüne kadar geçen sürede hayatlarını kaybeden tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize şifalar diliyorum. Cenab-ı Hak milletimize bir daha böyle acılar yaşatmasın diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Öz…

12.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, çiftçilerin maliyet artırıcı unsurlarda ve özellikle mazotta vergilerin kaldırılmasını dört gözle beklediğine ilişkin açıklaması

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Sayın Başkan, sorum Tarım Bakanına. Çanakkele'miz, AKP'nin tüm yanlış tarım politikalarına rağmen tarım kenti olmaya devam ediyor ama Çanakkale domatesi, Lapseki kirazı, Umurbey şeftalisi, Yenice kapya biberi, Bayramiç elması, Biga çeltiği, Bozcaada üzüm üreticileri, emeğinin karşılığından değil, AKP'nin üretim giderlerinin artmasından nasibini alıyor ve her geçen gün artan borçlar yüzünden çiftçimizin elinde tarım yapacağı arazi kalmıyor. Üretim maliyetlerinin artmasının yanında, çiftçimiz kredi çekmeye korkuyor çünkü kredi faizleri ödeme gücünün üzerindedir.

Ayrıca ülkemizin ekonomik çöküşünün temel kaynağı, çiftçimizin yoksullaşması olarak görülmektedir. Girdi maliyetlerinin, elektrik, mazot, gübre ve ilacın dünya fiyatlarının üzerinde seyretmesi, çiftçimizin belini bükmektedir.

Bu bağlamda, tarımı ve çiftçimizi zora sokan maliyet artırıcı bu unsurlarda, özellikle mazotta vergileri kaldırmanızı çiftçilerimiz dört gözle beklemektedir. Bu konuda bir projeniz var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tarhan…

13.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bir kişinin her yere atama yapmasının doğru olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Demokratik olmayan yollarla doğu ve güneydoğuda yaklaşık 100'e yakın belediye başkanı görevden alındı, kayyum atandı. Kayyum olarak atanan üyelerin yolsuzlukları tartışılıyor. AKP, neyle suçladığı belli olmayan yollarla büyükşehir belediye başkanlarını görevden alıyor. Genel Başkanımız grup konuşmasında "Getirin, Anayasa'yı değiştirip yerel seçime gidelim." dedi. Her konuşmanızda "Millet, millet!" diyorsunuz. Milletten korkuyor musunuz? Hani "Seçilmişler, atanmışlardan üstündür." diye gelmiştiniz? Bir kişinin her yere atama yapmasının doğru olduğunu düşünüyor musunuz? 80 milyonun seçtiklerini bir kişi atıyor, tek

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Her yeri, bir kişinin atadıklarıyla doldurdunuz. Demokrasi tramvayından ne zaman ineceksiniz?

BAŞKAN – Sayın Tanal…

14.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Çankırı'nın Orta ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Ankara'ya 110 kilometre uzaklıktaki Çankırı ilimizin Orta ilçesi 1956 yılında kuruldu. Orta ilçesi 1956 yılında kurulduğu zaman adliye vardı. 2017'nin Türkiyesinde Orta ilçesinde adliye yok. Orta ilçesinde hastane tabelası var, uzman doktor yok. Orta ilçesinde karakol var, yeteri kadar polis yok. Orta ilçesinin köylerinin yolu yok. Orta ilçesinde organize sanayi olmadığı için insanlar göç ediyor. Okullarında yeteri kadar öğretmen yok, öğrencilerine okul yok. Kısacası, Orta ilçesi mağdur. Orta halkının bu mağduriyeti ne zaman giderilecektir? Ankara merkeze 110 kilometre uzaklıkta bulunan Çankırılı ve Ortalı mağdurdur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Yıldırım…

15.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, halkın seçtiği belediye başkanlarının serbest bırakılmasını ve kayyumların geri çekilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkanım.

Geçtiğimiz yıl, bugün, Diyarbakır Belediyesi Eş Başkanları Gültan Kışanak ve Fırat Anlı gözaltına alındı ve ardından tutuklandılar. Mahkeme süreçleri hâlâ devam ediyor. Belediye eş başkanlığı yaptıkları dönemdeki tüm faaliyetleri müfettişler ve savcılıklar tarafından kapsamlı bir şekilde incelendi ama hiçbir usulsüzlük ve hırsızlık bulamadılar. Buna rağmen, bir yıldır belediye başkanlıkları gasbedilmiş durumda.

Yine, Demokratik Bölgeler Partisinin 94 belediyesine hukuksuz bir şekilde kayyum atandı, 75 belediye eş başkanı ve başkan vekili tutuklandı.

Buradan bir kez daha tekrarlıyorum: Bu hukuksuzluğa son verin, halkın seçtiği belediye başkanlarını serbest bırakın, kayyumları geri çekin. Diyarbakır'da, Van'da, Mardin'de, Siirt'te, Şırnak'ta, Hakkâri'de ve kayyum atanan tüm il ve ilçelerdeki sandık sonuçlarına saygı gösterin, halkın iradesine saygı duyun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz sayın milletvekilleri.

Şimdi grup başkan vekillerine yerlerinden söz vereceğim.

Sayın Usta gelince söz hakkını kullanır.

Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

16.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Gültan Kışanak ve Fırat Anlı'nın gözaltına alınmalarının yıl dönümüne, kayyumların toplumda yarattığı tahribata, insan hakları savunucularının derhâl serbest bırakılması gerektiğine ve önergelerine uygulanan sansürün ciddi bir hâl aldığına ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün, Sevgili Gültan Kışanak ve Fırat Anlı'nın gözaltına alınmalarının yıl dönümü. Bu gözaltılarla birlikte tüm belediye başkanlarının yerine kayyumlar atanmıştı biliyorsunuz. Gültan Hanım Darbe Araştırma Komisyonunda beyanlarını ifade ettikten ve buradan uğurlandıktan sonra maalesef gözaltına alındı ama hâlâ darbenin siyasi ayağı ya ortada yok ya da yargısız olarak temizlenmeye gayret ediliyor.

Kayyumların toplumda yarattığı tahribatı, belediye başkanlarının gözaltına alınmasının, tutuklanmalarının yarattığı tahribatı tekrar tekrar ifade etmemize belki, herhâlde artık gerek yok ama Türkiye'de yerel yönetim diye bir şey kalmadı çünkü yerelin kendini yönetmesine izin verilmiyor.

Kayyum icraatlarıyla kadın kurumları kapatıldı, Roboski Anıtı, Uğur Kaymaz, Ceylan Önkol Anıtları kaldırıldı, Tahir Elçi'nin adı sokakta değiştirilmeye çalışıldı, çok dilli tabelalar kaldırıldı. Tek suçu, temiz bir belediyecilik yapmak olan, rant için değil toplum için belediyecilik yapmak olan Gültan Kışanak ve tüm belediye başkanları derhâl serbest bırakılmalıdır. Bu konuda Venedik Komisyonunun da kesin bir talep ve uyarısı bulunmaktadır.

Bugün aynı zamanda, haksız yere, yüz günü aşkın süredir gözaltında ve tutuklu olarak özgürlüklerinden alıkonulan 10 hak savunucusunun da duruşması görülüyor. Türkiye yargısında suç isnatları: Gazetecilik yapmak, insan haklarını savunmak. Tutuklu bulunan kişileri, eminim, insan hakları geleneğinden gelen milletvekillerinin hepsi tanıyordur. Şimdi söyleyin, Uluslararası Af Örgütü, Kadın Koalisyonu, Helsinki Yurttaşlar Derneği gibi derneklerin…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek sürenizi veriyorum Sayın Kerestecioğlu, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler.

…iddianamede geçen terör örgütüne üyelik gibi suçlarla ne gibi bir ilgisi olabilir? Bir kez daha çağrı yapıyoruz: İnsan hakları savunucularını derhâl serbest bırakın.

Sayın Başkan, önergelere uygulanan sansür ciddi bir hâl aldı. Bugün İstanbul önergemizle ilgili de kısaca söylemek istiyorum: "İstanbul'un yaşanmaz hâle getirildiği, silüetinin bozulduğu, tarihinin ve hafızasının yok edildiği, betonlaştırıldığı, çevre tahribatlarının geri dönülmez boyutlara ulaştığı, Kuzey ormanlarında tahrip edilen ağaç sayısının yüz binlerle ifade edildiği, iş insanlarının siyasi duruşuna göre muamele gördüğü bir kenti yönetmiş olan Kadir Topbaş'ın istifa ettirilmesiyle sonuçlanan sürecin araştırılması amacıyla…" Şimdi, bu laflarda değiştirilecek ne vardır gerçekten? Yani bunu bir kez daha ifade etmiştik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Siyasi sözü biz kurarız. Biz bir siyasi partiyiz. Artık bu saçmalıklara derhâl bir son verilsin. Biz Kadir Topbaş'a "K.T" mi diyeceğiz, baş harfleriyle mi anacağız? On beş milyon nüfuslu, milletvekili olduğum bir kentten bahsediyoruz. Sorumluluk, tabii ki ondadır ve onun çevresinde, aynı zamanda onu oraya getirenlerdedir ya da istifaya zorlayanlardadır. Yargı süreci varsa yargı işlesin ama yargılama

yoksa da o zaman bizim önergelerimize müdahale edilmesin. Herkesin adını istediğimiz gibi kullanarak önerge verme hakkına sahibiz. Bunu asla kabul etmediğimizi de ifade ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kerestecioğlu.

Sayın Usta, buyurun.

17.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 11 Ağustos 2017 tarihinde Trabzon'un Maçka ilçesinde şehit edilen Eren Bülbül'ü rahmetle andığına ve katillerinden birinin yakalanmasından memnuniyet duyduklarına, silahlı saldırıya uğrayarak şehit olan güvenlik personeli Bilal Dicle'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve bir gün önce Genel Kurulda yapılan açık oylamada pusulayla oy kullanan milletvekillerinin salonda bulunmamalarının tasvip edilecek bir husus olmadığına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

11 Ağustos 2017 tarihinde Trabzon'un Maçka ilçesinde Eren Bülbül adlı daha çocuk yaştaki, on beş yaşındaki bir gencimiz şehit edilmişti. Teröristlerin erzak çalmalarını güvenlik güçlerine haber vermişti. Kahraman bir delikanlıydı. Kendisini tekrar rahmetle anıyoruz. Onun katillerinden birinin yakalandığını memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz. Bu konunun üzerine gidilmelidir. Yani hiç olmazsa devletine, milletine bağlı olan insanların, güvenlik güçlerine yardımcı olan insanların cezalandırılması gibi bir sonuçla karşılaşılmaması lazım ve bu katil de hak ettiği cezayı kanunlar çerçevesinde en sert şekilde almalı.

Diğer bir husus: Dün de burada, yaralandığını ifade etmiştik, Diyarbakır'da bir yaralımız vardı. Silahlı saldırıya uğrayan bir güvenlik personelimiz Bilal Dicle şehit olmuştur; kendisine de Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum. Bu tür olaylar hiçbir zaman terörle mücadelede güvenlik güçlerimizi pes ettirmeyecektir, tam tersine güvenlik kuvvetlerimizin kararlılığını artıracaktır. Bunu da buradan ifade etmek isterim.

Sayın Başkan, dün gece Genel Kurulda hiç hoş olmayan, hatta çirkin diyebileceğimiz bir olay yaşandı, hepinizin malumu. Oylamada kâğıt pusulayla oy kullanan 15 milletvekilinin, daha sonra yapılan yoklamada Genel Kurulda olmadığı anlaşıldı. Şimdi, bu, tabii, hiçbir şekilde tasvip edilecek bir husus değil. Buradaki kusur nedir veya ne yapılmıştır? Bir sahte oy kullanımı mı var, yoksa hakikaten bu arkadaşlar oyunu kullandı ama Genel Kurulu terk mi ettiler, öyle bir durum mu var? Bunun olması da çok ihtimal dâhilinde değil çünkü herkes biliyor ki sonrasında burada bir yoklama yapılacaktır. Onlar adına bir başkası mı bu pusulalarla oy kullanmıştır? Bu konunun araştırılması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek sürenizi veriyorum.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Bu olay, hiçbir şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına yakışmıyor, bunu tasvip etmek mümkün değildir, bunun üzerini kapatmak da mümkün değildir. Bunların bir daha yaşanmaması için bu olayın üzerine gidilmesi lazım çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türk milletinin temsil edildiği yerdir, Meclisin saygınlığını azaltacak davranışlardan kaçınmak lazım. Referansımız ne olursa olsun dürüst olmamız gerekiyor. Evrensel bir kural, ta ilk toplumlardan itibaren herkesin dürüstlüğe önem verdiği bir ortamda, dürüstlükle çelişebilecek... Olayın tam detayını bilmediğimiz için o yüzden araştırılmalı diyorum, bir şey söylemek istemiyorum ama şu andaki kanaat odur, bu gölgeden bu Meclisi kurtarmak lazım. Çünkü örneğin kendi dinimizden referans verecek olursak bizim Peygamberimizin en büyük sıfatı, daha peygamberlik gelmeden "emin" olmasıydı, "Muhammedülemin" deniliyordu ona. Şimdi biz emin olamayacak mıyız burada? Böyle bir şey olmaz.

Hatta bir söz gördüm ben, Kızılderili sözü, çok da enteresan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Çok kısa...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Bir Kızılderili sözü diyor ki: "Her zaman dürüst ol çünkü dürüstlük, kişinin bu evrendeki amacının sınanması anlamına gelir." Çok önemli, o yüzden birbirimize güvenebilmemiz lazım, burada herkesin dürüst olması lazım. Bunu gölgeleyecek bir durum varsa bunun da ortaya çıkarılmasında fayda var; ha, böyle bir problem yoksa da yine bunun tespit edilmesi lazım.

Ben Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

Sayın Gök...

18.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 25 Ekim Âşık Veysel'in 123'üncü doğum gününe, Genel Kurul salonunda olmayanlar adına oy pusulası gönderilmesine ve böyle bir tablonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına gölge düşürdüğüne, bu kişiler hakkında işlem yapılmasını beklediklerine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Türk kültürünün oluşmasında önemli kilometre taşlarından biri olan Âşık Veysel'in bugün 123'üncü doğum günü. Âşık Veysel, bundan tam yüz yirmi üç yıl önce 25 Ekim 1894 yılında doğdu. Kendisi çok mütevazı bir yaşantı sürdü ama onurlu bir isim bıraktı. Hâlâ kendisini saygıyla anıyoruz. "Ben giderim adım kalır/ Dostlar beni hatırlasın/ Düğün olur bayram gelir/ Dostlar beni hatırlasın." diyerek de hepimizin övgüyle, her zaman saygıyla hatırladığı dizeleri bizlere bıraktı. Ruhu şad olsun.

"Dostlar beni iyi hatırlasın." diyen Âşık Veysel'e karşı, herhâlde AKP'yi kimse iyi hatırlamayacak. Sayın Başkan, dün, sizin yönettiğiniz oturumda tespit ettik ki iktidar partisinin milletvekillerinden Genel Kurul salonunda olmayanlar adına yine AKP milletvekillerinin bir kısmı, isim ve imza koyarak Divan Başkanlığına pusula gönderdiler. Burası, Türkiye Cumhuriyeti'nin en önemli kurumlarından bir tanesi. Türkiye Büyük Millet Meclisinde böyle usulsüzlükler, sahtecilikler yaşanırsa bu devletin ayakta kalması mümkün olabilir mi? Herkese örnek olması gereken bir kurumun içerisinde yaşanılan bu davranışların bir bedeli olmayacak mı? Ben, dünkü tutanaklardan çıkarak, bu tutanakta belirtilen, isimleri sizlere bildirilen kişilerle ilgili işlem yapılmasını Sayın Meclis Başkanlığından bekliyorum Sayın Başkanım. AKP Grubunun da buna ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Eğer varsa içlerinde kötüler, temizlesinler. Eğer bunlara rıza göstermişlerse o da bir başka boyut, bir başka felaket. Böyle bir tablo, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına gölge düşürmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek sürenizi veriyorum.

Buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz bu konunun çok titiz bir takipçisi olacağız. İktidar partisinin iyi hatırlanmayacağı olaylardan bir tanesidir. Kendileri gidecek ama iyi bir isim bırakmayacaklar. Hangi ismi bırakacaklar? Mecliste dahi usulsüzlüğü teşvik eden, yapan bir parti olarak adları kalacak. Umarım, AKP yönetimi de bundan gerekli dersleri çıkartır ve gerekli işlemleri yapar. Bunlar her kimse teşhir edilmeli ve gerekli işlemler yapılmalıdır Sayın Başkan.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gök.

Sayın Bostancı, buyurun.

19.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, 25 Ekim Âşık Veysel'in 123'üncü doğum gününe ve AK PARTİ Grubu olarak pusula veren milletvekillerinin salondan ayrılmaması ve herhangi bir şekilde olmayan kişiler adına kesinlikle pusula verilmemesi yaklaşımında olduklarına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Âşık Veysel, rahmetlinin, 123'üncü doğum günü, kendisini bir kez daha rahmet ve minnetle anıyorum.

Sazın ve sözün kudretini gösteren bir ozan. Sivas'ın bir köyünden çıkıp gözleri görmeyen bir ozan olarak ve elinde, o dönemin şartlarında sadece saz ve söz olan bir kişi olarak böylesine geniş bir coğrafyada bu kadar insanı ortak bir duyarlılıkta birleştirebilmek kolay bir iş değil. Bu, elbette Âşık Veysel'in geldiği gelenek ve onun gücü, Âşık Veysel'in türkülerinde bu milletin kendisini bulma gerçekliğinde karşılık buluyor.

Dün yaşanan hadise… Daha önceleri de bilindiği gibi bu tür oylamalarda bazı milletvekilleri burada parmakları okunmadığı için pusula veriyorlar. Bu pusulalara ilişkin nihai değerlendirme, Başkanlık Divanı tarafından yapılıyor ve oylamalarda pusula verenlerin dışarı çıkmaması gerektiği ifade edildiği gibi, pusulalar okunuyor ve burada olmayanlar var ise onlar zaten oylamaya katılmış kabul edilmiyor; Başkanlık Divanının yaptığı uygulama bu istikamette.

Biz AK PARTİ Grubu olarak, pusula veren arkadaşların kesinlikle buradan ayrılmaması, herhangi bir şekilde olmayan kişiler adına kesinlikle pusula verilmemesi hususunda bir karar ve irade sahibiyiz. Esasen, Sayın Gök de bunu bilir. Dün kendisiyle yaptığımız görüşmede de ifade ettik, her zaman da yaklaşımımız budur. Tutanakları ben de aldırdım, ne olduğuna bakacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Meclisin kuralları, hepimiz için çok önemlidir. Burada parti farkı gözetmeksizin o kurallara hayatiyet vermek ve işlerin düzgün bir şekilde sürmesini temin etmek hepimizin boynunun borcudur. AK PARTİ Grubu olarak, oylamalara ilişkin bizim yaklaşımımız da budur. O tutanaklar çerçevesinde gerekli değerlendirmeyi yapacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Bostancı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu, suç teşkil eden bir şey Sayın Başkanım. Başkasının yerine pusula vermek, bu Meclisin değerlendirme konusunun dışında. Aslında, resen cumhuriyet başsavcılıklarını göreve davet ediyoruz; işin doğrusu bu. Yani burada, salonda olmayan birisi hakkında başka birisinin, varmış gibi pusula vermesi sahteciliktir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Tanal.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Tanal varsayımda bulunuyor Sayın Başkanım, varsayımda bulunuyor.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, salonda olmayan milletvekilleri adına oylama pusulası verilmesinin büyük bir rahatsızlık yarattığına ve bu konuda hassasiyet gösterilmesi gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Bostancı, gerekli açıklamalar yapıldı. Ben de Başkanlık Divanı adına en azından bu konuda önemli bir hassasiyet gösterilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Dün yaşanandan hepimiz büyük bir üzüntü duyduk elbette ve burada olmayan sayın milletvekilleri adına verilen

pusulaların bizde de büyük bir rahatsızlık yarattığını özellikle belirtmek isterim. Ancak, Sayın Bostancı yaptığı açıklamayla birlikte, hem Sayın Usta'nın hem Sayın Gök'ün ifade ettiği hususlar doğrultusunda, bu konuyu grup yönetimi olarak incelemeye alacaklarını ve gerekli hassasiyetin gösterileceğini ifade etti. Umarım, bundan sonra böylesi durumlarla karşılaşmayız. En azından, ben, bundan sonra, kendi yönettiğim oturumlarda pusula veren arkadaşların, milletvekillerinin Genel Kuruldan çıkmamaları doğrultusunda bir uyarı yapacağımı da belirtmek isterim.

Sayın milletvekilleri, şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- MHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, şehirde üretime, istihdama zarar verecek ve ciddi boyutlarda mağduriyetler yaşanmasına yol açacak olan Samsun Gülsan Sanayi Sitesi'nin yıkılması kararının tüm boyutlarıyla araştırılarak sorunların çözümüne yönelik alınacak tedbirlerin ve yapılabilecek düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 25 Ekim 2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 25 Ekim 2017 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/10/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25 Ekim 2017 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Erhan Usta

Samsun

MHP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

25 Ekim 2017 tarih, 2017/2446 sayıyla TBMM Başkanlığına vermiş olduğumuz -Grup Başkan Vekili ve Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın- Samsun Gülsan Sanayi Sitesi'nin yıkılma kararı şehirde üretime, istihdama zarar verecek ve ciddi boyutlarda mağduriyetler yaşanacaktır. Konunun tüm boyutlarıyla araştırılarak sorunların çözümüne yönelik alınacak tedbirlerin ve yapılabilecek düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına dair önergemizin görüşmelerinin 25 Ekim 2017 Çarşamba günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

MHP GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, tabii, spesifik bir konu gibi görünmüş olsa da esas itibarıyla, Samsun'da bir infiale neden olmuş bir konuyu bugün Genel Kurula getirmiş bulunuyoruz. Konu şu: "Gülsan Sanayi

Sitesi" diye Samsun'un -aslında esas yani büyükşehir sınırları içerisinde elbette, "merkez" diye geçiyor ama esas ana merkez olan değil ama- Canik ilçesindeki bir sanayi sitesi, 25 hektarlık bir alan, 1.250 tane iş yeri var, 6 bin de istihdam sağlanıyor.

Şimdi, baktığınız zaman, buranın zaman içerisinde şehrin içerisinde kaldığı ifade ediliyor ve buradan kaldırılması diye bir durum söz konusu. Önce, başlayan yani sürecin hukuki boyutunu… Bir defa, burada Büyükşehir Belediyesi hukuka falan uymuyor, hukuk tanımıyor, onu bir görmemiz lazım. Niye? Çünkü, Büyükşehir Belediyesi zamanında burada 1/50.000'lik bir plan yapıyor ve o planda diyor ki: Sanayi sitesinin bulunduğu yere kültürel, sosyal ve dinî tesis kurmak için bir imar planı değişikliği yapıyor. Buna oradaki esnaf ve iş yeri sahipleri dava açıyor, yürütmeyi durdurma kararı alınıyor. Normal şartlarda, yürütmeyi durdurma kararı alındıktan sonra burada başka bir işlem yapılmaması lazım, hukuk ne diyor, yargı ne diyor, onu beklemek lazım fakat o yapılmıyor.

Belediye, bundan sonra, oradaki gariban olarak gördüğü -tırnak içerisinde söylüyorum- malının peşine düşemeyecek –adam çekmiş Hollanda'ya gitmiş veya vârisleri var, şeyler belli değil- yani işin peşine düşecek insanların olmadığı böyle dükkânları, iş yerlerini tespit ediyor, onlar için bir imar planı değişikliğine gitmeye çalışıyor. Bununla ilgili de tekrar dava açılıyor -dava da karar aşamasında, daha doğrusu dava şu anda görülüyor- buradan da bir karar çıkmış değil, bir davaya konu olmuş bir durum.

Bu arada belediye, tek tek bu kişilere kamulaştırma davası açıyor. Birçoğunun davadan haberi dahi yok çünkü işte Hollanda'daki adam, burada kimsesi yok veya vârisleri olan yani işinin sahibi olmayan insanlar.

Burada bunu şunun için söylüyorum. Bir defa burada bir iyi niyet yok yani işini takip edemeyecek garibanları cımbızla buluyorsunuz, onlara dava açıp davaları kazanacaksınız, oradan bir emsal ile mahkemenin esas itibarıyla durdurduğu işi yapmaya çalışacaksınız, böyle bir şey olmaz. Nitekim, başarılı da oluyor, 90 tane davayı kazanıyor ama içlerinden davayı takip edenlerden 60 tanesinin de avukatlarının bize verdiği bilgiye göre "Biz yürütmeyi durdurma kararını almak üzereyiz." diyorlar. Şimdi, ortada hukuken de böyle tutarsız bir durum var.

Şimdi, tabii, burada belediyenin stratejisi, komple bu işi kotaramadığı için -tabiri caizse- "parça parça yut, ondan sonra orayı tahrip et, orayı ortadan kaldır." Kaldırıp da ne yapacaksın? Yani bu insanlara niye iş yeri gösterilmiyor? İnsanlara dağın başında bir yer gösteriliyor. Bunların birçoğu küçük esnaf yani olmayacak bir şey. Dolayısıyla zaten ondan sonra yer göstermekten de vazgeçiyor, doğrudan satın alma şeklinde bir noktaya gidiliyor. Onunla ilgili belgeler var, isteyen arkadaşlar olursa onları buradan gösteririz.

Ha, satın alma derken de bakın, hemen yanında Canik Belediyesince -100 metrekare üzerinden söyleyeyim kolay anlaşılması için 350 bin liradan satışa çıkartılıyor- buradaki yerler için tespit edilen değer de 30 bin ile 50 bin lira yani yerine de onda 1'i kadar para tespit ediliyor. Kaldı ki bakın, buradaki insanların yüzde 75'i de kiracı, küçük esnaf, işçi çalıştırıyor. Şimdi, istersen rayicinden almış ol yeri, kiracı olan esnaf ne yapacak? Bu adamların tezgâhı dağılacak.

Bu memlekette istihdamdan daha önemli bir şey yok arkadaşlar. Yani ahlak filan, onlar ayrı bir şey de yani böyle maddi bir mesele olarak istihdamdan daha önemli bir şey yok. Yeşil alan yapılacak, dinî alan yapılacak. Yani bu cami fetişizmine de bir son vermek lazım, protokol camisi yapılacak buraya. Yani oradaki 6 bin kişilik istihdamı kaldıracaksın… Camiye karşı olan birisi değilim, beş vakit çok şükür namaz kılan birisiyim, mümkün olduğu kadar camiye gitmeye çalışıyorum. Bir de cami yıkılacak cami yapmak için. Yahu cami de var orada, protokol camisi yapılacak.

Söylentilere filan girmiyorum, "orada birileri arsa topladı, onların önü açılacak, orada bir yeşil alan oluşturuluyor, oralar değer kazanacak filan", o meselelere filan girmiyorum ama bir not olarak da bunu da düşmüş olalım. Şimdi bu, olacak iş değil, buna bir "dur" demek lazım, bu belediye başkanına birisinin "dur" demesi lazım. Mahkeme "dur" diyemediği için biz bu meseleyi buraya getiriyoruz; Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu meseleye bir bakması lazım.

Şimdi, yıldırma politikası var, bunlar olacak iş değil ya, böyle bir şey görülmüş değil. Yazı yazılıyor, bakın, yazılar elimde, su abonesi adama, kiracıya deniyor ki: "Abonelik üzerinize değil, aboneliği üzerinize alın." Ondan sonra, adam, tabii, iptal ettiriyor, aboneliği üzerine almak için gidiyor, deniyor ki: "Burada yıkım kararı var, abonelik vermeyiz." Susuz bırakılıyor; yıldırma politikası, Kerbelâ yaşatılmaya çalışılıyor, böyle bir şey olmaz, buna "dur" demek lazım. Bunu buradan kim savunacak, bunun aksini kim söyleyecek, onu da bilmiyorum ama bu yanlışa "dur" dememiz lazım. Daha söyleyecek çok şey vardı ama sürem bittiği için onları ifade edemeyeceğim.

Mecliste görüşülen torba kanundaki madde, onu söyleyecek olursa arkadaşlar…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

Tamamlayın Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) – Mecliste görüşülen torba kanun… Aslında bakın, Hükûmetin bakış açısı, belediyenin bakış açısından farklı; onu da ifade edeyim, hakkı teslim edelim. Hükûmet diyor ki: "Bu tür yıkım kararları verilirse onlar 5084 kapsamındaki -36, sonra 49 oldu- o iller kapsamında olursa oralara bedelsiz arsa bile verilebilir. Diğerlerine de işte, harç değeri üzerinden arsa verilir." Yani, burada belediyenin böyle bir şey yapma şeyi yok, burada belediye, tamamen meseleyi dağıtmaya yönelik, oradaki ocakları söndürmeye, tezgâhları yıkmaya yönelik bir tutum sergiliyor; bu tutum yanlış bir tutumdur, bunun karşısında olmak lazım. Buradan hiç olmazsa belki bir kamuoyu gündemi oluşturulabilir diye bunu, belediyenin bu yanlış politikalarını yüce Meclisin gündemine getirdik.

Sonra, hiç kimseyle istişare yok, orada çağırın üç beş tane, yılların esnafları var, onlarla bu sorunu nasıl çözeriz diye bir konuşun yani nihayetinde o yörenin halkı; hiçbir şey yapılmadan "ben bilirim, ben yaparım" anlayışıyla hareket ediliyor. Bu yanlışa "dur" demek lazım, bu anlamda önergemize destek bekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Usta.

Şimdi, diğer siyasi parti grupları adına konuşmalar yapılacak üçer dakika.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Meral Danış Beştaş.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğrusu üç dakikada ne anlatılır bilmiyoruz ama İç Tüzük görüşmelerinde bunu oldukça eleştirdik ve önergelerin zaten kabul edilmeyen, iktidar partisi tarafından kabul edilmeyen önergelerde konuşma süreleri kısaltılarak böylece muhalefetin denetim yetkisinin kuşa çevrildiğini ve bu sürelerin kabul edilemez olduğunu ben de bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bugün, Amed Belediyesi eş başkanlarına yapılan gözaltının yıl dönümü. Grup başkan vekilimiz de ifade etti ve maalesef, hâlâ, Sevgili Gültan Kışanak, Kandıra Cezaevinde rehin olarak tutulmaya devam ediliyor. Gözaltından önce belediyenin etrafı kuş uçurtulmaz şekilde etten duvar örülerek bir

operasyon yapılmıştı, o gün biz Diyarbakır milletvekillerimizle birlikte oradaydık ve belediye âdeta işgal edilirmişçesine emniyet güçleri, kolluk görevlileri, panzerlerle etrafı kuşatılarak ve hiçbir şekilde içeriye milletvekillerinin girişi dışında -bizimkini de sonra engellediler- izin verilmeyerek, belediye meclisi üyeleri dışarıda bırakılarak aslında adı kayyum ama gasbedildi belediye.

Diyarbakır'ı Erdoğan'ın çok istediğini biliyorduk, geçmiş seçimlerde de sürekli Diyarbakır, istediği illerden biriydi. Seçimlerle alamadığı Diyarbakır'ı iktidar partisi, şimdi kayyum eliyle kendince yönettiğini varsayıyor ama biz Diyarbakır'la ilgili şunu söyleyelim: Yapılacak ilk seçimde Amed yine Amedlilerin belediyesi olacak. Onlar bu şekilde kayyum atayarak, gasbederek halkın iradesini daha fazla engelleyemeyecek demek istiyorum. Eş başkanlarımızı buradan sevgiyle, saygıyla selamlamak istiyorum.

Diğeri, şu anda hak savunucularının duruşması devam ediyor, lütfen zamanınız olursa ifadelerine ve iddianameye bir göz atın, duruşma tarihlerinin defterde yazılmış olmasının bile yargılama konusu yapıldığı bir davadan söz ediyoruz. Hak savunuculuğu yaptıkları için, hak savunuculuğunun yasaklı olduğu bir ülkede sanık konumuna düştüler; bu, kabul edilemez, bir an önce bu arkadaşlarımızın salıverilmesini bekliyoruz.

Son olarak da, bugün yeni bir haber, 100 avukat hakkında dosyalardan el çektirme kararı alınmış. Yargıyı zapturapt altına alan iktidar, savunmaya gözünü dikmiş durumda. Gün geçmiyor ki avukatlara yönelik bir operasyon olmasın. Son hamle de dosyalardan el çektirmek. Ama halkı avukatsız bırakamayacaksınız diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Beştaş.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Kemal Zeybek.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

CHP GRUBU ADINA KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün Milliyetçi Hareket Partisinin gündeme getirdiği, Meclis araştırması istediği Gülsan Sanayi Sitesi, Samsun'da çok önemli bir merkez, bölge. Bundan kırk-kırk beş yıl öncesi mezbelelik, bataklık, sineklik bu alanı şu anda rantçıların ve belediyelerin gelir elde etmek için, rant uğruna orada imar yaptıkları, imar değiştirdikleri, kendilerine bir gelir kaynağı elde etme yeri olarak gördükleri bir yer. Bu alanda şu anda 1.250 iş yeri mevcut. Bu 1.250 iş yerinin içerisinde dükkânlar ikiye, üçe bölünmüş, 2.100'ün üzerinde insanımız orada işveren durumunda. Bu işveren insanlarımız, 6.000-6.500 kişiyi istihdam eder durumda.

Şimdi, burada rant elde etmek için, onun yanı başında cezaevi mahallesi var, o mahalle tamamen yıkıldı ve burası kamulaştırmaktan öte, TOKİ'yle beraber Türkiye'de gündemde olan inşaat firmalarının şu anda iştahını kabartan bir yer. Buranın bir şekilde daha iyi rant alanı hâline getirilmesi için de şu anda, Gülsan Sanayi Sitesi'ne cami yaptıracağız, camiyi kaç metrekare alana yaptırırız… Burada 500 dekar alan var arkadaşlar. Caminin olduğu alanın 5-10 dekardan fazla olmaması gerektiğini hepimiz biliyoruz ama ne yazıktır ki bununla beraber o bölgedeki 150 tane iş yerinin şu anda orta alanda istimlak edilmesini doğru görmüyoruz. O 150 iş yerini istimlak ederek orayı parçalayıp iş yerlerini tamamen işlevsiz hâle getirmek; oradaki insanların, işverenlerimizin, çalışanlarımızın işlerini durdurarak, oradan göç etmesini sağlayarak, bir alan yaratmak istiyorlar. Buna "dur" demek zorundayız. Orada şu anda mevcut Hükûmetin kendi siyasal anlayışında bir belediye bu rantı daha iyi hâle getirmeye çalışabilir

ama şehirlerimizin bu alanlarının -bizim ileride yeniden oluşturamayacağımız- yeşil alanların olacağı bir yer olması gerekiyorken şu anda mevcut durum itibarıyla bilirkişiler 1.200-1.300 TL'den burada muhammen bedel belirlemişlerdir. Ne yazıktır ki şu anda belediyenin veya Millî Emlak'in orada 3.000-3.500 liradan yer sattığı gözükmektedir, bedel istemektedirler. Bu yerler bu şekilde birilerine peşkeş çekilecektir. Buna bir şekilde Samsun halkı "dur" demek zorunda. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki milletvekilleri olarak biz de buna "dur" demek zorundayız.

Saygılarımı arz ediyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Zeybek.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına bir konuşmacı var ancak Sayın Kayan'ın 60'a göre bir söz talebi var.

Buyurunuz.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Tekirdağ'ın Saray ilçesinde dere taşması nedeniyle bir zırhlı aracın sel suyuna kapıldığına ve bir askerin kaybolduğuna, Trakya'nın iklim yapısını bozan çevre tahribatının devam ettiğine ilişkin açıklaması

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tekirdağ Saray ilçemizde dere taşmasından sel suyuna bir zırhlı araç kapılmış ve 1 askerimiz kaybolmuştur. Trakya'nın iklim yapısını bozan çevreyi tahribat hâlâ devam etmektedir. İğneada gibi dünyada üç bölgede bulunan Longoz Ormanları'nın hemen yanında nükleer santral kurulma çalışmalarının hâlâ devam etmesi; Vize bölgesinde 2, Marmara Ereğlisi'nde 2 adet termik santral yapma çalışmalarının hâlâ devam etmesi… Bunların yanında 4 çimento fabrikasının ormanı tamamen tahrip eden malzeme alımı hâlâ devam ediyor. Taş ocakları, malzeme alırken ormanı mahvetmektedirler. Ocakların taş alınan yerleri tekrar düzeltip oraya ağaç dikmeleri gerekirken hiçbir şekilde bunu yapmamaktadırlar. Yasal zorunluluğu olduğu hâlde buna hiçbir şirket yanaşmamaktadır. Bu da doğayı tahrip etmekte, sonuç olarak da seller can ve mal kayıplarına meydan vermektedir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Kayan.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- MHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, şehirde üretime, istihdama zarar verecek ve ciddi boyutlarda mağduriyetler yaşanmasına yol açacak olan Samsun Gülsan Sanayi Sitesi'nin yıkılması kararının tüm boyutlarıyla araştırılarak sorunların çözümüne yönelik alınacak tedbirlerin ve yapılabilecek düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 25 Ekim 2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 25 Ekim 2017 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, Adalet ve Kalkınma Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Hasan Basri Kurt.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Çok kıymetli milletvekillerimiz, Samsun'umuzun bugün Meclis gündemimizde olması bizim açımızdan aslında sevindirici. Bir taraftan Samsun'un sanayisinin konuşuluyor olması, Samsun'un şehirleşmesinin konuşuluyor olması, Samsun'un aslında Türkiye'de ve özellikle Karadeniz Bölgesi'nde ne kadar önemli, ne kadar hassas bir bölge olduğunun da ifadesi.

Tabii, konu Samsun'un -belki bir iki yıldır çok daha yoğun bir şekilde ama- belki yirmi yıllık bir konusu. Samsun'un esas şehir merkezini oluşturan İlkadım ve Canik ilçeleri toplamda Samsun şehir nüfusunun 450 bin kişisini oluşturuyor; nüfusun dörtte 3'ü bu bölgede yaşıyor ve gerçekten artık şehri taşıyamayan, bir ilçe düzeyinde görülebilecek bir sanayi sitesinin daha yenisiyle, daha iyisiyle değiştirilmesi süreci ve bu, şehirde uzun zamandır tartışılan, uzun zamandır gündemde olan bir konu.

Şimdi, geçen iki ay önce burada bir dondurma imalathanesinde bir patlama meydana geldi ve yanındaki oto sanayisi yapan yani oto servis işletmeciliği yapan dükkândaki bütün araçlar da burada yok oldu. Allah'tan bir can kaybı olmadı, o gazın olduğu… Aslında hem bina yüksekliği açısından hem bina genişlikleri açısından 1970'lerde kalmış, 1980'lerde kalmış bir sanayi sitesini biz daha iyisiyle değiştirmek üzere ve şehre de bir yeşil alan kazandırmak üzere… Yani buradan bir rant alanı gibi şeyler çıkartılması asla ve asla söz konusu değil. Buranın önüne Büyükşehir Belediyemiz Doğu Park olarak denizi doldurarak park yaptı. O kadar yoğun bir şehirleşme gerçekleşmiş ki burada, bundan otuz sene önce, otuz beş sene önce gerçekleşen bu şehirleşmeden kaçmak için dolguyla yeşil alan oluşturdu. Bu yeşil alanı geliştirme projesi bu. Burada esnafımızın; yıllardır burada Samsun'a hizmet veren, Samsun'a evlatlar yetiştiren, alnının teriyle orada sanayide zor şartlar altında, çocuklarını okutmak için, çocuklarının geçimlerini sağlamak için çabalayan esnafımızın, bunların mağduriyetine AK PARTİ'nin asla ve asla, herhangi bir şekilde göz yumması da söz konusu olamaz.

Artık devir değişti; sanayiler büyüyor, sanayiler gelişiyor ki bunun örneği yapıldı, Keresteciler Sanayi Sitesi; 300 metrekare üzerine oturan dükkânlar, şu anda şehrin dışında, inşaatı bitmek üzere, 800-900 metrekare ile 1.500 metrekare arasındaki, daha geniş ve bina yükseklikleri daha yüksek olan sanayi bölgelerine taşınıyor. Şimdi, buradaki oto sanayicisi kendisinin yerinin yetmediğinden şikâyetçi; yan tarafındaki, başka bir imalatçıyla olan ilişkisinden artık şikâyetçi, bunları da ayırmamız gerekiyor. Şehre bir planlama gerekiyordu ve bu, planlamanın neticesinde oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN BASRİ KURT (Devamla) – Süre verecek misiniz, bitireyim mi?

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

HASAN BASRİ KURT (Devamla) – Burada Büyükşehir Belediyemiz, esnaf kooperatifleriyle olsun, bu sitenin derneğiyle olsun sürekli görüşme hâlinde ve bunlara daha geniş bir arazide, artık şehrin içindeki bu çirkin görüntüden kurtaracak daha geniş bir arazide ve meslek gruplarına da ayrı ayrı hitap edebilecek… Çünkü çevre sorunları da oluyor; yani, bir oto tamircisinin atığı ile kimyasal işi yapan bir iş yerinin atığı aynı değil, bunlar geçmişte ruhsatını almış, işlem yapmaya devam ediyor; şehri de kirleten bir boyutu var, denizi de kirleten bir boyutu var. Bunlara da çare olacak çözümler araştırıyoruz. Şehrin gelişimine katkı verecektir. Esnafımızın da burada asla ve asla mağdur olmaması için biz AK PARTİ milletvekilleri olarak sonuna kadar her türlü görüşmeye, her türlü iletişime açığız zaten başından beri ve buna devam edeceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kurt.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, İstanbul'un silüetinin bozulmasının, tarihinin yok edilmesinin ve çevre tahribatının geri dönülmez boyutlara ulaşmasının araştırılması amacıyla 24/10/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 25 Ekim 2017 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/10/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/10/2017 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Filiz Kerestecioğlu Demir
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

24 Ekim 2017 tarihinde İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından (5722 sıra numaralı) İstanbul'un silüetinin bozulmasının, tarihinin yok edilmesinin ve çevre tahribatının geri dönülmez boyutlara ulaşmasının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/10/2017 Çarşamba günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Ertuğrul Kürkcü.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

HDP GRUBU ADINA ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; İstanbul hakkında bir Meclis araştırması aslında çok önceleri yapılmalıydı ve bugün İstanbul'un kendisi için, Türkiye için ve genel olarak Türkiye'nin toplumsal ve politik geleceği için oluşturmuş olduğu sorunların birçoğu çoktan önlenmiş olmalıydı ancak çok büyük bir meseleyle yüz yüzeyiz. Meselenin birincisi politik olandır ve ötekilerin önüne ister istemez ve belki de ne yazık ki geçiyor çünkü Türkiye'nin bütün büyük metropol belediyeleriyle birlikte İstanbul Belediye Başkanı Kadir Topbaş da biliyorsunuz on üç yıl görev yaptıktan sonra görevinden istifa ettirildi; zorla görevinden ayrılması kendisine dayatıldı, buna mecbur edildi, bunun için gönüllü değildi fakat bunun sebebini de hâlâ bilmiyoruz. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanının görevden alınması ihtiyacının nereden doğduğunu, bunun sebebini bilmiyoruz; Bursa, Balıkesir, diğerleri… Eğer mesele belediyecilik meselesi ise belediyecilik meselesi bu belediye başkanlarına bırakılamayacak kadar geniş, genel, politik, hatta devlete ait bir mesele. O nedenle bu belediye başkanlarının ne yapıp da, niçin hakarete uğrayarak görevlerini bırakmak zorunda kaldıklarını belki de Cumhurbaşkanı kendisi açıklamalıdır. Çünkü aslında İstanbul Belediye Başkanını belediye

başkanlığından eden bütün sorunların hepsi Tayyip Erdoğan'la birlikte tartışılmaya başlanmış olan meselelerdir. Unutmayalım Tayyip Erdoğan kendisi Başbakan olmadan, milletvekili olmadan evvel altı yıl İstanbul Belediye Başkanlığı yaptı. Bütün bu dönem boyunca İstanbul'un karşı karşıya kaldığı meseleler bugünkü meselelerle aynıydı. O nedenle Türkiye'de yaşayanlar ve İstanbul'da yaşayanlar bilmek zorundalar, İstanbul Belediye Başkanı esasen neden sorumludur? Biz biliyoruz neden sorumlu olduğunu; Tayyip Erdoğan'la ve Binali Yıldırım'la beraber, değişen bütün cumhurbaşkanları ve başbakanlarla beraber kentin kendisinin bir alım satım nesnesi hâline getirildiği ekonomik politikaların içinde görevli olarak çalışmaktan sorumludur. Ama Adalet ve Kalkınma Partisinin genel stratejisi, genel kent yaklaşımı bu değil midir? Kadir Topbaş görevinden alınmıştır ama İstanbul'un kalbinden bir bıçak yarası gibi geçecek olan Kanal İstanbul Projesi gündemdedir; İstanbul'un bütün kuzeyini yerle bir ederek gereksiz yere inşa edilmiş olan üçüncü köprü, kötü adıyla Yavuz Sultan Selim Köprüsü orada durmaktadır; üçüncü havalimanı inşaatı devam etmektedir. Bütün bunların hepsi kentin kuzey, güney yönündeki gelişmesini son derece kanserleştiren, kötüleştiren ve kenti bir bütün olarak yap-sat işlemlerine açan iktisadi yaklaşımın sonuçlarıdır. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan kendisi nihayet – aslında, tabii, insan ne olsa çatlar- dedi ki: "Ben de sorumluyum, hepimiz bu şehre ihanet ettik."

Şimdi, sevgili arkadaşlar, "ihanet" "aldatılmak", bu sözler çok sık ve anlamını yitirecek kadar her yerde kullanılıyor ama bu, kendisine ve herkese karşı yapılmış çok ağır bir itham, öyle değil mi? İhanet ettiyseniz ihanetin bir bedeli olmalı. "Allah affetsin…" Biz Allah değiliz, affedemeyiz, bize söylemeyeceksin onu; biz hesap soracağız. Madem ihanet ettiniz… Biz sizin niçin ihanet hâlinde olduğunuzu yıllardır söylüyoruz. Türkiye'nin bütün ekonomisini İstanbul'a yönlendirerek, Marmara Bölgesi'ne yönlendirerek, bir ülkenin nüfusunun üçte 1'ini bir şehre yığarak siz zaten bu kapıyı açtınız. Ondan sonra hangi belediye başkanını getirseniz ya kamu çıkarına aykırı hareket edecek ya planlara ihanet edecek ve hepsinden önemlisi halka, halkın esenliği için, yemin etmiş olduğu bu amaç için çalışmayarak halka ihanet etmiş olacak. Bu ihanetin bedeli mutlaka ödenmelidir, Meclis bu ihanetin hesabını sormalıdır. O yüzden bir Meclis araştırması şarttır.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kürkcü.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Genel Başkanımızın sözleri bağlamından farklı bir anlama taşınmış -tırnak içerisinde- bedeli ödenmesi gereken bir ihanet olarak takdim edilmiştir. Oradaki ifadelerin dışında farklı bir anlama taşındığı için 69'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Yani daha farklı bir ihanet mi, nasıl bir ihanet Sayın Bostancı?

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün HDP grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Sayın Kürkcü, Kadir Topbaş Bey'in, İstanbul Belediye Başkanının niçin istifa ettiğini bilmediğini söyledi, peşinden de aslında İstanbul'un alım satım işlerine ilişkin bağlar çerçevesinde istifa etmiş olduğunu söyledi. Bu esasen Ertuğrul Bey'in muhakeme referansları bakımından kendisine çok uygun düşmeyen bir tenakuz, bir çelişki olarak ortaya çıkar. Sayın Kadir Topbaş'ın istifa etmesinin sebebi, AK PARTİ'nin

belediyeciliğe ilişkin yapılan çalışmaları kendisinin değerlendirmesi neticesinde yetkili kurullarda, nihai olarak bu işlere ilişkin halkın beklentilerini, arzularını esas alan bir siyasi yaklaşımın neticesidir. İşin tabii ki bir siyasi tarafı vardır, elbette aynı zamanda bir de hukuki tarafı vardır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onu millet seçti ya, 2019'da cezalandırır.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Siz siyaseten o arkadaşın orada değil başka bir yerde daha değerli olacağını düşünürsünüz, hukuken de bunun karşılığı kişisel bir istifadır. Dolayısıyla her iki şart da kurallara uygun bir şekilde yerine getirilmiş olur.

Öte taraftan, Sayın Cumhurbaşkanımızın ifadesi, esasen, genel manada şehirleşmeye ilişkin sorumlu makamlardaki insanların kendi durumlarına yönelik öz eleştiri muhakemesine bir çağrıdır, kendisini de dâhil ederek herkese yönelttiği bir çağrı olarak okumak gerekir. Eğer biz Türkiye'deki şehirleşmelerden -partileri geçiyorum, bütün partileri hesaba katarak söylüyorum- bütün metropollerde bu şehirleşmeden memnunsak problem yok ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – ...hepimizin dâhil olduğu, Türkiye'nin yaşadığı şehirleşmeye, metropolleşmeye ilişkin itirazlarımız varsa, Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiğini bu bağlamda ve herkesin kendisine bir öz eleştiri çıkarması gereken bir çağrı olarak okumak gerekir.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bostancı.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kürkcü...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Benim konuşmamı sayın hatip yanlış ve tersine yorumlayarak Kadir Topbaş'ın istifasına dair bir gerekçe sunduğumu söyledi, ben böyle bir gerekçe sunmadım. Ne söylemiş olduğumu tekrar buradan açıklamam gerekir ki bu yanlış anlamayı giderelim. Bu bir sataşmadır aslında, "tenakuz" denilerek de bu sataşmayı gerçekleştirmiştir.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ben kayıtlara bakarım efendim. Söylediğine göre, ben kayıtlara bakar, değerlendiririm.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sataşmayı karşılamam gerekiyor.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kürkcü.

2.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sayın Bostancı, ne kadar isteseniz bir tenakuz bulamazsınız çünkü ben Sayın Topbaş'ın istifasının nedeninin bu olamayacağını, çünkü partinizin tamamının bundan sorumlu olduğunu, birinizin diğerine bundan ötürü bir suçlama getiremeyeceğinizi, bunun AKP'nin genel siyaset ve stratejisinin bir parçası olduğunu söyledim. Dolayısıyla, tutarlılık için bir tartışma yapacaksak, bu tutarlılığın karşılığını sizde arıyorum, kendimde değil; birinci nokta budur.

İkincisi: "Yap-sat" diye, kolayca geçiştiremeyeceğimiz bir şeyden söz ediyoruz. Şehrin kendisinin bir alım satım nesnesi hâline getirildiğini; bloklar hâlinde, büyük kent arazilerinin, kent yapılarının, kentin doğal çevresinin, ekosisteminin ticarete, alışverişe, satışa açıldığını ve dolayısıyla buradan doğan ilişkiler içerisinde aslında partinin tamamının yer aldığını ifade ediyorum; o nedenle, mevzu budur.

Üçüncüsü: Sayın Cumhurbaşkanının ya da herhangi birimizin "ihanet" sözünü bu kadar retorik manada kullanmadığımızı ben düşünüyorum. Çünkü bunun kullanıldığı her yerde, bunun arkasında

ağır kent suçları, doğaya karşı işlenmiş ağır suçlar, ağır toplumsal suçlar var ve bunlar, kenti yönetenler, ülkeyi yönetenler tarafından icra ediliyor. Hesap vermeyecekler mi? Bu nedenle, bunu sadece seçmenin oyuna bırakamayız; aynı zamanda, Meclisin bunu ele alıp toplumun ve kentin geleceği bakımından, bir daha aynı ihanetlerin, aynı suçların işlenmemesi bakımından değerlendirmesi gerekir. Dolayısıyla, benim konuşmam bu açıdan tenakuz içinde değildir; tam tersine, sizi tutarlı bir biçimde bir bağlama oturtmaktadır, Cumhurbaşkanından size kadar süren bir sorumluluk zincirinden söz ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kürkcü.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, İstanbul'un silüetinin bozulmasının, tarihinin yok edilmesinin ve çevre tahribatının geri dönülmez boyutlara ulaşmasının araştırılması amacıyla 24/10/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 25 Ekim 2017 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

MHP GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Şimdi, bu inşaat meselesi İstanbul'u da tahrip etti, aslında Türkiye'yi de tahrip etti, Türkiye ekonomisini de tahrip etti. Bunu ben burada defalarca anlattım; iktisadi anlamda da bu sorun var, şehirleşme anlamında da İstanbul bozuldu. Bunu aslında belki çok fazla uzatmaya bile gerek yok, Sayın Cumhurbaşkanı zaten bu itirafı yaptı, ben sadece şehirleşme kısmını söylüyorum; yani, o anlamda İstanbul'a ihanet edildiğini, kendisinin de sorumlu olduğunu söyledi. Başka sorunlar da var elbette. Nihayetinde yirmi üç yıldır bugünkü yönetim İstanbul'u yönetiyor. İstanbul, trafiğiyle, şehriyle, işte tarihî doku kalmadı, yeşil alanlarının tahrip olması gibi ciddi sorunlarla karşı karşıya. Buradan daha önceden de ifade ettik ama bu vesileyle, eğer bir de Kanal İstanbul'a başlarsak tamamen İstanbul'u da, Türkiye ekonomisini de bitireceğiz. Ben buradan defalarca söyledim; bu şehir hastaneleri olsun, diğer mucizevi olarak görülen "Hiç para ayırmadık, para mı veriyoruz ki biz bunlara." deyip böyle gelişigüzel yapılan yatırımların -iktisadi açıdan bakılsa bile sadece- Türkiye'ye ne kadar zarar verdiğini defalarca söyledik. Eğer Kanal İstanbul Projesi'ne -işin çevre boyutu, başka boyutları da bir yana- girilirse zaten iktisadi açıdan da iş tamamen gelecek tıkanacak. O yüzden, maalesef, İstanbul'u bitirdiniz.

Şimdi, az önce Gülsan'la ilgili tartışmaya belki kısa, bir iki noktada ilave yapmak gerekebilir. Arkadaşımız daha yenisiyle değiştirilmesini ifade etti. Bakın, burada daha yenisiyle değiştirme yok, herhangi bir alternatif sunulmuyor. Yazılar var elimizde "Yerinizi satın almak istiyoruz." deniliyor ve rayicinin onda 1'i değerde bir fiyat teklif ediliyor. Yani, bunları, aynı şeyleri ifade etmek istemiyorum ama kesinlikle onlara bir yer gösterilmiş de bu insanlar oraya gitmemiş falan değil. Bunlar küçük esnaf, bunları olduğu yerden 50 kilometre öteye, hiç kimsenin gelmeyeceği, sadece büyük fabrikaların gidebileceği bir yere gönderirseniz zaten bu "Tezgâhı kapat." demektir ve bu insanlar tezgâhlarını kapatmakla karşı karşıya kalmışlardır; bunu başka bir şekilde ifade etmek kesinlikle yanlış olacaktır. Hani, dernek… Dernek zaten isyan ediyor; dernek kurulmuş, dernek isyan ediyor bu olup bitenlere.

Yeşil alan meselesi de… Yani bir yandan yeşil alanları keseceksiniz, inşaat yapacaksınız, ondan sonra milletin ekmek yediği, tezgâhı olduğu, işçi çalıştırdığı, efendim, çırağın yetiştiği yerleri de yıkıp, bozup "Ben yeşil alan yapacağım." diyeceksiniz; böyle bir anlayışı kabul etmek mümkün değil. Burada bir yeşil alan meşil alan meselesi falan yok, burada tamamen anlaşılamaz bir şekilde buradaki küçük esnafın sıkıntıya sokulması meselesi vardır.

Zaten belediyenin kafasının karışık olduğu da çok net belli. 2005 yılında burayı ticaret alanı ilan ediyor, 2017 geliyor, yeşil alan ilan ediyor; böyle bir şey olamaz. On iki yılda neye göre değiştirdiniz bunu? Yani yan taraftaki eski sanayi sitesine 4 kat imar veriyor, buraya hiç imar vermiyor. Bunların hepsi insanları bezdirmeye ve ellerinden mallarını almaya yönelik bir tutumdur.

Teşekkür ederim. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Gülay Yedekci.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

CHP GRUBU ADINA GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi içtenlikle, sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

İstanbul, dünyanın en kadim kentlerinden bir tanesi, en güzide kentlerinden bir tanesi, bence en kıymetli olanı, bir mücevher. Şimdi, geçenlerde bir söylemde, İstanbul nezdinde bir ihanet itirafında bulunuldu ve Türk Dil Kurumunda geçen anlamıyla "ihanet" doğrudan tasarlanan, planlanan ve uygulanandır. Şimdi ben sormak istiyorum: Mülkiyet hakkının yok edilip buralarda yaşayan insanların yaşam alanlarına el konularak mı ihanet edildi? Mecidiyeköy'de yıkılan fabrikanın yerine, mahkemenin olumsuz kararına rağmen, gökdelen inşa edilmesine izin verilerek mi ihanet edildi? Kuzey ormanlarını üçüncü köprü ve üçüncü havaalanı inşaatları nedeniyle katlederek mi ihanet edildi? Yoksa Kabataş'a bir beton martı heykeli konularak mı ihanet edildi? Haliç metro köprüsünün ve Marmaray'ın yarattığı tahribat, Aksaray'daki yıkımlar, Fener Balat'taki acele kamulaştırma, Sulukule'deki yerinden etme, Yenikapı'da yapılan dolgu miting alanı sonucunda tarihî yarımadada yaratılan tahribatlarla mı ihanet edildi? Bu tahribatlar sonucunda UNESCO ve ICOMOS tarafından evrensel değer kabul edilen İstanbul'un bu niteliği kaybetmesiyle karşı karşıya bırakılarak mı ihanet edildi? Taksim Yayalaştırma Projesi'yle, büyük bir halk dayanışması ve mücadelesiyle kurtardığımız Gezi Parkı dışında, meydanın her yerini betona gömerek mi ihanet ettiniz? Yoksa, İstanbul'u alışveriş merkezi cehennemine çevirerek mi ihanet ettiniz? Dünyanın en büyük adalet sarayını yaptığınızı söylediğiniz İstanbul'da hiç adalet bırakmayarak mı ihanet ettiniz? Yoksa, 493 deprem toplanma alanını 77'ye düşürerek mi ihanet ettiniz? Merak ediyorum, Mimar Sinan'ın göğe uzanan minarelerini gölgede bırakan, ranta uzanan kuleler yaparak mı ihanet ettiniz? İmar hakkını artırarak, kişiye özel imar hakları vererek mi ihanet ettiniz? Yoksa, kimliksiz bir TOKİ şehrine İstanbul'u çevirerek mi ihanet ettiniz? İstanbul'un trafik sorununu kördüğüm hâline getirerek mi ihanet ettiniz? İstanbul'un yeşil alanlarını imara açarak, Kuzey ormanlarını talan ederek mi ihanet ettiniz? Dere yataklarında inşaatlara göz yumarak mı ihanet ettiniz? İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının istifa sürecini kamuoyundan gizleyerek mi ihanet ettiniz?

Yıllardır söyledik dinlemediniz, tekrar uyarıyoruz: İstanbul'a ihanet etmekten vazgeçin. Türkiye'deki bütün kentlerin üzerine sıvamaya çalıştığınız kimliksiz mimari anlayıştan vazgeçin. Rant odaklı yönetim anlayışından vazgeçin. Kentlerimizin üzerindeki vahşi kapitalist elinizi bir an önce çekin, İstanbul'umuzdan elinizi çekin.

Teşekkür eder; sevgiler, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yedekci.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hüseyin Bürge; buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sayın Başkanım, sizleri ve saygıdeğer milletvekillerimi, aziz milletimizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Öncelikle bütün şehitlerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum. Bir belediye başkanı olarak da, eski bir belediye başkanı olarak da Tekirdağ Süleymanpaşa Belediye Başkanının Kıymetli Cumhurbaşkanımıza hakaretini esefle kınıyorum, bir belediye başkanına yakışmayacak bir harekettir diye de ifade etmek istiyorum.

İstanbul, arkadaşlarımızın söylediği gibi dünyanın en önemli şehirlerinden bir tanesi. Avrupa'nın şehirlerinin güzelliği, içinden nehirlerin akmasıdır ama İstanbul'un ortasından deniz akar.

Konuyla alakalı olarak da HDP'nin verdiği önerge doğrultusunda bir şey söylemek istiyorum. Kadir Topbaş Bey'in istifasını konuştuğunuz kadar, gündeme getirdiğiniz kadar SHP'den aldığımız 1994 yılındaki İstanbul'un…

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – 2017'deyiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Keşke olsa, keşke kalsa.

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – Bitmedi kardeşim, bitmedi. Bitmeyecek. Milletin unutmadıklarını söylemek istiyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne var?

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – 2017'deyiz, 2017.

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – İstanbul'un kaderini değiştirenlerden, o günün belediye başkanlarından birisi olarak söylüyorum. Susuz bir İstanbul'a, çöp içerisinde bir İstanbul'a elini değdirdiğinden dolayı Recep Tayyip Erdoğan'ın hapishaneye gideceği zaman nutkunuz tutuldu, söyleyecek lafınız olmadı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya biz milletvekili yaptık, daha ne istiyorsunuz ya?

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – Bu istifayı gündeme getirmediğinizde kendi siyasi iradenin içerisinde bir arkadaşımızın istifa etmesi…

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Biz milletvekili yaptık, biz. Biz yaptık ya!

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – Sizin içinizde de belediye başkanlığından istifa ederek milletvekili olmuş veya kenara çekilmiş arkadaşlarımız var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Saygı duyuyorum, kendileri istifa ettiler.

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – Ben de istifa ederek milletvekili olmuş arkadaşlarınızdan bir tanesiyim. İstanbul'da yapılanları bu söylediklerinizle gölgelemeye kalkmak hak değildir diye söylüyorum. Siz öz eleştiriyi de anlayamıyorsunuz. Kıymetli Cumhurbaşkanımızın Peygamber şehri, Peygamber'in bile müjdesine mazhar olmuş İstanbul'la alakalı öz eleştiri yapmayı bile, yapıyor olmayı bile hazmedemediğinizi görüyorum.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – İhanetin neyini izah edeceksiniz?

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – Bu sebeple şunu söylemek istiyorum: İstanbul, İstanbulluların şehri. Çok güzel işler oldu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yarın kimler istifa edecek? Kim kandırdı, FETÖ mü kandırdı onları?

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – Doldurma alanlarından bahsediyorsunuz. 1999 depremini yaşamış olanlardan bir tanesiyim. Acil Eylem Planı içerisinde yapılanlardan bahsediyorsunuz. Bunların üzerinde bir de üçüncü havaalanıyla alakalı konuşuyorsunuz ya pes doğrusu! Milletin istekleri doğrultusunda İstanbul'daki şehircilik…

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – Deprem toplanma alanlarını imara açtınız.

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – Elbette ki eksikliklerimiz var, senin de benim de eksikliğim var. Eksiklik başka bir şey, yanlış başka bir şey, hata başka bir şey.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Niye başka bir şey? "İhanet ettik." diyor. Sen hâlâ ne anlatıyorsun?

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – İstanbul şehrini İstanbullu kardeşlerimizle birlikte imar ediyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya "İhanet ettik" diyor, "İhanet ettik." diyor. Biz yapmadık, siz yapmışsınız.

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – Bu güzel İstanbul'a emek veren dün Recep Tayyip Erdoğan'dan bugüne kadar bütün arkadaşlarımıza, ağabeylerimize, büyüklerimize ben teşekkürü bir borç biliyorum.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Niye teşekkür ediyorsun ki? "İhanet ettik." diyor.

HÜSEYİN BÜRGE (Devamla) – Önergeye katılmadığımı bir kere daha ifade etmek istiyorum.

Aziz İstanbulluları bir kere daha saygıyla, sevgiyle selamlamak istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bürge.

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın Yedekci…

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – Sayın Başkanım, bizim az önceki açıklamamızın üzerine sayın konuşucu bazı söylemlerde bulundu. Bununla ilgili açıklama yapmak isterim.

BAŞKAN – Açıklama mı, sataşma mı Sayın Yedekci?

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – Sataşmadan dolayı söz almak istiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, açıklamalar üzerine değil grup önerisi çerçevesinde partimiz adına konuştu. Elbette kendi görüşlerini söyleyecek.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Sayın Gök, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Az önce konuşan hatip bütün konuşmasını Cumhuriyet Halk Partisinin konuşmaları üzerine inşa etmek ve partimizin önceki partisi olan SHP zamanından almak suretiyle bir sataşmada bulundu. Arkadaşımız cevap verecektir.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – "Cumhuriyet Halk Partisi" demedim, "SHP" dedim, "SHP".

BAŞKAN – Peki, Sayın Yedekci, sataşmadan size söz veriyorum. Açıklama yapmak istediğiniz zaman yerinizden veririm.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, İstanbul Milletvekili Hüseyin Bürge'nin HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – Peki, çok teşekkür ediyorum.

Tekrar hepinizi sevgiyle selamlıyorum.

Biz İstanbul'a yapılan bütün kötülükleri burada anlatmaya kalksak günlerimizi alır. İstanbul artık yaşanmaz bir kent hâlini almıştır. İstanbul'da artık açık bir otoparktan bahsediyoruz, caddelerde ilerlemek mümkün değil. Yeşil alanların imara açılmasından, bazı vakıflara, Hükûmete yakın bazı vakıflara bazı gayrimenkullerin peşkeş çekilmesinden bahsetmeye zamanımız olmadı. Kanal İstanbul'un İstanbul'a yapacağı felaketlerden bahsetmeye zamanımız olmadı. Bu imkânı verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

İstanbul bugün için, Sayın Cumhurbaşkanının da söylediği gibi, ihanete uğramış bir kenttir. Bu ihanetleri süslü kelimelerle değiştirmeye çalışmanız mümkün değildir.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Çöp içerisinde bıraktığınız İstanbul'dan bahsettim. Niye rahatsız oluyorsunuz?

GÜLAY YEDEKCİ (Devamla) – Bugün için İstanbul'da kıyı alanları inşaata açılmıştır, yeşil alanlar imara açılmıştır, kişiye özel imar alanları verilmiştir, içecek su bulunamayacak bir hâle getirilecektir.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – İçilecek su bulunmayan bir İstanbul'dan bahsettim. Bundan mı rahatsız oldunuz?

GÜLAY YEDEKCİ (Devamla) – Su havzalarının üzerine inşaatlar yapılmaktadır. Kuzey ormanlarına inşaatlar yapılmaktadır. Özellikle bazı "mega projeler" adı altında İstanbul'a yapılmak istenen ihanetler çok büyüktür.

Yapılan bu açıklamadan sonra yani ihanet itirafından sonra yapılması gereken, bundan sonra bu ihanetlerin durdurulmasıdır.

Lütfen, çıkıp açıklama yapsın Hükûmet. Desin ki: "Hiçbir yeşil alanı imara açmayacağız. İnsanlarımızın kamuya ait yararını bir firmaya ya da bir kişiye peşkeş çekmeyeceğiz." Doğru olan budur. İstanbul, bugün, bizim yaşadığımız bir kenttir. Atalarımızdan miras aldık, torunlarımıza bırakmakla yükümlüyüz ama İstanbul'u yaşanmaz hâle getirenler de hukuk karşısında elbette bunun bedelini ödemelidirler.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yedekci.

Sayın Bostancı, sisteme girmişsiniz, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi "ihanet" lafı havada uçuşuyor. Coşku dolu konuşmaların ötesinde soğukkanlı, mantıklı bakarak değerlendirme yapmak herkes açısından faydalı olur.

Sayın Cumhurbaşkanımızın orada yapmış olduğu konuşma, bütüne, tamamına bakıldığında; İstanbul'un müstesna bir şehir olduğuna vurgu yapan ve bu müstesna kimliğini korumaya yönelik bir ortak akla çağrı yapan, süreç içerisinde de bu özel niteliğine uygun olmayan kimi şehirleşmelere ilişkin eleştiri dile getirirken "Burada bizim de payımız var." şeklindeki bir öz eleştiridir. Siyasi partiler, liderler elbette öz eleştiri yapabilirler. Yapılan öz eleştirilerin üzerine bir siyasal fırsatçılıkla atladığınızda, başkalarına da yapılan, kendilerine ilişkin, toplumun…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - …ortak çıkarı, ortak faydası istikametinde kimi hatalar, kusurlar söz konusuysa, bunların genel bağlamda ortak iyilik için ifade edilmesine yönelik yöntemin yolunu kapamış olursunuz. Dolayısıyla burada bir siyasal fırsatçılık gözetmeyi doğru bulmam.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

GÜLAY YEDEKCİ (İstanbul) – Sayın Başkanım, son yirmi üç yıldır İstanbul'u AKP hükûmetlerinin yönettiğini kayıtlara geçmesi için söylemek isterim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Hepinize teşekkür ediyoruz.

Sayın Öztrak, 60'a göre bir söz talebiniz var, buyurun.

22.- Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın, İstanbul Milletvekili Hüseyin Bürge'nin HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biraz önce, bir önceki hatip yapmış olduğu konuşmada Tekirdağ'ımızın Süleymanpaşa Belediye Başkanının Sayın Cumhurbaşkanına hakaret ettiği gerekçesiyle kendisini kınadı.

Şimdi, bakınız, bu konuşma yapıldığında ben o ilçe kongresindeydim. Bu konuşmada kullanılan sözler faşist ve diktatör sözleridir. Bu iki sözcük normal olarak siyaset jargonunda hakaret addedilmeyen, hakaret olarak addedilmemesi gereken ama bir uyarı mahiyette bir davranış biçimine karşı kullanılan sözcüklerdir. Şimdi, bunu alacaksınız, büyüteceksiniz ve diyeceksiniz ki: "Bunlar hakarettir."

Bakın, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; eğer bir ülkede Cumhurbaşkanı aynı zamanda partisinin genel başkanı oluyorsa siyaset çerçevesinde sarf edilen bu sözleri de hakaret olarak addetmemelidir, mahkemeler de bunun üstüne gitmemelidir.

Arz ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Öztrak.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Karar yeter sayısı istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Daha ben bir şey söylemedim Sayın Danış.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ben önceden söyleyeyim de…

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, İstanbul'un silüetinin bozulmasının, tarihinin yok edilmesinin ve çevre tahribatının geri dönülmez boyutlara ulaşmasının araştırılması amacıyla 24/10/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 25 Ekim 2017 Çarşamba günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.39

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.54

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 13'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Karar yeter sayısı vardır, öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, Marmara Denizi'nde boyutları gittikçe büyüyen kirlenmenin ekonomik zararlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1596) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2017 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/10/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/10/2017 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Levent Gök

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, Marmara Denizi'nde boyutları gittikçe büyüyen kirlenmenin ekonomik zararlarının araştırılması amacıyla verilen (10/1596) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin Genel Kurulun 25/10/2017 Çarşamba günlü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Haydar Akar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

CHP GRUBU ADINA HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Marmara Denizi ve Körfez'deki kirlilik üzerine bir araştırma önergesi vermiştik. Tabii, Marmara Denizi etrafındaki birçok kent bundan etkilenmekte ama ben tabii Marmara Denizi etrafındaki kentlerin içinde en çok etkilenen Kocaeli'den bahsetmek istiyorum.

Geçen hafta aslında, Kocaeli'ye karşı AKP iktidarları döneminde yapılanları ve göz ardı edilen, Kocaeli'nin gelirlerine tırpan vurulan konuları üç başlık altında gündeme getirmiştim. Bir tanesi, Kocaeli'de vatandaş kişi başına 30 bin TL vergi öderken karşılığında 3 bin TL'lik yani onda 1'i kadar bir yatırım almasıydı Kocaeli'nin.

İkincisi: Kocaeli'nin ödemiş olduğu yaklaşık 58 milyarlık verginin 29 milyarı ÖTV kanalıyla akaryakıt vergilerinden alınmaktaydı, Kocaeli bundan pay alamıyordu. Bunun düzeltilmesi gerektiğini söylemiştim.

Üçüncüsü: Kocaeli'de üretim yapan 600 tane firmanın vergilerini başka illerde yatırmasını ve bu nedenle de Kocaeli'nin bu vergiden pay alamamasını dile getirmiştim.

Tabii, Kocaeli'nin problemleri bununla da bitmiyor ve Kocaeli'nin problemleri devam ediyor. Neydi Kocaeli'nin devam eden problemleri, ne hâle geldi Kocaeli baktığınız zaman? Bir defa, ben "Kocaeli'ye ihanet ettiniz." demeyeceğim ama Kocaeli'nin havasını kanser ettiniz, Kocaeli'nin suyunu kanser ettiniz, Kocaeli'nin toprağını kanser ettiniz, Kocaeli'nin denizini kanser ettiniz; en sonunda, dayanamadınız, Kocaeli'nin vatandaşını, yaşayan insanları da kanser etmeyi başardınız.

Şimdi, Kocaeli gibi yönetilemeyen -Türkiye gibi yönetilemeyen- bir kent… Nasıl Türkiye'de AKP iktidarları döneminde sorunlar çığ gibi büyümüşse Kocaeli'de de sorunlar çığ gibi büyümüş ve bu problemler artarak devam ediyor. Çok hızlı bir şekilde, başlıklar hâlinde Kocaeli'nin problemlerini sıraladığımda şunları çok rahatlıkla görüyoruz: Kirlilik… Biraz sonra iktidar partisi milletvekili arkadaşım gelecek; mavi bayraklar, arıtma tesisleri, yeşillendirmeyi söyleyecek burada. Hatta bunları yapabilmek için, daha çok hizmet edebilmek için Yuvacık Barajı'nı gündeme getirecek. Ben onları söylemeyeceğim şimdi. Ama kirlilik bir problem Kocaeli'de.

Trafik… Trafik başlı başına bir problem. Artan sanayi tesisleriyle, OSB'leriyle şehir içi trafiği, demir yolu trafiği, otoyol, organize sanayi bölgeleri ve limanlarla beraber trafik ciddi boyutlara ulaşmış vaziyette.

Sağlık deseniz, her gün, her gün şikâyet var, her gün yoğun bakım üniteleri konusunda talep alıyoruz.

Eğitim… En kötüsü işsizlik ve yoksulluk. Türkiye'ye Türkiye'nin yüzde 12'sini karşılayan vergi veren bir kentte işsizlik Türkiye ortalamalarının üzerinde, yoksulluk Türkiye ortalamalarının üzerinde.

Bakın, o kadar kötü durumdayız ki Türkiye'deki belediyelerden en çok geliri olan belediyelerden bir tanesi Kocaeli Büyükşehir Belediyesidir. Birçok bakanlık bütçesinden fazla bütçeye sahiptir ama maalesef 130 milyon TL'lik tramvay hattını yapabilmek için kredi kullanan bir belediyeden bahsediyoruz.

Kocaeli'nin iki yakası bir araya gelmiyor arkadaşlar. Bir köprü yaptırdınız özel şirkete, övündüğünüz Osman Gazi Köprüsü. Ama özel şirket tarafından yapılan köprüyü Kocaelili vatandaşlar kullanamıyor. Sadece ayda yirmi beş gün, işine gidip gelmek için kullanmak isteyen vatandaşımın 3.200 TL para ödemesi gerekiyor.

Öyle bir kent düşünün ki Kocaeli'yi, Türkiye'nin en küçük yüz ölçümüne sahip olmasına rağmen metrosu olmayan bir kent. Düşünebiliyor musunuz, İstanbul'da Ulaştırma Bakanlığı yapıyor, Ankara'da Ulaştırma Bakanlığı yapıyor, İzmir'de Büyükşehir yapıyor. İzmir'de bunun kilometresi 56 milyona mal olurken İstanbul'da 140 milyon, Ankara'da 90 milyona mal oluyor ama Türkiye'ye en çok vergi veren kentin en büyük problemi trafik olmasına rağmen maalesef bir metromuz bile yok.

Sevgili arkadaşlar, size bir önerim var, özellikle iktidar partisi milletvekillerine; beraber mücadele edelim, gelin Kocaeli'ye metroyu kazandıralım. 50 kilometrelik bir metroya ihtiyacımız var. Eğer bunu başaramayacaksanız…

Çok doğru bulmuyorum kayyum atamasını, doğru bulmuyoruz, yanlış, demokrasiye de bir ihanettir kayyum ataması. Siz bir şey yaptınız, güneydoğu illerine Kocaeli'deki belediye başkanlarını yardımcı olarak yolladınız. Ben şimdi size öneriyorum: Kocaeli'ye İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımızı, Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanımızı, Çankaya Belediye Başkanımızı, Bakırköy Belediye Başkanımızı, sayamayacağım birçok belediye başkanımızı yollayın ve bu projeleri gerçekleştirelim diyorum. Onun için, bu araştırma önergemin kabul edilmesi yönünde oy kullanırsanız çok memnun olurum.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akar.

Diğer siyasi parti grupları adına konuşmalara geçiyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Saffet Sancaklı…

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

MHP GRUBU ADINA SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; çevre konusu çok hassas bir konudur ve bu konuda hassas olmak için siyasetçi olmaya veya milletvekili olmaya gerek yok, insan olmak yeterlidir.

Tabii, bu konuyla ilgili ben de Çevre Komisyonu üyesi olarak yetkililerden biraz bilgi aldım Kocaeli ve Marmara Denizi'yle ilgili neler yapıyoruz diye. Marmara Denizi kıyılarında yoğunlaşan kentleşme, kıyı bölgelerinin sunduğu imkânlar nedeniyle kara ve denizde gerçekleştirilen turizm faaliyetleri, hızlı artan endüstriyel faaliyetler, deniz taşımacılığı, iç bölgesel nehir ve dereler vasıtasıyla gelen tarımsal, evsel ve endüstriyel kirlilik gibi çeşitli kaynaklardan kirlenmeye maruz kalmaktadır.

Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği kapsamında Marmara Denizi'nin kıyısı olan 141 yüzme suyu alanından numune alınmış; bunların bir kısmı iyi çıkmış, bir kısmı orta çıkmış, bir kısmı da kötü sınıf kategorisinde yer almıştır. Bakanlığımızın müşterisi olduğu TÜBİTAK MAM tarafından yürütülen Deniz ve Kıyı Suları Kalite Durumlarının Belirlenmesi ve Sınıflandırılması Projesi olan DEKOS Marmara Denizi'nde 22 su yönetim birimi belirlemiştir. Marmara Denizi ekolojik durum değerlendirmesi haritasında özellikle Gebze, Küçükçekmece bölgelerinin kötü kalitesi sınıfında; İzmit Körfezi, İstanbul Boğazı'nın Marmara çıkışı ve Bandırma Körfezi'nin zayıf kalite sınıfında olduğunu belirtmiştir. Yani Çevre Bakanlığından aldığım bilgiler bunlar. Tabii, bu raporlarda birtakım şeylerin, birtakım çalışmaların yapıldığı ortaya çıkıyor ama yeterli olmadığı gözüküyor. Ancak bu raporlardan çıkan başka bir sonuç da Marmara Denizi'nin ciddi boyutlarda kirlendiğini ve müdahale etmemiz gerektiğini gösteriyor.

Kocaeli özeline gelince de bugün Google'a girdiğinizde "2 denizi, dağı ve gölü olan şehir hangisidir dünyada?" diye yazdığınızda Kocaeli çıkıyor saygıdeğer milletvekilleri. Peki, bu neyi gösteriyor? Kocaeli bir doğa cenneti. Peki, biz bu doğa cennetini iyi değerlendirebiliyor muyuz? Acaba biz bununla ilgili gerekeni yapıyor muyuz? Maalesef hepimizin bildiği yeterli değil, maalesef yapmıyoruz, yapamıyoruz.

Bugün sayın vekilimizin söylediği çok şeye katılıyorum ama onun dışında bu kadar 2 denizi, gölü ve dağı olan bir şehirde eğer yaz veya kış olimpiyatları yapılmıyorsa bu da ayrıyeten bir soru

işareti çünkü buna imkânımız var. Kocaeli Belediyesinin bütçesi birçok bakanlıktan da üstte, yukarıda. Bunu rahatlıkla yapabiliriz ama bu, vizyon meselesi, misyon meselesi. On üç, on dört yıldır yöneten arkadaşlarımızın böyle bir vizyonu maalesef ki yok.

Tabii, metro konusuna gelince de katılıyorum Sayın Akar'a. Kocaeli'nin nüfusu 2 milyona yaklaştı ve inanın arabalar yürümüyor, trafik çok sıkıştı, bir metro ihtiyacımız var. Tabii, orada 11 milletvekiliyiz, parti ayrımı yapmadan bu konuyu hep beraber çalışıp Bakanlığımızdan, Başbakanlığımızdan bunu istememiz lazım ve yapmamız gerekiyor, buna da katılıyorum. Bu yüzden, CHP'nin verdiği Meclis araştırması önergesini destekliyorum ve lehte oy kullanacağımızı belirtiyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Sancaklı.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Müslüm Doğan konuşacak.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

HDP GRUBU ADINA MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubunun Meclis araştırma önergesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Bu önergeyi desteklediğimi hemen ifade etmek istiyorum.

Marmara Denizi hem kara hem de deniz kökenli kirlenme tehlikesini çok ağır bir şekilde yaşamaktadır. Özellikle, altyapının yetersiz olması, kanalizasyon toplama şebekesi ve arıtma tesislerinin bulunmaması ve işletme maliyeti nedeniyle arıtma tesislerinin çalıştırılamaması, evsel kirlilik problemlerinin temelini de teşkil ediyor. İstanbul civarında bulunan 4.500 ile 5.000 kadar endüstri kuruluşundan 0,3 milyon metreküp civarında atık su deşarj edilmektedir. Şimdi, değerli milletvekilleri, bu atık suların yüzde 50'si ise arıtma işlemine tabi tutulmadan denize bırakılmaktadır. Yapılan son araştırmaya göre İzmit Körfezi'ne günde 6,6 kilogram kurşun, 43,2 kilogram çinko, 1,9 kilogram bakır, 209 kilogram krom, 5,1 kilogram cıva gibi ağır metallerin yanı sıra 10,9 ton azot ve 30,8 ton atık karışmaktadır. Marmara'ya İstanbul'dan günde 1,2 milyon metreküp, Bursa'dan günde 0,3 milyon metreküp, İzmit'ten 0,2 milyon metreküp, diğer beş şehirden ise 0,4 milyon metreküp olmak üzere bölge genelinde 2,1 milyon metreküp evsel atık su deşarj edilmektedir.

Şimdi, değerli milletvekilleri, petrol sızıntısı da burada ayrı bir konu. Burada aslında meselenin esası, AK PARTİ'li belediyeler tarafından ortaya doğru dürüst bir projenin konmamasıyla ilgili, kentlerin yönetiminin gerçekten ihtiyaç temelli, kent insanlarını ekolojiye zarar vermeden kentin doğru yönetilemediği, planların doğru yapılamadığıyla ilgili bir husus. Bugün Ankara çevre düzeni planı 42 kez değiştirilmiş, 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planını 42 defa değiştiriyorsunuz. Ne için değiştiriyorsunuz? Sosyal donatı alanlarını, yerleşim alanlarına açıyorsunuz. Sözüm ona bir ulaşım planı yaptınız, bu ulaşım planlarını da 32 defa değiştirdiniz -güzergâh değişikliğinden bahsediyorum- 32 kez bir çevre düzeni planıyla oynanmaz arkadaşlar.

Şimdi, CHP'li vekil arkadaşımız "Kayyuma çok katılmamakla birlikte..." dedi ama kayyum atamaya az veya çok katılınmaz. Kayyum atamak demokratik bir işleyiş tarzı değildir demokrasilerde. Partimizin belediye başkanlarına karşı yapılan bu işlem hukuksuz bir işlemdir. Kent yönetimini kentli iradeye, kenti seçen insanlara bırakacaksınız. O yüzden, AK PARTİ hükûmetleri ve belediyeleri tarafından kentçilik işleminde ne kadar olumsuz bir işleme tabi tutulduğunu, kentlerin yaşanmaz hâle getirildiğini hepimiz biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLÜM DOĞAN (Devamla) – Özellikle Sayın Cumhurbaşkanının da bu konuya, İstanbul'la ilgili o konuya işaret etmesi ise bir öz eleştiri olacaksa kabulümüzdür ama eğer bir öz eleştiri değilse de buradan şiddetle reddettiğimizi ifade etmek ve bunun bir bedelinin ödenmesi gerektiğini de arz etmek isterim size.

Saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Doğan.

Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın konuşmacı "Kayyum atamanın az veya çoğu olmaz." şeklinde bir ifade kullandığımı ifade etti. Ben öyle bir ifade kullanmadım, kayyum atamasına doğal olarak karşıyız. Böyle bir şey olamaz, demokrasilerde olamaz. Milletin sandığından çıkan insanların yine milletin sandığıyla beraber gitmesi gerektiğine inanıyoruz. Kayyum atamalarını doğru bulmuyoruz çünkü belediye meclisleri var. Bugün, AKP'nin yaptığı gibi belediye meclislerinden de başkan seçebilir, ki kanunlar da bunu emrediyor bize. Uygulama yanlıştır.

Benim söylemek istediğim, orada, o kayyum atanan illere birer belediye başkanı atadılar dışarıdan yani valiler, kaymakamların dışında, yardımcı olsun diye kendi mevcut belediye başkanlarından birer kişi atadılar. Benim kentimde de var bunlar; Diyarbakır'a, bildiğim kadarıyla Bitlis'e... Ben de "Oralara belediye başkanı atamanıza gerek yok." dedim sözlerimde. Bizim çok başarılı belediye başkanlarımız var; kentin sosyal yaşam alanlarını düzenleyen, sosyal donatı alanlarını düzenleyen belediye başkanlarımız var; gelsinler, AKP'li belediye başkanlarına yardımcı olsunlar. Böyle zorla istifaya da gerek olmadığını ifade etmeye çalıştım.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki. Sözleriniz kayıtlara geçti Sayın Akar.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın İlyas Şeker, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin, Marmara Denizi'nin kirliliği hakkında vermiş olduğu önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii önergeyi veren milletvekili arkadaşım, dostum Haydar Akar'ı dinleyince halk arasında kullanılan şu söz aklıma geldi: "Karakolda doğru söyler, mahkemede şaşar." Sayın Haydar Akar'ın vermiş olduğu önergenin içeriği ile buradaki sözleri tam 180 derece zıt.

Ben yine de Körfez'de denizle ilgili yapılan temizlikle ilgili, çalışmalarla ilgili kısa bir bilgi vermek istiyorum, gerçi Milliyetçi Hareket Partisi milletvekili arkadaşım genel noktalara değindi. Denize girilen 141 noktada yapılan incelemelerde, yüzme suyu kalitesiyle ilgili incelemelerde 95 tanesi mükemmel çıkıyor arkadaşlar, 32 tanesi iyi çıkıyor, sadece ve sadece 4 tanesi kötü çıkıyor, o da inşallah iyi olacaktır yakın zamanda. Bununla ilgili olarak bakanlıklar aracılığıyla üniversitelerle, TÜBİTAK'la, Atom Enerjisi Kurumuyla ortak projeler var, yapılıyor ve yapılmaya da devam ediyor. AK PARTİ iktidarları olarak biz, çevreyi misafir odamız olarak kabul ediyoruz, denizleri de soframız olarak kabul ediyoruz; bu hassasiyetle de çalışmalar devam ediyor.

Tabii şöyle denize sınırı olan, kıyısı olan illere bakıyoruz; Kocaeli var, İstanbul var, Tekirdağ var, Bursa var, Yalova var. Kocaeli'yle ilgili son kısımda izah edeceğim. İstanbul suların yüzde 99'unu arıtıyor, arıttıktan sonra denize deşarj ediyor. AK PARTİ belediye başkanlığı döneminde, belediye AK PARTİ'de olduğu dönemde Yalova'da arıtma tesisi yapılmış, şu anda işletiliyor. Sadece, Yalova'da Cumhuriyet Halk Partisine ait olan bir beldemizde maalesef şu anda arıtılmadan denize deşarj ediliyor.

Diğer taraftan, Tekirdağ'a bakıyoruz arkadaşlar. Maalesef, Tekirdağ'da arıtılmadan denize deşarj ediliyor. Ben şimdi buradan özellikle söylüyorum, Tekirdağlı milletvekili arkadaşlarımıza da söylüyorum: Tekirdağ Büyükşehir Belediye Meclis üyeleri Belediye Meclisinde "Süleymanpaşa -hani şu gündemde olan var ya, haddinden büyük sözler sarf eden, kendi işiyle ilgilenmeyip de devlet büyükleriyle ilgili sözler söyleyen belediye var ya- Belediye sınırları içerisindeki bir arıtma tesisi neden çalıştırılmıyor?" diye önerge vermiş. Buyursun, incelesinler.

Diğer taraftan, Kocaeli'ye geldiğimiz zaman, arkadaşlar, Kocaeli'nin 72 kilometre Marmara Körfezi'ne sınırı var ve bu sınır içerisinde toplam 20 tane plajımız var. Bu plajlardan 4 tanesinde mavi bayrak var ve diğerlerinde de tamamıyla denize girilebilecek kalitede deniz temizliği var.

Bununla birlikte, özellikle İzmit Körfezi'nin doğusundaki en kirli olan noktada, bundan üç sene önce o bölgede deniz dibi temizliği yapılarak oradaki çamurların tamamı çıkarıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLYAS ŞEKER (Devamla) – Bunun gibi daha birçok çalışma var.

Ben Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum ve aleyhte olduğumu da belirtiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şeker…

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Akar…

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın konuşmacı, milletvekili arkadaşım -kentimin milletvekili tabii- benim için "Karakolda doğru söyler, mahkemede şaşar." ifadesini kullanarak…

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) – O bir türkü sözü ya.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Hiç önergeden bahsetmedin ki Haydar.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sana demedi, ismin geçmedi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - …benim doğru söylemediğimi, konunun dışına çıktığımı ifade etti.

BAŞKAN – Sataşmadan söz istiyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Akar milletvekili olduğu müddetçe kaç belediye kazanmışlar Kocaeli'de, onu da lütfen açıklasın. Aldıkları belediye var mı, lütfen açıklasın.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, sevgili arkadaşlar, İlyas Bey'in biraz şirazesini bozduğum için… Onun klasik şeyleri vardır: "Mavi bayrak, arıtma tesisi, Yuvacık Barajı." Ben onları söyledim, öyle bir defans yapacağını söyledim.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum, şovu yaptın şovu.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Kocaeli, Marmara Denizi ve Körfez'in araştırılmasıyla ilgili bir araştırma önergesi verdim, buna ihtiyaç var.

Geçen hafta, Çevre Mühendisleri Odası Başkanlığının açıklamalarını okuduğunuzda…

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Konu hakkında hiç konuşmadın ki.

HAYDAR AKAR (Devamla) - …Körfez'de denize girilemeyeceğini, balık yenemeyeceğini ifade ediyor. Körfez temizlenmedi, kimse kimseyi kandırmasın ve her gün kirlilik artıyor.

Diğer konuya gelince -araya gireyim- belediye başkanımızla ilgili söylediğiniz sözler… Belediye başkanlarımız da devlet büyükleridir, onlar da bir kenti yönetiyorlar ve sandıktan çıkıyorlar. Ne kadar "devlet büyükleri" diye tanımladığınız kişiler sandıktan çıkıyor "millî irade" diyorlarsa, belediye başkanları da millî irade sonucunda seçilmektedirler, bir. (CHP sıralarından alkışlar)

İkincisi: Belediye başkanımız, Cumhurbaşkanımıza mı -sizin tabir ettiğiniz, biz hakaret içerdiğini düşünmüyoruz ama- hakaret etmiştir yoksa AKP Genel Başkanına mı hakaret etmiştir, bir bunu ayırmamız gerekiyor.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Haydar, önergeden bahset, önergeden.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Eleştiri tamamen siyasi bir eleştiridir.

Bir şeye karar vereceksiniz: AKP Genel Başkanı olarak bir Cumhurbaşkanı kalkıp herkese hakaret etme gücünü ve istediğini söyleme gücünü kendinde görüyorsa siyasilerin de aynı gücü kendinde görmesi kadar doğal bir şey olamaz, bunu kabul edeceksiniz bir defa.

Gelelim önergeye yine, tekrar aynı yere dönelim: Tekirdağ -Tekirdağ'dan bahsettiniz- ve Kocaeli İstanbul'un çöplüğü yapılıyor. Biz de Kocaeli'de yaşıyoruz, birlikte yaşıyoruz Kocaeli'de. İstanbul'un ne kadar kirli sanayisi varsa, ne kadar limanı varsa Kocaeli'ye taşınıyor.

Biraz evvel Kocaeli'deki deniz kıyımızın yüz ölçümünü verdiniz. Orada kaç tane liman var? 44 tane liman var, 34 tanesi aktif. Bunları konuşabiliriz ama süre yetmiyor. 34 tane limanın yarısı dolgu istiyor ve siz dolgu veriyorsunuz. Neredeyse Gölcük'e yapıştık kara olarak, Körfez'in iki yakası bir araya gelmeye başladı. Yüzde 50'de bile kapasiteye ulaşmamışken bu limanlar siz yeni dolgu alanları veriyorsunuz, dolduruyorsunuz denizi. Sizler yani sizin iktidarınız veriyor, siz vermiyorsunuz tabii ki, kişisel olarak hitap etmiyorum. Bunların önüne geçmemiz gerekiyor.

Kocaeli'nin temel ihtiyacı olan trafik probleminin çözülebilmesi için…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Devamla) – Bir otuz saniye rica ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Otuz saniye olmuyor Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Bir dakika verin o zaman, ilk defa istiyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun, lütfen tamamlayın.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Kocaeli'nin temel problemleri var, sizden destek istiyoruz. Bakın, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi sizin belediyeniz, siz Kocaeli'nin iktidar partisi milletvekillerisiniz. Biraz evvel Saffet Bey söyledi, ben muhalefet partisindenim, o da muhalefet partisinden, diyoruz ki: Kocaeli'nin bir metroya ihtiyacı var. Bunu hak ediyor muyuz? Hak ediyoruz, değil mi? Niye hak ediyoruz? Çünkü Türkiye'ye en çok vergi veren 2'nci iliz, en çok vergi veren 2'nci iliz. Bakın, sadece bir yılda verdiğimiz verginin onda 1'ini bize versinler metroyu hallediyoruz, 50 kilometrelik metroyu. İzmir fiyatlarıyla, İstanbul'la halledemeyiz, Ankara'yla halledemeyiz çünkü İzmir'de kilometresi 56 milyona mal edilirken İstanbul'da 140 milyona, Ankara'da 90 milyona hallediliyor. Bırakın bizi Allah aşkınıza ya! Verin bu parayı, bırakın bize, yapalım metroyu, aynı İzmir'deki gibi, aynı Eskişehir'deki gibi, aynı diğer CHP'li belediyelerde olduğu gibi. Kimseyi kayyum atamanıza falan gerek yok, belediye başkanlarını da istifa ettirmeyin, bizim belediye başkanlarımızı danışman yollayalım, bakın nasıl çözülüyor kentin problemi hep beraber yaşayarak görelim arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Akar, Kocaeli'de kaç belediye kazandın, onu da söyle.

BAŞKAN - Sayın Bostancı, sisteme girmişsiniz, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, eleştiri ile hakaret birbirinden farklıdır. Hakaret, kim yaparsa yapsın cezai olarak hukuken değerlendirilir. Cumhurbaşkanına yönelik eleştiri elbette yapılabilir fakat Cumhurbaşkanlığı makamına yönelik olarak hakaret Türk Ceza Kanunu'nun 299'uncu maddesine göre suçtur. "16 Nisanda şu oldu, bu oldu. Artık Cumhurbaşkanı bir siyasi partiyle bağlantılı. O yüzden ben bu tür şeyleri hakaret olarak görmem." diyemezsiniz. Yasalara karşı saygı herkesin görevidir. Bu yasanın doğru olmadığını iddia edebilirsiniz. "Burada hakaret değil, eleştiri var." bunu tartışabilirsiniz ama nihai hükmü mahkemeler verir, yargı verir. Hiç kimse kendisini burada yasaların üzerinde göremez. Cumhurbaşkanlığı makamı meri hukukumuzda garanti altına alınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, buna siyaseten itiraz etmek farklı bir şeydir ama fiilen hakaret etmek farklı bir şeydir. Hakaret eden cezasını bulur.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Gök, buyurun.

24.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, duruma göre Cumhurbaşkanı veya AK PARTİ Genel Başkanlığı sıfatlarının kullanılmasının Türkiye'de siyaseten yaşanılan en büyük kargaşalardan biri olduğuna ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Türkiye'de sistemin, kurumların ve kuralların nasıl alaşağı edildiğinin tipik uygulamalarını yaşıyoruz. Yerine göre Cumhurbaşkanı, yerine göre AK PARTİ Genel Başkanı, kendisi her toplantısında bütün muhalefeti suçlayacak, hakaret edecek, siyaseten sorumsuz, yargının zaten üzerine gitme şansı yok ama kendisiyle ilgili bir siyasi değerlendirme üzerine geldiğinde hemen AK PARTİ Genel Başkanlığı sıfatından sıyrılarak Cumhurbaşkanlığı zırhının arkasına sığınmaya çalışan bir şahsiyet var karşımızda. Yani, siz Cumhurbaşkanı mısınız, AK PARTİ Genel Başkanı mısınız? Ne zaman AK PARTİ Genel Başkanısınız, ne zaman Cumhurbaşkanısınız? Böyle bir tablonun sürdürülemeyeceği ortada. İşine geldiği zaman AK PARTİ Genel Başkanı sıfatıyla hakaret et, hatta Cumhurbaşkanı sıfatıyla hakaret et ama işine gelmediği zaman da kendine yönelen eleştirileri de…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – …"Ben Cumhurbaşkanıyım, Cumhurbaşkanına hakaret suçu vardır." diyerek bunu bir zırhla geçiştirmeye ve korunma altına alınmaya çalışmaya kalkışmak siyaseten Türkiye'de yaşadığımız en büyük kargaşalardan bir tanesidir. Cumhurbaşkanı bir kere ne olduğuna karar verecek, ne olduysa öyle görünecek. Türkiye'deki siyasal sistemi allak bullak eden bu uygulamaların bizlere yarattığı, dayattığı sonuçlardır bunlar, herkes de kendi yarattığı sonuca katlanmak durumundadır.

Saygıyla.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Şeker…

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

25.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkanım, arkadaşımız Kocaeli'deki yapılan hizmetler ile ulaşımla ilgili eksiklik olduğundan bahsetti. Ben şöylece kısa bir bilgi vermek istiyorum: Derince ilçemizden giriyoruz, İzmit merkezi geçiyoruz, Kartepe ilçemize kadar olan bütün ışıklar kaldırılmıştır ve bölünmüş yol hâline getirilmiştir. Diğer taraftan, İzmit merkezdeki tramvay Yahya Kaptan'dan başlayıp SEKA Park'a kadar bitirilmiştir ve devamı şu anda yapılmaktadır. Özellikle Gebze'mizde, organize sanayi bölgeleri ile Gebze ve Darıca ilçemizi kapsayan metro proje çalışmaları bitmiştir, bu yıl sonu itibarıyla ihaleye çıkacaktır. Diğer taraftan, yine Hükûmetin yapmış olduğu Kuzey Marmara Otoyolu'nun hızlı bir şekilde yapımı devam etmektedir. O yolun bir an önce bitmesi gerekiyor şehir içinin rahatlatılması açısından. Aynı zamanda, güneyimizi de kapsayan Güney Anadolu Otoyolu projeleri de şu anda devam ediyor ve bunun gibi birçok proje var, burada saymamız mümkün değil.

Ben teşekkür ediyorum bu fırsatı verdiği için bana.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Şeker.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Metroyu söyle İlyas, metroyu yapacak mıyız, yapmayacak mıyız?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Emre Köprülü'nün bir dakikalık bir talebi var Tekirdağ Milletvekili sıfatıyla.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, sayın konuşmacı az önce "Tekirdağ milletvekilleri gelsin bu hususa cevap versin." diye açıkça bir beyanda bulunmuştur. Ben o sırada Genel Kurul salonunda değildim ama takip ediyordum televizyon yayınından. Cevap vermek istiyorum iddialara.

BAŞKAN – Yerinizden lütfen, açacağım mikrofonunuzu.

26.- Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü'nün, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın konuşmacı tabii, grup önerimiz hakkında kendi grubunun görüşlerini belirtirken Tekirdağ'da belediyelerimize, yerel yönetimlerimize açıkça bir sataşmada bulunmuştur. Şunu söylemek lazım: Tekirdağ'da bugün için yaşanan durumda, Tekirdağ İstanbul'un bir arka bahçesi yapılmak istenmekte, İstanbul'un kirli sanayisi, aynı zamanda da termik santraller özellikle Tekirdağ iline kaydırılmaya çalışılmaktadır. Bununla beraber, grup önerisinin konusunu oluşturan denizin kirliliğiyle ilgili de şöyle çok sıkıntılı bir durum vardır: Biliyorsunuz, senelerdir çözülmeyen, AKP iktidarının da söz verdiği ama somut bir çözüm üretmediği Ergene Nehri'nin kirliliğiyle ilgili durumda da Ergene Nehri'nin kirliliği bugün Marmara Denizi'ne aktarılmaya çalışılmaktadır. Bu dahi AKP'nin Marmara'yla ilgili, çevre kirliliğiyle ilgili bakışını da ortaya koymaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Konuşmasında belirttiği bir hususu daha söylemek istiyorum: Süleymanpaşa Belediye Başkanımızla ilgili konu -grup başkan vekilimiz ve Haydar Bey'in de açıklamasında bulunduğu gibi- bir Cumhurbaşkanının aynı zamanda bir siyasi partinin genel başkanı olmasının yarattığı bir sorundur. Cumhurbaşkanı istediği her kişiye sataşmada, hakarette bulunabilme hakkını kendisinde görmekte fakat kendisine siyasal bir eleştiri geldiğindeyse Cumhurbaşkanlığı kimliğini öne çıkarmaktadır. Bu, 16 Nisan referandumundan sonra Türkiye'nin yaşadığı sıkıntının da en önemli göstergelerinden bir tanesidir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, Marmara Denizi'nde boyutları gittikçe büyüyen kirlenmenin ekonomik zararlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1596) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2017 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi gündemin "Oylaması Yapılacak İşler" kısmına geçiyoruz.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

1.- İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'in milletvekilliğinden istifa ettiğine ilişkin önergesi (4/109)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'in milletvekilliğinden istifa etmesi nedeniyle Anayasa'nın 84'üncü, İç Tüzük'ün 135 ve 136'ncı maddeleri gereğince üyeliğinin düşmesinin oylamasını yapacağız. İstifa yazısının gerçekliği ve geçerliliği Başkanlık Divanınca tespit edilmiştir.

İstifa yazısını okutuyorum:

15/9/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Siyasete başladığım 2011 yılından bu yana seçmenimize olan sorumluluklarımı yerine getirmek için var gücümle çalıştım. Yüksek tempoda, aralıksız geçen yıllar içinde, ortaya çıkan sağlık sorunlarını çoğu zaman göz ardı ettim. Gelinen noktada sağlık sorunlarımı daha fazla ertelemem mümkün olmadığı için milletvekilliğinden istifa kararı aldım.

Öncelikle, seçmenimize, bana siyasete girerek hizmet etme fırsatı tanıyan genel başkanımıza, yol arkadaşlarıma ve partime teşekkür ederim. Altı yıldır yürekten inanarak sürdürdüğüm mücadeleye bundan sonra da milletvekili olmadan devam etmeye kararlıyım.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Şafak Pavey

İstanbul

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Gök…

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'in sağlık sorunları nedeniyle istifa kararına ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, Sayın Şafak Pavey, hepimizin çok sevdiği, çok değer verdiği bir milletvekili. Kendisi, önemli sağlık sorunlarını gerekçe göstererek ve çok da etik sayılan bir davranışla bir istifa talebini Meclis Başkanlığına ulaştırmış bulunuyor. Siyaset hayatımızda pek rastladığımız bir duruş değildir bu. Sağlık gerekçeleriyle milletvekilliği yapmasına olanak kalmadığını ifade ediyor Şafak Hanım ve Meclisten bu konuda bir karar alınmasını talep ediyor. Şafak Hanım'ın bu tavrı her türlü övgüye değer. Kendisi, gerçekten sağlık sorunlarının büyük bir oranda giderilmesi

amacıyla önemli bir tedavi görmeyi amaçlıyor. Bunun uzun süreceği de anlaşıldığından, böyle bir tasarrufta bulunmuş. Elbette, bizi üzen bir istifadır. Elbette, sonuçta da istifa…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

LEVENT GÖK (Ankara) - …tek taraflı bir irade beyanıdır. Biz, Sayın Şafak Pavey'in milletvekilliğinden istifasını büyük bir üzüntüyle karşıladığımızı belirtiyor, konunun Sayın Meclisin, Genel Kurulun takdirinde olduğunu ifade ediyoruz.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gök.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Başkanlık Divanı olarak İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'e bundan sonraki yaşamında başarılar ve sağlıklı günler dilediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Biz de Başkanlık Divanı olarak Sayın Şafak Pavey'e bundan sonraki yaşamında hem başarılar hem de sağlıklı günler dilediğimizi ifade etmek istiyoruz.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, HDP Grubu olarak İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'e bundan sonraki yaşamında başarılar ve sağlık problemlerinde şifa dilediklerine ilişkin açıklaması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de özellikle bu istifa sürecinde Şafak Hanım'ın gösterdiği etik tavırdan ötürü, özellikle Parlamento işleyişinde, sadece burada belli oylamalar esnasında şu salonun doldurulduğu, onun dışında salonun büyük bölümünün boş kaldığı, buraya hiç uğramayan daha önce bakanlık veya Başbakanlık yaptığı için devamsızlıkları göz ardı edilen, dünkü örnekte olduğu üzere yerlerine pusula doldurma süreçlerinin yaşandığı bu Parlamento gerçekliğinde böyle bir tavrın anlamlı ve değerli olduğunu ifade ediyor, parti olarak, partimizin grubu olarak kendisine bundan sonraki yaşamında başarılar, sağlık problemlerinde ise şifa diliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yıldırım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÖNERGELER (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'in milletvekilliğinden istifa ettiğine ilişkin önergesi (4/109) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, istifa sebebiyle üyeliğinin düşmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu sonuca göre, İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'in Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği düşmüştür.

Sayın milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:16.28

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.58

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 13'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince sözlü soru önergelerini görüşmüyor ve gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Helal Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Helal Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (1/886) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 501)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/740) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 480) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet burada.

Komisyon Raporu 480 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Şimdi, tasarının tümü üzerinde gruplar adına konuşmalar gerçekleşecek.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına, ilk konuşmacı, Mardin Milletvekili Sayın Mithat Sancar. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Sancar.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir uluslararası sözleşmeyi görüşüyoruz, bu vesileyle uluslararası ilişkilere bir genel bakış yöneltme ihtiyacı hissediyorum bir giriş babında, sonra da Hükûmetin dış politikasına ilişkin görüşlerimizi paylaşacağım sizlerle.

Yeni bir dönem yaşadığımız genellikle kabul ediliyor uluslararası ilişkiler alanında. 1945 sonrası dünyanın daha fazla idealist eğilimler içerdiği bir süreç 1990'lara kadar işledi ancak 1990'lardan sonra, yani soğuk savaşın ardından bir yalpalama dönemi başladı. İdealist eğilimlerin daha fazla öne çıkmasının anlamı şudur: Uluslararası ilişkiler, sadece reel politikaya, sadece çıkar ilişkilerine göre yürütülemez, uluslararası sistemin belli temel değerleri ve ilkeleri de olmalıdır. Bu temel değerler, demokrasi, özellikle insan hakları ve hukukun üstünlüğü şeklinde özetlenebilir.

(x) 480 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Nitekim, Birleşmiş Milletlerin kuruluş anlaşmasında da uluslararası topluluğun temel dayanakları olarak bu ilkeler dile getirilmiştir, daha sonra yapılan pek çok uluslararası sözleşmenin konusunu da bu ilkeler ve değerler oluşturmuştur. Ardından Avrupa Konseyi oluşmuş ve bu kuruluş da yine, temel amacını demokrasiyi yaygınlaştırmak, insan haklarına saygıyı geliştirmek olarak belirlemiştir. Yani uluslararası ilişkiler kuru çıkar ilişkilerinden ibaret değildir şeklinde özetleyebileceğimiz bu anlayış, aşağı yukarı bir elli yıl uluslararası ilişkilerde öyle ya da böyle bir ağırlık sahibi olmuştur, bir ağırlığı olmuştur.

Soğuk savaşın ardından da -hatırlayacaksınız- Paris Şartı gibi belgeler imzalandı, yine, demokrasinin ve insan haklarının zaferi şeklinde değerlendirmeler yapıldı ama özellikle son on yılda bu alanda bir geriye gidiş yaşandığı da genel olarak kabul ediliyor. Artık, uluslararası ilişkilerde çıplak güç dengelerinin, doğrudan çıkar hesaplarının çok daha belirleyici olduğu, hatta insan hakları, hukukun üstünlüğü ve demokrasi gibi ilkelerin birer lüks, birer romantizm ifadesi olduğu şeklinde yaklaşımlar güçlenmiştir. Özellikle son on yılda adım adım gelişmiştir bu anlayış, eskiden beri de var olan bir yaklaşımdır. "Realizm" denir buna uluslararası ilişkilerde ve realizmin de en katı, en soğuk şekli son beş yılda özellikle daha da belirgin hâle gelmiştir.

AKP hükûmetlerinin serüvenine baktığımızda, 2002'de, daha çok, idealist eğilime, idealist görüşe doğru bir tercihte bulunduğunu söylemek mümkün. Avrupa Birliğine tam üyelik hedefi önemli bir hedefti. Bu çerçevede yapılan reformlar insan hakları, hukukun üstünlüğü ve demokrasi yönünde gelişmeleri temsil ediyordu, bir gelişmeyi temsil ediyordu. Bu sürecin beş yıl kadar sürdüğünü de ekleyelim. Aslında müzakere tarihi verildiği zamana kadar AKP'nin bu eğilimi devam etmiştir ama ondan sonra bir başka trend ortaya çıkmıştır AKP'nin dış politikasında. Bu dış politikanın temelinde de daha fazla kendi iktidarını ve kendi bölgesel hesaplarını ya da planlarını takip etmek yer alıyordu. Şimdi, bu tarihî seyri çok uzun anlatmayacağım ama 2011'den sonra bu eğilimin daha da belirginleştiğinin altını çizelim. Son beş yılda, özellikle Suriye iç savaşıyla birlikte AKP artık tamamen realist anlayışa, reel politik bakışa yaslamıştır dış politikasını. Bundan da kastımız "Bana fayda sağlayan ne varsa, hangi tercih varsa o şartlarda bu tercihi seçerim ve ilkelere, değerlere aldırmam. Yani insan hakları, hukukun üstünlüğü, demokrasi gibi değerler benim dış politikamda belirleyici birer parametre olarak yer alamazlar."

2012'den itibaren bu yöndeki politikaları teşvik eden çok önemli bir faktör var. Evet, Suriye'de iç savaş dedik ama bu iç savaşa Hükûmetin yaklaşımı, o zamanki iktidarın yaklaşımı da bir fırsatçılıktı. Kendi bölgesel planlarını -biz buna "mezhepçi bir hegemonya politikası" diyoruz- bu politikayı başarılı kılmak için, bu politikayı başarıya götürmek için pek çok angajmana girdi Suriye'de. Bir an önce Esad'ın yıkılması, yerine AKP'nin tercih edeceği bir iktidarın -buna Müslüman Kardeşler eksenli bir iktidar da diyebiliriz- kurulması için pek çok karmaşık ilişkiye, hatta karanlık ilişkiye girmiştir ve ondan sonra da artık rotası kalmamıştır. Yani hangi ortamda, hangi şartlarda nasıl bir çıkar sağlayabilirim hesabı belirleyici olmuştur.

Artık, Esad'ın kısa sürede devrilemeyeceği anlaşılınca bu sefer başka arayışlara girilmiş, dış politikada bir yıl önce ilan edilen hedefler kolayca askıya alınmış, ilga edilmiş, hatta tersi hedefler takip edilmiştir. Yani her gün yazboz tahtası gibi değişen bir dış politika tablosuyla karşı karşıya kalır olduk. Bunun yarattığı krizleri tek tek saymaya zaman yetmez ama en önemlilerinin altını çizelim: Rusya krizi… Uçağın düşürülmesiyle başlayan Rusya krizinde alıştığımız meydan okumalar, hatta bir tür "kabadayılık" gösterisi sergilendi ama daha sonra açık ve dolaylı pek çok şekilde özür dilendi. Bir zamanlar, kısa bir süre önce düşman, azılı düşman ilan edilen bir devlet artık "müttefik" ve "dost" olarak nitelenmeye başlandı.

Bunların pek çok sonucu oluyor. Bakın, aynı şey İsrail'le ilişkilerde de yaşandı. İsrail için kullanılmadık ağır tabir kalmadı ama daha sonra İsrail'le iyi ilişkilerin ne kadar önemli olduğuna dair nutuklar dinlemeye başladık iktidarın en tepesinden sözcülerine kadar. Bütün bunların toplumlara bir faturası oluyor şüphesiz.

Aynı şey Avrupa'yla ilişkilerde de karşımıza çıktı. Avrupa'ya yönelik üslubun pek çok yerleşik nezaket kuralını da yerle bir ettiğini hatırlatalım. Burada ilişkinin ayrıntılı analizine girecek değilim Avrupa devletleriyle tek tek yaşanan o gerilimde. Hangi faktörler, ne kadar rol oynadı bunun ayrıntılarına girmeyeceğim ama bizim yanlış bulduğumuz, Hükûmetin o ilişkilerdeki gerilimi bir tür iç politika malzemesi hâline getirip krizi derinleştiren bir yol izlemiş olmasıdır. Yine hatırlayalım, en üst perdeden meydan okumalar, en üst perdeden kavga üslubu bu çerçevede her gün karşımıza çıktı fakat ardından yine "çark etme" diye niteleyebileceğimiz girişimlere de tanık olduk. Bir yandan "Avrupa Birliğini istemiyoruz." diyor iktidarın temsilcileri, öbür yandan "Avrupa Birliği kendisi vazgeçerse geçsin, biz vazgeçmeyiz. Avrupa Birliği üyeliği bizim bir hedefimiz olarak devam ediyor." dediler.

Avrupa Konseyinde de sıkıntılı bir durum yaşanıyor. Avrupa Konseyi organlarına yönelik çoğu zaman yine aşağılayıcı ifadeler kullanıldı. Mesela, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserinin yayınladığı raporlar değersiz ilan edildi, Parlamentonun aldığı kararlar yine ağır laflarla reddedildi ya da ağır laflar kullanılarak bunların reddedildiği söylendi.

Bütün bunların ülkeyi getirdiği bir yer var değerli arkadaşlar, bunları da kısaca özetleyeceğim ama son, güney Kürdistan'da Irak Kürt Bölgesel Yönetimi tarafından yapılması planlanan referanduma ilişkin açıklamaları da hatırlatayım. Artık o açıklamalar bir dış politika tercihinin savunulmasının çok ötesine geçmişti. Olabilir, Hükûmet, bir yerde referanduma karşı çıkabilir, böyle bir olayda tercihini başka türlü kullanabilir ama o dönemde benimsenen dil sadece bir dış politika tercihinin dışa vurumundan ibaret değildi, bir bölgeyi, o bölgede yaşayan halkı aşağılayan, tehdit eden bir üsluptu. Her gün Kürtleri, o bölgede yaşayan bütün Kürtleri neredeyse hedef alan, aşağılayıcı bir üslup, tehdit edici bir yaklaşım sergilendi. Bunun sonuçları şüphesiz olacak, oluyor da. Aynı şey Suriye politikasında da devam ediyor. Zaten bir süredir Suriye'deki bütün hedefler çökünce bir tek hedef benimsendi, bir tek hedef kaldı. İlan edilen, takip edilen tek hedef, "Kürt koridorunu engellemek" adı altında Kürtlerin Rojava'da, kuzey Suriye'de oluşturmaya çalıştıkları yapıyı, demokratik federasyon projesini engellemek. Burada da yine gerçi PYD'ye, YPG'ye laf söyleniyor gibi görünüyor ama açıklamaları okursanız pek çok yerde açıkça Kürtlerin hedef alındığını görürsünüz. Şimdi, bölgede Kürtleri hedef alan, Kürtleri düşmanlaştıran bir anlayışın ülkeye herhangi bir faydasının olması mümkün değil; tam tersine bu, ülkede barışı da, demokrasiyi de, insan haklarını da kurmayı çok zorlaştırır, hatta imkânsızlaştırır. Yani Kürtlerle çatışma üzerine bir dış politika ya da bir bölge politikası kurarsanız ülkenizi çatışma içinde tutarsınız, sürekli bir çatışma, sürekli bir gerilim içinde tutarsınız. Bunun demokrasiye de -dediğim gibi- insan haklarına da ağır yansımaları olur, çok ağır bedelleri olur. Dış politikadaki bütün bu zikzakların şüphesiz ülkenin itibarına -tırnak içinde- bir zararı olmuştur ama somut olarak insanlarına da zararı oluyor. ABD'yle neden bu kadar fazla kavga edildiğini de yine iktidarın temsilcilerinden itiraf şeklindeki açıklamalara bakarak öğrenebiliyoruz. Burada "ulusal çıkar" adı altında takip edilen şeyin kendilerini korumak ve kurtarmak, iktidarın temsilcilerini korumak ve kurtarmak, iktidarın bu şekilde gerilim politikasıyla devamını sağlamak olduğu görülüyor.

Bütün bunları tekrar bir toparlayarak şöyle bir özet yapmak mümkün: Bu iktidarın artık dış politikası "ulusal çıkar" adı altında özetlenebilecek bir manzumeye dayanmıyor. Esasen ulusal çıkar dediğiniz şeyin de demokratik yollarla belirlenmesi gerekiyor; tepeden, tek kişinin kararıyla belirlenebilecek bir şey değildir. Eğer demokratik usullerle belirlemiyorsanız ulusal çıkarı, bunu kendi

iktidarınızı korumak için hamasetten fazla bir anlama kavuşturamazsınız yani ulusal çıkar dediğiniz zaman, esasen bu durumda hamaset yapmış olursunuz ve içeriye oynamış olursunuz, kendi iktidarınızı korumaya, kollamaya, kendinizi kurtarmaya oynamış olursunuz.

Şimdi, Türkiye'nin insan hakları karnesine baktığımızda uluslararası kuruluşların yayınladıkları raporlar bunu apaçık gösteriyor. Demokrasi endeksinde en altlarda görünüyor Türkiye, hukukun üstünlüğü endeksinde en altlarda, basın özgürlüğünde en altlarda görünüyor. Bu konuda dışarıdan, uluslararası kuruluşlardan veya devletlerden eleştiri geldiğinde de derhâl bir komplodan söz edilir oluyor yani bütün eleştiriler bu iktidara bir komplo olarak görülüyor, böylece bu eleştirilerin değersizleştirileceği varsayılıyor.

Şimdi, ülkemizde insan hakları ihlallerinin ne kadar yoğun olduğunu anlamak için bizlerin bu raporlara bakmaya da ihtiyacı yok. Sadece bugün görülen davaları dikkate alın, insan hakları savunucularının bir komplo içinde oldukları iddiasıyla, ajan oldukları iddiasıyla yargılandıkları davaya bakın. "Yargı bağımsız" diyor iktidarın temsilcileri ama bu komplo iddiaları haftalarca iktidar medyası tarafından işlendi. Ayrıca, başta AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı olmak üzere, partinin sözcüleri, Hükûmetin temsilcileri de, Hükûmet üyeleri de bu insanları "ajan" olarak suçladılar.

Şimdi, olağanüstü hâl şartlarındayız ve iktidar istediği zaman, istediği hâkimi gerekçe göstermeye gerek kalmadan, herhangi bir usul işletme ihtiyacı duymadan ihraç edebilir, yerini değiştirebilir. Bu şartlarda hangi hâkim çıkıp da iktidarın söylediklerinin aksine bir karar verebilir? Sadece o değil, ben bizim davaları illa örnek olarak burada tekrar hatırlatmak ihtiyacı bile duymuyorum. Artık bunun ne kadar gayrimeşru olduğu ortada, arkadaşlarımızın içeride tutulma nedenleri de artık herkesçe biliniyor. Her gün bunları sizlere tekrar anlatmayı da bazen hakikaten gereksiz görüyorum. Ama zaten tutuklanan birinin yargılaması devam ederken, hatta iddianamesi bile hazırlanmamışken -mesela Eş Başkanımız Demirtaş için öyle olmuştur- Cumhurbaşkanı, AKP Genel Başkanı ve Hükûmet üyeleri çıkıp ağır ithamlarda bulunurlarsa peki, bu yargıdan nasıl adil karar bekleyeceksiniz? Gazeteciler için aynı şey geçerli. Bütün bunlar… Mesela, Osman Kavala'nın gözaltına alınması. Diyebilirsiniz ki "Bir insanın gözaltına alınmasında ne var? Zaten yargı karar verecek." Öyle değil. Çünkü bu gözaltından önce, en az bir hafta on gün süreyle iktidar medyası sürekli hedef gösteren bir yayın yaptı ve o hedef göstermelerin ardından gözaltı geldi. Bugün Yeni Şafak'ta, açın okuyun, sanki mahkeme kararı yazar gibi bir geniş yazı yayımlanmış, hiç "Bunlar iddiadır." demiyor, Osman Kavala'yla ilgili olmadık şeyler ardı ardına sıralanıyor ve sanıyorsunuz ki son otuz yılda yapılanların yani iktidarın kötü bulduğu şeylerin tamamının organizatörü bu insanmış. Peki, şimdi, mahkemeye çıkacak, hâkim önüne çıkacak -ne kadar süreceğini bilmiyoruz gözaltının- hangi hâkim bu şartlarda tahliye kararı verebilir? Hangi savcı takipsizlik kararı verebilir? Daha dün AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı kendisini itham eden ağır sözler kullandı, "Türkiye'nin Soros'u." dedi; oysa Soros'la kendilerinin de 2003'te çekilmiş çok samimi fotoğrafları vardı. Ayrıca, biliniyor ki Soros'tan da yardım istediler. Şimdi, bir dönem sizlerin, iktidarın, AKP'nin yaptıkları, o zaman aynısını yapanlar için bugün suç oluyor. Ben kendimi de söyleyeyim, daha önce de söyledim: 2011-2014 yılları arasında DTK'nin konferanslarına davet edildiğim için silahlı örgüt üyesi olmak gerekçesiyle yargılanmak isteniyorum, fezleke var hakkımda. O toplantılara, Hükûmet üyeleri de gelmişti benim katıldığım bazı toplantılara, üstelik o zaman Akil İnsanlar Heyeti üyesiydim. Şimdi aynen böyle yapılıyor. Bir dönem, burada şimdi bulunan ve daha önce bulunmuş AKP milletvekilleri, bakanlar o şeyleri yaparlardı, o faaliyetlerin içinde olurlardı, onlar için herhangi bir sorun yok ama aynı zamanda aynı faaliyetleri yürütenler bugün vatan haini, bugün terörist ilan ediliyor.

Bakın, hukuku bu kadar altüst ederseniz kimsenin güvencesi kalmaz, en başta AKP milletvekillerinin de güvencesi kalmaz, bakanların da kalmaz. Ben biliyorum, büyük tedirginlik var sizlerde de, sıranın

kime geleceğini kimse bilmiyor çünkü. Bu kararlar yukarıda alınıyor, iktidarın derin odaklarında, muhtemelen sarayda Ergenekon ve MHP katkısıyla yürütülen istişareler ve alınan kararlarla yapılıyor bu operasyonlar. AKP'nin bunca yılın iddialarını getirip teslim edeceği…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİTHAT SANCAR (Devamla) – İki dakika daha rica edebilir miyim.

BAŞKAN – Bir dakika…

Lütfen tamamlayın Sayın Sancar.

MİTHAT SANCAR (Devamla) – AKP'nin bu kadar zaman yüksek sesle dile getirdiği iddiaları gelip teslim edeceği yer burası mıydı? Bunu sorgulayan kimse yok mu aranızda?

"Yeni bir hikâye yazılma ihtiyacı var." diye değerlendirmeler yapıyor iktidara yakın kalemler, "Hikâye bitti." diyorlar. Evet, hikâye bitti. Yeni hikâye yazamıyor iktidar, en eski hikâyeyi, bu devletin geleneklerinde bulunan baskıcılığı, inkârcılığı, tasfiyeciliği yeniden parlatarak pazarlamak yeni hikâye yazmak olmaz, toplum da bunun farkında. Eminim, şu an bu güvensizlik duygusu bu grupta ve bu gruptaki milletvekillerine oy veren tabanda ciddi bir sorgulama konusu olmuştur. Evet "Dönüp dolaşıp hikâyeyi bağlayacağınız yer bu karanlık tablo olamaz, bu karanlık odaklar olamaz." diyenlerin sesinin daha yüksek çıkacağını umuyorum.

Teşekkürlerimi sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Sancar.

Sayın Bostancı, buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Sancar yaptığı konuşmada hem dış politikaya ilişkin "mezhepçi politikalar, Kürt düşmanı politikalar" ifadelerini kullanmıştır hem de son dönemde siyasette yaşanan olaylara ilişkin, tırnak içerisinde, "operasyon" kelimesiyle "Gizli saklı, mahrem yerlerde birtakım işler yapılıyor, bu da genelde bir güvensizlik doğuruyor." intibaını yaratmak istemiştir. Bu çerçevede…

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın 480 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; siyasi partiler açık, aleni yapılardır, aldıkları kararları kendi karar mercilerinin içinde, o süreç çerçevesinde müzakere ederek alırlar, AK PARTİ'nin almış olduğu kararlar da bunlardır. Sayın Sancar'ın ifade ettiği gibi, gizli yerlerde, mahrem odalarda operasyon amacına matuf, insanlar da korku içerisinde "Sıra kime gelecek?"… Böyle bir durum söz konusu değil ama böyle bir intiba yaratmak istiyorsanız -ki böyle olmadığını ümit etmek isterim- bunun yanlış olduğunu ifade ediyorum.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Orta Doğu'ya yaklaşımı şudur: Orta Doğu'da bir emperyal hayalet dolaşıyor. Bu emperyal hayalet mezhepçi ve etnik kimlikçi siyasetleri birbirine karşı kullanarak burada bir hegemonya kurmak istiyor, bir patronaj oluşturmak istiyor. Türkiye'nin dış politikası merkezî yapıları desteklerken esasen gerek Şia olsun gerek Sünni olsun gerek Kürt, Arap, Türkmen, Farisi, kim olursa olsun bunların mevcut merkezî yapılar içerisinde birbirinin hakkına hukukuna dikkat ederek ancak beraber esenlik ve barış içinde yaşayabilecekleri ve emperyal siyasetlere karşı da sağlam dayanışma birlikleri oluşturabilecekleri temel politikasına yaslanıyor. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin

politikası Sayın Sancar'ın dediği gibi kesinlikle mezhepçi yani emperyal siyasetin kullanmak istediği angajmanlara, fırsatlara yaslanan bir politika değildir, bunun böyle olmadığına ilişkin sayısız kanıt vardır, Sayın Sancar da bilir bunları. "Kürt düşmanı…" Niye Kürt düşmanı olsun, Türkiye'de yaşayan birçok Kürt vatandaşımız var. Türkiye Cumhuriyeti terör örgütlerine karşı hasımdır; unutmayın, Kuzey Irak'taki o yapılanma 500 bin Kürt'ün canına okudu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Kürt düşmanı kim, halkımız biliyor.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bostancı.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Yıldırım…

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Bostancı, hatibimiz Sayın Sancar'ın konuşmasıyla ilgili gerçek dışı bir intiba yaratma ithamında bulundu, İç Tüzük 69'a göre sataşmadan söz istiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Öyle olmamasını ümit etmek isterim dedim.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Onu anlatayım.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, sizin ayrıca bir söz talebiniz mi var?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Var.

BAŞKAN – Tamam.

Buyurun Sayın Sancar.

6.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Mahrem falan demedim, aslında her şey ortada. Şöyle: İktidarın mekanizmaları nasıl işliyor görebilmek için buyurun, son belediye başkanları -tırnak içinde- "operasyonuna" bakalım. Evet, operasyon var burada çünkü belediye başkanlarının istifa ettirilmek istendiği önce gizli bilgi olarak yayıldı yani kulislere sızdırıldı, sonra da bu, AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı tarafından açıkça dile getirildi. Biz sebebi bilmiyoruz, kamuoyu olarak da bilmiyoruz. Diyelim ki ben AKP'ye oy vermiş bir Ankara hemşehrisi olsaydım sorardım: "Bu Başkan niye gidiyor?" Efendim, halk bundan rahatsız diyorsanız seçim var, oraya gidilir. İstanbul Belediye Başkanı için de aynı şey geçerli.

Bakın, bugün tam bir yıl önce Diyarbakır Büyükşehir Belediye eş başkanlarımız tutuklandı. Sayın Kışanak burada darbe komisyonuna açıklamalarda bulunduktan sonra Diyarbakır'a gitti ve alındı, ondan önce de sevgili Fırat Anlı da gözaltına alınmıştı. İddianamelere bakıyoruz herhangi bir inandırıcı delil yok. Bu bir operasyondur, bu bir siyasi operasyondur. Bugüne kadar soyut, işte, teröre yardım iddiaları dışında bizlerle ilgili, belediye başkanlarımızla ilgili inandırıcı bir kanıt yok. Biz daha o zaman söylemiştik: "Bu, siyasi darbe operasyonudur, bizim belediyelerle sınırlı kalmaz, başka yere de gider." Nitekim oraya geldi. Benim sizden istirhamım, hemen cevap vermek yerine bunları bir düşünün, bir yüzleşme denemesi yapın.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sancar.

Sayın Yıldırım…

7.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, şimdi, Sayın Bostancı konuşmasında çok isabetli bir şey söyledi: "Siyasi partiler şeffaf yapılardır." Bu herhâlde sadece kendi partisi için geçerli olan bir husus değil. Ama, siyasi partilerle ilgili yürütülen özellikle bazı yargısal süreçlere değindi. Daha yargı kararı olmaksızın, özellikle eş genel başkanımız başta olmak üzere, milletvekillerimiz ve siyasetçilerimizle ilgili bir tomar mesnetsiz iddiada bulunan bir Hükûmet partisinin mensubu olduğunu unutuyor herhâlde.

Bir diğer husus, Orta Doğu'daki gelişmelerle ilgili emperyal güçlerle iş birliğinden söz etti; hayretle dinledim, kendi Genel Başkanından, partisinin çıkarmış olduğu Hükûmetin başından, Başbakanından, bakanlarından, haberdar. "Kürt düşmanı" kavramımızdan rahatsız oluyormuş. Rakka'da, Deyrez Zor'da siz niye …

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Koalisyon güçleriyle birlikte Rakka'ya operasyon yapan Suriye demokratik güçlerine ne diyor Genel Başkanları? "Onlarla yapmayın bizimle yapın." Koalisyon güçlerini oluşturan devletler emperyal devletler değil midir? Bu ne canhıraşlık? Onunla bulmadı, bir tek emperyal güçler batıda değil, ülkenin kuzeyindeki, Rusya'yla bugün Suriye'de yürütülen ortak operasyonlar başka bir emperyalistle iş birliğinin ürünü değil de nedir? Yani, başkası kendini savunmak üzere koalisyon güçleriyle ortak operasyon yapınca problem oluyor, emperyalistlerle iş birliği oluyor… 1952'den beri bu ülkenin üyesi olduğu NATO'nun ve onu forse eden ülkelerle olan iş birliğini göz ardı eden bir yaklaşımı anlamak mümkün değil.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yıldırım.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/740) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 480) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, gruplar adına ikinci konuşmacı Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uluslararası sözleşmeler bağlamında Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, bugün 25 Ekim, şerefle temsil ettiğim Erzurum'un yakın tarihine kara bir sayfa olarak düştüğü gün. 25 Ekim 1993 tarihi, Erzurum'un Çat ilçesi, Yavi beldesinde maalesef, bir grup PKK'lı, terör örgütü tarafından sabah namazını müteakiben köye baskın düzenlenip çok ince planlanan bir proje gereği önce elektrikleri, sonra telefon kabloları koparılarak, kesilerek köydeki 40'ın üzerinde

sivil vatandaşı bir kahveye doldurup seri bir katliama tabi tuttukları günün adıdır. O gün o kahvede 35 kardeşimiz şehit oldu ve bugün Yavi beldemizde o şehitlik duruyor ama ben gerçekten bugün onları ruhaniyetleri önünde selamla, saygıyla, hürmetle yâd etmek istiyorum. Aradan bir hafta geçmeden, 30 Ekimde bu sefer planın ikinci bir ayağı, Pasinler ilçemizin Çiçekli beldesinde aynı katliam girişimi oluyor. Orada da 6 şehidimiz, 13 yaralımız var yani bir hafta içinde 40'ın üzerinde teröre şehit verildiği tarihleri yaşıyoruz. Onun için heyecanımı bağışlayın. Unutmadık, unutturmayacağız inşallah.

Saygıdeğer milletvekilleri, evet, bugün uluslararası bir sözleşme bağlamında konuşuyoruz. Uluslararası rekabet çok önemlidir. Baktığımız zaman, bütün dünyada uluslararası rekabetin sistematik hâle dönüşmesinin ta tarihsel geçmişine baktığımızda ilk uluslaşma süreçlerinin başladığı aydınlanma çağı yani Rönesans'ın ilk dönemlerine kadar uzanır yani artık İngilizleşme, Fransızlaşma, Almanlaşma, Portekizleşme, İspanyollaşma dönemine kadar gideriz. Burada bir rekabet başlar, bununla beraber ilişkiler de başlar. Bu ilişkiler ağı, bu rekabet ortamı, özellikle 19'uncu yüzyıla gelindiğinde, yavaş yavaş bilimin ve teknolojinin de artmasıyla, Sanayi Devrimi'yle birlikte bu sefer üç önemli ayak üzerinden daha da şiddetlenir, bu uluslararası rekabet. Bu neydi? Bu ham madde, insan gücü ve pazar. Üç boyutlu bir kazanım ekseninde uluslararası rekabet biraz daha şiddetlenir. Şimdi, o günden başlayarak Batı'da bir de Şarkiyat araştırma merkezleri kurulur. Çünkü o yıllar gerçekten Doğu'nun keşif yıllarıdır. Nasıl ki aydınlanma döneminde Latin Amerika keşfedilip oraya bir şekilde sömürü amacıyla gidildiyse Orta Doğu'da, özellikle Musul, Kerkük başta olmak üzere, bütün Orta Doğu coğrafyasında yeraltı zenginliklerinin ve doğal güzelliklerin keşfiyle birlikte orası mercek altına alındı, odak noktası hâline getirildi ve bunlarla ilgili saha çalışmaları düzenlendi. Amaç neydi? Her zaman ifade edilen amaç masumdu, birkaç iyi kavrama sokuşturulmuş, gizlenmiş şekilde ifade ediliyordu. Bunlar da özgürleştirme, bağımsızlaştırma, kalkındırma, eğitme, donatma, ekonomisini geliştirme bağlamlıydı. Bugün de aynı, söylemler çok değişmiyor. Ama bunu bir de tabii yazılı bir metin hâline getirmek lazım buna destek olacak, dayanak olacak birtakım kaynaklar oluşturmak lazım, ki ikna olunsun. İşte size bir kitap isminden bahsedeceğim. Kolombiya Üniversitesinde karşılaştırmalı kültürel çalışmalarıyla ünlü Filistin asıllı sosyal bilimci Edward Said'in "Oryantalizm" diye bir kitabı var. Bu kitap Batı'nın Doğu üzerindeki "öteki" adlandırması altında kendini "ben" yaparak, her türlü olumlu sıfatları, nitelikleri kendinde bulundurarak karşısına bir öteki koyduğunu, genelde bütün Doğu milletleri, özelde de Orta Doğu'yu ötekileştirme sürecini çok iyi anlatan bir kitaptır, 1978 yazımıdır. Orada "oryantalizm" adı altında… Nedir oryantalizm? İşte bugün o yüksek idealleri, sömürgecilik ideallerini gerçekleştirmeye çalışan Batı ne yapmıştı? Kendini Doğu'yu tanımlama, betimleme, roller biçme noktasında yetkin görmüştü. İşte bunun adı oryantalize etmekti, oryantalizmdi. Bunu çok güzel bir şekilde ifade etmiş yazar. Nasıl yapmış bunu? Bunu ikili bir karşıtlık içerisinde gerçekleştirmiş. Yani "ben" ve "öteki" demiş; bütün olumlu nitelikleri "ben"e yüklemiş. Yani kim? Eğitimli, özgürlükçü, barışçı, gelişmiş, okur yazar, çalışkan, beyaz ve judeo Hristiyan. Öteki kim? Öteki de efendim, siyah, gelişmemiş, kaba saba, Müslüman ve Doğu.

Bakın, Batı böyle bir ikilemle ortaya koyduğu söylemini ne için yaptı? İşgal süresince belirli bir sistematik dayanak üretmek adına yaptı. Bu amaçla bu coğrafyaya o kadar çok bilim adamı geldi ki, arkeolog kılığında, sosyal bilimci, fizikçi, kimyacı. Bir tanesi Irak'a geldi, Gertrude Bell diye bir hanımefendi. Lawrence'ı hepiniz biliyorsunuz, Oxford kökenlidir; hani o deşifre olduğu için. O kadar çok var ki Anadolu'da, kazı yapmaya gelenler, dil bilimsel çalışmalar yapmaya gelenler ama asıl amaçları neydi biliyor musunuz? O söylenmeyen amaca hizmet etmekti ve çok güzel bir etüt çalışması yaptılar, bir gen haritası çıkardılar. Ta o günden etnik köken araştırmaları, mezhep temelli araştırmalar gerçekleştirip onu bir sistematiğe tabi tuttular ve uzun vadeli bir sömürgeleştirme projesinin dayanağı hâline getirdiler.

Şimdi, biraz böyle okumakta yarar var. O günden beri, bugüne kadar baktığımızda Orta Doğu her zaman büyük çalkantıların, büyük mücadelelerin olduğu, en çok kanın döküldüğü bir coğrafya hâline geldi. Evet, kadim bir coğrafya. Zaten dikkat çekilmesinin nedeni o. Evet, verimli bir coğrafya. Evet, dikkat çekilmesinin nedeni odur zaten.

Şimdi, uluslararası ilişkileri okurken gerçekten birazcık sebep sonuç ilişkisi kuracağız. Peki, ne yapmak lazım? Gandhi buna karşı mücadele verdi; başardı mı, emperyalizmi yendi mi? Yendi, hem de bir sivil itaatsizlikle, tek kurşun atmadan yendi. Türk milleti de bu coğrafyada zaman zaman bu tür tehlikelere karşı kendi doğal refleksini göstererek bu tür girişimlere "Dur!" diyebildi. Buna sadece yakın tarihten iki örnek vereceğim: Bir tanesi, Millî Mücadele yıllarımız, Mustafa Kemal önderliğinde ortaya koyduğumuz "Ya istiklal ya ölüm!" düşüncesinin bütün vatan sathına yayılmasıydı; bir de 1970'lerin başında yine hesap kargaşasına düşüp "Acaba Türk milletini bir gaflet ve dalalet anında yakalayabilir miyiz?" dediler, ikincisini de Kıbrıs'ta yaptık, oyunu bozduk. Oyun bitmedi. "Büyük oyun" diyor İngilizler ona, yüz yıllık bir oyun; bitmedi çünkü Lozan görüşmelerinde Lord Curzon, aynen "Bitmedi, devamı var. Son söz söylenmedi." dedi.

Şimdi, maalesef bugün Orta Doğu'da yaşadığımız, özellikle bizi ilgilendiren meselelere bakarken birazcık böyle bakmakta yarar var. Elbette ki siyaset bilimi klasik kitaplarına bakın, hepimiz bakıyoruz. Allah aşkına, "reel politik" nedir, "reel politik" nedir? Sebep sonuç ilişkisi kurmaktır, şartları dikkate alarak hamle yapmaktır. "Reel politik" bütün bilimsel kitaplarda -isterseniz Kapani'nin kitabına bakın, isterseniz Heywood'un kitabına bakın- siyaset bilimine giriş kitaplarında, uluslararası ilişkilerde temel şey şudur: Ülkenin önceliği en önemli iki şey güvenlik ve refahtır ve bu, iç politikayla eş güdümlü olmak zorundadır. Yani, içeride de refahı önceliyorsanız dışarıda da önceleyeceksiniz, ilişkilerde; içeride de güvenliği önceliyorsanız dışarıda da güvenliği ön plana çıkarmanız lazım. Bunun dışında, seçmeli de olsa üçüncü bir şeyimiz daha var: Ülkenin sosyokültürel tanıtımı da yapılmalıdır uluslararası ilişkilerde ama bu ikisi çok önemli. Şimdi, ne yapacağız? Bunun adı "reel politik"tir, bu hayalî değildir. Ben güvende olmak zorundayım, ben önce kendi refahımı düşünmek zorundayım; bu, insanın doğasına da aykırı bir şey değildir: Önce can, sonra canan.

Şimdi, böyle bir düşünce içerisinde ne oldu son zamanlarda? Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak gerçekten kararlıyız. Bizim kendi dinamiklerimiz var. Şimdi, nedir o dinamiklerimiz? Kudretimizin kaynağı olan tarihten -biraz önce 2 isim örnek verdim- aldığımız güce biraz bakalım. Zor bir coğrafyadayız ama Allah'a şükür bugüne kadar birçok zorluğu aşmış bir gelenekten geliyoruz. Şimdi, nedir o zaman? O zaman fabrika ayarlarına dönüp sağda solda dayatma, aşağılık kompleksine kapılarak birilerinin büyüklüğünü ebedî bir büyüklük kabul ederek değil, kendi direncimizi, millet olma azim ve kararlılığımızı, devletimizin dinamiklerini dikkate alarak yani öz kaynaklara dönerek bir şeyleri ortaya koymalıyız.

Ee, ne oldu? Somut bir örnek vereyim. Ee, 1920'de işte böyle oldu. Bakın, direkt alıntı olarak okuyacağım size, sabrınızı zorlamak istemiyorum. Mustafa Kemal 1920'de bir şey söylüyor: "Milletimizin güçlü, mutlu ve güvenlik içinde yaşayabilmesi için, devletin tamamen millî bir siyaset izlemesi ve bu siyasetin iç kuruluşlarımıza tamamen uygun ve dayalı olması gerekir. Millî siyaset dediğim zaman amaçladığım mana ve anlam şudur: Millî sınırlarımız içinde, her şeyden evvel kendi kuvvetimize dayanıp varlığımızı koruyarak millet ve memleketin gerçek mutluluğuna ve bayındırlığına çalışmak, genel olarak erişilmeyecek hayalî emeller peşinde milleti uğraştırmamak ve zarara sokmamak, uygar dünyadan –burasının altını çizerek söylüyorum- uygar ve insanca davranış ve karşılıklı dostluk beklemektir." Şimdi, uygar dünyadan karşılıklı dostluk ve anlayış beklemektedir.

Şimdi, biz –tırnak içinde- uygar dünya… Kime göre uygar, neye göre uygar? Uygar dünyanın temsilcileri 9 bin kilometre uzaktan gelip benim kardeşlik hukukum olan, komşuluk hukukum olan ve sınırdaşlığım olan bir coğrafyada hâkimiyet provaları yaparken bunu hangi uygarlık, hangi karşılıklı dostluk ve anlayışla açıklayabiliriz? Yani bakıyorum o zihinleri psikolojikman oryantalize olmuş aydınlarımıza, bu noktada hiçbir şey söylemiyorlar; o konu uzmanları, stratejistler… Niye söylemiyorsunuz? Bu nedir? Orada yıllardır o elma şekerine dönüştürülmüş zehri akıtanlar hangi özgürlük adına… 1991'de de özgürlük diye geldiler, 2003'te "Özgürlük getirdik." dediler. Onlarca diktatör, bizim de diktatör olduklarına inandığımız Saddamlar, Kaddafiler gidince ne oldu, özgürlük geldi mi? Hayır.

Şimdi ben o zaman, "yurtta sulh, cihanda sulh" evet, genel ilkemiz budur ama güvenliğimi ve refahımı öncelemek zorundayım. Şimdi, bu anlamda Türkiye Cumhuriyeti devletinin gerek Suriye'de gerek Irak'ta meydana gelen olaylara kayıtsız kalması düşünülemez. Bugün, gerçekten biz de Milliyetçi Hareket Partisi olarak sürekli gündemde tuttuk ve desteklediğimizi söyledik. Biz ne dedik? Fırat Kalkanı operasyonu yapılmalıdır, Fırat Kalkanı operasyonu -kimse hafife almasın- başarılı bir operasyondur; Kıbrıs Harekâtı kadar başarılı bir operasyondur; akabinde İdlib'e gidişimiz de başarılı bir karardır, zorunlu bir karardır. Eğer biz sınırımızın hemen önüne, bahçemizin ön tarafına bir gecekondu yapılanmasına müsaade edeceksek, evet, onu hep birlikte, psikolojik yenilgi ruhaniyeti içerisinde kabul edelim ama etmeyeceksek gereğini yapacağız, aynen Mustafa Kemal'in veciz söylem hâline getirdiği ilkelerde belirttiği gibi.

Peki, şimdi, "Kerkük'te ne işimiz var?" Bunu söylemek gerçekten tarihe, insanlığa saygısızlıktır. Ne demek "Kerkük'te ne işimiz var?" Şimdi, ne işimiz var biliyor musunuz? İnsanlık adına gidiş var; 1991'de sınırlarımızı açıp da Saddam zulmüne düçar kalan kardeşlerimize kucak açmak ne için idiyse bugün de Kerkük'te zulmet altında olanlara her türlü yardımı, her türlü desteği sağlamak o kadar elzemdir. Ben söylemiyorum… Şimdi, buradan, yapay bir Kürt düşmanlığı pompalanıyor. Yapmayın, zorlamayın, buradan bir şey çıkmaz, malzeme çıkmaz. Bu millet, kardeşliğini ispatlayacak o kadar çok şey yaşadı ki bugüne kadar, zorlamayın. 1990'lı yıllarda kucağını açtı, Balkanlardan gelen göçmenlere kucağını açtı. Tarihe bir bakın, Kırım'dan gelenlere kucağını açtı. Biz, bugün Avrupa'nın sınırlarını kapatıp muhabirlerinin evladı kucağında çiti geçmeye çalışan insanlara tekme attığı bir kültürden gelmiyoruz. Biz geçmişten bugüne kadar nerede bir mazlum varsa nerede bir garip gureba varsa kucağını açmış bir milletin, büyük bir kültürün evlatlarıyız. Bunu Kırım için de yaptık, Balkanlardan gelenler için de yaptık ve güneydeki kardeşlerimiz için de yaptık. O gün sıkıntılıydılar, can havliyle o sınırlar kapatılmadı.

Şimdi, ben demiyorum… Buradan, bugün, benim gerçekten sınır güvenliğime, saygı duyduğum komşumun toprak bütünlüğüne ve orada yaptıkları etnik temizliğe rağmen "Benim Kerkük'te ne işim var?" demeye hiç kimsenin hakkı yok, kimsenin hakkı yok. Ben söylemiyorum -dün basına düştü, hepiniz takip ettiniz- Celal Talabani'nin yeğeni söylüyor, Rüzgar İhsan Talabani diye o bölgenin bir insanı diyor ki: "Bakın, Baas Partisi döneminde Saddam orayı Araplaştırmaya çalıştı, büyük bir zulüm uyguladı, maalesef Barzani de aynen onun yaptığını yaptı. Barzani de bölgesel yönetimi aldıktan sonra aynı şeyi yaptı, bölgeyi peşmergeleştirmeye çalıştı." Şimdi "Benim ne işim var?" Peki, ne yapacağım ben? Hadi benim kandaşım, soydaşım, kardeşim; bırakalım; insanlık adına, her iki zulmün de altında kalmış Türkmenlere, Ezidilere, Keldanilere el uzatmayalım mı? Ne yapalım? Onları çaresiz mi bırakalım? Şimdi, bakın, Sayın İhsan Talabani net bir şekilde söyledi: Kimse Kürtlerin temsilcisi gibi görmesin kendini. Batı'nın uşaklığını yaparak, İsrail'e kalkan bir devlet, yapay bir devlet oluşturarak -aynen biraz önce söylediğim gibi- birilerine taşeronluk yaparak o bölgede hiç kimse hâkimiyet kurmaya çalışmasın. Türkmen varlığı orada olduğu sürece biz varız, zulüm olduğu sürece biz varız, işkence

olduğu sürece, etnik temizlik söz konusu olduğu sürece Türk milleti orada vardır, Türkiye Cumhuriyeti devleti de var olacaktır. Önce, orada yuvalarından edilen, evleri barkları yakılan, nüfus kayıtları yok edilen insanların trajedilerine son vereceğiz. Yok öyle, "Bugün güç bende, aldım; dolayısıyla her şey benim." mantığıyla hareket edemeyiz. İşte, bizim bölge siyasetini okumamızın temelinde bu var yani millî bir duruş var. Açık konuşayım, insanlık adına da bu, olmazsa olmazımız. Niye? Çünkü gerçekten biz bunu yapmazsak kendimizi de inkâr etmiş oluruz, Edward Said'ın yazdığı gibi, zihinlerimiz de oryantalize olursa artık biz de müstemlekeliği kabul etmiş oluruz. O zaman ne yurtta barış olur ne cihanda barış olur. Onun için, bizim gerçekten...

Efendim, Rakka operasyonu... Yani, şimdi, başka güçlerin elbisesini giyerek orada varlık ifade edenlere çıt yok, ses yok. Bakıyorsun tipine, adam tipik Amerikalı ama peşmerge kıyafeti var, hiç eleştiri yok. Ben oraya barış, güvenlik amacıyla gitmişim, etnik temizliği önleme adına oradayım ama televizyonlarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL AYDIN (Devamla) – Rica etsem...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Buyurun.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Ama niyeyse söz konusu bizim millî çıkarlarımız olduğunda herkes demokrat kesiliyor, herkes insan hakları savunucusu kesiliyor. Ama orada, bakın, Rakka'da neler oldu, ne oldu, hangi teröristler nereye kaçtılar? İllegal olarak, bakın, yapıları ürettiler, onları illegal taşeron kullandılar, bir de legal, Barzani gibi yapılara güya -sözüm ona- bağımsızlık sözü verip, bir parmak bal çalıp, o yapıları taşeron kullandılar. Şimdi, 2 taşeron yapı birbirine düşmüş. E, danışıklı dövüş. Biri ön kapıdan giriyor, diğeri arka kapıdan çıkıyor, diğeri tekrar dönüp geliyor, diğerine yerini bırakıyor. Bunun adı da ne oluyor: Bölgenin temizlenmesi.

Türkiye Cumhuriyeti devleti, iki bin iki yüz yıllık ordu ve devlet olma geleneğine sahip bir millet, bu kadar basit, ucuz kandırmalara gelmez. Onun için, bizim gerçekten, bölgeyi düşündüğümüzde, çok reel politik icra etme adına, önce güvenliğimizi ve refahımızı dikkate alıp bu bağlamda hareket etmemiz gerektiğini özellikle ifade etmek istiyorum ve bu ifadelerimle sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aydın.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Levent Gök. (CHP sıralarından alkışlar.)

Süreniz yirmi dakika.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 480 sıra sayılı Kanun Tasarısı üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlarım.

Evet, bir uluslararası anlaşma görüşüyoruz. Anlaşmaların yükümlülükleri var. Her anlaşmanın yükümlülüğü var ama bir de ona uymak gibi hepimize düşen bir görev var.

Anayasalar da bir toplum sözleşmesi. Anayasalar hepimizi bağlayan, toplumun bütün fertlerini ortak paydada birleştiren bir toplumsal mutabakat metni. Aslolan, ülke içinde geçerli olan anayasalara uymak. Elbette, diğer devletlerle yaptığımız anlaşmalara uyacağız ama kendi içimizde yaptığımız

anlaşmalara, toplumsal mutabakata uymazsak ne olacak? Bu sorunun cevabı çok önemli. Türkiye böyle bir problemli süreçten geçiyor değerli arkadaşlarım.

Bakın, Anayasa'mız "Hiçbir kimseye, sınıfa, aileye, zümreye imtiyaz tanınamaz." der, "Kanun önünde herkes eşittir." der. E, ama öyle mi? Türkiye böyle bir ülke mi?

Türkiye 15 Temmuzda yaşadığımız bir darbe girişimiyle, bir gerçekle yüzleştiğinde, baktık ki, Anayasa'ya aykırı bir şekilde, bir cemaat grubu, Hükûmetin, iktidarın verdiği desteklerle büyütülen, palazlandırılan bir örgüt Türkiye'nin başına çöktü, bu Meclisin üstüne bombalar yağdırdı. Ee, hani Anayasa'da deniyordu ki "Hiç kimseye imtiyaz tanınamaz." Sonra "Yanıldık." denildi, bir de kızgınlıkla sitem edildi onlara "Ya, biz size ne istediniz de vermedik?" denildi; garip gurebaya bir şey verilmedi, çiftçiye bir şey verilmedi, esnafa bir şey verilmedi, yoksul kesimlere bir şey verilmedi, cemaate bir şeyler verildi ve sitem edildi "Ne istediniz de vermedik?" diye; sanki kesesinden veriliyor, devletin olanakları, bütçesi, kamu kaynakları, devletin arsaları hem iktidar tarafından hem de belediye başkanlıkları tarafından peşkeş çekildi, bu, yetkili ağızlar tarafından da ifade edildi "Parsel parsel satıldı." diye. Şimdi, onlara parsel parsel ver, fakire, garip gurebaya bir şey verme. Bu, Anayasa'ya uydu mu? Uymadı. Uymayınca ne oldu? Çeteler türedi. Çetelerle, böyle örgütlerle palazlandırılan bir sürece girildi ve başımıza bombalar yağdı. "Yanıldık." denildi, bir kenara çekilinmeye başlandı.

Değerli arkadaşlarım, orada yanıldın, Oslo görüşmelerinde görüşmelere başladınız, "Görüşme yapan şerefsizdir." dediniz, daha sonra "O görüşmeleri ben başlattım, sıkıntısı olan bana gelsin." dediniz ama Türkiye yangın yerine dönmüş durumda her konuda; terör konusunda öyle, ekonomi konusunda öyle, tarım çökmüş durumda, esnaf kan ağlıyor, ticaret durma noktasında, dış itibarımız yerlerde sürünüyor ve biz kendi Anayasa'mıza uymayan bir tarzda yönetilmeye çalışıyoruz.

Bakın, değerli arkadaşlarım, 15 Temmuz gecesi çok sorgulanmaya muhtaç hâle gelmeye başladı. Bu konuyla hepimiz çok ciddi yüzleşmek durumundayız.

Şimdi, geçtiğimiz günlerde Sayın Abdulkadir Selvi eski Hava Kuvvetleri Komutanıyla bir söyleşi yayınladı. Bilmiyorum bu söyleşiyi izlediniz mi, dinlediniz mi?

SAMİ DEDEOĞLU (Kayseri) – İzledik.

LEVENT GÖK (Devamla) – Estağfurullah, konuşmaya devam edebilirsiniz, ben anlatabiliyorum gene de.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Dinliyoruz, dinliyoruz.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Kulağımız sende.

LEVENT GÖK (Devamla) – Şimdi, Abdulkadir Selvi önemli bilgiler veriyor değerli arkadaşlarım, acaba dikkatinizi çekti mi bu? Bunları dikkatinize sunmak istiyorum. Bence sorular giderek artıyor. Yani 15 Temmuzda burada hep beraber bir darbe girişimini hayatımız pahasına göğüslerken bizi acaba hangi süreç o noktaya götürdü, karanlık noktalar neler? Bunların ortaya çıkması gerekiyor değerli arkadaşlarım. 250 yurttaşımız bedavadan ölmedi, 2.500'e yakın yaralımız, gazimiz bedavadan yaralanmadı, biz o gün burada ölümü bedavadan göze almadık; "demokrasi adına" dedik, "hukukun üstünlüğü" dedik, "Anayasa" dedik, "millî egemenlik" dedik, onun için buradaydık, kucaklaştık o gün. Ama bakın, değerli arkadaşlarım, eski Hava Kuvvetleri Komutanı -kendisinin o geceyle ilgili kamera görüntüsü çıkınca- diyor ki Abdulkadir Selvi'ye verdiği demeçte: "İlginç olan, benim olduğum yerde kamera vardı ama nedense Akıncı Üssü Komutanının odasının olduğu ve Genelkurmay Başkanının olduğu yerde kamera görüntüleri yok." Bakın, şimdi, değerli arkadaşlarım, Akıncı Üssü Komutanının olduğu yerde de Genelkurmay Başkanının olduğu yerde de kamera görüntüleri yok. Şu cümleyi söylüyor: "Darbecilerle müzakere orada yapıldı." Nerede yapıldı? Akıncı Üssü Komutanının olduğu

odada, Genelkurmay Başkanının olduğu odada. Bu, sizler için sorgulanmayacak bir şey mi değerli arkadaşlarım? Hemen geçiştirebilir miyiz bu konuyu? Ciddiye almayacak mıyız bu sözleri? Önemli bir söz. "Burada darbecilerle pazarlık yapıldı." diyor, "Müzakere yapıldı." diyor, "O görüntülerin ortaya çıkması lazım." diyor. Evet, bu görüntüler niçin çıkarılmıyor değerli arkadaşlarım? Bunu söyleyen, o gece derdest edilen bir eski Kuvvet Komutanı. Hangi odada pazarlık yapılmış? Akıncı Üssü Komutanının olduğu ve Genelkurmay Başkanının olduğu odada. Bunu -sıradan- geçiştirebilir misiniz şimdi, bu sözü? Bununla yüzleşmeden biz 15 Temmuz gerçeğini, gecesini anlayabilir miyiz? Ve devam ediyor Abidin Ünal… Biliyorsunuz, Akın Öztürk meselesi Türkiye'nin gündeminde. Genelkurmay Başkanlığı bu darbe olduktan sonra bir bildiri yayınladı. O bildiriyi de büyük ölçüde Abidin Ünal'ın, eski Hava Kuvvetleri Komutanının yazdığı belli, yaptığı açıklamadan. Genelkurmay Başkanlığının resmî sitesinde yapılan açıklamada Akın Öztürk'ün o darbeyle ilgisi olmadığına dair bir cümle vardı değerli arkadaşlarım, hepiniz sanırım çok net hatırlıyorsunuz bunu. Şimdi, Abidin Ünal, o bildiriye atfen "Ben hiçbir zaman Akın Öztürk'ün darbeyle ilişkisi olmadığı iddiasında bulunmadım." diyor, bildiriyi yazan Abidin Ünal. "Her kimse, benden sonra eklenmiş o cümle." Yani "Akın Öztürk'ün darbeyle ilişkili olmadığı cümlesi benim yazdığım bildiriden sonra eklenmiş." diyor. Değerli arkadaşlarım, vahim bir tablo. Yani bu tablonun üzerine gitmeyecek miyiz? Yani diyor ki: "Birisi benim yayınlanmak üzere gönderdiğim bildirinin üstüne bir cümle yazdı ve 'Akın Öztürk'ün darbeyle ilgisi yoktur.' diye bir ibare bildiride geçti Genelkurmay Başkanlığının resmî sitesinde." Şimdi, değerli arkadaşlarım, bunları sorgulamayacak mıyız? Ve devam ediyor diyor ki: "Mecliste 15 Temmuz Komisyonu beni çağırmadı. Çağırsaydı gelir her şeyi anlatırdım." Şimdi, değerli arkadaşlarım, ciddi olalım. Türkiye önemli bir süreçten geçti. Bakın, bu darbe gecesi bütün ayrıntılarıyla ortaya çıkmadığı müddetçe bu ve buna benzer sorularla, cevap verilemeyecek bir noktaya gelinebilir. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bir kez daha haykırıyoruz, biz millî egemenliği savunan bir partiyiz, darbecilerin, Türkiye'nin başına musallat olan, başta Meclisimiz olmak üzere her yeri bombalayıp insanlarımızın şehit edilmesine neden olanların her birinin yakasına yapışmalı, onlara mutlaka yargı önünde en ciddi cezalar verilmeli ama bu soruların da cevapları mutlaka Türkiye kamuoyuyla paylaşılmalıdır. Bu paylaşılmadığı, üzeri örtüldüğü zaman, değerli arkadaşlarım, Türkiye bundan sonraki süreçlerde de benzer durumlarla karşılaşabilir ve bütün çabamıza rağmen önleyemeyeceğimiz başka süreçler yaşayabiliriz. Önceden tedbirimizi alalım. Bunların nedenlerini, sonuçlarını, etkilerini ve olayda gerçekten konuşması gerekenlerin, ama Darbe Komisyonuna ifade vermeyenlerin konuşması gereken günlerdir. Hele bu soruların ortaya atıldığı bir zaman dilimi içerisinde bunlar kaçınılmaz olmuştur değerli arkadaşlarım.

Biz Anayasa'mızı nasıl koruyacağız? Gerçekçi, şeffaf olmak kaydıyla, yüzleşerek, üzerine giderek. Nereye giderse gitsin, ucu nereye dokunursa dokunsun, hangi partiye dokunursa dokunsun, hangi siyasiye dokunursa dokunsun, hangi askere dokunursa dokunsun üzerine gitmek durumundayız. Bir taraftan örterek, bir taraftan yapıyormuş gibi bu gerçekle yüzleşilemeyeceği ortaya çıkmıştır.

Ben bu iddiaları önemsiyorum. Bu iddiaları önemsiyorum, bu sözleri önemsiyorum ve bunların da gereğinin yapılması gerektiğini sizlerle paylaşıyorum değerli arkadaşlarım. Kafamızı kuma gömerek gerçeklerden kaçamayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günlerdir, AK PARTİ'den seçilmiş belediye başkanlarının istifa süreçlerini tartışıyoruz. Bu sürecin pek çok boyutu var. Bu süreçte işte Anayasa'mız var değerli arkadaşlarım, Anayasa'mız elimizde. Şimdi Cumhurbaşkanlığı makamında oturan kişi aynı zamanda AK PARTİ Genel Başkanı. Belediye başkanları da AK PARTİ'li ama artık belediye başkanları değerli arkadaşlarım seçildikten sonra parti rozetini çıkartırlar, onlar bir kamu görevlisidir, İçişleri Bakanlığının denetimine tabi kamu görevlisidir. 2019'da Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine -sizin deyiminizle- geçeceğiz seçimlerden sonra ama şu andaki Anayasa'mıza göre bir Cumhurbaşkanı var

ve Cumhurbaşkanı siyaseten sorumsuz, Cumhurbaşkanı siyaseten sorumsuz. Siyaseten sorumsuz bir Cumhurbaşkanı belediye başkanlarının istifasını istiyor, belediye başkanları saraya çıkıyor, saraydan çıktıktan sonra açıklamalarda bulunuyorlar… Ama değerli arkadaşlarım, şu andaki Anayasa'mıza göre, yürürlükteki Anayasa'mıza göre bu ülkenin bir Başbakanı var ve İçişleri Bakanı var. Siyaseten sorumsuz Cumhurbaşkanı istifa talep ediyor, Başbakanda tık yok, İçişleri Bakanında tık yok.

Değerli arkadaşlarım, şimdiki anayasal sistemimize göre belediye başkanları hakkında İçişleri Bakanlığı, işte Başbakanlık bir işlem yürütecekse yürütecek diğer belediyelerde olduğu gibi.

Şimdi diyeceksiniz ki "O aynı zamanda AK PARTİ Genel Başkanı." Hayır, belediye başkanı seçildiği andan itibaren bir kamu görevlisidir, AK PARTİ'li olabilir ama onun hakkında tasarrufta bulunacak makam Başbakan ve İçişleri Bakanıdır.

Şimdi, ne yapmaya çalışıyoruz? 2019'da yürürlüğe girmesi beklenen Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini iki yıl öne çekerek Anayasa'yı çiğniyoruz değerli arkadaşlar. Yapılan Türkiye'de budur. Türkiye'de Anayasa çiğnenmektedir.

Şimdi, bu belediye başkanlarının her biri kentlerine karşı suç işlediler değerli arkadaşlarım. Ankara'yı ele alalım. Ankara Belediye Başkanı Melih Gökçek tam yirmi üç yıldır Ankara'da Belediye Başkanı. Ondan kısa bir süre önce milletvekilliği yaptı, beş yıl da Keçiören'de belediye başkanlığı yaptı. Tam yirmi sekiz yıldır Ankara'nın kaderiyle oynuyor.

Değerli arkadaşlarım, Ankara cumhuriyetin başkenti. Ankara aydınlanmanın başkenti. Ankara kültürümüzün başkenti. Ankara'yı herkes zanneder ki Ankara bir bozkır kasabası. Öyledir, bozkır kasabası ama siz bilir misiniz ki Ankara'da çokça sayıda dere vardır, ırmak vardır ve bunların üzerileri kapatılmak suretiyle çevreye karşı bir katliam yapılmıştır.

Şöyle, oturduğunuz yerden, Ankara'nın semt isimlerini bir hatırlayın sayın milletvekilleri, bana hak vereceksiniz hemen. Ankara'nın semt isimlerine baktığınızda karşınıza ne çıkar biliyor musunuz, hemen yakınınızdaki semtlerden bahsedelim; Kavaklıdere, Hoşdere, Dikmen Deresi, Çayyolu, Bentderesi, İncesu Deresi, Bayındır Deresi yani Ankara'nın pek çok semtinin ismi dereyle, bir su ile özdeşleşmiştir ama Ankara'da yapılan ve çevreye karşı verilen tahribatla Ankara'nın ırmakları, nehirleri ya yer altına itilmiştir ya da kurutulmuştur. Büyük bir çevre katliamı yapılmıştır, kent suçu işlenmiştir Ankara'da. Ankara, üzüm bağlarıyla meşhur bir kentken işte şimdi tam anlamıyla bir bozkır kenti olmuştur, yoksa Ankara'nın geçmişi öyle değildir. Ankara'nın adlarından bir tanesi de "Engürü"dür, Farsça "üzüm" anlamına gelir. O Ankara kayboldu. Eskiden, çok değil elli altmış yıl önce Bentderesi'nde sallarla gezildiğini düşünün değerli arkadaşlarım. Ankara bu kentken bu hâle geldi. Ve bu dereleri kapatan -şu anda Ankara Çayı'nın geçtiği yer üzerinde ANKAPARK- işgal eden Melih Gökçek'ten başkası değildir. Çok devasa bütçe harcanan ANKAPARK bir su üzerine kurulmuştur, bunu Danıştay durdurmuştur yumuşak bir zemin olduğu için ama hâlen orada inşaat devam ettirilmiştir. Ankaralıların elinden hayvanat bahçesi alınmıştır. Hayvanat bahçesi beş yıl önce kapatıldı, hayvanlarımızın nerede olduğunu bilmiyoruz.

Doğal gaz… Türkiye'nin en büyük doğal gaz dağıtıcılarından olan BAŞKENTGAZ özelleştirildi, dört yıl önce özelleştirdiler ve sizler oy verdiniz buna. Melih Gökçek hepinizi ikna etti, dedi ki: "Biz doğal gazı özelleştirirsek, ben, özelleştirmeden elde edeceğim parayla metroyu yapacağım." Ben burada çırpındım, anlattım, "Yazıktır, doğal gaz gibi yakıtta tekel olan bir konuyu bir özel şirkete vermeyin. Belediye AK PARTİ'li de olsa kamunun menfaatini düşünür, zam yapmaz." dedim, dinlemediniz. Sizler de suçlusunuz. Özelleştirme kanununa oy verdiniz, BAŞKENTGAZ özelleştirildi metro yapılıyor gerekçesiyle ama Melih Gökçek ilk olarak da size ihanet etti ve ne yaptı? O doğal gazdan elde edeceği parayla, özelleştirmeden elde edeceği parayla metro yapacakken Ulaştırma Bakanlığına devretti

metroların yapımını. Hem kamunun kaynakları Ankara Büyükşehire haksız yere aktarıldı hem de doğal gazın özelleştirilmesiyle elde edilen gelir Büyükşehir tarafından buharlaştırıldı. Ne oldu şimdi? Siz de suçlusunuz.

Bir gece buraya bir yasa geldi, Çayyolu'nun çok önemli bir bölümünü Yenimahalle'den kopardınız Çankaya'ya bağladınız. İki belediye de bizde ama zannettiniz ki "Yenimahalle'den o bölümü alırsak Yenimahalle Belediyesini alırız." diye düşündünüz ama çok başarılı bir belediye başkanımızın olduğu yerde onu da gerçekleştiremediniz.

Değerli arkadaşlarım, Atatürk Orman Çiftliği kaderine terk edildi. İçinden geçen yollarla, yapılan binalarla, ranta peşkeş çekilen konularla Atatürk Orman Çiftliği yok edildi.

Ankara'da bir kent kimliği yoktur. Ankara'nın meydanları yoktur. Ankara'da yurt dışına gidip baktığınız zaman gördüğünüz devasa meydanların yanında bana meydan diyeceğiniz bir alan var mıdır değerli arkadaşlarım? Kızılay meydan mıdır, Tandoğan meydan mıdır? Kavşakların geçtiği bir yol güzergâhından ibaret.

Alt-üst geçitlerle Ankara trafiği altüst edilmiştir. Metro yapımında başarılı olunamamıştır, çökmüştür ve Ankara trafiği bugün işin içinden çıkılmaz bir hâle gelmiştir. Hele hoyratça saldırılan ODTÜ arazileri. Yıkılan ağaçlar, kaldırılan yeşillikler... Melih Gökçek bunların hesabını vermeyecek mi? Şimdi, siz diyorsunuz ki Melih Gökçek'e ve diğer belediye başkanlarına: "İstifa et." İstifa ederse aklanacaklar mı sizce? Bu kent suçunun hesabı sorulmayacak mı? Sayın Bülent Arınç'ın "Parsel parsel dağıttın." dediği arsanın hesabını siz sormayacak mısınız? Ankara'nın FETÖ örgütünün mali kaynak yönünden en güçlü olduğu il olduğunu biliyor musunuz? Bu kaynakların büyük ölçüde Ankara Büyükşehir tarafından sağlandığını biliyor musunuz değerli arkadaşlarım? Bunlarla yüzleşmeye hazır mısınız? İstifa ederse alkışlayacak mısınız? Hesabını sormayacak mısınız? Yargıya göndermeyecek misiniz ya da Sayın Hayati Yazıcı'nın dediği gibi "İstifa etmezsen kayyum atanır." diye tehdit mi edeceksiniz?

Bunların her biri bir anayasal konudur. Ankara birçok bakanlıktan daha fazla bütçe kullanan bir belediyedir. Bu yılki bütçesi ASKİ ve EGO'yu kattığın zaman 9 milyar liradır değerli arkadaşlarım, 9 katrilyon lira. Dışişleri Bakanlığının bütçesinin eski parayla 4 katrilyon olduğunu düşünün; Kültür Bakanlığının bütçesinin 2,8 milyar, eski parayla 2,8 katrilyon olduğunu düşündüğünüzde, Ankara Belediyesininki tam 4 bakanlığının bütçesinden fazladır, İstanbul'unki 10 bakanlığın bütçesinden fazladır. Yani şimdi, 10 tane bakanlığı istifa ettirmiş gibisiniz; burada, Ankara'da 5 tane bakanlığı istifa ettirmiş gibisiniz. E, bunların bir sorumlusu olmayacak mı? Bunlar ne yaptılarsa tek başlarına mı yaptılar? Erdoğan Bayraktar'ın dediği gibi, yapılandan hiç Recep Tayyip Erdoğan'ın haberi yok muydu, talimatları yok muydu? "Metal yorgunluğu" deyip geçileceğini mi zannediyorsunuz?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kentimize karşı işlenen ve "metal yorgunluğu" diye halkımıza yutturulmaya çalışılan bu uygulamalar karşısında sessiz kalmayacağımızı; Türkiye'de yaşayan bütün yurttaşlarımızın gelirini harcayan bu belediye başkanlarından da yargıda sonuna kadar hesap soracağımızı herkesin bilmesini ister, hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gök.

Sayın milletvekilleri, şimdi yirmi dakika süreyle soru-cevap işlemini gerçekleştireceğiz.

Sisteme giren sayın milletvekillerine on dakikalık süre içerisinde söz vereceğim, diğer on dakika Sayın Bakana ait olacak.

Sayın Arslan, buyurun.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakana soruyorum: Ülkemizde bulunan tüm varlıklarımızı sattınız. 60 milyara yakın özelleştirme yaptınız. Doksan yıllık varlıklarımızın satışına karşılık ülkemizde bir tek fabrika yapmadınız. Şimdi de ülkemizin geleceğini hem tüketiyor hem de ipotek ediyorsunuz. Avrasya Tüneli, Osman Gazi Köprüsü, üçüncü boğaz köprüsü, üçüncü havaalanı, yapma şekliyle ülkemizin geleceğini ipotek ediyorsunuz. Kullanmadığımız geçitlerin ve köprülerin paralarını geçmeyenlere ödetiyorsunuz. Şimdi de şehir hastaneleriyle sağlık alanlarımızı da peşkeş çekiyorsunuz. Bu yaptığınız ve yapacak olduğunuz iş ve hizmetlere karşı değiliz, ancak yapılma şekline karşıyız. Dünyanın hiçbir ülkesinde kâr ve müşteri garantili, iş ve finans garantili bir yatırım yoktur. Bu nedenle, ülkemize faydadan ziyade zarar verecek bu tür yatırımlara son vermenizi istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu…

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ben de Maliye Bakanına soruyorum.

AKP iktidarının başladığı yıl olan 2002'de tarımsal nakit kredi kullanımı 1 milyar lira iken 2017 yılı Ağustos ayı itibarıyla sadece bankaların ve tarım kooperatiflerinin çiftçiye kredi kullandırımı toplamı 88 milyar liraya ulaşmıştır. Ayrıca bankaların 2,2 milyar lira alacağı takiptedir. Bunun yanında yaklaşık 2 milyar liralık gayri nakdî kredi kullanımı söz konusudur. Çiftçinin gelirinin artmadığını, yıllardır aynı fiyatlardan ürün sattığını biliyoruz. Girdi fiyatlarının sürekli arttığı bir ortamda çiftçinin biraz rahatlaması için tarımsal kredi faizlerinin silinmesi, ertelenmesi ya da yeniden yapılandırılması söz konusu mudur? Çiftçimiz bunu dört gözle beklemektedir.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım…

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkan.

Yalnız, ben sorularımı Maliye Bakanı için hazırlamıştım. Şu anda sorularımı heba etmek istemiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özcan…

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de aracılığınızla Sayın Bakana sormak istiyorum.

Sayın Bakan, biz bu soruları defalarca sorduk ama henüz bir cevap alabilmiş değiliz. 6 belediye başkanı -partinize mensup ama halk tarafından seçilen- sarayın iradesiyle istifa ettiriliyor. Hâlâ bu istifaların neden gerçekleştiği konusunda kamuoyunu aydınlatıcı herhangi bir açıklama yapılmadı. Bu belediye başkanlarıyla ilgili somut yolsuzluk iddiaları var mı? Bu belediye başkanlarının FETÖ terör örgütüyle bağlantıları var mı? Bu 6 belediyede yaklaşık 30 milyon seçmen mevcut. Bu durumda, bu kadar seçmen iradesi açığa çıktıktan sonra bir erken yerel seçim gündeminizde var mıdır?

BAŞKAN – Sayın Pekşen…

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Bakan, Trabzon Kaşüstü Kanuni Araştırma Hastanesi... Bu hastanede yapılmış olan imalatlarda büyük yolsuzluklar bizzat yerinde tespit edilmiştir. Buna ilişkin, cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunduk. O kadar çok sabit ki temelinden en üstüne kadar hastanenin her tarafında, inşaatta, yolsuzluklar ayan beyan görülüyor. Ama bugüne kadar bu yolsuzluklarla ilgili herhangi bir soruşturma ve kovuşturma kararı tarafıma tebliğ edilmedi. Bu konuyla ilgilenecek misiniz, bu konunun üzerine gidecek misiniz?

BAŞKAN – Sayın Tanal…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, FETÖ terör örgütüyle irtibatı, iltisakı gerekçesiyle kapatılan dernek, okul, hastane, yurt vesaire, bunlara devredilen gayrimenkuller hangi bakanlar, hangi belediye başkanları, hangi tarihlerde, bedelli mi, bedelsiz mi bunlara tahsis edildi; ayrıntılı listesini, ayrıntılı bilgiyi verir misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdiş…

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Sayın Ahmet Eşref Fakıbaba'ya: Çukurova'da pamuk üreticileri zor günler yaşıyor. Beyaz sinek ve Akdeniz meyve sineği pamuğa ciddi zarar verdi. Bu konuda herhangi bir önlem almayı düşünüyor musunuz?

Ayrıca, çiftçilerimiz 1 Eylülden bu yana yani elli beş gündür kredi borçlarının ertelenmesine dair kararınızı bekliyor. Borcunu ödeyemeyen üretici, karar açıklanmadığı için bankalardan yeni kredi alamıyor. Çiftçimizi tefecilerin eline bırakmayın Sayın Bakan.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu…

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkürler.

Öncelikle, neredeyse her gün bir avukat meslektaşımız görevi nedeniyle saldırıya uğruyor, katlediliyor, görevi nedeniyle şehit ediliyor. Bugün, yine, Bursa'da benzer bir olay yaşandı, bir meslektaşımız yaralandı ve saldırgan serbest bırakıldı. İktidar mensuplarına en ufak hakaret dahi hapis cezasıyla neticelenirken avukatlara, kamu görevi yapan, adaletin tesisi için görev yapan bu meslektaşlarımıza yapılan saldırılara yönelik verilen bu serbest bırakma kararları bu saldırıları teşvik etmiyor mu?

Bir diğeri şu: Bursa'da Karacabey ve Mustafakemalpaşa'da dolu afetiyle karşı karşıya kaldı çiftçilerimiz. Onlara yardımlar yapılıyor ama diğer yandan kamu alacakları, sulama birliği alacakları gibi alacaklar nedeniyle bloke konuluyor. Yani devlet bir eliyle verdiğini öbür eliyle köylüden alıyor. Sizce bu yöntemle çiftçinin mağduriyeti giderilmiş oluyor mu?

BAŞKAN – Sayın Tümer…

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Sayın Bakan; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının kredi borçlarının ertelenmesiyle ilgili kararnameyi hâlâ gündeme getirmemesi çiftçiyi darboğaza sokmuştur. Sürecin uzaması hâlinde çiftçiler tefecilerin eline düşecektir. Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) başvuruları 1 Eylül itibarıyla başlamış ancak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı kredi borçlarının ertelenmesine ilişkin kararnameyi henüz açıklamamıştır. Bakanlıktan beklenen haber gelmeyince aşırı yağış, dolu, Afrika sıcakları, poyraz ve rekoltedeki düşüşten ötürü zarar gören üretici ÇKS başvurularını yaptıramamış; geçen sezon aldığı krediyle tarlasını eken ancak afetin vurduğu üreticinin mağduriyeti borç erteleme kararnamesinin açıklanmasına kalmıştır. Çiftçimiz daha fazla zaman geçirilmeden kredi borçlarının ertelenmesiyle ilgili kararnamenin açıklanmasını beklemektedir.

BAŞKAN – Sayın Erdem…

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İstanbul Şişli'de bulunan bir okul kampüsüyle ilgili bir sorum olacak. Şişli Endüstri Meslek Lisesi olarak geçen motor teknik lisesinin olduğu yer burası. 6 bin öğrenci eğitim görüyordu. Yıllardır, oraya bir imar planı tadilatı yapılarak eğitim alanı olan yer ticari alan, konut alanı, AVM olarak değiştirilme çabasında. Veliler, okul yetkilileri, sendikalar, odalar; hepsi yıllardır itiraz etmekte, işlemi durdurmaya çalışmaktalar. Bir süre, tepkiler üzerine durdurulan işlemler kısa süre sonra tekrar gündeme getirilmektedir.

Nadide bir yerde olan ve 6 bin öğrencinin sorununu çözen, eğitim problemini çözen ve önemli eğitimlerin verildiği bu yerle ilgili akıbet ne olacak? Bununla ilgili kamulaştırma mı yapılacak? Durum nedir? Bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş…

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan, İstanbul'da, özellikle son dönemlerde hastanelerde yoğun bakım ünitelerinde ciddi bir sorun yaşanıyor. Hastalar yoğun bakımda tedavi olmakta zorluk çekiyorlar çünkü ünitelerin yetersiz olduğunu görüyoruz.

Ayrıca Şişli Endüstri Meslek Lisesi'nin bulunduğu alan, 6 bin öğrenciye sahip olan bu okul ne yazık ki "Taşyapı" adlı bir firmaya peşkeş çekilmek isteniyor. Şişli Endüstri Meslek Lisesi'nin 60 dönümlük yeşil arazisini Taşyapı firmasına AVM ve rezidans yapılmak üzere verme planınız var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Arslan, bir daha girmişsiniz.

Buyurun son kez.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Evet, Sayın Bakana soruyorum: Uygulamış olduğunuz ekonomik ve mali politikalar nedeniyle piyasalar tıkanmış vaziyettedir. Çiftçimiz, işçimiz, köylümüz, emeklimiz, esnafımız, sanayicimiz ve ihracatçımız çok zor durumdadır. Piyasanın tıkanmasına rağmen vergileri artırmaya devam ediyorsunuz. Çiftçilerimizin, köylümüzün, esnafımızın zor durumlarını düşünerek bankalara olan borçlarını faizsiz ertelemeyi düşünüyor musunuz? Çiftçilerimizin afat nedeniyle çok büyük zararlar gördüğü gerçektir, tespitler de yapılmıştır. Kimisine çok düşük ödemeler yapılmıştır, kimisine de hâlâ hiç yapılmamıştır. Bunları ne zaman gerçekçi ödemeyi düşünüyorsunuz, ödenmeyenlere de ne zaman ödemeyi düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Bakan, buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Soruları soran milletvekili arkadaşlarıma da teşekkür ediyorum.

Birinci soru özelleştirme konusuyla alakalıydı. Tabii, Türkiye'de bu konu senelerdir tartışılıyor, bizim de AK PARTİ olarak iktidara geldiğimiz günden beri tartışılan bir konudur. Aslında yerinde ve zamanında yapılan özelleştirmenin devletin kaynaklarını, kamunun kaynaklarını çarçur etmeme anlamında çok büyük faydalar getirdiğini biliyoruz, nitekim bizim özelleştirme mantığımız başından beri hep böyle yürümüştür. Kamuyu büyütmek, kamu kaynaklarıyla kamuda üretim yaparak aslında özel sektörün yapabileceği işleri aktarmak aslında artık çağımızda büyük ölçüde terk edilen bir

hususdur. Kamu, elbette vatandaşa hizmetler açısından, güvenlik, sağlık, eğitim gibi alanlarda, altyapı gibi alanlarda önemli inisiyatifler almalı ancak bu bahsettiğimiz konularda da mesele özel sektöre verilmelidir, bu işin doğru tarafı budur ve bizim politikalarımız hep bu yönde oldu. Bunun, ülkenin yararına olduğuna da inanıyoruz, başından beri inanıyoruz, şimdi de inanıyoruz.

Kamu-özel ortaklığıyla yapılan işler, gerek Ulaştırma Bakanlığımızın gerekse Sağlık Bakanlığımızın yaptığı işler tamamen vatandaşımızın hizmetlerine yöneliktir değerli arkadaşlar. Hani yapılan bir köprü için, havaalanı için, otoyollar için, "Bunlar gerekli midir, gerekli değil midir?" tartışmasını burada teknik olarak yapmak gerçekten biraz beyhude olur, bu zaman isteyen bir husus.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Gerekliliğine değil, şekline karşıyız; yapılma şekline karşıyız.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Müsaade edin efendim.

Neticesinde, siz kamu olarak, borçlanarak bunları yapabilirsiniz, özel sektörü borçlandırarak yapabilirsiniz. Ben doğrusu şunu gördüm, şehir hastaneleriyle ilgili projeleri başından beri takip eden bir bakan olarak: Bugün hangi şehir hastanesini ziyaret etseniz -şu anda tamamlanmış olan 4 hastane var- kaliteli yapılarla karşılaşacaksınız. Çünkü, bir taraftan patronluğunu devletin yaptığı bu alanlarda özel sektörün dinamizmi ve özel sektörün finans bulma kabiliyeti, özel sektörün işletme kabiliyeti, bunlardan istifade ederken öbür taraftan da ödemeleri yirmi yıl, yirmi beş yıl gibi vadelere yaydığınız için özel sektör işleri çok kaliteli yapmak zorunda kalıyor. Yani Türkiye'de biz onlarca, yüzlerce bina yaptırdık, hastane binası, başka binalar; istirham ediyorum, bu soruları soran arkadaşlarımız, değerli milletvekillerimiz bu hastanelere gidip bir görsünler; normal, klasik ihalelerle yapılmış olan hastaneleri de görsünler. İşin tabiatında var yani klasik ihale usulüyle yapılan bir binada ya da bir başka altyapı yatırımında yüklenici işi yapıyor, parasını alıyor ve gidiyor. Siz devlet olarak artık onun peşinden koşmak zorunda kalıyorsunuz. Oysa kamu-özel ortaklıklarında yirmi beş yıl boyunca kaliteli biçimde o hizmeti yürütmek zorunda olan bir yüklenici var, bir firma ya da firmalar ortaklığı var. Dolayısıyla, meseleye bu yönden yaklaşmak lazım. Kamu-özel ortaklığı modelini biz...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Dünyanın neresinde var müşteri garantisi, kâr garantisi, iş garantisi?

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Müsaade eder misiniz. Çok yerinde var.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Hiçbir yerinde yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Çok yerinde var.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sadece Türkiye'de bu uygulanıyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Müsaade edin arkadaşlar. Bakın...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Bundan dolayı zarar görüyor devlet.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Müsaade ediniz.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Hizmet verecekseniz zarar vermeden olsun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Biz, vatandaşımıza, ihtiyacı olan yolu, köprüyü; vatandaşımıza, ihtiyacı olan hastaneyi marjinal faydasını dikkate alarak bir an önce yapıp teslim etmiş, vatandaşımızın hizmetine sunmuş oluyoruz.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Sayın Bakan, aynı şeyleri söylemiyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Şimdi burada gereksiz bir polemik oluşturmak istemem.

AKİF EKİCİ (Gaziantep) – Aynı şeyleri söylemiyorsunuz, farklı şeyleri söylüyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ancak ülkemizde bu yeni bir tartışma değil. Belki kırk senedir, elli senedir yapılan, iktidarın yaptığı yatırımlara "Ben yaptırmam." diye direnenler oldu. Ankara-İstanbul Otoyolu yapılırken maalesef bununla karşılaştık, ilk Boğaz Köprüsü'nü yaparken bunlarla karşılaştık. Dolayısıyla, bugün, dünyanın en büyük havalimanlarından birini, bütün dünyanın uçacağı, bir "hub" olarak kullanacağı bir havalimanını yapmayı sadece alkışlamak gerekir. Bundan dolayı birtakım ülkeler de tedirginlik içerisindeler yani Avrupa'daki bazı merkezlerin Türkiye'ye kayacağını çok iyi biliyorlar. Dolayısıyla, siz yöntemi beğenmiyor olabilirsiniz ama bu yöntem bütün dünyaca kullanılan bir yöntemdir ve biz yararlı olduğuna inanıyoruz.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Zarar verici bir yöntemdir.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Siz öyle inanıyorsunuz, biz yararlı olduğuna inanıyoruz.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Göreceğiz gelecekte.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Neticesinde vatandaşımız karar verecek.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sıfır risk... Devlet garantisi...

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli kardeşlerim, değerli milletvekilleri; burada Maliye Bakanımıza sorulan bir soru var. 1 milyar lira kredi almışken zamanında, geçmişte köylümüz, 88 milyar kredi kullanmış bunun sadece 2,2 milyarı takipte. Aslında, soruyu soran değerli milletvekilimiz sorusuyla cevabını da vermiş oluyor yani 88 milyar lira kredinin eğer sadece 2,2 milyarı takipteyse burada ciddi bir sorun yok demektir. Bu krediler geri ödeniyor demektir, bu kadar açık. Biz geldiğimiz zaman, Halk Bankasında, Ziraat Bankasında yüzde 30 batık vardı.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – İpotekli krediler var.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Yüzde 30 batık vardı, bakın, biz böyle bir iktidar devraldık. 2002 yılında geldiğimizde devlet bankalarında yüzde 30'lar civarında batık vardı. Bugün, bunların, böyle 88 milyardan 2 milyara falan düşmüş olması aslında devlet bankalarının, ekonominin bu hususta ne kadar iyi yönetildiğini gösteriyor, vatandaşın ödeme gücünün de olduğunu gösteriyor.

Birçok milletvekilimiz benzeri soruyu sordular: "Çiftçi borçlarıyla ilgili bir yeniden yapılandırma ya da faizlerin affedilmesi benzeri bir husus yapılacak mı?" Doğrusu, bunu ilgili bakanlarımızla görüşmek lazım. Buna ben şu anda cevap verebilecek ayrıntılı bilgiye sahip değilim.

Belediye başkanlarının görevlerinden ayrılmasının talep edilmesi meselesi. Neticede değerli arkadaşlar, istifa, kişinin bireysel olarak karar verdiği ve uyguladığı bir hususdur. AK PARTİ Genel Merkezimiz, Genel Başkanımız, bu arkadaşlarımızın istifalarını halkımıza verilecek hizmetler açısından faydalı bulmuştur yapılan istişareler neticesinde. Dolayısıyla kesinlikle reddediyorum belli iradelerin baskısıyla bu istifaların gerçekleştiği meselesini. Arkadaşlarımıza partilerinin, kendilerini belediye başkanlığına taşıyan partilerinin bir istişaresi ve bir kararı bildirilmiştir, onlar da bu karara uymaktadırlar. Bakınız, piyasada birçok spekülasyon yapılıyor, tartışılıyor ama neticesinde istifa -söylediğim gibi- tek taraflı bir karardır ve bu kararı arkadaşlarımız vererek ayrıldılar. Önümüzdeki günlerde de istifası arzu edilen, istişareyle AK PARTİ'mizin bu şekilde karar aldığı konularda istifası arzu edilen değerli arkadaşlarımızın da davranışlarını hep birlikte göreceğiz, hep birlikte izleyeceğiz.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Devamı gelecek mi?

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – İstişareyi kimler yapmış Sayın Bakan?

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Elbette istişareyi partimizin ilgili kurulları yapıyor. Bu, çok tabii bir şeydir arkadaşlar.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Halk seçiyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bakın, değerli milletvekilleri, oturulan koltuklar kimsenin mülkü falan değildir. O koltuklara oturan herkes…

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Halk verir, halk alır.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – …siz de biz de partilerimizin kararıyla aday olan kişileriz. Bu kişilerin hiçbiri bağımsız olarak aday olmuş ve seçilmiş değildir. Seçim, kişinin kendisi ve partisinin gücüyle birlikte gerçekleşmektedir. Dolayısıyla partilerinin kararına uyabilirler, uymayabilirler -tekrar söylediğim gibi- bu, kendilerinin kararıdır. Ortada demokrasiye aykırı, ortada demokratik teamüllere aykırı herhangi bir şey de yoktur, her şey kamuoyunun önünde, şeffaf bir biçimde de cereyan etmektedir.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Bir tane örneği mi var bunun? Bir örneği var mı Sayın Bakan? Tarihte bir örneği var mı bunun?

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Çok sağlıklı bir süreç yaşıyoruz.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Hangi teamülmüş bu ya?

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Son derece sağlıklı bir süreç yaşıyoruz.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Tarihte bir örneği daha var mı Sayın Bakan?

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Siz buna alışık olmayabilirsiniz. AK PARTİ'nin kendisine ait gelenekleri var, AK PARTİ'nin kendisine ait ilkeleri var; biz bu ilkeleri takip ediyoruz.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Seçmen de size mi ait ya?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Ya, bu geleneğin bir örneği daha var mı Allah aşkına?

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sayın Tanal'ın sorusuna takdir ederler ki burada tek tek cevap vermemiz mümkün değil, konuya bakıp bu hususta çalışma yapmak gerekiyor.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Halkın iradesini saray ipotek etmiş.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Aynı şekilde, bu biraz önce bahsettiğimiz çiftçi borçlarıyla ilgili olarak sorulan diğer sorular için de aynı cevabı verebilirim: Bu hususta yeterli malumatım yok.

Bu, avukatlara saldırılar ya da doktorlara, sağlık çalışanlarına saldırılar… Kime saldırı olursa olsun elbette bunlarla şiddetle mücadele etmek lazım ama soruyu soran değerli milletvekilimiz de şunu takdir edecektir ki bu saldırılara karşı savcıların ve mahkemelerin kararlarıyla hareket ediliyor. Yani, ben de, zaman zaman, Sağlık Bakanlığı yaptığım dönemde, sağlıkçılara yapılan saldırılardan sonraki salıvermeleri şiddetle eleştirdim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun tamamlayın Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Cümlemi tamamlayayım müsaade ederseniz.

Doğrusu, avukata da doktora da ya da başka bir meslek erbabına da saldırıların son derece ciddiyetle yargı tarafından takip edilmesinin ben de taraftarıyım ama bunun tarafı biz değiliz Hükûmet olarak, bunun tarafı yargıdır; savcılar, hâkimler birlikte karar verecekler, ona göre de muamele yapacaklar.

Diğerleri için de arkadaşlarımıza bilahare cevap verelim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:18.32

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 13'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

480 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, bilindiği üzere, tasarının başlığı 1'inci maddeyle birlikte okunmakta ve işlem görmektedir. Bugünkü birleşimde tasarıların görüşmelerine başlanırken tarafımca tasarıların başlıklarının okunmasından sonra siyasi parti grupları arasında uzlaşı olması ve arada işlem bulunmaması nedeniyle 1'inci madde işlemleri sırasında ayrıca tasarının başlığı okunmayacaktır. Bununla birlikte, tutanakta 1'inci madde işlemleri sırasında da tasarının başlığına yer verilecektir.

Şimdi 1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ BAKANLAR KURULU ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 13 Mayıs 2015 tarihinde Tiran'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde konuşmacı yok.

Soru-cevap işlemi yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Soru vardı.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Madde kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Soru-cevap var Başkan.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde konuşmacı yok.

Soru-cevap işlemi yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Var efendim.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben 1'inci maddeden itibaren soru-cevaba girmiştim. Oradaki kayıtlara bakarsak benim soru-cevaba girdiğim açık ve nettir yani bu konuda sizden istirham ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Tanal, arkada bir görüşme yapıldı. Dolayısıyla soru-cevap işlemi olmayacağına dair de bana bilgi verildi. Ben bilemem, siz kendi Grup Başkan Vekilinizle görüşün.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, Grup Başkan Vekili ile bizi karşı karşıya getirmenizi bir Meclis Başkan Vekiline ben yakıştıramıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, burada Anayasa ve İç Tüzük belli.

BAŞKAN – Sayın Tanal, biz arkada bir görüşme gerçekleştiği için…

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani bunu söyleyebilirsiniz ama…

Grup Başkan Vekili Arkadaşımız niye böyle…

BAŞKAN – Lütfen bu sorununuzu Grup Başkan Vekilinizle çözün.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde konuşmacı yok, soru-cevap işlemi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, bugünkü birleşimde görüşülecek diğer uluslararası anlaşmaların açık oylamalarının tamamının da ayrı ayrı elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Açık oylamaya ilişkin genel kuralları her seferinde tekrar etmeyeceğim, şu anda bilginize sunacağım kurallar bütün açık oylamalar için geçerlidir.

Oylama için verilen süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadıyla imzasını da taşıyan oy pusulasını yine oylama için öngörülen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Şimdi bu anlaşmanın oylaması için üç dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oylama işlemine pusulayla katılan sayın milletvekillerinin Genel Kuruldan ayrılmamalarını rica ediyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın Nurettin Nebati burada mı? Evet.

Sayın Serkan Bayram? Burada.

Sayın Bennur Karaburun? Burada.

Sayın Cemil Çiçek? Burada.

Sayın Nurettin Canikli? Vekâleten verildi, tamam.

Sayın Nabi Avcı? Burada.

Sayın Ahmet Uzer? Burada.

Teşekkür ederiz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 213

Kabul : 204

Ret : 9(x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Ömer Serdar	Fehmi Küpçü
Elâzığ	Bolu"

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Mahmut Bey'e bir dakika söz verir misiniz.

BAŞKAN – Tabii ki.

Sayın Tanal, 60'a göre bir söz talebiniz var, sisteme girin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, 60'a göre ben söze girmeyeceğim çünkü kanuna karşı hile olur. 56 yaşındayım, hayatım boyunca bugüne kadar hep kanunun dediğini yaptım, kanunun arkasından hileli, dolanarak işlem yapmadım ama bugün, biraz önce yaptığınız uygulama hatalı ve yanlıştır. Çünkü Anayasa ve İç Tüzük bana yetki vermiştir. Burada sizin yapacağınız anlaşma -arka tarafta- hiçbir milletvekilini ilzam etmez ve bağlamaz. Milletvekillerinin üzerinde astlık-üstlük yoktur. O hiyerarşik sıralama nedeniyle bana söz vermemenizi kınıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.01

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 13'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Sayın Tanal, sisteme girmişsiniz.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu arasında yapılan sözleşmede bazı hususların açıklığa kavuşturulması gerektiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli milletvekilleri, sizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bu 480 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu arasında yapılan sözleşmede -biraz önce Genel Kurul oyuyla geçti- 2'nci maddedeki "İşbirliği Şekilleri"nde (f) fıkrasında "Cesetlerin kimliklerinin tespit edilmesine yönelik bilgi teatisi." diyor. Nedir bu, ne cesetleri?

İkincisi: Aynı zamanda, bu sözleşme 3 madde, 3 maddede 18 yerde "bilgi teatisi" geçiyor.

Sözleşmenin 1'inci maddesinin "İşbirliği Alanları"nın (e) bendinde "Uyuşturucu kullanımı talep azaltımı" diyor; talep azaltımı ekonomik ve iktisadi bir olay, burada "talep azaltımı" yerine "mücadele" olması gerekir.

Burada son maddelere baktığımız zaman…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) - …Türkçe, İngilizce ve Arnavutça yazılmış -özür dilerim, bitiyor Sayın Başkanım- esas olayda İngilizce esas alınacak diyor. Bunlar yanlış tercüme midir, bu ne cesetleridir? Sözleşmenin amacına baktığınız zaman cesetlerle ilgili bir ibare geçmiyor.

Ayrıca, taraflar arasındaki sözleşmeler sözlü yapılır diyor, "yazılı" ibaresi yok. Yani devletler arasında sözlü… Söz uçar, yazı kalır; yarın öbür gün bunu nasıl ispatlayacağız? Bunlara bir açıklık getirmeniz mümkün mü acaba?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 3'üncü sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 121) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Komisyon Raporu 121 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde konuşmacı yok.

Soru-cevap işlemi yok.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SUÇLULARIN İADESİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 31 Mayıs 2011 tarihinde Priştine’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması” ile söz konusu Anlaşmaya ilişkin Notaların onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde gruplar adına, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Deniz Depboylu; buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde görüştüğümüz kanun tasarısının 1’inci maddesi üzerinde, Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi, aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Ben, bugün, size -daha önceden de birçok kez gündeme getirdik ama- Aydın’ın sorunlarından bahsetmek istiyorum ki özellikle en büyük sıkıntımız olan jeotermal tesislerinin Aydın’da yarattığı sorunlarla ilgili ve incirimize verdiği zararla ilgili konuşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Aydın’da hava kirliliği, su kirliliğinden sonra en önemli ikinci çevre kirliliği ve maalesef, Aydın, 2014 yılında yapılan ölçümlerde Türkiye’nin en kirli havasına sahip 8’inci il olmuş durumda. Özellikle yaz döneminde kükürtdioksit ortalamasının en fazla olduğu iki ilden birisidir Aydın, diğeri de Bursa’dır.

Peki, neden yaz aylarında kükürtdioksit bu kadar yüksek çıkıyor? Tabii ki bunun en büyük sebebinin jeotermal santrallerinin havaya bıraktığı buharlardan kaynaklanmış olduğu da malumunuzdur.

2015 yılında Adnan Menderes Üniversitesi Jeotermal Enerji Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından yapılan yayında, Aydın bölgesindeki jeotermal gazlardaki hidrojen sülfürün bin ila 2 bin ppm arasında olduğu tespit edilmiş ve raporla sunulmuştur.

(x) 121 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Hidrojen sülfür havadan ağır olduğu için atmosferde uçup gitmez, kırk iki gün havada asılı kalır, salındığı bacadan 26 kilometrelik bir mesafeye ulaşır ve sonra yeryüzüne çöker. İnsanı etkilemeye başladığı en düşük doz 2 ppm'dir, kokunun hissedilmeye başladığı dozsa 30 ppm'dir. Yani Aydın'da şu anda hissedilen bu kokuyla birlikte insanların ne kadar gaza maruz kaldıkları ve aynı zamanda sağlıklarının nasıl etkilendiği ortadadır.

Aydın'da şu anda üretimde olan jeotermal santrallerin tümü havaya 1 kömürlü santral kadar karbondioksit, 3 kömürlü santral kadar kükürt dioksit, 1 kömürlü santral kadar nitrojen dioksit salınımı yapmaktadır. Aydın jeotermal kapasitesinin tümü kullanılmaya başlayınca Aydın havasına salınan tüm bu gaz emisyonlarının her biri 5 ila 25 kat artacaktır. Aydın'da jeotermal santrallerin saldığı bor ve kükürt dioksitin incire olan etkisi üzerine yapılan araştırmalar da laboratuvar incelemelerinde maalesef tasdiklenmiştir.

Biliyorsunuz, bir yönetmelik var, ÇED raporu aranıyor Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'ne göre. Maalesef, bu rapor, özellikle 5 megavat altında enerji üreten sanayi tesisleri için kullanılmıyor. Yani dolayısıyla Aydın'da bulunan jeotermal tesislerin belli bir kısmında ÇED raporu da aranmış değil. Şu anda Aydın'da 23 tane jeotermal santral var ve bu 23 jeotermal santralin sadece 13'ü ÇED raporu almış -bunları ben daha önceden de ifade ettim- 10 tanesinde ÇED raporu aranmamış. Peki, bu ÇED raporu neden önemli? Özellikle bulunduğu bölgenin havasına, toprağına, suyuna, insanına, bitkisine zarar vermemesi için ve yine kurulacağı alanın özellikleri açısından, kurulacak olan tesisin ne kadar etki edeceğinin belirlenmesi açısından ve de denetlenmesi açısından çok önemli bir rapor.

Türkiye'de bugün devrede olan 35 adet jeotermal tesis var, 23 tanesi Aydın'da. Türkiye'de yapımı devam eden toplam 4 tane jeotermal tesis var, 1 tanesi Aydın'da. Türkiye'de üretim lisansı alan 6 tane daha jeotermal tesis var, bunun 2'si Aydın'da. Yine Türkiye'de ön lisans alan toplam 19 tane jeotermal tesis var, bunların 4 tanesi Aydın'da. Yine Türkiye genelinde yapılması planlanan 7 adet jeotermal santral tesisi var, bunun 3 tanesi gene Aydın'da. Yani bütün bunlar bittiğinde Aydın'da toplam 33 tane jeotermal tesis olacak. Burada dikkatimi çekiyor -Manisalı milletvekillerimiz de buradadır- bunların 19 tanesi de Manisa'da planlanıyor, bitecek. Nihayetinde şunu da üzülerek belirtmek isterim ki Aydın'da jeotermal tesislerin yakınında olan köylerde, tarım alanlarında üzüm maalesef büyük zarar gördü, bitti denilecek düzeye geldi.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Tedbirler alınabilir Sayın Vekilim.

DENİZ DEPBOYLU (Devamla) – Manisalı milletvekili arkadaşlarımız da bu konuda ne düşünecek, neler planlayacak? Aydın Milletvekili olarak onları da biraz daha konuya dikkat etmeleri için araştırmaya davet ediyorum.

Bakın, ÇED raporu gerçekten çok önemli. Bu jeotermal santrallerin… Biz enerji üretimine karşı değiliz, enerji üretimine ihtiyacımız var ancak enerji üretiminin planlanması aşamasında titizlikle davranılması gerekiyor ve nihayetinde yapılan tüm santrallerin de çok iyi denetlenmesi gerekiyor. Temiz olan yenilenebilir enerji bizim için de çok önemli. Ama biz biliyoruz ki bugüne kadar yapılan tesislerde Adnan Menderes Üniversitesi kampüsünün dibine, İmamköy Sağlık Ocağının yanına, Büyük Menderes'e 20 metre uzaklığa, yerleşim alanlarının içine, birinci sınıf tarım arazilerine, hatta sit alanı kabul edilen Magnesia Antik Kenti'nin sınırlarının içerisine jeotermal tesisler için kuyular açıldı. ÇED raporu aranmayınca ortaya çıkan durum ortada.

Peki, bu jeotermal tesisler acaba etik ilkelerle mi çalışıyor? O zaman burada olan arkadaşlarım bunu belki hatırlarsınız, bu bir jeotermal tesisinin açılan kuyusu. Peki, bunlar ne yapıyorlar? Bunların içinde etik çalışan da vardır ama gördüğünüz gibi, atıklarını doğaya bırakan, aynı zamanda da hem bitkilere hem toprağa hem suya zarar veren jeotermal tesis kuyuları da mevcut. Buna bilim adamlarının neler dediğinden, yapılan araştırmalardan biraz bahsettik ama bir konuda daha size bilgi vermek istiyorum.

2016-2017 Üretim Sezonu Ege Bölgesi Kuru İncir Rekoltesi Tahmin Heyeti Raporu hazırlanmış. Bu heyetin içerisinde İzmir Ticaret Borsası var, Aydın Ticaret Borsası var, hem İzmir'in hem Aydın'ın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı il müdürlükleri var, yine incir araştırma enstitüleri var, ziraat odaları var. 13'üncü maddede ne demişler biliyor musunuz: "Jeotermal enerji üretimine yönelik kuyu açma ve üretim tesisiyle bağlantı borularının yaygınlaşmaya ve kırtaban alanlar ağırlıklı olmak üzere dağlık alanlara doğru yayılmaya başladığı görülmüştür. Buna bağlı olarak rekolte tespit çalışmaları sırasında özellikle kuyuların yaygın olduğu bölgelerle birlikte uzak mesafelerde dahi jeotermale özgü koku yoğun olarak hissedilmiştir. Bunlarla ilişkili olarak tarımsal faaliyetlerin olumsuz etkilenmesi toz ve çevresel atıkların ürün kalitesini olumsuz etkilediği örneklere rastlanmıştır." Bakın, burada tarım il müdürlüğünün imzası da var. Aynı konu 2017 üretim sezonuyla ilgili raporun 6'ncı maddesinde tekrar dile getirilmiş.

İncirimiz çok değerli. Şöyle söyleyeyim size: Dünyanın en iyi incirini üretiyoruz, rekoltede çok büyük bir sıkıntımız yok ama artan incir fiyatlarını da görmüşsünüzdür. Sebebini söyleyeyim, kalitede, özellikle bu jeotermal santrallerin olduğu bölgelerdeki kalitede ciddi bir düşme var. İncir için ideal yükseklik 600 ila 800 metre civarındadır. Dağ köylerimizde herhangi bir sıkıntı yaşamıyoruz. İhracata yetişebilmek mümkün değil. 2002'de ihracat yapan 6 şirket vardı, 2017'de 108'e ulaştı. Biz diyoruz ki incir ağaçlarının dikimi… Boş, makilik araziler var. Orman ve Su İşleri ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlıklarının projeleri var fıstık ağaçlarıyla ilgili olarak; çok güzel ilerledi ve çok güzel sonuç verdi. İncir ekelim boş maki alanlara, köylülerimize verelim, hem onlar kazansın, baksın hem Türkiye kazansın.

Ayrıca, enerji, evet, önemli ama şunu da hatırlatmak istiyorum sayın milletvekilleri; bir Kızılderili atasözü var, diyor ki: "Son ağaç kesildiğinde, son nehir zehirlendiğinde, son balık öldüğünde paranın yenilebilir bir şey olmadığını öğreneceksiniz." "Havamızı, toprağımızı, suyumuzu kirletmelerini istemiyoruz. Havamız, suyumuz, toprağımız kirleniyor diye hastalanıyoruz, nefes alamıyoruz, kokudan perişan oluyoruz." diyen Aydınlılara gözünüzü yumar, kulağınızı tıkarsanız bu sizin sorumluluk bilincinize uymayacak diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) - Vekilim, jeotermal enerjiye mi karşısınız, onu tam anlamadım ben.

DENİZ DEPBOYLU (Devamla) – Hayır.

İzin verir misiniz Başkanım.

BAŞKAN – Tabii, buyurun, tamamlayın Sayın Depboylu.

DENİZ DEPBOYLU (Devamla) – Başından beri söylüyorum, temiz enerjiye biz karşı değiliz. Bu santrallerin açılmasında ÇED raporu aranmasını istiyoruz. Yine ÇED raporu arandıktan sonra sıkı denetlemeye girmesini istiyoruz. Yerleşim birimlerine yakın olmamasını istiyoruz. Nehirlerimize yakın olmamasını istiyoruz. Toprağımızı, havamızı, suyumuzu kirletmesin istiyoruz. Bugün Nazilli'ye, Aydın'a gelin, Nazilli'de yeni bir kuyu evlerin dibine açılıyor, daha yeni, haberlere bakarsanız göreceksiniz ve Aydın'a gittiğinizde sizi karşılayan o yasemin, limon çiçeği, portakal çiçeği kokuları yerine, şimdi çürük yumurta kokularıyla karşılaşacaksınız. Bunu da Aydınlılara yapamazsınız diyorum yani bu kadarına herhâlde artık yüreğiniz yetmez. Bizim bir araştırma önergemiz bekliyor hâlihazırda. Adalet ve Kalkınma Partisi Aydın milletvekili arkadaşlarımızın aynı görüşte olduğunu biliyorum ve hatta Sayın Mehmet Erdem'in bu konuyla ilgili ek olarak araştırma önergesi verdiğini de biliyorum. E madem öyle, bütün gruplar da aynı görüşteyse hepimiz getirelim grup önerilerimizi, bir araştırma komisyonu kuralım diyorum.

Teşekkür ederim, saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Depboylu.

Madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Ertuğrul Kürkcü konuşacaktır.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; bir uluslararası ilişkiler paketi üzerine konuşuyoruz, maddelerin her birinin tek tek ne olduğu biraz da önemsiz ama gene de evet, Kosova'yla suçlu iadesi yapılsın mı? Yapılsın ama adil yargılanma hükümleri her iki taraf bakımından da güvence altında mıdır, bundan şahsen ben emin değilim çünkü adil bir yargılamaya tabi tutulmayan bir grubun, 9 üyesi hapiste olan bir grubun adına konuşuyorum. Nasıl derim ki Kosova'dan gelecek olanlar burada adil yargılanacak, ben buna kefil olamam ama yapın anlaşmanızı.

Ancak esasen bizim uluslararası ilişkiler düzenimiz hakkında konuşmamız gerekirse tek tek devletlerle yapılan anlaşmaların ötesinde, Türkiye'nin uzun zamandır bir uluslararası ilişkiler prensibi var mıdır, varsa nedir? Bu konu tamamen açıkta ve anlaşılmaz bir durumdadır. Türkiye, geçmişte kurduğu uluslararası ittifakların içinde midir, dışında mıdır? Türkiye, örneğin NATO üyesi olmaya devam etmektedir ve NATO üyeleriyle dostane bir ilişkisi mi vardır, yoksa hasım mıyız NATO üyesi ülkelerle? Çevremizdeki komşu ülkelerle, kendilerine karşı savunma tedbirleri aldığımız Rusya gibi ülkelerle, dost muyuz, düşman mıyız hâlâ? Türkiye'nin doğu ve güney sınırları belirli midir, sabit midir, yoksa bunlar değişebilir sınırlardır ve Türkiye bu sınırları genişletmeye, komşularının arazisinden kendisine pay almaya mı, nüfuz elde etmeye mi uğraşmaktadır? Bütün bunlar bakımından bir konsensüs olduğu kanaatinde ben değilim doğrusu çünkü Türkiye'nin uluslararası ilişkilerine yön veren esas kuvvet merkezi ve esas siyasi merkez olan Cumhurbaşkanlığı sarayından dünyaya bakış, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kurumlarının ve uluslararası anlaşmalarla çizilmiş olan uluslararası ilişkiler düzeninin ötesinde bambaşka bir yere bakmaktadır.

Birinci mesele şudur: Türkiye, Birleşmiş Milletler düzeninin dışında bir düzen arayışı içindedir. Bunu Cumhurbaşkanı defaatle ifade etti ve bundan ötürü de Birleşmiş Milletlerin oluşturmuş bulunduğu konsensüs alanının dışından sürece baktığını açıkça ilan etti. Doğrusu, Türkiye'de sosyalistler, devrimciler, demokratlar, radikal demokratlar, Müslüman demokratlar, sosyal demokratlar yıllardır bu uluslararası ilişkiler düzeninin adil olmadığını iddia edegeldiler. Lafımızı yiyecek değiliz Tayyip Erdoğan da aynı şeyleri söylüyor diye ama itiraz noktamıza bakalım. İtiraz noktamız şudur: Biz ezilen milletlerin, yoksul halkların sesinin avantajlı bir biçimde içinde dillendirilmediği bir uluslararası düzenden şikâyetçiyiz, Cumhurbaşkanı ise Müslümanlara aslan payı verilmediği için şikâyetçi. Biz sınıf esaslı, toplumsal esaslı bir itiraz dile getiriyoruz; Tayyip Erdoğan bir dinler tartışması yapıyor. Eğer dinler tartışmasının içerisine girecek olursak yani "Dünya 5'ten büyüktür." dendiğinde "Bu 5'in içinde neden Müslüman ülkeler yok?" diye soru sorulduğunda bambaşka bir yere varırız çünkü dünyada hiçbir devlet dinine göre tanımlanmamaktadır. İran İslam Cumhuriyeti dışında kendisini bir din devleti ilan etmiş herhangi bir ülke yoktur dünyada. 5 ülkenin içerisinde Rusya ve Çin çok büyük ölçüde büyük bir Müslüman nüfus da barındırıyorlar. Avrupa ülkeleri büyük ölçüde 4 milyona yakın, 5 milyona yakın Müslüman nüfus barındırıyor. Dolayısıyla Türkiye, Müslümanlar adına bu ülkelerden daha çok konuşma hakkına sahip değil. İkincisi: Biz devlet yetkililerimize din adına konuşma yetkisi veriyor değiliz. Dolayısıyla bizi anlaşılmaz, belirsiz, kaygan bir zemin üzerinde tutan bir dış politika tanımı var fakat bu dış politika tanımı zaman zaman en ultra milliyetçi yaklaşımlarla da bezeniyor. Bir yandan baktığımızda, biz kendimizi sadece bir "Müslüman olanlar ve olmayanlar" ikilemi içerisinde değil, aynı

zamanda bir "Doğu-Batı" ikiliği içerisinde, bir "Avrupa-Asya" ikiliği içerisinde de buluyoruz fakat bunların hiçbiri, esasen dış politikaya yön verebilecek ilkeler değil. Sınırlarımızın neresi olduğuna dair son derece kaygan bir tartışma içerisindeyiz. Sık sık Cumhurbaşkanlığı mevzisinden aslında Lozan'da kaybedilmiş ve kazanılması gereken bir davamız olduğu iddiası ortaya atılıyor ve böylece, Irak'ın, Suriye'nin toprakları içerisinde bizim de bir payımız olduğuna dair bir sanı, bir halüsinasyon toplum arasında yayılıyor. Ege'ye döndüğümüz zaman, orada bizim adalarımız olduğunu düşünen insanlara Cumhurbaşkanlığı mevkisinden katkılarda bulunuluyor.

Şimdi, dolayısıyla, böyle bir dış politika anlayışı esasen "kimin gücü kime yeterse" anlayışını ister istemez gündeme getirir, bu bizi herhangi bir uluslararası düzen tanımından uzaklaştırır çünkü bütün uluslararası düzenlerin merkezinde aslında barışı sağlamak değil, bir çatışmayı, savaşı önlemek vardır; bu ise esasen bir çatışmayı teşvik eden bir dış politika anlayışıdır.

Şimdi, tabii, bunun karşısında, Türkiye'de tartışan insanlar, tartışan güçler var ve bir başka hat da vardır Türkiye'de, o da yurttaş diplomasisi hattı. Bu yurttaş diplomasisi hattını insan hakları temelli kuruluşlar, özgürlük, azınlık hakları, cinsiyet hakları merkezli çalışmalar yürüten kuruluşlar yıllardır yapageliyorlar. Çoğu zaman engelle karşılaşsalar da özellikle 2000'li yıllar, onların etkinliklerini artırdıkları yıllar oldu. Bu yıllar içerisinde uluslararası ilişkiler kuran, yurttaştan yurttaşa ilişkiler kuran pek çok kuruluş, aslında Türkiye'nin demokratik yönden gelişmesi bakımından çok önemli kamuoyu yaratma araçları ortaya çıkardılar ama ne yazık ki biz şimdi, bu uluslararası ilişkilere bakışın değişmesiyle Türkiye'nin insan hakları eksenli bir uluslararası politikadan "gücü yeten yetene" ilkesine dayalı bir politikaya geçişiyle beraber içeride de bütün bunlara düşman, casus muamelesi yapmaya başladı.

Sevgili arkadaşlar, bugün İstanbul'da görüşülen insan hakları savunucuları davası olsun, şu an göz altında bulunan Osman Kavala'ya yönelik iddialar dolayısıyla olsun bugünkü yönetimin, özellikle Cumhurbaşkanlığının son derece tehlikeli bir yöne doğru Türkiye'yi taşıdığını açıkça söyleyebiliriz. Çünkü bu "gücü yeten yetene" ilkesini çelen her şey bugün Türkiye'de bir politik farklılık, insan hakları farklılığı olarak değil bir casusluk faaliyeti olarak görülüyor. Bugün Osman Kavala'ya suçlama yöneltirken Cumhurbaşkanı diyor ki: "Bu kızıl Soros'tur." Soros'un kızıl ya da başka rengi olup olmadığını bilmiyorum ama Sayın Cumhurbaşkanının 2003'te kendisiyle yakın dostluk kurmuş olduğunu görüyorum. Şimdi, bir Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı, bir insan hakları savunucusu Soros'la ya da başka bir fon sağlayıcıyla ya da başka bir yaklaşım sahibiyle oturup konuşabilir ama Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakanı, şimdi kötülediği, bir casusluk faaliyetinin organizatörü olduğunu söylediği bir kişiyle konuşamaz. 2003'te çekilmiş olan bu fotoğraf, eğer Soros hakkındaki iddialar doğruysa, bir casusluk görüşmesi olarak daha çok adlandırılabilir çünkü bir devlet adamı bunu herhangi bir sivilden çok daha etkili bir biçimde gerçekleştirebilir.

Dilin endazesi yok, gözümüzü kararttığımız zaman herkesi kazığa oturtmak için elimizden geleni yapabiliriz ama hakikatleri bu şekilde değiştiremeyiz. "Sana haram, bana helal" ilkesiyle ne iç politika ne dış politika yürütülebilir. Türkiye, esasen, içeride halkların özgürlüğü, dışarıda özgür halklarla ortaklık üzerine kurulu bir iç ve dış politika gütmedikçe yani aslında, bütün çatışmaların merkezinde olan Kürt meselesini demokratik ve özgürlükçü bir biçimde çözmedikçe haydut devletler ailesinin üyesi olmaya doğru doludizgin gidecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Devamla) - Bunu önlemek hepinizin görevi.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kürkcü.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Kazım Arslan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi öncelikle sevgiyle saygıyla selamlıyorum. 121 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kosova Hükûmeti arasında yapılmış olan suçluların iadesiyle ilgili anlaşmanın onaylanmasıyla ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi adına söz aldım.

Değerli arkadaşlarım, tabii, bu tür anlaşmalar ülkeler arasında mutlaka yapılıyor, böyle anlaşmalara da büyük ihtiyaç var. Tabii, bu anlaşmalar yapılırken bu anlaşmaların gerekleri yargıda ne kadar yerine getirilecek, nasıl yerine getirilecek? Gerçekten, Türkiye'de bağımsız bir yargı var mı, bunu oluşturduk mu? Gelen işlerin nasıl bir şekilde ivedi olarak hızlı bir şekilde görüleceği konusunda bir garantimiz var? Bu konularda maalesef Türkiye'de birçok soru işaretiyle karşı karşıyayız. Onun için, yargının hem bağımsız hem tarafsız olması için hızla tarafsızlığını ve bağımsızlığını oluşturacak uygulamalara yer vermek gerektiğine inanıyorum. Ayrıca, yargının adil bir yargılama yapması noktasında da, onları, hem vicdanlarına göre hem de kanunlara göre hiçbir kişinin etkisi ve tesiri altında kalmadan kararlarını verebilecek bir duruma getirmek durumundayız değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, bir de biliyorsunuz, Türkiye'de inanılmaz bir gerginlik yaşanıyor. Bu gerginliği azaltacak tedbirleri, yaklaşımları hem gruplar olarak hem partiler olarak hem de Cumhurbaşkanı başta olmak üzere bunu sağlamak zorundadır. Eğer, Cumhurbaşkanı taraf olursa, partilere karşı cephe alırsa, partilerin liderlerine karşı kötü sözler, ağır sözler kullanırsa bu gerginliklerin ortadan kalkması mümkün değildir. Cumhurbaşkanı tarafsızlığını ve herkese eşit mesafede davranarak herkesi kucaklayacak bir noktayı Türkiye'ye getirmek zorundadır. Yani Türkiye'deki siyasi tansiyonu düşürecek hem söylemleri hem ifadeleri kullanmak zorundadır. Bunu sağlamalıyız, eğer bunu sağlayamazsak dışarıda bizi bekleyen, bizim kargaşamızı bekleyen sömürgeci ülkelere fırsat vermiş oluruz. Onlar bizim bölünmemizi, onlar bizim karışmamızı ve onlar bunu fırsata dönüştürmeye her zaman gayret edeceklerdir. Kesinlikle Türkiye'nin böyle bir ortamdan, atmosferden bir an önce kurtulması gerekir değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, değerli milletvekilleri; tabii, ikili anlaşma üzerine çok fazla söyleyecek sözümüz yok ama Türkiye'nin gündemini teşkil eden taşeron işçiliği üzerine birkaç şey söylemek istiyorum. Ülkemizin çok önemli bir sorunudur taşeron işçiliği. Oluşmasında devlet aracılık yapıyor, devlet buna fırsat veriyor. Devletin kurumları, üniversiteleri ve birçok belediyeleri bunu kullanarak hem vatandaş arasında hem çalışanlar arasında aynı iş yerinde çalışan insanlarımızın eşit işe eşit ücret olması gerekirken, devletin bunu sağlaması gerekirken maalesef bu eşitsizliğe devletimiz fırsat vermiş oluyor. Kesinlikle bu uygulamadan vazgeçmek, bir an önce taşeron işçilerimizin kadroya alınarak onların haklarını ellerine teslim etmek zorundayız. Madem devletin ihtiyacı var bu işçiye, neden taşeron aracılığıyla bu işçilerimizi kullanıyoruz, onları çalıştırıyoruz? Gerçekten sosyal bir hukuk devleti olarak Türkiye Cumhuriyeti'ne bu uygulama kesinlikle yakışmıyor değerli arkadaşlarım. Değerli arkadaşlarım, taşeron işçiliğinde aslında kurulan şirketlerle, yapılan ödemelerle, verilen ücretlerle öyle büyük haksızlıklar yapılıyor ki, inanın, işe alınırken sanki AKP'nin işçi bulma kurumu gibi çalışan taşeron şirketleri var. Yani oraya gittiğiniz zaman eğer AKP'de kaydınız yoksa işe girmeniz kesinlikle mümkün değil. Eğer kaydınızı yaptırıp geliyorsanız o zaman çalışma imkânı buluyorsunuz. Onun dışında birçok çalışan işçimizin ücretlerinin ödenmediğini, kıdem tazminatlarının ödenmediğini, haklarının verilmediğini de görüyoruz. Bazı taşeron firmaları gerek bilerek gerekse değişik durumlar göstererek iflas ediyorlar ve işçilerin ücretlerini, haklarını da vermiyorlar. Bu da işçilerimizin gerçekten hak kaybına uğramasına neden oluyor değerli arkadaşlarım.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bir kere bu taşeron işçilerimizi kadroya geçirmek suretiyle devlet güvencesine, sosyal güvence altına almak zorundayız. Ayrıca, bunlar geçirilinceye kadar her türlü haklarının, ücretlerinin, kıdem tazminatlarının hangi kurumda çalışıyorsa o kurumlar tarafından garanti edilmek suretiyle de haklarının kendilerine verilmesine ihtiyaç vardır.

Değerli arkadaşlarım, şimdi gerçekten taşeron işçiliğinde çok büyük eşitsizliklerin, haksızlıkların ortada olduğunu görüyoruz. Bunların bir an önce giderilmesi yönünde iktidar ve muhalefet olarak bir araya gelerek bunun çözümünü hep birlikte bulmak zorundayız.

Değerli arkadaşlarım, değerli milletvekilleri; iş dünyasında büyük sıkıntılar yaşanmaktadır. İşçimizden çiftçimize, köylümüzden esnafımıza, sanayicimizden ihracatçımıza kadar her kesimin piyasa sıkıntısının altında ezildiğine şahit olmaktayız. Bunları gittiğiniz zaman da görüyorsunuz. Birçok esnafımızın siftah etmeden kepengini kapattığını görüyoruz. Birçok esnafımız vergilerini ödeyemiyor, kiralarını ödeyemiyor, borçlarını ödeyemiyor. Birçok dükkânın da kapalı olduğunu görüyorsunuz. Gittiğiniz piyasada, gezdiğinizde birçok iş yerinin kiralık olduğunu görüyorsunuz. Demek ki piyasa rahat çalışmıyor. O nedenle, önümüzdeki günlerde Meclisimize gelecek olan bu vergi artışları sebebiyle yeni bir yük getirecek olan, piyasanın işleyişine zarar verecek olan bu vergi artışlarından mutlak surette vazgeçmeliyiz çünkü artık piyasanın bu yükleri kaldırma gücü yoktur. Daha çok imkânlarımızı, gelirlerimizi giderimize göre harcamak suretiyle… Aşırı israf yapmak suretiyle, gereksiz yere harcamalar yapmak suretiyle vatandaşın üzerine bu kadar yükü getirirsek artık bu vatandaş gerçekten gelecekte bu yükü kaldıramayacaktır ve piyasa tamamen tıkanmış olacaktır değerli arkadaşlarım.

Şimdi, söylüyorsunuz enflasyon yüzde 10, büyüme yüzde 5. Şimdi, bakıyoruz büyüme nerede gerçekleşmiş ağırlıklı olarak? Üretimde yok, tüketimde var, ithalatta var, borçlar katlanarak büyüyor. Tabii, bu şartlar çerçevesinde de yüzde 5 büyümeyi bizim önümüze koyuyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, bu gerçekçi bir büyüme değil. Üretime dayalı, rekabet odaklı gerçek bir çalışmayı yurttaşımızın önüne koymadığımız sürece, gerekli destekleri onlara vermediğimiz sürece Türkiye'de gerçek anlamda kalıcı ve sürdürülebilir bir kalkınmanın gerçekleşmesi kesinlikle mümkün değildir. Onun için, bunların üzerinde önemle durmalıyız. Artık daha fazla vergi getirerek vatandaşın sırtına yük getirmemeliyiz. Özellikle borçlu olan vatandaşlarımızın borçlarını tolere edecek, ayrıca faizsiz olarak bunların ertelenmesine yönelik olarak çalışmaların yapılacağı düzenlemeleri mutlaka en kısa sürede bu Meclise getirip buradan geçirmek durumundayız.

Yine, çiftçilerimizin afat sebebiyle birçok zararı vardır. Bu zararları tespit edilmiştir ama şimdiye kadar ödeme maalesef yapılmamıştır. Bunların da bir an önce ödemelerinin yapılmasını… Çiftçimize nefes alacak bir uygulamanın ve ödemenin kendilerine gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bunlara çok büyük ihtiyacımız var. Birlikte olmaya, beraber olmaya, güç birliği yapmaya çok büyük ihtiyacımız var. Bunu ne kadar çok yaparsak dışarıya karşı o kadar güçlü oluruz diyorum, hepinizi tekrar sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aslan.

Sayın milletvekilleri, şimdi 1'inci madde üzerinde on dakika süreyle soru-cevap işlemini gerçekleştireceğiz. Sisteme giren sayın milletvekillerine beş dakikalık süre boyunca söz vereceğim.

Sayın Türkmen'den başlayalım.

Sayın Türkmen, buyurun.

ELİF DOĞAN TÜRKMEN (Adana) – Teşekkür ederim Başkanım.

Adana'da narenciye çiftçisinin ürünü şu anda pazarlama döneminde. Ancak, ne yazık ki on beş yıldan bu yana her yıl olduğu gibi bu yıl da çiftçi ürününü 35 kuruşa dahi satacak tüccar bulamıyor ve şu anda Adanalı çiftçiler faiz batağına gömülmüş durumda. AKP iktidarı "Faiz lobisi, faiz lobisi." derken en büyük faiz lobisi, çiftçide, Ziraat Bankası. AKP iktidarı Ziraat Bankasının çiftçiyi faize boğması konusunda bir önlem düşünüyor mu, yoksa tıpkı emeklilerde olduğu gibi, işçide olduğu gibi, tüccar ve esnafta olduğu gibi çiftçiyi de faiz lobisine muhtaç etme politikasına devam mı edecek?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çamak…

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Bakan, sizin burada olmanız iyi bir şans oldu. Hizmete yeni açılan Mersin Şehir Hastanesi, tüm olumsuzlukları bir yana, ulaşım açısından oldukça sıkıntılı bir noktaya kurulmuştur. Özellikle ilçelerdeki hastaların acil olarak hastaneye ulaştırılması gerektiğinde bile ambulanslar şehir trafiğine girmek zorunda kalıyor. Acil durumlarda saniyelerin dahi ne kadar hayati olduğu düşünüldüğünde bu ulaşım probleminin bir an önce giderilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Şehir Hastanesi kurulurken ulaşımın dikkate alınmadığı açıktır. Sabah saatlerinde trafik tamamen tıkanıyor. Mersinliler çok yakın mesafede olan otoyoldan hastaneye acil bir girişin açılmasını talep etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sertel…

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Bakan, biz toplumun sesi olmak zorundayız ve milletvekilleri olarak toplumdan aldığımızı iktidara iletmek zorundayız.

İzmir'de yaklaşık kırk beş yıldır çiçekçilik yapan Ahmet Lök'ün size selamı var. Çiçekçiler artık Türkiye genelinde siftah etmeden kapatır noktaya geldiler dükkânlarını ve ekonomik olarak büyük zorluklar içerisindeler. "Siftahsız kapattım." diyen çiçekçi sayısı gibi, kırk beş yıldır çiçekçilik yapan ve sektörde Çiçekçiler Odasında da ikinci başkanlık görevinde bir dönem bulunan Ahmet Lök bugünü 2 çiçek siparişiyle kapatmış. Yüzde 18 KDV, bunun yüzde 8'e düşürülmesini istiyorlar. Bütün çiçekçiler adına size çiçek de göndermeye söz verdiler. İnşallah sözünüzde durursunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tüm…

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Balıkesir ilinde tüm ilçeler dâhil olmak üzere ciddi bir sağlık sorunu yaşanıyor. Bandırma en çok hava kirliliğinin yaşandığı ilçelerin başında geliyor. Her gün bir otobüs dolusu insan, kanser hastası Bursa'ya taşınıyor. Bandırma'da bir onkoloji servisi yapmayı düşünüyor musunuz?

Artı, Balıkesir'de tıp fakültesi kuruldu. Tıp fakültesinin şu anda acil servisi yok, doğru dürüst hiçbir bölümde uzman yok, 200 yataklı bir hastane. Ancak Balıkesir'in ihtiyacını en az bin yataklı bir hastane karşılar. Bu konuda bir çalışmanız var mıdır? Acilen Balıkesir halkı bunların cevabını beklemektedir.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu…

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkürler.

Sayın Bakan, her gün ülkemizde birileri maganda kurşunlarına maalesef kurban gidiyor veya yaralanıyor. Geçen gün de Kütahya'da üniversite öğrencisi "Sıla Demircan" isimli bir genç kızımız yolda yürürken bir anda kafasına kurşun isabet ediyor. Allah'tan yaralanarak kurtuluyor bu kötü durumdan. Bu fütursuzca, kontrolsüz bir şekilde gerçekleşen silahlanmaya karşı Hükûmet olarak herhangi bir önlem almayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Özdiş…

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Sayın Maliye Bakanına. Gün geçmiyor ki benzine zam gelmesin. Aslında temel bir ihtiyaç olan araba sayenizde lüks tüketim aracına, benzin istasyonları ise âdeta vergi tahsilat şubesine dönüşmüştür. Ülkemizin de üyesi olduğu OECD ülkeleri arasında akaryakıt üzerindeki vergi sıralaması nedir? Sizin deyişinizle, kıskanılan, dünya lideri ülkemiz acaba bu istatistikte de vergi şampiyonu olmuş mudur? Hep sorduk, tekrar soruyoruz: Çiftçinin kullandığı mazotta vergi indirimi düşünüyor musunuz Sayın Bakan?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Bakan, buyurun, süre size ait.

KALKINMA BAKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Çiftçilerimize yönelik bir soru yöneltildi. Öncelikle şunu ifade etmek istiyorum: Çiftçilerimize vermiş olduğumuz destek, son on dört on beş yılda 10 katın üzerinde bir artış gösterdi. 2002 yılında aşağı yukarı 1,8 milyar dolar civarında olan çiftçiye verilen destek, bugün, Ziraat Bankası gibi bazı kamu bankalarının yapmış olduğu ve bizim de desteklediğimiz sübvansiyonlu destekler hariç, 12 milyar lirayı geçmiş durumda. Ziraat Bankasına yapmış olduğumuz sübvansiyonları dikkate aldığımızda, 15 milyar liranın üzerinde bir desteğimiz söz konusu.

Ziraat Bankasındaki faiz oranlarına gelince, yine, yüzde 0'a varan faizle desteklerimiz söz konusu. Özellikle iyi tarım uygulamalarında yüzde 0'a varan bir destek söz konusu. Yine, 0-6 arası faiz oranı büyük ölçüde banka tarafından uygulanıyor. Dolayısıyla, çiftçilerimizin de bankaya yoğun talepleri olduğunu biliyoruz.

Bir diğer soru Sayın Çamak tarafından soruldu Mersin Şehir Hastanesiyle ilgili olarak. Mersin Şehir Hastanesine otoyol üzerinden iki ayrı girişimiz var -siz de biliyorsunuz- ama ikisi arasında 3 kilometrelik de bir mesafe var. Özellikle Şehir Hastanemize otoyoldan girişten sonra Karayolları Genel Müdürlüğümüz tarafından bir kavşak yapılacak ve doğrudan hastaneye ulaşım söz konusu olacak. Ancak şunu ifade etmeliyim: Özellikle Şehir Hastanesine gidecek olanların mutlaka otoyolu kullanmaları gerekiyor, otoyola girmeleri hâlinde kolay bir şekilde Şehir Hastanesine ulaşmaları da mümkün. Ancak orada kavşakla ilgili bir çalışmamız var, bunu da bilgi olarak vermek istiyorum. Yine Mersin Şehir Hastanesine ulaşımla ilgili olarak, özellikle otobüs ve minibüslerin ulaşımına yönelik de sıkıntılar var idi. Bunları da Büyükşehir Belediye Başkanlığına ileterek bu sıkıntıları bir nebze de olsa giderdik.

Ancak son derece iyi çalışan bir hastanemiz; günde yaklaşık 8 bin hastaya hizmet veren ve ayda 7 binin üzerinde ameliyat gerçekleştirilen bir hastane. Oldukça da modern bir hastanemiz. Bu hastanemizle de gurur duyuyoruz, onu da ifade etmeliyim. Gerçekten sadece Türkiye'nin değil, Avrupa'nın en modern şehir hastanesine sahip bir ilimiz var.

Bir diğer konu bu KDV oranının düşürülmesine yönelik. Şu anda KDV oranının düşürülmesi yönünde böyle bir düşüncemiz yok ama tabii bu konuyu da Maliye Bakanımıza aktaracağım. Bir çalışma yapıp, bunun bir etki analizini yapıp buna göre bir değerlendirme yapılması söz konusu olabilir ama bildiğim kadarıyla böyle bir çalışma şu aşamada söz konusu değil.

Yine, bir başka soru Balıkesir'i ilgilendiren bir soru. Balıkesir'de Tıp Fakültesinin acil servisinin olmadığı ve yeterli düzeyde uzman olmadığı ifade edildi. Bunu da Sağlık Bakanımızla paylaşacağım.

Eksiklikler nedir, bu konuda neler yapabiliriz, sizleri yine bilgilendirme imkânımız olacaktır. Ama sağlık yönü itibarıyla şunu da ifade etmeliyim, yüzde 75'in üzerinde vatandaşımızın bir memnuniyeti söz konusu ki vatandaşlarımızdan dünyanın birçok gelişmiş ülkesinden daha fazla memnuniyet sonuçları aldığımız bir alan.

Sayın Kayışoğlu maganda kurşunu ve fütursuzca silahlanma konusuna değindi. Bu konuyla ilgili olarak, silah almanın usul ve esasları bellidir. Herkes o usul ve esaslara uymak zorundadır; o kurallar, kaideler neyse bunlara uymakla yükümlüdür. Tabii ki yasa dışı şekilde silah sahibi olanlara yönelik de mücadelemiz devam ediyor.

Sayın Özdiş akaryakıttaki sıralamayı sordu. Bununla ilgili, elimde bir bilgi yok ama bu bilgileri daha sonra sizinle paylaşmamız mümkün olur diye düşünüyor ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri, 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Sibel Yiğitalp…

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 25 Ekim 2017, bir yıl önce tam bugün Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine operasyon yapıldı ve Sayın Kışanak ve Sayın Fırat Anlı gözaltına alındı. Hemen ardından, 1 Kasımda Büyükşehir Belediyesine kayyum atandı.

HDP'nin çoğulcu, ekolojik, cinsiyet eşitlikçi ve çok dilli, çok kültürlü hizmet veren halkçı belediyesini tekçi zihniyet gasbetti, el koydu. Biz, kentimizin sorunlarını anlatmak ve kentimizin sorunlarına duyarsız kalmamak gibi bir sorumluluğa da sahibiz. 5 Ekimde ben burada 9 kayyumun tekrar görevden alındığı ve 9 kayyum üzerinden yolsuzluk yapıldığı iddiası üzerinden bir konuşma yaptım. Bu konuşmam, bu iddialarım Milliyet gazetesinde köşe yazısı olarak çıktı ve ardından dün İçişleri Bakanı bunun üzerinden bir tekzip yayımladı. Tekzibin dili ve yaklaşımı son derece ölçüsüzdü. Eleştiri dili böyle değildir.

Bakın, biz Türkiye'nin 3'üncü büyük partisiyiz. Canınız her sıkıldığında, işleriniz her rast gitmediğinde, ülke krize her girdiğinde, her kaosta HDP'yi stres topu hâline getirip HDP üzerinden hakaret ederek, HDP'yi sürekli… Böyle, yakışık olmayan… Gerçekten, insan okuduğunda, bir bakanın, bir Hükûmet yetkilisinin bu dili nasıl kullandığını düşündüğünde hayretler içerisinde kaldığı bir dil içerisinde bir tekzip yayımlamış.

Biz eleştiri yapmak zorundayız, bizim sorumluluğumuz budur, zorunluluğumuz da budur. Biz tabii ki kentimizdeki sorunları anlatacağız, tabii ki bunları ikaz edeceğiz. Varsa böyle bir şey açıklaması yapılır, yoksa da böyle olmadığı söylenir. Bunun arkasını hakaret içerikli bir şekilde yazmak hiç kimseye yakışmaz, hele bu ülkenin İçişleri Bakanına hiç yakışmaz.

Bu ülkenin İçişleri Bakanı milyonlarca insanın huzurunu korumakla görevlidir, güvenliğini sağlamakla görevlidir. Bunu yapmadığı gibi, bakın, bunu yapmadığı gibi, yaptığımız her eleştiriye karşı hakaret diliyle bize cevap veriyor. Ben sormak istiyorum: Peki, bu kayyumları… Ben yine

buradan soracağım ve ben bugün buna dair bir soru önergesi verdim. Büyükşehir belediyesine kayyum atandığında, bu ve diğer belediyelere atandığında… Bizim Diyarbakır kentinin belediyelerine atanan kayyumların bütçesini soruyorum, buradan da soruyorum: İlk aldığında, kayyum olarak gittiğinizde, atandığınızda orada bütçe neydi, şu ana kadar bütçe nedir, hangi harcamaları yaptınız, harcama kaleminiz var mı ve kendi bünyenizde idari ve adli soruşturma üzerinden yolsuzluk yapıldı mı, yapıldıysa nedir, yapılmadıysa nedir? Ben buradan da soruyorum. Yazılı sordum, buradan sözlü de soruyorum. Herhâlde bunu sorma hakkına da sahibim. Benim anlayamadığım şey, bu hakkı nereden buluyorsunuz ya? Her defasında HDP üzerinden hakaret etmeyi nasıl buluyorsunuz? Çocuklar ölüyor, bize hakaret ediyorsunuz; Suruç'ta insanlar katlediliyor, bize hakaret ediyorsunuz; Ankara'da 102 insan ölüyor, bize hakaret ediyorsunuz; 301 maden işçisi katlediliyor, onların yakınlarına hakaret ediyorsunuz; yolsuzluk yapılıyor, bize hakaret ediyorsunuz. Bu hakkı, bu haddi nasıl buluyorsunuz? Varsa bir sorununuz bunun çözümü var, burası konuşma yeridir, oturup tartışarak bu işi konuşabiliriz. Baskıyla, zorla, zorun gücüyle herkese hakaret ederek kimseyi kendinize biat ve itaat ettiremezsiniz. Bizler bir iradeyiz ve Türkiye'nin 3'üncü büyük partisi olarak iradeyiz. Bireysel kimliğimizle burada değiliz, temsiliyetlerimizle buradayız aynı sizler gibi. Bu sizler gibi olduğumuz, hak ettiğimiz ve sonuna kadar bunun mücadelesini yürüttüğümüz bir yerden kentin sorunlarını, kentte yaşanan problemleri, varsa eleştirilerimizi yapmak gibi bir sorumluluğumuz da var.

Ben şunu soruyorum İçişleri Bakanına ve Hükûmete soruyorum aynı zamanda: Şırnak'ta, Silopi'de çocuklar panzerlerle ezildiğinde, o panzerlerle ezilen çocuklara, sokakta ezilen çocuklara "Niye sokaktasınız, sokakta ne işiniz var?" diyen bir polis anlayışı var. Aynı şekilde, gecenin bir vakti, hani sizin "Bir gece ansızın gidebilirim." dediğiniz şeyin aslında yurtta bir gece ansızın gidebildiğiniz evlerin içi olduğunu görüyoruz. Muhammet ve Furkan katledildi, panzer ezdi ama buna dair hiçbir şey yapılmadı. "Nevroz"da Kemal Kurkut -fotoğraflarla ispat edildi- infaz edildi, buna dair kimseden bir ses çıkmadı. Yine, Lice'de dört günde 8 insan panzer tarafından ezildi, buradan bir ses çıkmadı. Yani hayatlarını bu kadar değersiz gördüğünüz insanların bir irade olduğunu, yaşam hakkına sahip olduğunu ve bu ülkeyle hak, hukuk temelinde bir bağı olduğunu ve yaşam hakkının anayasal olarak güvence altına alındığını unutmadan yaklaşmak gibi bir sorumluluğumuz var ve ölçüleriyle.

Türkiye'nin siyasi tarihine baktığınızda, yakın ve uzak tarihine baktığınızda böyle bir Hükûmetin böyle bir yaklaşımda olduğunu hiç görmedim, yoktur böyle bir şey. 1990'lı yıllarda 17 bin faili meçhul olduğu bir yerde, 5 bin köyün boşaltıldığı bir dönemde o dönemin aktörleri dahi, bundan sorumlu olan aktörleri bile böyle bir dili kullanmamıştır. En sonunda ne demişlerdir: "Gelsinler, düz ovada siyaset yapsınlar." demişlerdir. Şimdiki aktörlere baktığınızda dağın yolunu gösteren ve sürekli nefret dilini işleten ve bunu da ta polislerin diline kadar götürüp yolda panzerlerin ezmesine sebep olan bir zihniyetin maalesef burada herkes sonuçlarını yaşıyor. Biz bunları söylemeyecek miyiz, biz burada gelip böyle suspus oturacak mıyız yani? Buna hakkımız var, bu bizim en doğal hakkımızdır, yasal hakkımızdır, insan olma hakkımızdır, ahlaki değerlerimizdir, evrensel insan hakkıdır. Yaşam hakkına sahip olmak ve saygı duymak gibi, siyaset yapma hakkımız olduğu gibi sizin de buna saygı duymanız şarttır, mecbursunuz. Biz size burada hiçbir gün hakaret etmedik, biz size hiçbir gün burada utandıracak, gerçekten kaba ve yaralayıcı, o tırnak içerisindeki sözler sarf etmedik. Sizin çocuklarınızın tırnağı taşa değse siz bu ülkeyi havaya kaldırırsınız. Her gün orada o çocuklar ölüyor ve o çocukların anneleri, babaları, her gün ve her gün burayı izlediğinde demokratik siyaset temeli üzerinden ısrarla taleplerini dile getiriyor. Ama bunların hiçbir tanesine cevap alamadığımız gibi eleştirilerimiz kaba, sert, ölçüsüz ve son derece düzeyden uzak bir dille bize yaklaşım gösteriliyor. Varsa bir açıklamanız yaparsınız, bu işin yolu yöntemi var. "Yaptık, araştırma yaptık, soruşturma yaptık, çözülmedi." ya da "Soruşturma sonucu böyle bir durumla karşılaşmadık, karşılaşmadığımız için de böyle bir problemimiz yok." dersiniz, bu kadar basittir.

Bize yaptığınızı şu anda basına da yapıyorsunuz, bunu da biliyorum. Bakın, bunu köşesine taşıyan elli yıllık gazeteci Melih Aşık köşesinde yazdığı için ona da büyük bir hakaret var, ona da büyük bir baskı var. "Sen bu konuyu, HDP'nin iddiasını nasıl olur köşene taşırsın." diye bunun üzerinden de bir işaret etme hâli var, aslında direkt söylenmiş bir hâl var. Bunu da görüyoruz, basının bizim üzerimizdeki ambargosunu güçlendiren, yine basını bizim üzerimize tecrit ettiren hem bizi tecrit ettiren hem basının bizimle temasını kesen bildiri olduğunu da görüyoruz ama hakikatler inatçıdır. Bugün çıkmaz yarın çıkar, yarın çıkmaz öbür gün çıkar ve çıkmıştır da. Kemal Kurkut nasıl "Nevroz"da infaz edildiğinde, ilk günde, ilk saatlerde böyle bir şey olmadığını söylediler, ikinci saatte ortaya çıktı. Panzerlerin nasıl ezdiği ortaya çıktı? Cizre'de çıktı, siz şu anda zorun gücüyle saklıyorsunuz ama o da çok yakın bir tarihte çıkacaktır.

Dün bize bunu yaptınız, şimdi siz yaşıyorsunuz. Bakın, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanına, ne için alındığını kimse açıklayamıyor. Ankara Belediye Başkanı üzerinde de aynı baskı var, o bile kendisine açıklayamıyor. Çeyrek asırdır bu kentin Büyükşehir Belediye Başkanıdır ve ben eminim ki, toplumun yüzde 75'i de bundan, onun belediyeciliğinden memnun değildir ama ona şahsıyla birlikte, onun partisiyle birlikte ona oy veren iradeye de, seçmene de aynı yaklaşımı göstermeye başladınız. Bir gün Kürt'e yaptınız, bir gün Alevi'ye yaptınız, bir gün kadına yaptınız; "Nasıl olsa onların bizimle bir alakası yok." dediniz. Bugün Ankara'da da oldu, İstanbul'da da oldu, Bursa'da da oldu ve öyle görünüyor ki bu devam edecek; il ve ilçe teşkilatlarına kadar götüreceksiniz bu işi ama şu da bir gerçektir ki, insan odaklı olmayan hiçbir siyasetin toplumsal karşılığı yoktur.

Bunun için insan odaklı, insani değerlerle, ahlaki değerlerle yaklaşmadıkça bu işin çözümü olmaz. 50 kez de siz belediye başkanını değiştirin, 100 kez il başkanlarını değiştirin, bundan bir şey çıkmaz; çıkacak tek şey ortak değerlerdir, insan olma değerleridir, ahlak değerleridir, ortak yaşam değerleridir, ortak vatan değerleridir. Ve şunu söyleyelim ki, biz bu değerlere sahip çıkacağız ve bizim sorumluluğumuzdur, zorunluluğumuzdur çünkü biz buraya seçimle geldik ve seçim olana kadar da gitmeyeceğiz. Halk iradesini bize teslim etmiştir; halk alır, halk verir. Aynı biz bu halk iradesine saygı duyduğumuz gibi diğerlerinin de iradesine saygı duyulmasını beklerdik ama pratik bunu göstermediği için diyecek hiçbir şey yok.

Şunu son defa söylüyorum: Hayatlarını yaşanmaya değer bulmadığınız insanlar olabilir ama biz, insanların, kim olursa olsun, hangi ırkı, hangi inancı, hangi değeri taşırsa taşısın, ne yaparsa yapsın her insanın bir değer olduğunu biliriz ve o temelde bakarız. Bu işin hukukla ancak tartışılabileceğini biliriz. Umarız ve dileriz ki, bir gün hukuka sizin de ihtiyacınızın olduğunu bir an önce hatırlarsınız.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yiğitalp.

Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, kayıtlara geçsin diye söz aldım.

Değerli konuşmacının burada dile getirmiş olduğu eleştirileri reddediyoruz, onlara katılmıyoruz. Bunlar geçmişte de çok konuşuldu ve cevaplarımız var. Katıldığımız bir cümlesi var, onu belirtmek istiyorum: "İnsan odaklı olmayan hiçbir siyaset toplumda karşılık görmez." diyor. Çok haklı. Toplum zaten takdir ediyor.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Toplumun takdir ettiğini siz de eder misiniz lütfen. Vekillerimizi hapisten çıkartın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Tanal'ın bir dakikalık bir talebi var 60'a göre.

BAŞKAN – Sayın Tanal, sisteme girmişsiniz, 60'a göre söz talebiniz var.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kosova arasında yapılan sözleşmenin süresiz olduğuna ve aynı maddenin tekrar edildiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, biraz önce -sıra sayısı 480- Arnavutluk ile Türkiye arasındaki sözleşmede sözleşmenin süresi beş yıl geçiyor, feshedilmesi için altı ay öncesinden şart gerekiyor. Şu anda görüştüğümüz 121 sıra sayılı Kosova ile Türkiye arasındaki sözleşmenin süresi süresiz geçiyor. Birinde beş yıl, birisinde süresiz.

Daha önemlisi, 9'uncu madde ile 8'inci maddeye bakar mısınız acaba? 8'inci madde başlığında diyor ki: "Aynı Fiillerden Takibat Yapılması Hali" Yani "Aynı fiilde birden fazla takibat yapılırsa iade edilmez." diyor, "İadesi reddedilir." diyor. 9'uncu madde başlığında "Ne bis in idem" yani bu da Latince olan bir cümle. Latince olan cümleyi de Türkçeye çevirmişler, aynısını da 9'uncu maddeye eklemişler. Yani Latincedeki 9'uncu madde ile Türkçe yazmış olduğunuz 8'inci madde birbirinin aynısıdır, tekrarıdır bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu anlamda temel bir ilke var, kanun koyucu boş işlerle uğraşmaz. Bu, boş iş değil midir? Niye aynı konuyla ilgili iki maddeyi koyuyorsunuz alt alta?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tanal.

VIII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 121) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi 2'nci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Okan Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye ile Kosova Cumhuriyeti arasında yapılan uluslararası sözleşmeler adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kosova Cumhuriyeti, Sırbistan'dan ayrılarak 2008'de bağımsızlığına kavuşmuştur; bunu hepimiz biliyoruz. Ayrıldığı Sırbistan, Kosova'yı devlet olarak tanımamıştır. Kim tanımıştır? İlk tanıyan ülkelerden biri Türkiye Cumhuriyeti olmuştur. Nüfusunun yüzde 96'sı Müslüman'dır. Kosova'da hâlen Birleşmiş Milletler güçleri görev yapmaktadır ve ağırlıklı olarak da Türk askerleri görev yapmaktadır.

Şimdi, konumuz da buradaki Türk askerleriyle ilgili. Neden? Türkiye 2010 yılına kadar et ithalatı yapmıyordu. Bakın, hemen güncel bir konuya geçiyoruz. Konu, Türkiye'de uygulanan hayvancılık politikası, ithalat politikası. Ne ilgisi var diyeceksiniz; o kadar çok ilgisi var ki, şimdi anlatacağım.

Dünyada bazı anlaşmalar var. Örneğin, Dünya Ticaret Örgütü Tarım Anlaşması var, Avrupa Birliği Gümrük Birliği Anlaşması var; Türkiye de Gümrük Birliği Anlaşması'nı imzalamış. İmzalarken de o dönemin yöneticileri bazı tavizler vermişler. Örneğin "28 bin ton pirinci sıfır gümrükle alacağım." demiş, işte "20 bin ton kırmızı eti sıfır gümrükle alacağım." demiş, o şekilde tavizler verilmiş.

Şimdi, deli dana hastalığı çıktığı için de Türkiye bütün ithalat kapılarını kırmızı ette, büyükbaş hayvanda, canlı hayvanda kapatmış. Ne zamana kadar? Baskılar gelene kadar. "Bizden et alın, almanız gerekli." diye baskılar yapıldığı için Türkiye "Hayır, ben yerli üreticiyi korumak istiyorum, çiftçimi korumak istiyorum. Dışarıdan et gelirse, düşük fiyatlı et gelirse ben nasıl üreticiyi koruyabilirim?" diye o dönemin yöneticileri korumuşlar, korumuşlar ama en sonunda akıllarına Bosna'daki Türk birliği gelmiş. "Evet, alalım ama Türkiye'ye sokmayalım, Bosna'daki Türk birliğine bu eti yedirelim. Ayrıca bizim orada Müslüman soydaşlarımız var, yoksul vatandaşlarımız var, hiç olmadı bu eti alalım, onlara yedirelim." demişler. Bakın, mantık bu.

Ee, şimdiki mantık ne? Şimdiki mantık, artık duvarlar açılmış, 2010 yılından beri Türkiye'ye şakır şakır kırmızı et geliyor, canlı hayvan geliyor, küçükbaş hayvan geliyor, büyükbaş hayvan geliyor; şimdi lop et gelecek.

Peki, tam altı yıldan beri ithalat yapıyoruz; et fiyatı düştü mü, kıyma fiyatı düştü mü? 2011 yılında 18 lira olan kıyma fiyatı şu an 45 lira ile 50 lira arasında değişiyor. Yani ithalat yapmayla fiyatları düşüremezsiniz, bu mantıktan artık vazgeçin.

Şimdi, ben az önce bir soru sordum, dedim ki: Çiftçinin 88 milyar lira borcu var, 2 milyar lirası takipte, 2 milyar liralık da ayni kredi almış yani çiftçimiz borçlu. Siz iktidar olduğunuzda 1 katrilyon lira borcu vardı, şimdi 88 katrilyon lira borcu var ve hâlâ bir yapılandırma düşünmüyorsunuz. Bana dedi ki Bakan: "Ya, 88 milyarda 2 milyar, çok önemli bir rakam değil." Ya, böyle mi bakıyorsunuz arkadaşlar? Çiftçinin alacağı desteği vermiyorsunuz, çiftçinin o kadar çok alacağı birikti ki yasaya göre tam 87,5 milyar da alacağı var. Niye? Yasalara uymadığınızdan dolayı.

Biz neden "adalet yürüyüşü" yaptık, neden Adalet Kurultayı yaptık, çiftçiye niye adalet istedik, insanlarımıza niye adalet istiyoruz? Yasalara uymuyorsunuz. Yasa ne diyor? "Gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'inden az olmaz." Ne olmaz? Çiftçiye verilecek destek miktarı. Siz bunu vermiyorsunuz, üstüne üstlük çiftçiyi borçlandırıyorsunuz, borcu birikiyor, diyor ki Bakan: "2 milyar lirası takipte."

Ya, çiftçi borcunu ödemek için neler yapıyor biliyor musunuz? Bir bankadan alıyor, başka bankaya gidiyor, öteki bankaya gidiyor. Cebinde çıkarın bakalım kaç tane kredi kartı var, ne kadar borcu var? Çiftçinin tarlasında kullandığı traktör bankanın, çiftçinin ahırındaki inekler bankanın, kimsenin kimseye artık borç verecek parası kalmadı. 88 milyar lira çiftçinin borcu var, aracıya, tefeciye olan borcunu saymıyorum. Bankacılarla konuşuyoruz, diyorlar ki: "Ya, bu borç daha da fazla, bizim dışımızda çok daha fazla borç var. Siz de milletvekilisiniz, anlaşın, hiç olmadı banka üzerinden borçlansın; aracılar, tefeciler çok fazla çiftçinin kanını emiyor." Siz bunu görmüyor musunuz? Hâlâ ithalat yapmaya çalışıyorsunuz.

Bir Bakan atadınız, Bakan üç ayda bir formül buldu, "Halka ucuz et yedireceğim." formülü. Nasıl yedireceksin? Neymiş efendim, zincir mağazalarda vatandaşa ucuza et yedirecekmiş. Nasıl yapacaksınız bunu? Yine başka ülkelerden et gelecek, Et ve Süt Kurumuna görev vereceksiniz. Şu an ithalat kararnamesinde ne yazıyor biliyor musunuz? "Et ve Süt Kurumunun dışında özel sektör de ithalat yapabilecek." Kararname bu şekilde çıktı. Konuşuyoruz, "Ya, biz buna izin vermeyiz." Vermezsiniz ama kararname bu şekilde çıktı. Yani, Türkiye ithalat cenneti mi olsun?

Bakın, tam 6 liradan et satın almaya başlamışız, şu anda 14 liradan satın alıyoruz. Ya, bunun sonu yok mu? Ben dünyada hiçbir zaman ithalatla kalkınan bir ülke görmedim. Üretmeyen bir ülke nasıl kalkınır arkadaşlar? 50 milyon dönüm araziniz boş, çiftçiniz köyden kente göç etmiş, çiftçiniz borçlu, çiftçiniz böbreğini satıyor, evini satıyor, tarlasını ipotek ettiriyor, siz gidiyorsunuz başka ülkelerden bu sorunu çözmeye çalışıyorsunuz. Bu yanlış, bu yanlıştan bir an önce dönmeniz lazım.

Hele şimdi marketlerde et satacaksınız. Kime bunun kazancı olacak? Çiftçiye kazancı olacak mı? Hayır, aracılar kazanacak, taşıyıcılar kazanacak. Başka ülkelerin çiftçileri niye bu kadar çok düşünülüyor, ben bunu anlayamıyorum. Neden destekleme vermiyoruz? Hep beraber verelim.

Şimdi, 4 Tarım Bakanı değişti, hiçbir tanesi çare bulamadı, şimdiki Bakan çare bulacakmış. Çare bulsun, alnından öpelim ama bunun çaresi inanın bu değil. 5 milyar dolar veriyorsunuz, 5 milyar dolar karşılığında ne et fiyatı düşüyor ne kıyma fiyatı düşüyor. Kasaplarla konuşuyorum "Ya, ithal et geldiğinde fiyatlar düşüyor mu?" "Evet, bir-iki hafta 1 lira düşüyor, bilemediniz 2 lira düşüyor." Ama bu gerçek arkadaşlar yani fiyatların düşmediği çok açık. Ne diyorsunuz?

Bakın, buradan uyarıyorum: Gün gelecek paramızla dahi et bulamayacağız. Hani sizin Genel Başkanınız diyor ya "Paramızla silah alamıyoruz." Bu kadar itibarsızlaşırsa bu ülke, bu kadar ithalata bağımlı olursa başka ülkelerden et de bulamazsınız çünkü dünya nüfusu artıyor. Şu an 7,5 milyara yaklaştı dünya nüfusu, elli yıl sonra 9 milyar olacak. Topraklar aynı topraklar, su kaynakları aynı su kaynakları, ne değişecek? Arkadaşlar, toprak kimdeyse hükümdar o olacak. Şu an bizim topraklarımız var, Anadolu'da kullanmadığımız 50 milyon dönüm toprak var. Gelin bu toprakları işleyelim, gelin çiftçiye verelim ama siz ne yapıyorsunuz? Meralara saldırıyorsunuz. Ne için? Rant için. 2 tane daha fazla AVM yapmayın artık, yeter, bina dikmeyin! Topraklarımızı koruyalım, gelecek nesillere bırakalım. Zeytinliklere saldırıyorsunuz, bize kızıyorsunuz sonra. Ya, bu toprağı korumak zorundayız arkadaşlar. 50 milyon dönüm meramız vardı, 13 milyon dönüme düştü. Peki, biz nasıl rekabet edeceğiz? Meralarımızı korursak rekabet edebiliriz. Hayvanlar ucuza yem yesin.

Bakın, Yeni Zelanda'da sütün litre fiyatı 38 kuruş ama süt üreticisi para kazanıyor. Neden? Hayvanlar bedava yem yiyor. Bizde 1 lira 40 kuruş, Süt Konseyinin açıkladığı rakam. 1 lira 30 kuruştan, 1 lira 20 kuruştan gidiyor, üretici kan ağlıyor. 1 lira olan var. Niye? Yem fiyatı ile süt fiyatı aynı. Şimdi, bu mantıkla ne siz süt hayvancılığını geliştirebilirsiniz, ne et yiyebilirsiniz, hiçbir şey yapamazsınız. Bunun çözümü her yerde aynıdır, nereye giderseniz gidin. Üreticiyi desteklemek zorundasınız, yasa var. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak neden "adalet yürüyüşü" yaptık, niye "çiftçiye adalet" dedik? Yasa var, yasa çok açık. Çiftçiye vermeniz gereken paranın yarısını veriyorsunuz, ondan sonra çiftçi borçlandığı zaman "Bu borç değil." diyorsunuz, çiftçi borcunu ödeyebilmek için banka banka geziyor, bunu da görmezden geliyorsunuz. Gelin bu borçları silelim, en azından faizlerini silelim. Çiftçiye bir nefes aldıralım, üretmeye başlasın, biz de et ithal etmeyelim. Bu kadar açık, bu kadar net. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gaytancıoğlu.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Fahrettin Oğuz Tor…

Sayın Tor, sizin şahıslarda da konuşmanız var, o yüzden sürenizi on beş dakika yapıyorum.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 121 sıra sayılı Tasarı'nın 2'nci maddesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan tasarı vesilesiyle Millî Eğitim Bakanlığında kanayan bir yara hâline gelen sözleşmeli öğretmen sınavları ve idareci atamaları konularında görüşlerimi paylaşmak istiyorum. Bu kanayan yaranın sona ermesi de en büyük dileğimdir. Bildiğiniz üzere, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun birçok defa değiştirilmiştir. Teknolojik ve diğer alanlardaki gelişmelerde, kısaca çağın gereklerine uygun olarak bazı değişikliklerin yapılması doğaldır. Hiç kuşku yok ki yapılan değişiklikler Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer aldığı üzere, ailesini,

vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek; beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek amacına hizmet etmelidir. Bu amacı gerçekleştirmenin yolu da bilgili, fikri, vicdanı hür, ehliyetli, insanı seven, hukukun üstünlüğüne inanan öğretmen ve idarecilerden geçmektedir. Maalesef yapılan değişikliklerde, eğitimin niteliğini yükseltmekten çok Millî Eğitim Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında görev yapan kadroların değiştirilmesine yönelik toptancı bir yaklaşım sergilenmiştir. Yıllarını Türk millî eğitimine adamış, gerçekten, ehliyetli, kıdemli, işini bilen kadroların korunması, hatta yükseltilmesi, yüceltilmesi gerekirken bir çırpıda silinip atılmış, yüzlercesi uzman, araştırmacı yapılarak heba edilmiştir. Bugün Millî Eğitim Bakanlığında on binlerce okulda belli bir sendika haricinde okul müdürü ve yardımcı idareci sayısı yok denecek kadar azdır. Bu, iktidara yakın olmayan tüm öğretmenleri dışlamaktır. Atayanlar ve atananlar bakımından bu ayrımcı politika görünmeyebilir ama gerçek olan şu ki sizden olmadığını varsaydığınız idareciler ve öğretmenler arasında Bakanlık Müsteşarınız dâhil birçoğunu bilgisiyle ve görgüsüyle ona yirmiye katlayacak eli öpülesi araştırmacı uzman ve öğretmen vardır. Bunun neticesinde, olan maalesef ülkeye olmuştur. Öğrencilerin uluslararası ölçekte fen, matematik ve okuma becerilerinin ölçüldüğü en önemli sınavlardan birisi olan PISA sonuçlarına göre ülkemiz, on iki yıl önceki sonuçların bile altına gerilemiştir. Türkiye'nin 70 ülke içinde fende 51'inci, matematikte 48'inci, okumada 49'uncu olmasının sebeplerini, işin ehline verilmemesinde aramak lazımdır. Bu, eğitimin dibe vurduğunun göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, işsizlik, hayat pahalılığı, istihdam, terör, dış güvenlik konularında sıkıntılarımız olabilir. Türk milleti alicenaptır, ekmeğini paylaşır, aşını bölüşür, namerde muhtaç olmamak için her fedakârlığı yapar, hiç yapmamamız gereken güvenin sarsılmamasıdır. Biz, hak ve hukuku, adaleti görmezsek huzurlu, mutlu bir toplum yaratamayız.

Bakınız, Millî Eğitim Bakanlığı sözleşmeli öğretmen alıyor. Eskiden KPSS puanları esas alınarak yerleştirme yapılırken bugün, KPSS sınavlarıyla sözlüye girecek olanlar belirlense de nihayetinde, sözlü sınavlar esas alınarak yerleştirme, atama yapılmaktadır. Hepimiz biliyoruz ki mülakat sağlıklı bir yöntem değildir, sözlü demek, mülakat demek torpil demektir. Bölge düzeyinde yapılan sınavlar için yüzlerce mülakat komisyonunda standart sağlayamazsınız. Mülakatı denetlemeniz mümkün değildir, haksızlığa yol açar, subjektiftir. Nitekim, sınav sonrasında binlerce kişinin KPSS puanının yüksek olduğu, sözlüde kendisine düşük puan verildiği ve kendisine haksızlık yapıldığı şeklinde binlerce dilekçe vermesi güvensizliğin bir sonucudur, haklılık payı da fevkalade yüksektir. KPSS'si çok yüksek olmasına rağmen mülakatta çok düşük puan verilerek elenenler olduğu gibi KPSS'si düşük olduğu hâlde mülakatta yüksek puan verilerek ataması sağlananlar olmuştur. Sadece beş dakikada sorulan iki soruyla bir ölçme yapılabilmesi mümkün değildir. Günlerce evinde, dershanede çalışarak, KPSS'den yüksek puan alarak gelen birçok kişinin, iddia ediyorum, eğitim bilimlerindeki birikimleri birçok komisyon üyesinden daha fazladır. Sözlü sınavlarda parti listelerinin savaştığı şeklinde ciddi sızlanmalar vardır, birçok emare de bunu doğrulamaktadır.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın bu bölümünde KPSS'den çok yüksek not almış, kendi alanında Türkiye 4'üncüsü olmuş bir kadın öğretmen kardeşimizin mektubundan bahsetmek istiyorum. Bu mektuptan daha önce de bahsetmiştim. Tabii, bu arkadaşımızın ismini vermeyeceğim, olur ki bir daha sözlü sınava girer, başına bu sebeple bir şey gelsin istemem. Çok şey söylüyor kadın kardeşimiz ama ben kısaltarak anlatacağım: "Evli ve 1 çocuk sahibiyim, 29 yaşındayım ve yıllardır KPSS'ye

hazırlanıyorum. Evladım yanımda ilgi beklerken, hüngür hüngür ağlarken ben vicdanım sızlaya sızlaya ders çalıştım. Yemedim içmedim, gezmedim tozmadım, uyumadım. Öyle ki, dershane hocam 'Aynada kendine hiç bakmıyor musun, git biraz uyu lütfen.' diyordu. P10'dan 84 aldım ve bölümümde Türkiye 4'üncüsü oldum. P121'den 84 aldım ve bu kez de Türkiye 24'üncüsü oldum. Geçerliliği, güvenilirliği yüksek 3 ayrı sınava girdim ve yüksek bir başarı elde ettim. Sonrasında, 2 Mayısta Adana'da mülakata girdim, zarftan çıkan 2 soruya sular seller gibi cevap verdim, hiç takılmadım, tereddüde düşmedim, konulara çok vâkıf olduğumu belli ettim ancak bunların karşılığında 53 puan verildi ve elendim. Şimdi ders çalışırken ilgi beklediği için ağlayan 2,5 yaşındaki evladım benim gözyaşlarımı siliyor ve 'Ağlama canım annem.' diyor. Ben hakkımı zerre kadar helal etmiyorum, evladımın gözyaşları umarım kabusunuz olur." diyor bu kardeşimiz.

Gecenizi gündüzünüze katarak çalışacaksınız, Türkiye 4'üncüsü olacaksınız, sonra da sözlüde eleneceksiniz, bunu kimseye izah etmeniz mümkün değildir.

Kıymetli arkadaşlar, bundan daha büyük kul hakkı yoktur. Bu, uygulamanızla ilgili sadece bir örnektir, örnekleri çoğaltmak mümkündür. Bu kadın kardeşimiz gibi yüzlercesi, binlercesi şikâyet dilekçesi vermiştir. Bunların hakkının hesabını nasıl vereceksiniz? Sayın Bakan ve yönetimine söylüyorum, böyle giderse bunların vebalinden kurtulmanız mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz ay Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda boş kadrolara müdür ve yardımcısı sınavları yapıldı. Daha önce tıpkı teşkilat yasası değişikliklerinde olduğu gibi, tıpkı sözleşmeli öğretmen sınavlarında olduğu gibi çok büyük ölçüde belli bir görüşün, belli bir sendika üyeliğinin haricinde sınav kazandırılan olmamış, büyük ayrımcılık yapılmıştır. Referanslı, sizden olanların tamamına yakını ehliyetli, kabiliyetli de sizden olmayanların tamamına yakını ehliyetsiz midir? Elbette değildir. Sizden olmayanların içinde birçok bakanlığın en üst düzey yöneticilerini 10'a katlayacak güzide öğretmenlerimiz vardır. Siz atamalarda, öğretmen seçiminde liyakati, ehliyeti tercih etmezseniz sonucu da PISA'da yerlerde sürünmek olacaktır.

Sayın Millî Eğitim Bakanı Malatya Valiliğine geçmişte gerçekleştirdiği ziyaret esnasında Türkiye'deki eğitim standartlarının İngiltere'den, hatta Amerika'dan daha iyi olduğu iddiasında bulunmuştur. Bu iddiaya sadece kendinizi inandırırsınız, sadece kendinizi kandırırsınız. Türkiye, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Eğitim Endeksi'nde 69'uncu sıradadır. Eğitim Endeksi'nin 1980-2013 yılları ortalamasına göre Türkiye listede 69'uncu sırada yer alırken ABD 5'inci, İngiltere 14'üncü sırada yer almıştır. OECD'nin de eğitim kalitesi konusunda önemli çalışmaları bulunmaktadır. OECD 2016 Eğitime Bakış Raporu'nun Eğitim Finansmanı bölümünde öğrenci başına harcanan para açısından yıllık 3.227 dolarla Türkiye 10.493 dolarlık OECD ortalamasının çok altındadır. Yine OECD raporuna göre, sınıf mevcudu, öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ve öğretmen maaşları alanlarında Türkiye OECD ortalamasının yanı sıra ABD ve İngiltere'nin de gerisinde kalmıştır. Bir diğer önemli eğitim kalitesi endeksi ise UNESCO'nun desteğiyle hazırlanan Herkes İçin Eğitim Gelişim Endeksi'dir. İlköğretime erişim, yetişkin okuryazarlığı, eğitim kalitesi ve cinsiyet eşitliği kriterlerini dikkate alan bu endekse göre İngiltere 2'nci sırada yer alırken, ABD 40'ıncı, Türkiye ise 65'inci sıradadır.

Özel araştırmalarda da durum farklı değildir. Özel bir marka stratejisi geliştirme ve danışmanlık firması, 4 kıtada 16 bin kişiyle yaptığı uluslararası anket çalışmasında, 3 kritere göre en iyi eğitim olanaklarına sahip ülkeleri sıralıyor. Bu kriterler, ülkedeki üniversitelerin kalitesi, devlet eliyle sağlanan eğitim sistemi ve üniversiteye girme oranını dikkate alıyor. Raporda İngiltere 1'inci, ABD 3'üncü, Türkiye ise 30'uncu sırada yer almaktadır.

Eğitim kalitesi konusunda araştırmalar yapan bir diğer bağımsız araştırma kuruluşu olan Pearson ise, PISA, TIMSS, PIRLS gibi hazırda var olan küresel veri setlerini, ülkelerdeki okuryazarlık oranı ve mezuniyet dereceleri gibi ölçülebilir verilerle harmanlayarak kendi sıralamasını oluşturuyor.

Pearson endeksi sonucunda, diğer birçok veri setinden farklı olarak, eğitim kalitesi konusunda ilk sıralarda Asya ülkelerinin olduğunu görüyoruz. İngiltere'nin 6'ncı, ABD'nin 14'üncü olduğu listede Türkiye ise 34'üncü sırada yer almıştır.

Dikkate aldığımız 5 farklı eğitim kalitesi endeksinin hiçbirinde, Türkiye'deki eğitim standartlarının İngiltere ve ABD'nin ilerisinde olduğuna dair en küçük bir ibareye rastlanmamıştır. Bu durumda, Sayın Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın iddiasının da doğruluk payı yoktur.

Sonuç olarak, eğitimde gidişat kötüdür, üzerinde ciddiyetle durulmalıdır. Millî Eğitim Bakanlığında hak, hukuk ve adalete dönün diyorum, işi ehline verin diyorum, ayrımcılık yapmayın, mağduriyetleri giderin diyorum, yol yakınken daha fazla vebal toplamayın diyorum.

Bu, toplumsal huzura da olumlu katkılar sağlayacaktır diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tor.

Sayın milletvekilleri, 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Arzu Erdem.

Süreniz on dakika, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. Ekranları başında bizleri izleyen Türk milletini de selamlıyorum.

Ben biraz önce soru olarak Sayın Bakana iletmiştim ama buradan biraz daha detaylı, Şişli'de bulanan endüstri meslek lisesiyle ilgili hem bilgi vermek istiyorum hem gerçekten akıbetini çok merak ettiğim için… Orada hem öğrenciler haber bekliyor hem oradaki vatandaş haber bekliyor. Eminim ki hepiniz aynı hassasiyeti göstereceksinizdir ve bu konuya bir cevap alabiliriz diye düşünüyorum.

Şişli'de bulunan okulun adı endüstri meslek lisesi, motor teknik lisesinin olduğu yerde bu ve çok büyük bir arazi üzerinde. Yıllardır oraya bir imar planı uygulaması yapılıyor ve bu eğitim alanından çıkarılıp önce ticari alan, konut alanı, AVM ve birçok değişiklik yapılıyor. Veliler, okul yetkilileri, sendikalar, odalar, hepsi yıllardır itiraz etmekte ve işlemi durdurmaya çalışmaktadır. Tepkiler üzerine bir süre durdurulmuştur ve kısa süre sonra tekrar gündeme getirilmiştir.

Bu okul hakkında da biraz daha detaylı bilgi vermek istiyorum. Burası Şişli'nin göbeğinde, 1960'tan beri okul olarak devam etmektedir. Burası bir meslek lisesidir. Burada okuyan öğrencilerin gelir düzeyi oldukça düşük yani 3 lira, 5 lira harçlık verilemeyen çocuklar okuyor burada. Bu gençler okulu bitirir bitirmez -burası çok önemli- bir mesleğe sahip oluyorlar. Bu anlamda da iş imkânı sağladığı için talep gören de bir okul. İşsizlik gün geçtikçe artmış, günümüzde de çok büyük sorun hâline gelmiş, gençlerin travması hâline dönüşmüş iken bu anlamda kambur üstüne bir kambur daha bindiriyoruz ve bu okuldaki 6 bin öğrenciyi mağdur ediyoruz. Hizmet verilememekte. 6 bin öğrenci, ortalama 6 bin aile demektir. O öğrenciler ve aileler her gün veryansın etmekteler, seslerini duyurabilmek adına sosyal medyada çalışmalar yapmakta, "Okuluma dokunma!" şeklinde sloganlarla meydana çıkmakta… Hatta "hashtag"ler açılmıştır bu anlamda da, mutlaka karşılaşmışsınızdır. Okullarına öyle güzel sahip çıkıyorlar ki okumanızı öneriyorum, incelemenizi öneriyorum.

Değerli milletvekilleri, Şişli ilçesinin en büyük okul kampüsü olan bu yer, içinde bütün özel sektörün atölyelerini, AR-GE merkezlerini barındırmaktadır. Hakikaten örnek teşkil edecek olan… Hepimiz eğitimle ilgili de çalışmalar yaptığımız için, bir sıkıntı olarak önümüzde de durduğu için incelemeye uygun bir durum olduğunu düşünüyorum. Ülkemizin en büyük firmaları gelmiş, okulun kampüsü içerisinde çocukların çalışacağı yerler kurmuş ve bu çocuklara iş imkânı sunmuşlardır. Bu imkânları neden yok ediyoruz, hep birlikte bir düşünmemiz gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, eğitim sistemimizin -özellikle hepimiz anne-baba olarak bu sıkıntıyla da karşı karşıya olduğumuz için- gerçekten daha sıkıntılı hâle geldiği, son on beş yıllık iktidarlık döneminde 7 bakanın değiştiği, 22'nin üzerinde "köklü değişiklik" diyebileceğimiz değişikliğin yapıldığı bir dönemden geçiyoruz. Hepimiz yarın acaba nasıl bir değişiklik olacak diye düşünüyor muyuz? Düşünüyoruz. Çocuklarımız travmalarla karşı karşıya kalıyor mu? Kalıyor. Kendi evlatlarımdan da örnek vermek istiyorum: Kızım üç sene SBS'ye girdi, oğlum tek sene SBS'ye girdi; daha sonraki çocuklar, biliyorsunuz, TEOG sınavına girdi, şimdi TEOG da yok.

Evet, biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, liderimizin yapmış olduğu açıklamaya da istinaden, seçim beyannamemizde de yer alması hasebiyle senelerden beri yönlendirmeli eğitim modeli ve sınavsız eğitim sistemini öneriyoruz ve burada çocukların hem yetenekleri hem donanımları göz önünde bulundurulmak suretiyle gerçekten her meslek grubunda yetişmiş eleman yetişmesi noktasında da çalışmaların yapılması gerektiğine inanıyoruz.

Gelin, bu eğitim konusunda gerekli çalışmaları hep birlikte yapalım. Önce -grup başkanlığındaki araştırma önergemizi inşallah nasip olursa önümüzdeki hafta getireceğiz- eğitimle ilgili bir araştırma komisyonu kuralım. Bu araştırma komisyonu çalışmalar yapsın Türkiye genelinde, ailelerle görüşsün, öğrencilerle görüşsün, çok kıymetli Türk akademisyenlerimiz var, bunlarla görüşsün. Eğitimin eksiklerini tespit edelim ve kalıcı bir eğitim reformu yapalım. Bu kalıcı eğitim reformuyla birlikte aileler ve çocuklar, gerçekten, ertesi sene, ondan sonraki sene neyle karşı karşıya olacaklarını bilsinler. Bunu yaparken millî, manevi ve ahlaki değerlerin güçlendirilmesi için eğitim müfredatını, eğitim materyallerini belirleyelim.

Bu anlamda bilhassa verdiğimiz bir kanun teklifi var. 1960'lı yıllarda adabımuaşeret dersleri vardı, hepimizin özlediği ve hepimizin aslında, gerçekten, nerede kaldı görgü kuralları dediğimiz bir dönemden geçiyoruz. Gelin, hep birlikte bunları ders müfredatına aldıralım. Hitabet dersleri vardı. Hepimiz şikâyetçi değil miyiz çocuklarımız iletişim kuramıyor birbirleriyle ve bizimle diye? Konuşmuyorlar artık çünkü karşılıklı diyalogların yerini gerçekten o küçücük cihazın içindeki dünya aldı. Okullarda da karşılıklı çalışmalar ve bu tarz diyalog çalışmaları yapılmadığı için gerçekten büyük sıkıntı hâline geldi. Gelin, eğitim müfredatında gerekli olan derslere hep birlikte karar verelim, bunun çalışmalarını yapalım. Gelin hep birlikte, eğitim müfredatı içerisinde kullanılması gereken kaynak kitapları da doğru belirleyelim ki millî şuura sahip, vatana millete hayırlı, bu anlamda asla ve asla ihaneti vatanına milletine düşünmeyen bireyler yetiştirelim. Evet, ailede başlar eğitim belki; anne karnında şekillenir, ailede devam eder ama eğitim hayatında gelin, öğretmenlerimizin de bu anlamda eksiklerini, sıkıntılarını dinleyelim, nasıl sorunlarla karşı karşıyalar bunlara da karar verelim.

Bu anlamda umuyorum önümüzdeki hafta vereceğimiz araştırma önergesi tüm partiler tarafından kabul edilir, eğitimle ilgili yapılması gereken çalışmalar noktasında aynı hassasiyeti gösterir.

Şunu düşünürüz en azından: Muhalefet partisinden gelen bir araştırma önergesi olarak değil de hakikaten siyaset üstü bir mesele olan eğitimle ilgili aynı hassasiyeti, aynı refleksi birer anne-baba olarak, birer siyasetçi olarak gösteririz.

Hepinize çok teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Erdem.

İkinci konuşmacı, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partim ve grubum adına, görüşülmekte olan uluslararası sözleşmelerle ilgili söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, toplumun güvenliğini sağlamakla yükümlü olması gereken kolluk güçleri sürekli olarak Kürt illerinde neden oldukları panzer cinayetleriyle gündemdeler. Son olarak Siirt ve Bitlis illerinde benzer cinayetler meydana geldi. 21 Ekim 2017'de Siirt'te Aydınlar Caddesi üzerinde Emniyet Müdürlüğüne bağlı zırhlı araç, 6 yaşındaki kız çocuğu Felek Batur'u ezerek katletti. 20 Ekim 2017 tarihinde Bitlis'in Hizan ilçesinde 55 yaşındaki Gülten Yaraşlı zırhlı araç tarafından ezilerek katledildi. Kendilerine Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Yaşanan can kayıplarının siyasi sorumluluğu Hükûmetindir. Hükûmet, bu sorumluluğu almadığı gibi, söz konusu olaylar karşısında gerekli idari ve hukuki süreçleri işletmemektedir. Cezasızlık yaygınlaşmaktadır. AKP Genel Başkanı Erdoğan, mülki amirlerle yaptığı kamuoyuna açık toplantılarda mevzuatın bir kenara bırakılması talimatını vermektedir. Bu politikalar sonucu polisler kalkıp Felek Batur'un ailesine gönül rahatlığıyla "Çocuğun sokakta ne işi var?" diyebilmektedir. Devlet, son iki yıldır Kürt kentlerinde zırhlı araçlarla mobil taciz uygulamaktadır. Kentin göbeğinde yüzlerce insanın oturduğu bir parkta çay içerken her an önünüzden, arkanızdan tonlarca ağırlıkta bir zırhlı araç hızla geçebilir, gece gündüz bu fark etmiyor. Güvenlik güçleri koca koca zırhlı araçlarla kent meydanlarında, kent sokaklarında, kent ortasında "Nasılsa ceza almam." rahatlığıyla direksiyon sallamaktadırlar. Zırhlı aracın kent merkezinde işi nedir? Sözüm ona halkın güvenliği için alınan bu araçlar halkın üzerine bir ölüm makinesine dönüştürülmüştür. İnsanlar bırakın sokakta, kahvede ya da başka bir yerde, kendi evlerinde uyurken bile zırhlı araçlarla can vermektedir. Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Karşıyaka Mahallesi'nde 3 Nisan gecesi polisin kullandığı Alman panzeri bir evin duvarını yıkarak içeri girdi, aracın çarptığı odada uyuyan 7 yaşındaki Muhammet ve 6 yaşındaki Furkan Yıldırım kardeşler can verdi. İçişleri Bakanı kalkıp cevap versin, bunlar birer kaza mıdır yoksa cinayet mi? Sizlerin bu cezasızlık anlayışı bundan sonraki ölümlerin de izni niteliğindedir. İktidar suçluları ön kapıdan alıp arka kapıdan saldığı sürece adalet toplum için bir ütopyadan başka bir şey olmayacaktır. Son bir yılda Kürt kentlerinde çoğu çocuk 28 kişi bu zırhlı araçlar tarafından katledildi. Halkın güvenliğinden sorumlu ve yine halkın ödediği vergilerle alınan bu araçların bir bölümü de valilikler, kaymakamlıklar ve kayyumların hukuksuzca zapt edildiği belediye binalarının önünde durmaktadır. Halka hizmetle yükümlü bu alanlar birer kaleye çevrilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bakın, bugün 25 Ekim 2017, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine yönelik siyasi operasyon üzerinden tam bir yıl geçti. Toplum iradesine yönelik komplo mantığıyla bütün DBP'li belediyelere kayyum atandı, bütün belediye başkanlarımıza yönelik suçlamaların tamamında en ufak bir delil bulamayan iktidar, uydurma, gizli tanıklarla hukuka aykırı bir şekilde cezai süreçleri işletirken FETÖ'ye methiyeler düzen belediye başkanlarında hiçbir şeye rastlayamaması oldukça düşündürücüdür. AKP iktidarının hukuk anlayışının tezahürü olarak bu gözüküyor. Özellikle Bitlis ilinde bir hukuk garabeti yaşanmaktadır. Belediyelere kayyum atanarak tüm ilde bir kayyum mantığı yürürlüğe konmuştur. İstanbul'da ve olası Ankara Belediyesinde Belediye Meclisinden başkan seçmek hukuksal bir gereklilikken Kürt illerinde hukuk bir ayak bağı veya külfet olarak görülmektedir. Bir ile veya ilçeye kendi meclisinden belediye başkanı çıkarmasına dahi izin verilmedi. Halk, belediye başkanlarından memnun iken OHAL'in vermiş olduğu hukuksuzluk anlayışı toplumda derin yaralara neden olmuştur. Bitlis'te toplum nezdinde yarattığınız bu duygusal kopuşun cevabını da demokratik

ve adil yapılacak ilk seçimde alacaksınız. "Kürt kardeşimdir" mantığı AKP iktidarı döneminde geçerliliğini yitirmiştir. Sadece Kürtler için değil, Kürtçe için de devlet tarafından derin bir savaş başlatılmıştır. Atadığınız kayyumlarla ilk olarak "Kürtçe tabelaları yenileyeceğiz." diyerek kaldırdınız, parkların, sokakların ismini değiştirdiniz. Bu, toplumun kültürel yapısına, ana diline yapılan doğrudan bir saldırıdır. Kürtçe sadece binalarda ya da parklarda değil, okullarda ve günlük yaşamda da saldırı altındadır. Son olarak, Silopi'de bir öğretmenin duvara astığı "Kürtçe konuşmayacağım." yazısıyla karşılaştık. Bugün, cezaevlerinde, mahkemelerde, devlet aklının hüküm sürdüğü birçok alanda bu yasakçı zihniyet devam etmektedir. En basit örneği "…"(x) desem tutanaklara girer fakat ben bunu Kürtçe ifade etsem çarpı işaretleriyle geçiştirilir. Bunu sadece bireysel olarak ben ya da HDP Grubu olarak bizler değil, şu an Genel Kurulda bulunan, ana dili Kürtçe olan bütün milletvekillerinin de kabul etmesi mümkün değildir. Aynı zamanda, sadece Kürtler değil, ana dilin bir hak ve özgürlük olduğuna inanan tüm milletvekillerinin de kabul etmeyeceğine inanıyorum.

Sayın Erdoğan yaptığı birçok konuşmada Kürtçeyi kastederek kendi dönemlerinde inkâr ve asimilasyonun son bulduğunu ifade etmiştir. Bakın, bundan yedi yıl önce dönemin Başbakanı yaptığı bir konuşmasında asimilasyonla ilgili olarak "Ben bu konuyu âdeta matematik olarak görüyorum, iki kere iki dört eder ve bunun bilimsel bir altyapısı var. Yani asimilasyon -tanımını şöyle masaya yatırdığımız zaman, iyi ele alırsak- bir insanın değerlerinin devşirilmesidir. Bu, zaman zaman zorla devşirilmesidir; bu, dinde, kültürde değişime zorla tabi tutulmasıdır. Örflerinden, âdetlerinden, geleneklerinden zorla tecrit edilmesi, soyutlanmasıdır ki insanoğlunu buna zorlamak kesinlikle bir insanlık suçudur." demişti. Şimdi ise bu insanlık suçu her kurumda, kuruluşta kendisini net bir biçimde hissettirmektedir.

AKP Genel Başkanı grup toplantısında devlet obezliği ve hantallığından bahsetmiştir. Doğru bir tespit. Yalnız, bu obezite geçtiğimiz son on yılda aşırıya kaçmıştır ve son on beş yılı siz yönettiğinize göre bunda sizin payınız en büyüktür. Devlet kaynaklarını kimlere ve ne zaman çiğnemeden yutturduğunuzu en iyi siz bilirsiniz. Bir çocuk obez olmuşsa bunun müsebbibi ebeveynidir, aynı ebeveyn tedaviyi de üstlenemez, profesyonelce çalışan rehabilitasyon merkezine ihtiyaç vardır.

Sadece mukayese için söylüyorum: Çin gibi devasa bir coğrafyaya, nüfusa sahip bir ülke on yıl gibi bir süreçte toparlanmış, hamle yapmıştır. Siz ise on beş yıllık iktidar muhasebesinde hatalarınıza, yanlışlarınıza kılıf arıyorsunuz, yoksa bunu da "Hata yaptık, ihanet ettik, suçumuz var." deyip geçiştirirsiniz. O zaman hapishanelerde 300 bin üzerindeki vatandaşın büyük çoğunluğu da yaptıklarından pişmandır ve af dileyebilir Allah'tan da, kuldan da. Onlar niçin içeride duruyorlar? Anlaşılan, siz bu gemiyi götüremiyorsunuz, gemi su alıyor.

"Çok başlılık var, ondan rotamızı bulamıyoruz." denildi, "Tek kaptan işi götürür." denildi. Baktınız olmuyor, şimdi de "Fazla yük oluyor." diye safralarınızı atıyorsunuz. Bu da iş görmeyecek. "Metal yorulması" dediniz ama esas mesele korozyon yani metal çürümesidir.

"Pompada su bitti." dediniz ama hortumlar su dolu. Pompa çalışmadan hortumdaki suyun işe yaramayacağını da anlayacaksınız. Geminin derhâl bir tersaneye çekilip revizyondan geçmesi lazım; aksi takdirde, bu gemi batar. Biz gemi mürettebatına değil, içindeki 80 milyon yolcuya acıdığımız için uyarıyoruz.

"Ekonomimiz iyi." demekle ekonomi düzelmez, "Adalet var." demekle adalet sağlanmaz, "Eğitimde başarılıyız." demekle eğitimdeki fiyasko kapatılamaz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gaydalı.

3’üncü madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Oğuz Kaan Salıcı.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bundan yaklaşık on gün önce biz burada yeni bir uluslararası anlaşmayı konuşuyorduk, tartışıyorduk; bizim de üzerine şerh yazdığımız bir anlaşmaydı, hatırlarsınız belki, birazcık da gerginlik olmuştu. “TCG Anadolu”, İspanyollarla yapılan bir anlaşmadan bahsediyorduk. Orada ben uzun uzun, on beş dakika boyunca bizim bu anlaşmaya neden şerh yazdığımızı anlattım, hatta işin ihale sürecinin sıkıntılı olduğunu anlattım. İhale sürecini yürüten dönemdeki Sayın Millî Savunma Bakanı da o gün rastlantı sonucu, görev gereği buradaydı, hatta kendisine de “Buyurun, çıkın, söz alın, cevap verin.” dedik; Sayın Bakan cevap vermedi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubundan da cevap veren başka bir arkadaşımız olmadı. Gelin görün ki bunu ben niye söylüyorum? Bu konuşmadan dört gün sonra sizin çok sevdiğiniz o medyada haber çıktı arkadaşlar. Haber şu: “CHP’liler uçak gemisine de karşı.” Alt başlığı okuyayım: “Niyetleri bağımlı Türkiye” filan.

Şimdi, biz bu meseleleri çok konuştuk, şöyle konuştuk: Bu iş zarar veriyor yani bu iş, bu yandaş medya meselesi, bu bağımlı medya meselesi zarar veriyor. Size zarar vermiyor ya da Cumhuriyet Halk Partisine zarar vermiyor ya da herhangi bir partiye zarar vermiyor; Türkiye’nin siyasetine zarar verir bir hâle geldi. Yine, ben son konuşmacıydım, onun için, Meclis grubu da böyle doluydu oy verme işlemi olacağı için, orada da birçok arkadaşımız benim yaptığım konuşmayı gayet rahat dinledi. Girip internetten de görebilirsiniz, on iki dakikanın tamamını oraya bağladık. Önemli iddialarda bulunduk, bu iddiaların hiçbirine bir cevap gelmedi ama üzerine böyle bir haber geldi. Hani, yanlış, yönlendirilmiş filan bir şey olmanın ötesinde artık yalan haber; çok açık, çok aşikâr, bunu bilginize sunuyorum.

İkincisi: Değerli arkadaşlar, Osman Kavala bizim çoğu zaman görüşleriyle örtüşmediğimiz bir kişi. Kendisi sivil toplum örgütlerinde aktivist olarak ya da organizatör olarak çalışmış bir kişi, bir iş adamı. Yeri yurdu belli, kim olduğu belli fakat bir süreden beri öyle bir yıpratma kampanyası vardı ki sonuç, göz altına alınmasıyla sonuçlandı. Daha iddianame ortada yok ama bu süreçte öyle iddianameler çıkıyor ki gerçekten içi boş. İşte, bugün görülen davada olduğu gibi, insan hakları aktivistlerinin davasıyla ilgili 17 sayfalık bir iddianame var, Rasim Ozan Kütahyalı bile “Bu iddianame olmamış.” dedi, yazdı. Şimdi, bu işte bir terslik var.

Üçüncüsü: Az önce başka hatipler de bahsettiler, onun için ben o konuya çok fazla girmeyeceğim ama mesele Soros olduğunda, tabii, fotoğrafları ortaya koyuyorsunuz. 2003 yılında, 2005 yılında yapılmış, söylenmiş işler var. Buradaki çelişkiyi de dikkatinize sunmak istiyorum. Çelişkiyi söylememdeki neden şu: İktidarınızın ilk yıllarındaki yapmış olduğunuz ve söylemiş olduğunuz şeyler ile bugün yaptığınız ve söylediğiniz şeyler arasında taban tabana zıt bir durum var. Partinizi kurduğunuz zaman ortaya koymuş olduğunuz program ile bugün söylediğiniz şeyler arasında taban tabana zıt bir durum var. İlk başlarda müttefik olduğunuz, iyi görüş alışverişinde bulunduğunuz, sizi destekleyen kesimler ile bugün yanınızda duran kesimler arasında taban tabana zıt bir durum var, bunu ortaya koymak açısından söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, bizim, iktidarın dış politikasıyla ilgili yapmış olduğumuz eleştiriler biliniyor ama son dönemlerde şöyle bir refleks gelişti bu eleştirilere karşı: “Hayır, bu eleştiriler doğru değildir, siz yanlış eleştirilerde bulunuyorsunuz.” denmiyor, şu söyleniyor: “Biz çok zor bir coğrafyadayız.”

deniyor ya da –bugün de telaffuz edildi- “Bu bölgede emperyal hayalet dolaşıyor. Dolayısıyla, bunların yaratmış olduğu bir sıkıntı var, bundan dolayı.” deniyor ya da “Türkiye’nin çok fazla düşmanı var, Türkiye’nin büyümesini çekemiyorlar. Dolayısıyla, Türkiye’yi aşağı çekmeye çalışıyorlar.” gibi bahaneler üretiliyor. Neden bahane? Değerli arkadaşlar, siz Türkiye’yi on beş yıldır yönetiyorsunuz ama Türkiye bu coğrafyaya 2002 yılında göç etmedi ki. Bin yıldan uzun bir zamandır bizler bu coğrafyadayız, bu coğrafyada yaşıyoruz, devlet kurduk, o devlet yıkıldı, yerine cumhuriyeti kurduk. Böyle bir durumda “Türkiye zor bir coğrafyada.” demenin ne coğrafyayla ne tarihle ne de gerçeklerle bağdaşır bir tarafı yok.

Emperyal hayaletler bölümüne gelince: Doğrudur, emperyal hayaletler bu bölgede dolaşıyor, dolaşıyor ama emperyal hayaletler 1990’larda da dolaşıyordu arkadaşlar. Irak’a müdahale 1991 yılında oldu, “Nükleer silah bulacağız.” diye gittiler, su tabancası bile bulamadılar. Bu oldu, ondan önce de oldu. Yani hatırlayın, doksan yıl önce devlet kurulduğunda yedi düvele karşı savaştık. Bu savaşmış olduğumuz yedi düvelin hiçbirisi emperyal değil miydi? Hepsi emperyaldi. Dolayısıyla, bizim yapmamız gereken şey şu: Muhalefetin eleştirilerinin bir kısmı hoşunuza gitmeyebilir ama bunların arasında şu anda bulunduğumuz durumu değiştirecek, şu anda bulunduğumuz duruma uygun olanlarını alıp bunlar üzerinden politika konusunda revize etmek Dışişleri Bakanlığının görevidir, Adalet ve Kalkınma Partisinde dış politikaya yön veren arkadaşların görevidir. Bu tür bahanelerin arkasına sığınmak bizlere bir şey kazandırmaz, Türkiye’nin dış politikasına da hiçbir şey kazandırmaz. Örneğin, bu emperyal meselesi çok konuşuluyor. Mesela, bir cümle söyleyeceğim, sizin tanıdığınız bir cümle, bunu da lütfen bu emperyal kontekstinde değerlendirin: “Şam’da Emevi Camisi’nde namaz kılacağız.” sözünü bu kontekstte bir değerlendirin arkadaşlar ve Allah aşkına, aranızdan birisi çıksın, bu sözün doğru olduğunu bugün burada savunsun. Bu sözü savunamıyorsunuz, o gün de savunamıyordunuz, bugün de savunamıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Öyle bir dış politika izliyoruz ki bir noktadan öbür noktaya savruluyoruz.

Güncel konu, bugün Haydar El İbadi Ankara’da önemli görüşmeler yaptı. Haydar El İbadi, bir sene önce, ağır sözlerle Cumhurbaşkanının, partinizin Genel Başkanının çok ağır sözlerle yüklendiği “Kalitemde değilsin, karatımda değilsin.” gibi ağır sözlerle yani dış politik nezaketin çok ötesinde sözlerle yüklendiği bir kişiydi, bugün yakın dostunuz. Barzani, üç ay önce çok yakın dostunuzdu, 25 Eylülden sonra aramızda ciddi bir husumet ortaya çıktı. Bunu şunun için söylüyorum: Devletlerin ilişkileri bozulur ya da düzelir ama bu kadar kısa sürede bu kadar çok zikzak yaşanırsa o devletlerin arasındaki ilişkilerin bozulmasının ya da düzelmesinin ötesinde bir hasar bırakır bu ülkenin dış politikasına. Benzer bir durumu Rusya için de söyleyebiliriz, Amerika için de söyleyebiliriz. Hatırlayın, biz heyet olarak Amerika’ya gitmiştik, orada o sırada Clinton’la Trump’ın yarışı söz konusuydu. Dış politikayı yöneten arkadaşlar sürekli şunu söylüyorlardı: “Clinton FETÖ’cü, FETÖ’den para yardımı alıyor, dolayısıyla Trump seçilirse Türkiye’nin çıkarları açısından daha doğru olur.” İtirazım yok, bir bakış açısı ama Trump seçildi, dendi ki. “Trump güçlü bir lider, bizim Cumhurbaşkanımız da güçlü lider, iki güçlü lider kendi arasında oturup konuşursa bu sorunları halleder.” Arkadaşlar, “Konuşma yirmi üç dakika sürdü.” diye, “Girdisi çıktısı yirmi üç dakika sürdü.” diye ağzından yanlışlıkla kaçıran bir televizyon habercisi işinden oldu. Evet, yirmi üç dakika sürdü, görüşüldü de, başka görüşmeler de yapıldı ama sonucunda Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında bile bu ülkenin başına gelmeyen ağır bir yaptırımla karşı karşıya kaldık. Bir vize yasağı kondu, bir tür ambargo. Üzerine gidildi. Cumhurbaşkanı korumalarının bir kısmıyla ilgili dava açıldı. Bunlar ağır şeyler, bu ülkenin onuru için, bu ülkenin geleceği için ve bu ülkenin duruşu için ağır şeyler. Bunlar yapıldı, silah ambargosu kondu. Bunlar kabul edilebilir, doğru bulunabilir şeyler değil. Türkiye Cumhuriyeti’nde iktidarlar değişir, yeni gelen iktidarlara da böyle bir şey yapılsa o zaman da doğru değildir. Siz bugün iktidardasınız. Siz yarın

öbür gün muhalefette olduğunuz zaman da, eminim, bunların doğru olmadığını bir muhalefet partisi milletvekili olarak çıkar buradan da söylersiniz ama problem şurada: Bizi böyle şeylerle muhatap ediyorsunuz arkadaşlar, bizi bu tür sıkıntılı durumlarla muhatap ediyorsunuz.

Gündem biraz yoğun, onun için tamamına değinmeyeceğim ama geçen günlerde Sayın Cumhurbaşkanı bir söz söyledi, benim de hoşuma giden bir söz oldu, dedi ki: "Türkiye bir kabile değil -yani biz bir kabile değiliz- Türkiye de bir kabile devleti değil." Doğru. Ben de ne yaptım? Girdim literatüre. Dedim ki: Acaba kabile devletleri nasıl oluyor da biz öyle değiliz? Sürem çok fazla kalmadı, onun için, iki sayfalık bir şey var... Maalesef çok ciddi benzerlikler var. Bunu üzülerek söylüyorum ama size bir iki maddeyi okuyayım müsaade ederseniz. Örnek: "Basın özgürlüğü yoktur, hükûmetin eleştirilere karşı tahammül eşiği düşük, hatta hiç yoktur." Maddelerden bir tanesi söyleyeyim, seçerek söylemiyorum: "Para ve iktidar sahibi olanların, halkı kafasının estiği gibi yönetmeye kalktığı zulüm düzeni hâkimdir. Toplumsal ilişkilerde karşılıklı bağımlılık ve kişisel çıkar ilişkisi egemendir. Bu devletlerin karakteristik özelliklerinden birisi yasayı söyleyenin de uygulayanın da aynı organ olmasıdır. Bu sebepten yargının bağımsızlığından söz edebilmek mümkün değildir." Maddeler çoğaltılıyor.

Üzülerek söylüyorum, maalesef benzerlikler var. Bu benzerliklerin Türkiye'nin ali menfaatleri için, "millî ve yerli dış politika" iddiasındasınız ya o politikanın de gerçekten başarılı olabilmesi için, gerçekten millî ve yerli bir dış politikanın da kurulabilmesi için ortadan kaldırılması gerekiyor çünkü ülkenin içinde bir bütünlük, birlik ve…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OĞUZ KAAN SALICI (Devamla) - …adalet duygusu olmazsa dış politika da olmaz.

Hepinize teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Salıcı.

Sayın milletvekilleri, 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için üç dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 216

Kabul : 215

Çekimser : 1(x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Ömer Serdar	Fehmi Küpçü
Elâzığ	Bolu"

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

4'üncü sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

4.- Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Millî Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 325)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

5'inci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Komisyon Raporu 10 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE NİJER CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 11 Mart 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

(x) 10 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – 10 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 230

Kabul : 228

Çekimser : 2(x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Ömer Serdar	Fehmi Küpçü
Elâzığ	Bolu"

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

6'ncı sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/826) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 482) (xx)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Komisyon Raporu 482 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE UKRAYNA BAKANLAR KURULU ARASINDA ULUSLARARASI KOMBİNE YÜK TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 4 Kasım 2016 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 482 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 482 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 218

Kabul : 217

Çekimser : 1(x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Ömer Serdar	Fehmi Küpçü
Elâzığ	Bolu"

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

7'nci sırada yer alan, 479 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Savunma ile İlgili Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Konusunda Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Savunma ile İlgili Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Konusunda Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/735) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 479)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

8'inci sırada yer alan, 142 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 142)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

9'uncu sırada yer alan, 361 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

10'uncu sırada yer alan, 477 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/729) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 477)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

11'inci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

11.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/762) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 478) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Komisyon Raporu 478 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GEMİADAMLARININ EĞİTİM, BELGELENDİRME VE VARDİYA TUTMA STANDARTLARI ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ UYARINCA BELGELERİN KARŞILIKLI TANINMASINA İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTI İLE MUTABAKAT ZAPTINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 2 Aralık 2015 tarihinde Doha'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı" ile Mutabakat Zaptı'nda değişiklik yapılmasına ilişkin Notaların onaylanması uygun bulunmuştur.

(x) 478 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 478 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı’nın açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 225

Kabul : 221

Çekimser : 4(x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Ömer Serdar	Fehmi Küpçü
Elâzığ	Bolu”

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

12’nci sırada yer alan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

12.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 101) (xx)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Komisyon Raporu 101 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 101 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FRANSIZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İÇ GÜVENLİK ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 7 Ekim 2011 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 101 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 226

Kabul : 222

Ret : 1

Çekimser : 3(x)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Ömer Serdar	Fehmi Küpçü
Elâzığ	Bolu"

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

13'üncü sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

13.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 100) (x)

BAŞKAN - Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Komisyon raporu 100 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İTALYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BAŞTA TERÖRİZM VE ÖRGÜTLÜ SUÇLAR OLMAK ÜZERE AĞIR SUÇLARLA MÜCADELEDE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 8 Mayıs 2012 tarihinde Roma'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN –Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 100 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 224

Kabul : 222

Çekimser : 2(xx)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Ömer Serdar	Fehmi Küpçü
Elâzığ	Bolu"

(x) 100 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

14'üncü sırada yer alan, 463 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Bilim ve Teknolojide İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

14.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Bilim ve Teknolojide İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/667) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı:463)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

15'inci sırada yer alan, 457 sıra sayılı AB-EFTA Ortak Transit Ortak Komitesinin 20 Mayıs 1987 Tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi Değiştiren 28/04/2016 Tarihli ve 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

15.- AB-EFTA Ortak Transit Ortak Komitesinin 20 Mayıs 1987 Tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi Değiştiren 28/04/2016 Tarihli ve 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/745) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 457)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

16'ncı sırada yer alan, 461 sıra sayılı Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

16.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/787) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 461)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

17'nci sırada yer alan, 464 sıra sayılı Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

17.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/723) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 464)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

18'inci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

18.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 362) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Komisyon Raporu 362 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ROMANYA HÜKÜMETİ ARASINDA METEOROLOJİ VE HİDROLOJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 1 Nisan 2015 tarihinde Bükreş'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 362 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 224

Kabul : 222

Çekimser : 2(xx)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Ömer Serdar	Fehmi Küpçü
Elâzığ	Bolu"

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

19'uncu sırada yer alan, Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

(x) 362 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

19.- Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 365) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Komisyon Raporu 365 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜTÜN ÜRÜNLERİNİN YASADIŞI TİCARETİNİ ÖNLEMEYE YÖNELİK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Hükümetimiz adına 10 Ocak 2013 tarihinde Cenevre'de imzalanan "Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 365 sıra sayılı Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 222

Kabul : 222(xx)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Ömer Serdar	Fehmi Küpçü
Elâzığ	Bolu"

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

20'nci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

(x) 365 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

20.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366) (x)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Komisyon Raporu 366 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TUNUS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ALANINDA PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 6 Haziran 2013 tarihinde Tunus'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 366 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 217

Kabul : 216

Çekimser : 1(xx)

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Ömer Serdar	Fehmi Küpçü
Elâzığ	Bolu"

(x) 366 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

21'inci sırada yer alan, 367 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

21.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 367)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

22'nci sırada yer alan, 368 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

22.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 368)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 26 Ekim 2017 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.37

IX.- OYLAMALAR

1.- (S.Sayısı: 480) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

2.- (S.Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

3.- (S.Sayısı: 10) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

4.- (S.Sayısı: 482) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

5.- (S.Sayısı: 478) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme Ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı İle Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

Sıra Sayısı	**: 480**
Oylama Saati	: 18:53
Üye Sayısı	: 550
Kabul Edenler	: 204
Reddedenler	: 9
Çekimserler	: 0
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 0
Toplam	: 213
Açık Üyelikler	: 6
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 121**
Oylama Saati	: 21:03
Üye Sayısı	: 550
Kabul Edenler	: 215
Reddedenler	: 0
Çekimserler	: 1
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 0
Toplam	: 216
Açık Üyelikler	: 6
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 10**
Oylama Saati	: 21:09
Üye Sayısı	: 550
Kabul Edenler	: 228
Reddedenler	: 0
Çekimserler	: 2
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 0
Toplam	: 230
Açık Üyelikler	: 6
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 482**
Oylama Saati	: 21:13
Üye Sayısı	: 550
Kabul Edenler	: 217
Reddedenler	: 0
Çekimserler	: 1
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 0
Toplam	: 218
Açık Üyelikler	: 6
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 478**
Oylama Saati	: 21:18
Üye Sayısı	: 550
Kabul Edenler	: 221
Reddedenler	: 0
Çekimserler	: 4
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 0
Toplam	: 225
Açık Üyelikler	: 6
Kanunlaşmıştır	

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Küçükcan	Talip	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Özdiş	İbrahim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Çekimser
Adana	Sarı	Fatma Güldemet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Tümer	Zülfikar İnönü	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul
Adana	Türkmen	Elif Doğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Uslupehlivan	Aydın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Ünüvar	Necdet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Boynukara	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Yıldırım	Behçet	HDP	Red	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkal	Hatice Dudu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Parsak	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Gökçe	Cesim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Ertan	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çetin	Şefkat	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Gündoğdu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Mit	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Sancaroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Sarıhan	Şenal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ünal	Aydın	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yılmaz	Necati	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Akaydın	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Günal	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kara	Niyazi Nefi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kök	Devrim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Özdoğan Enç	Gökcen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Yurdakul	Ahmet Selim	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Depboylu	Deniz	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Öz	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aydınlıoğlu	Ali	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Bostan	Kasım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Kurcı	Sema	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Poyrazlı	Mahmut	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Tüm	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul
Bingöl	Fehmioğlu	Enver	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Red	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Irgat	Mizgin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Ercoşkun	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Petek	Reşat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Birkan	Zekeriya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	İrgil	Ceyhun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Karaburun	Bennur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Koçdemir	Kadir	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Öz	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Çorum	Ceritoğlu Kurt	Lütfiye İlksen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Arslan	Kazım	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Katılmadı
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Basmacı	Melike	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Ramazanoğlu	Sema	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Baluken	İdris	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Demirel	Çağlar	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Erdoğmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Pir	Ziya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçıer	İmam	HDP	Red	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Uca	Feleknas	HDP	Red	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Yiğitalp	Sibel	HDP	Red	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Bircan	Erdin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul
Edirne	Sezen	Rafet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Öztürk	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Serdar	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzincan	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Erzurum	Deligöz	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Ihcalı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu	Zehra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Usluer	Gaye	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Yüksel	Cemal Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Ekici	Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Gökdağ	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Çekimser
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Özdağ	Ümit	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Bektaşoğlu	Bülent Yener	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Akdoğan	Nihat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Irmak	Selma	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Zeydan	Abdullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ahrazoğlu	Mehmet Necmettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ertem	Birol	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Şanverdi	Fevzi	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yarayıcı	Hilmi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Bakır	İrfan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Okutan	Nuri	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Yüce	Sait	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Çekimser
Mersin	Çamak	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Fırat	Dengir Mir Mehmet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kuyucuoğlu	Serdal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Sağlar	Durmuş Fikri	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Tezcan	Yılmaz	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Akkaya	Yakup	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Albayrak	Berat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Erdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
İstanbul	Başcı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Benli	Fatma	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boyraz	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çiçek	Dursun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Celal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Selina	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Engin	Didem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Erdem	Eren	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdoğdu	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Eseyan	Markar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İhsanoğlu	Ekmeleddin Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kahraman	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Özcan	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Pulcu	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sarıkaya	Durmuş Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Seferinoğlu	Yıldız	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Sert	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yarkadaş	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yedekci	Gülay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yıldırım	Hurşit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldız	Haydar Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Zengin	Mürteza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Altıok	Zeynep	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Doğan	Müslüm	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Hotar	Fatma Seniha Nükhet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kalkan	Necip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kocabıyık	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kürkcü	Ertuğrul	HDP	Red	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atila	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sürekli	Kerem Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Temizel	Zekeriya	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Turhan	İbrahim Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yiğit	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Beyribey	Yusuf Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Bilgen	Ayhan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Demir	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Dedeoğlu	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Arslan	Mikail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Çetinkaya	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Kaplan Hürriyet	Fatma	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Babaoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Bozkurt	Mustafa Hüsnü	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Erdoğan	Hüsnüye	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kaleli	Muhammet Uğur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Ünal	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Nazlı	Mustafa Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Özhan	Taha	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Yaşar	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Nurlu	Mazlum	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Manisa	Yıldız Biçer	Tur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Çitil	Mehmet İlker	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Dilipak	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Kaynak	Veysi	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Reyhanlıoğlu	Nursel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Tor	Fahrettin Oğuz	MHP	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Atalan	Ali	HDP	Katılmadı	Çekimser	Çekimser	Katılmadı	Çekimser
Mardin	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Red	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Miroğlu	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Öztürk	Nihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Özyer	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Üstündağ	Akın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Çelik	Burcu	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Yıldırım	Ahmet	HDP	Red	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Gizligider	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Göktürk	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Çekimser	Çekimser	Katılmadı
Niğde	Kavakhoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Özegen	Erdoğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Çanak	Oktay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Ayar	Hikmet	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Açba	Zihni	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	İsen	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kurt	Hasan Basri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Tekin	Hayati	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Aktay	Yasin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Yıldırım	Kadri	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Akyıldız	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Dursun	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Akgün	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Doğan	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Çakır	Coşkun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Göçer	Celil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Köseoğlu	Ayşe Sula	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Pekşen	Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Baydemir	Osman	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Öcalan	Dilek	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Yılmaztekin	Kemalettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Tunç	Alim	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Botan	Lezgin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Van	Geveri	Adem	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Özgökçe Ertan	Bedia	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Yıldırım	Nadir	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çaturoğlu	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Özbakır	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Turpcu	Şerafettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Serdengeçti	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bayburt	Ağbal	Naci	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bayburt	Kavcıoğlu	Şahap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Konuk	Recep	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Aslan	Mehmet Ali	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Becerekli	Saadet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Hamidi	Ataullah	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şırnak	Birlik	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Encu	Ferhat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	İrmez	Aycan	HDP	Red	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 480	S.S. 121	S.S. 10	S.S. 482	S.S. 478
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Adıyaman	Mehmet Emin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Aras	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Demirel	Fikri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karabük	Uysal	Burhanettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Polat	Reşit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Ersoy	Ruhi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Özlü	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

6.- (S.Sayısı: 101) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

7.- (S.Sayısı: 100) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm Ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

8.- (S.Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji Ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

9.- (S.Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

10.- (S.Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık Ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

Sıra Sayısı	**: 101**
Oylama Saati	: 21:21
Üye Sayısı	: 550
Kabul Edenler	: 221
Reddedenler	: 1
Çekimserler	: 3
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 1
Toplam	: 226
Açık Üyelikler	: 6
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 100**
Oylama Saati	: 21:24
Üye Sayısı	: 550
Kabul Edenler	: 222
Reddedenler	: 0
Çekimserler	: 2
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 0
Toplam	: 224
Açık Üyelikler	: 6
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 362**
Oylama Saati	: 21:28
Üye Sayısı	: 550
Kabul Edenler	: 221
Reddedenler	: 0
Çekimserler	: 2
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 1
Toplam	: 224
Açık Üyelikler	: 6
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 365**
Oylama Saati	: 21:30
Üye Sayısı	: 550
Kabul Edenler	: 222
Reddedenler	: 0
Çekimserler	: 0
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 0
Toplam	: 222
Açık Üyelikler	: 6
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 366**
Oylama Saati	: 21:33
Üye Sayısı	: 550
Kabul Edenler	: 216
Reddedenler	: 0
Çekimserler	: 1
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 0
Toplam	: 217
Açık Üyelikler	: 6
Kanunlaşmıştır	

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Küçükcan	Talip	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Özdiş	İbrahim	CHP	Çekimser	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Sarı	Fatma Güldemet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Tümer	Zülfikar İnönü	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Türkmen	Elif Doğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Uslupehlivan	Aydın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Ünüvar	Necdet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Boynukara	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Yıldırım	Behçet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkal	Hatice Dudu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Parsak	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Gökçe	Cesim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Ertan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çetin	Şefkat	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Gündoğdu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Mit	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Sancaroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Sarıhan	Şenal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ünal	Aydın	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yılmaz	Necati	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul
Antalya	Akaydın	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Günal	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kara	Niyazi Nefi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kök	Devrim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Özdoğan Enç	Gökcen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Yurdakul	Ahmet Selim	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Depboylu	Deniz	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Öz	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aydınlıoğlu	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Bostan	Kasım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Kurcı	Sema	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Poyrazlı	Mahmut	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Tüm	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Bingöl	Fehmioğlu	Enver	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Irgat	Mizgin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Ercoşkun	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Petek	Reşat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı	Çekimser	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Birkan	Zekeriya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	İrgil	Ceyhun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Karaburun	Bennur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Koçdemir	Kadir	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Öz	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Çorum	Ceritoğlu Kurt	Lütfiye İlksen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Arslan	Kazım	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Basmacı	Melike	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Ramazanoğlu	Sema	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Baluken	İdris	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Demirel	Çağlar	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Erdoğmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Pir	Ziya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçıer	İmam	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Yiğitalp	Sibel	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Bircan	Erdin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Edirne	Sezen	Rafet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Öztürk	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Serdar	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzincan	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Erzurum	Deligöz	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Ilıcalı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu	Zehra	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Usluer	Gaye	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Yüksel	Cemal Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Ekici	Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Gökdağ	Mehmet	CHP	Çekimser	Kabul	Çekimser	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Özdağ	Ümit	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Bektaşoğlu	Bülent Yener	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Akdoğan	Nihat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Irmak	Selma	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Zeydan	Abdullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ahrazoğlu	Mehmet Necmettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ertem	Birol	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Şanverdi	Fevzi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yarayıcı	Hilmi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Bakır	İrfan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Okutan	Nuri	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Yüce	Sait	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Çekimser	Çekimser	Çekimser	Katılmadı	Çekimser
Mersin	Çamak	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Fırat	Dengir Mir Mehmet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kuyucuoğlu	Serdal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Sağlar	Durmuş Fikri	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Tezcan	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Akkaya	Yakup	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Albayrak	Berat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Erdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
İstanbul	Başçı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Benli	Fatma	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boyraz	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çiçek	Dursun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Celal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Selina	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Engin	Didem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Erdem	Eren	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdoğdu	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Eseyan	Markar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İhsanoğlu	Ekmeleddin Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kahraman	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Özcan	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Pulcu	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sarıkaya	Durmuş Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Seferinoğlu	Yıldız	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Sert	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Görsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yarkadaş	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yedekci	Gülay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yıldırım	Hurşit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldız	Haydar Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Zengin	Mürteza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Altıok	Zeynep	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Doğan	Müslüm	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Hotar	Fatma Seniha Nükhet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kalkan	Necip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kocabıyık	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kürkcü	Ertuğrul	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atila	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sürekli	Kerem Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Temizel	Zekeriya	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Turhan	İbrahim Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yiğit	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Beyribey	Yusuf Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Bilgen	Ayhan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Demir	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Dedeoğlu	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Red	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Arslan	Mikail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Çetinkaya	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Kaplan Hürriyet	Fatma	CHP	Kabul	Kabul	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Babaoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Bozkurt	Mustafa Hüsnü	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Erdoğan	Hüsnüye	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kaleli	Muhammet Uğur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Ünal	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Nazlı	Mustafa Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Özhan	Taha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Yaşar	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Nurlu	Mazlum	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Manisa	Yıldız Biçer	Tur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Çitil	Mehmet İlker	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Dilipak	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Kaynak	Veysi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Reyhanlıoğlu	Nursel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Tor	Fahrettin Oğuz	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Atalan	Ali	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Miroğlu	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Öztürk	Nihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Özyer	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Üstündağ	Akın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Çelik	Burcu	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Yıldırım	Ahmet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Gizligider	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Göktürk	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Niğde	Kavaklıoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Özegen	Erdoğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Çanak	Oktay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Ayar	Hikmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Açba	Zihni	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	İsen	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kurt	Hasan Basri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Tekin	Hayati	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	MHP	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Katılmadı
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Aktay	Yasin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Yıldırım	Kadri	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Akyıldız	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Dursun	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Akgün	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Doğan	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Çakır	Coşkun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Göçer	Celil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Köseoğlu	Ayşe Sula	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Pekşen	Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Baydemir	Osman	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Öcalan	Dilek	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Yılmaztekin	Kemalettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Tunç	Alim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Botan	Lezgin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Van	Geveri	Adem	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Özgökçe Ertan	Bedia	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Yıldırım	Nadir	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çaturoğlu	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Özbakır	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Turpcu	Şerafettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Serdengeçti	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bayburt	Ağbal	Naci	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bayburt	Kavcıoğlu	Şahap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Konuk	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Aslan	Mehmet Ali	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Becerekli	Saadet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Hamidi	Ataullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Encu	Ferhat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	İmmez	Aycan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 101	S.S. 100	S.S. 362	S.S. 365	S.S. 366
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Adıyaman	Mehmet Emin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Aras	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Demirel	Fikri	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Katılmadı	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karabük	Uysal	Burhanettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Polat	Reşit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Ersoy	Ruhi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Özlü	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Zonguldak Milletvekili Şerafettin Turpcu'nun, kömür ithalatına getirilen ek mali yükümlülüklerden elde edilen gelire ve kullanıldığı alanlara ilişkin Başbakandan sorusu ve Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın cevabı (7/14486)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ekonomi Bakanı Sayın Nihat Zeybekçi tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. (07/06/2017)

Şerafettin Turpcu
Zonguldak Milletvekili

02.08.2016 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan, 18.07.2016 tarihli ve 2016/9073 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kömür ithalatına 15 ABD Doları/Ton ek mali yükümlülük getirilmiş, 03.10.2016 tarihinde resmi gazetede yayınlanan 19.09.2016 tarihli ve 2016/9166 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kömür ithalatına ek mali yükümlülüğü 70 ABD Dolar/ton alt sınır formülüne bağlanmıştı.

Bu bilgilerden bahisle:

1- Bu kapsamda alınan ek mali yükümlülükle ne kadar gelir elde edilmiştir?
2- Ek mali yükümlülükle elde edilen para nereye harcanmıştır?
3- Sözü edilen kararlardan bu yana, Gümrük Birliği ve serbest ticaret anlaşması olan ülkelerden ne kadar kömür ithalatı yapılmıştır? Bu kategoriye dahil olmayan ülkelerden ne kadar kömür ithal edilmiştir? 2016 yılı için aylık miktarlar nedir?
4- Zonguldak taş kömürü havzası yıllar içinde ithal kömürün adresi haline gelmiştir. Bu anlamda kömür ithalatına getirilen ek mali yükümlülükten elde edilen gelirden Türkiye Taşkömürü Kurumu'nun (TTK) yatırım ihtiyaçları için kaynak ayrılmış mıdır? Bu konuda Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı ile koordinasyon ve işbirliği bulunmakta mıdır?
5- İthal Kömüre getirilen ek mali yükümlülükten toplanan para, 'yerli kaynakların geliştirilmesinde, bununla birlikte sportif aktiviteler ve sosyal sorumluluk projelerine' destek olarak kullanılmakta mıdır? Bu konuda irtibatta olunan Bakanlıklar veya kurumlar hangileridir?
6- Yerli üretimi sürekli düşen, ithal kömürün adresi haline gelen Zonguldak bir çok sorunla karşı karşıyadır. Ekonomik sorunlardan Zonguldakkömür Spor da nasibini almaktadır. Zonguldak'a giren ithal kömürden elde edilen gelirden belirli bir miktar söz konusu sportif faaliyetlerin desteklenmesi için ayrılmasına yönelik bir çalışmanız var mıdır ya da olacak mıdır? Bu konuda Gençlik ve Spor Bakanlığı ile koordinasyon ve işbirliği bulunmakta mıdır?
7- İthal kömürlerin termik santral yakıtı olarak kullanıldığı, termik santrallerin çevreye ve insan sağlığına olumsuz etkilerini en fazla yaşayan illerin başında Zonguldak gelmektedir. İnsan sağlığını ve çevreyi tehdit eden, filtreleme işlemini gerektiği gibi yapmayan mevcut termik santrallerin bu şekilde çalışmaya devam etmesi mümkün değildir. İnsanlarımızın sağlığını olumsuz etkileyen, ilimizin havasını, suyunu, toprağını kirleten termik santrallerin mevcut olumsuzluklarını minimuma indiren çalışmalar için, söz konusu ek mali yükümlülükten pay ayrılmakta mıdır? Ayrılmıyorsa, ayrılması planlanmakta mıdır?

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 72252440-610-[2017-91]-8269 23/10/2017
Konu : Yazılı Soru Önergesi (Sayın Şerafettin TURPCU)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlığın 02.08.2017 tarihli ve 55607020-610-E.53023 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Zonguldak Milletvekili Sayın Şerafettin TURPCU'ya ait olan ve Başbakanlık Makamının koordinatörlüğümde cevap verilmesini tensip ettiği 7/14486 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar aşağıda değerlendirilmiştir.

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "Bütçe ilkeleri" başlıklı 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan *"Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır."* hükmü gereği elde edilen gelirlerle tüm kamu hizmetleri yürütülmektedir. Ayrıca, 02/08/2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/9073 sayılı "Kömür İthalatına Ek Mali Yükümlülük Konulması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı"nın 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında 5018 sayılı Kanunun mezkur hükmüne uygun şekilde, ek mali yükümlülüğün gümrük idarelerince tahsil olunacağı ve genel bütçeye irat kaydedileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede, hem 5018 sayılı Kanunun ilgili hükümleri hem de söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı birlikte değerlendirildiğinde söz konusu gelirler merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin ihtiyaçları için kullanılmakta olup, özel olarak herhangi bir gideri karşılamak üzere tahsis edilmemektedir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından alınan bilgilere göre anılan Bakanlık ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ortak hazırlanan taş kömürü ithalatına ilişkin Resmi İstatistik Programından elde edilen verilere göre 2016 yılında gümrük birliği ülkelerinden 615.545.190 kg, serbest ticaret anlaşması olan ülkelerden 6.246.095 kg, diğer ülkelerden ise 35.594.015.753 kg taş kömürü ithal edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından alınan bilgilere göre, soru önergesindeki bahse konu olan ek mali yükümlülükle ilgili Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü'nün (TTK) herhangi bir geliri ve harcaması bulunmamaktadır. Ayrıca TTK'nın Yatırım Programı, Kalkınma Bakanlığı tarafından belirlenmekte olup yatırım bütçesinden gerçekleştirilenler Hazine Müsteşarlığı tarafından karşılanmaktadır.

Termik santrallerin insan sağlığı ve çevreyi tehdit etmeyecek şekilde çalışmalarını temin etmek için, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun "Üretim tesislerinin çevre mevzuatıyla uyumlu hâle getirilmesi" başlıklı Geçici 8 inci maddesi doğrultusunda, 3 Temmuz 2017 tarihli ve 30113 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Geçici 8 inci Maddesine İlişkin Uygulama Yönetmeliği ile termik santrallerin çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanmasına ilişkin olarak, her bir tesise ilişkin iş termin planı ile bu planlardaki muhtemel revizyonların anılan Bakanlığa sunulması hüküm altına almıştır. Söz konusu iş termin planları anılan Bakanlık ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı temsilcilerinden müteşekkil bir komisyon tarafından onaylandıktan sonra üretim şirketleri iş termin planına uygun faaliyet göstermekle yükümlü olup, bu kapsamda çalışmalar devam etmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Naci AĞBAL
Maliye Bakanı

2.- Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın, kabine değişikliği sonrasında bazı kamu bankalarının bir bakanın görev alanı içinde gösterilmemesine ilişkin Başbakandan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/16264)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda ifade edilen sorularımın Başbakan Sayın Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Faik ÖZTRAK
Tekirdağ Milletvekili

Kabinedeki değişiklikler sonrasında, yeni bakanların listesi 19 Temmuz 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ardından, yeni kabinede Başbakan Yardımcılarının görevleri ile bağlı kurum ve kuruluşlar, 26 Temmuz 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Görev Dağılımı ile İlgili 2017/14 Sayılı Başbakanlık Genelgesiyle belirlenmiştir.

Başbakan Yardımcılarının görev dağılımını belirleyen bu genelgeyle, ekonomik konularda Başbakan adına genel koordinasyonu sağlama görevi önceki kabinede iki Başbakan Yardımcısına paylaştırılmışken, yeni hükümette tek başına Sayın Mehmet Şimşek'e verilmiştir. Bu kararın amacı ekonomi yönetiminde etkinliği artırmak olarak piyasalara yansıtılmıştır. Bu çerçevede daha önceki Bakanlar Kurulunda Sn. Nurettin Canikli'ye bağlı olan Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı (SPK) ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) yeni görev dağılımında Sn. Mehmet Şimşek'e bağlandığı görülmektedir.

Ancak yine bir önceki görev dağılımında Sn. Nurettin Canikli'ye bağlı olan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun (TMSF) doğrudan Başbakan Sn. Binali Yıldırım'a bağlandığı anlaşılmaktadır. Yine daha önceki görevlendirmede Sn. Mehmet Şimşek'e bağlı olan kamu

sermayeli T.C Ziraat Bankası A.Ş. ve Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin ise yeni görevlendirmede kime bağlı olduğu açıkça ifade edilmemiştir.

Bu çerçevede;

1) Kamu sermayeli T.C Ziraat Bankası A.Ş. ve Türkiye Halk Bankası A.Ş. önceki görevlendirmede olduğu gibi, neden bir bakanın görev alanı içinde tanımlanmamıştır?
2) Her iki kamu bankasına ait Hazine hisselerinin Türkiye Varlık Fonuna devredilmesi neticesinde, adı geçen kamu bankalarının, artık dolaylı olarak söz konusu fonun yöneticileri aracılığıyla yönetilmesi ve bu kurumların ekonominin genel koordinasyonunun dışına çıkarılması ekonomi yönetiminde etkinliğin sağlanmasında sorun yaratmayacak mıdır?
3) Milyarlarca liralık varlığın devredildiği ve ekonominin günlük işleyişi içinde karar almak zorunda olan Türkiye Varlık Fonu ve TMSF gibi kurumların doğrudan Başbakan'a bağlanması, Başbakanlık makamının iş yükü de dikkate alındığında ekonominin yönetiminde hedeflenen etkinliğin sağlanması açısından ne kadar doğrudur?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı
Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü

7/16264

Sayı : 94066307-610/
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02.10.2017 tarihli ve 43452547-120.07–[7/16264]-121830 sayılı yazınız.

Tekirdağ Milletvekili Sayın Faik ÖZTRAK tarafından Sayın Başbakan Binali YILDIRIM'a tevcih edilen 7/16264 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Başbakan Yardımcısı

EKLER:
1- Yazı

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SN. FAİK ÖZTRAK'IN BAŞBAKAN SAYIN BİNALİ YILDIRIM'A TEVCİH ETTİĞİ 7/16264 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ İLE İLGİLİ OLARAK HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANAN CEVAP METNİ

2017/14 sayılı Genelge ile Başbakanlık ile ilgilendirilen kurum ve kuruluşların Başbakan Yardımcılıkları arasındaki dağılımı yapılmış olup Türkiye Varlık Fonu Yönetim A.Ş (TVF) doğrudan Başbakanlık Makamı ile ilişkilendirilmiştir.

Diğer taraftan, bilindiği üzere, 24.01.2017 tarih ve 2017/9756 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK) ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'deki Hazine'ye ait hisselerin TVF'ye devrine karar verilmiştir. Bu çerçevede, anılan Banka'dan alınan 21.09.2017 tarihli ve 38286/3654 sayılı yazı ile Hazine'ye ait hisselerin TVF'ye devir işleminin tamamlandığı bildirilmiş ve Banka hisseleri Müsteşarlığımız kayıtlarından çıkarılmıştır.

T. Halk Bankası A.Ş.'nin TVF'ye devrine ilişkin işlemler ise Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca yürütülmüştür.

3.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, 2017 yılı borçlanma limitinin aşılmasına ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/16309)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek tarafından **yazılı** olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98. maddesi ve İçtüzüğün 96. maddeleri gereğince arz ederim.

Doç. Dr. Selin Sayek Böke

İzmir Milletvekili

T.C. Hazine Müsteşarlığı'nın her yıl yapabileceği borçlanmanın limitini belirleyen 4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un Borçlanma, İkraz ve Garanti Limiti başlıklı 5. Maddesinde öngörülen hesaplamaya göre, 2017 yılı için borçlanma limiti 47,5 milyar TL düzeyinde bulunuyor. Aynı kanun, bu miktarın ancak yüzde 10 oranında artırılmasına imkân tanıyor.

Ancak Hazine Müsteşarlığı, 2017 yılının daha ilk 6 ayında 26,7 milyar lirası iç, 19,8 milyar lirası dış borçlanma ile toplamda 46,5 milyar lira borçlanmış, neredeyse yılsonu limitine ulaşmış durumda. Gelinen noktada, yasa değişikliğiyle yüzde 10'luk artırımın yapılması halinde bile, 2017 yılı için söz konusu borçlanma limiti ancak 52,2 milyar TL'ye yükselebilmektedir. Bu durumda bile, Hazine Müsteşarlığı'nın yılın geri kalanı için sadece 5.7 milyar TL'lik borçlanma hakkı kalmış bulunmaktadır. Bu gelişme nedeniyle artık Türkiye ekonomisinin, yasal olarak çerçevesi çizilmiş olan borçlanma limiti içinde kalamayacağı ve Hazine'nin borçlanma yapabilmesi için yasa değişikliği yaparak, limiti artırmanın zorunlu hale geldiği anlaşılmaktadır. Nitekim Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, önceki gün yaptığı açıklamada, "Biz yüzde 98 borç çevirme öngörmüştük fakat bütçe açığı gibi faktörlerden dolayı bu sene reel ekonomiyi desteklemek için birtakım tedbirler ortaya konuldu, bunların etkisiyle bu sene muhtemelen Bütçe Kanunu'nda öngördüğümüzden daha fazla borçlanacağız... Bugün itibarıyla net olarak borçlanma limiti içinde kalamayacağımız görünüyor" ifadelerini kullanmıştır.

Türkiye ekonomisinde, çerçevesi yasayla belirlenmiş olan borçlanma limiti, en son küresel krizin etkisiyle kanuna geçici madde eklenerek 2009 yılında 5 kat artırılmıştır. Söz konusu dönemin, dünyada yaşanan küresel krizin Türkiye ekonomisi üzerindeki olumsuz etkilerinin en güçlü şekilde yaşandığı dönem olduğu da hafızalardadır. Ne yazık ki, 2009 küresel kriz ortamından 8 yıl sonra bugün, Türkiye ekonomisinde bir kez daha borçlanmada limiti aşılmakta, yasal değişiklikle limit yükseltilmek zorunda kalınmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2009 yılında borçlanma limitinin aşılması ve kanuna geçici madde eklenerek limitin artırılmasının ardından 8 yıl sonra bugün, yıllık borçlanma limiti neden aşılmıştır?

2. 2009'da yaşanan limit aşımının dünyayı etkisi altına alan küresel kriz nedeniyle yaşandığı dikkate alındığında, bugün 2017 yılının henüz daha ilk yarısı tamamlanmışken, borçlanma limitinin aşılmasını nasıl açıklıyorsunuz?

3. Borçlanma limitinin aşılması, dünyayı ve Türkiye'yi etkisi altına alan bir küresel kriz yaşanmadığına göre, Türkiye ekonomisinde yaşanan durum, bir "yönetememe krizi" değil midir?

4. Borçlanma limitinin yasa değişikliğiyle artırılmasının, ekonominin makroekonomik dengesine nasıl bir etki yapacağına ilişkin bir değerlendirme yaptınız mı? Olası olumsuz sonuçlara ilişkin bir çalışma ya da hazırlığınız var mı? Varsa böyle bir çalışmayı detaylarıyla kamuoyuyla paylaşmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı
Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü

Sayı : 94066307-610/
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02.09.2017 tarihli ve 43452547-120.07–121830 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Selin SAYEK BÖKE tarafından tevcih edilen 7/16309 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Başbakan Yardımcısı

EKLER:
1- Cevap metni

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN DOÇ. DR. SELİN SAYEK BÖKE'NİN BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN MEHMET ŞİMŞEK'E TEVCİH ETTİĞİ 7/16309 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ İLİŞKİN HAZIRLANAN CEVAP METNİ

Net Borçlanma Limiti, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 5 inci maddesi ile düzenlenmekte olup söz konusu maddenin ilk fıkrasında "*Malî yıl içinde 1 inci Maddede belirtilen ilkeler ve malî sürdürülebilirlik de dikkate alınarak yılı bütçe kanununda belirtilen başlangıç ödenekleri toplamı ile tahmin edilen gelirler arasındaki fark miktarı kadar net borç kullanımı yapılabilir.*" hükmü yer almaktadır. Söz konusu limit mali yıl için geçerli yıllık bir limit olup 2017 yılı için 47,5 milyar TL olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan söz konusu limitin borç yönetiminin ihtiyaçları ve gelişimi dikkate alınarak, yıl içinde en fazla yüzde beş oranında artırılabileceği; bu miktarın da yeterli olmadığı durumlarda, ilave yüzde beş oranında bir tutarın ancak Bakanlar Kurulu kararı ile artırılabileceği de ifade edilmektedir.

Ülkemizde son 15 yıldır uygulanan disiplinli mali politikalar sayesinde borç stokunun gayri safi yurtiçi hasılaya oranı tarihi düşük seviyelere gerilemiş olup bu durum ihtiyaç duyulduğu zamanlarda mali disiplini kalıcı olarak bozmadan döngü karşıtı genişleyici maliye politikalarının uygulanmasına olanak sağlamaktadır.

Bu kapsamda, 2017 yılında yatırım, istihdam ve büyümeyi desteklemek için geçici olarak alınan ekonomik tedbirlerin mali etkileri; döviz kurunda orta vadeli program öngörülerinin üzerinde yaşanan artışların borç servisinde yarattığı yukarı yönlü etkiler ile geçmiş yıl emanetlerinin ödenmesi kaynaklı nakit etkiler nedeniyle sene başında Bütçe Kanunu ile Hazine Müsteşarlığı'na verilen net borçlanma limitinin ötesinde bir borçlanmanın yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Diğer taraftan, yılın ilk dokuz ayında yabancı yatırımcıların ülkemiz tahvillerine olan talebinde de artış yaşanmıştır. Bu dönemde yabancı yatırımcıların TL cinsi Devlet Tahvili portföylerinde yaklaşık 7 milyar ABD Doları tutarında artış yaşanmış olup bu tutar Hazine'nin yılın ilk dokuz ayında yaptığı ilave borçlanma tutarının üzerindedir.

Ayrıca ilave yapılan borçlanmaların AB tanımlı borç stoku / GSYİH göstergesi üzerinde yarattığı etkilere bakıldığında, GSYİH'daki güçlü artışın etkisi ile 2017 yıl sonu ve OVP dönemi boyunca söz konusu oranın hala %30 seviyesinin altında kaldığı görülmektedir.

DÖNEM: 26 **YASAMA YILI: 3**

13'ÜNCÜ BİRLEŞİM
25 EKİM 2017 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler"in görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, "Sunuşlar" ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8'inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici 1'inci madde dâhil olmak üzere 9 ila 17'nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.04.2016 tarihli 80'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 466 ve 469 Sıra Sayılı Kanun Tasarılarının İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

466 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümünün 1 ila 16'ncı maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 27'nci maddelerden (25'inci maddenin birinci fıkrası; ikinci fıkrası; üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları; altıncı fıkrası; yedinci fıkrası; Geçici 1'inci madde; Geçici 2'nci madde; Geçici 3'üncü madde; Geçici 4'üncü madde; Geçici 5'inci madde dâhil) oluşması,

469 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümünün 1 ila 25'inci maddelerden, ikinci bölümünün 26 ila 49'uncu maddelerden (Geçici 1'inci madde; Geçici 2'nci madde; Geçici 3'üncü madde dâhil) oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 14.03.2017 tarihli 81'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- 26'ncı Dönem 3'üncü Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri bir saat Sözlü Soruların görüşülmesini müteakip diğer denetim konularının, Çarşamba günleri ise Sözlü Soruların görüşülmemesi ve bugünlerde gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler Kısmındaki işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 10.10.2017 tarihli 5'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- Genel Kurulun;

25 ve 26 Ekim 2017 Çarşamba ve Perşembe günleri saat 24.00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

31 Ekim ile 7, 14, 21 ve 28 Kasım 2017 Salı günkü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 17.10.2017 tarihli 9'uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

5.- Genel Kurulun;

31 Ekim 2017 Salı günü ile 1 ve 2 Kasım 2017 Çarşamba ve Perşembe günleri saat 24.00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi;

501 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı'nın İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8'inci maddelerden, ikinci bölümünün 9 ila 15'inci maddelerden (13'üncü maddenin birinci fıkrası; 13'üncü maddenin ikinci fıkrası; 13'üncü maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ile Geçici 1'inci madde dâhil) oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 24.10.2017 tarihli 12'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Meclis Araştırması Komisyonu**
(Çölyak Hastalığının Teşhis Aşamasının, Sebeplerinin, Sonuçlarının ve Bu Hastalığa Maruz Kalanlara Sağlanabilecek Yardımların Araştırılması)
26.10.2017 Perşembe - Saat: 11.00

*** Meclis Araştırması Komisyonu**
(Yurt Dışına Kaçırılan Kültür Varlıklarımızın Belirlenerek İadelerinin Sağlanması ve Mevcut Kültür Varlıklarımızın Korunması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi)
26.10.2017 Perşembe - Saat: 15.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

13'ÜNCÜ BİRLEŞİM 25 EKİM 2017 ÇARŞAMBA SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

❊ ❊ ❊

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

❊ ❊ ❊

3 – SEÇİM

❊ ❊ ❊

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1.- İstanbul Milletvekili Şafak Pavey'in, milletvekilliğinden istifa etmesi nedeniyle, Anayasa'nın 84'üncü maddesi gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinin düşmesinin oylaması

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❊ ❊ ❊

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❊ ❊ ❊

7 – SÖZLÜ SORULAR

❊ ❊ ❊

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 501)** Helal Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (1/886) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.10.2017) **(**) (X)**

2.- **(S. Sayısı: 480)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/740) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) **(X)**

3.- **(S. Sayısı: 121)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

4.- **(S. Sayısı: 325)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) **(X)**

5.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

6.- **(S. Sayısı: 482)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/826) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) **(X)**

7.- **(S. Sayısı: 479)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Savunma ile İlgili Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Konusunda Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/735) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) **(X)**

8.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

9.- **(S. Sayısı: 361)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

10.- **(S. Sayısı: 477)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/729) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) **(X)**

11.- **(S. Sayısı: 478)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/762) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) **(X)**

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.
(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

13.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 463)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Bilim ve Teknolojide İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/667) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 457)** AB-EFTA Ortak Transit Ortak Komitesinin 20 Mayıs 1987 Tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi Değiştiren 28/04/2016 Tarihli ve 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/745) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 461)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/787) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 464)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/723) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 362)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 365)** Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 366)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 367)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 368)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 369)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 370)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 371)** Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 373)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 374)** Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 375)** Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 376)** 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 379)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 382)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 384)** Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 385)** Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 389)** Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 459)** Gözden Geçirilen Uluslararası Taşımacılıkta Hayvanların Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 460)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Afet ve Acil Durum Halinde Yardım Sevkiyatının ve Yardım Personeline Ait Eşyanın İthalat, İhracat ve Transitini Hızlandırmaya Yönelik Önlemlerin Alınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/764) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 139)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 140)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 284)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 334)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 332)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 103)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 104)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 105)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 112)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 111)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 113)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 114)** Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 115)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 122)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 125)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükûmeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 134)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 156)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 144)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 150)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 50)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 167)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 363)** Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 275)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 262)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 207)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 324)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

70.- **(S. Sayısı: 466)** Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/823) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.03.2017) **(**) (X)**

71.- **(S. Sayısı: 469)** Yüksek Teknolojiler Araştırma Merkezi ve Bilim, Teknoloji ve Sanayi İcra Kurulu Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/827) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.03.2017) **(**) (X)**

72.- **(S. Sayısı: 408)** Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/839) ve İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 27.07.2016)

73.- **(S. Sayısı: 386)** Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 307)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün ile 97 Milletvekilinin Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) **(**)**

75.- **(S. Sayısı: 465)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/763) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 452)** 682 Sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/808) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017)

77.- **(S. Sayısı: 420)** 670 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/755) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 423)** 672 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/758) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

79.- **(S. Sayısı: 424)** 673 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/759) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

80.- **(S. Sayısı: 436)** 675 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/782) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016)

81.- **(S. Sayısı: 437)** 676 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/783) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 444)** 677 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/789) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016)

83.- **(S. Sayısı: 445)** 678 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/790) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 448)** 679 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/806) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017)

85.- **(S. Sayısı: 449)** 680 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/805) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017) **(X)**

86.- **(S. Sayısı: 450)** 681 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Milli Savunma ile İlgili Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/804) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017) **(X)**

87.- **(S. Sayısı: 453)** 683 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/809) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017)

88.- **(S. Sayısı: 454)** 684 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/810) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017) **(X)**

89.- **(S. Sayısı: 455)** 685 Sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/811) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017) **(X)**

90.- **(S. Sayısı: 467)** 686 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/813) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.03.2017)

91.- **(S. Sayısı: 468)** 687 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/814) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.03.2017) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 470)** 688 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/830) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.05.2017)

93.- **(S. Sayısı: 289 ve 289'a 1'inci Ek)** Kamu Denetçiliği Kurumu 2016, 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/8, 5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihleri: 24.05.2016 ve 18.05.2017)

94.- **(S. Sayısı: 483)** 689 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/835) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 29.05.2017)

95.- **(S. Sayısı: 484)** 690 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/836) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 29.05.2017) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 481)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moğolistan Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/741) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.05.2017) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 487)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/816) ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2017)

98.- **(S. Sayısı: 488)** Yunus Emre Vakfı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/818) ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2017)

99.- **(S. Sayısı: 496)** 691 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/860) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 04.10.2017)

100.- **(S. Sayısı: 498)** 692 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/863) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 12.10.2017)

101.- **(S. Sayısı: 499)** 693 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/869) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma Tarihi: 23.10.2017)

102.- **(S. Sayısı: 500)** 694 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/870) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma Tarihi: 23.10.2017) **(X)**

TBMM Basımevi / 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
26	2

SIRA SAYISI: 480

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/740) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/740 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Gerekçesi **4**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**
- **Tasarı Metni** **8**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **8**
- **Anlaşma Metni** **9**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *17/6/2016*
Sayı: 31853594-101-1277-2554

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 6/6/2016 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/740)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GEREKÇE

13 Mayıs 2015 tarihinde Tiran'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması" ülkemiz ile Arnavutluk güvenlik teşkilatları arasındaki mevcut işbirliği ilişkilerinin yasal zeminini oluşturacaktır.

Günümüzde terörizm, örgütlü suçlar ve uyuşturucu kaçakçılığı arasında yakın bağ bulunmakta olup, ülkelerin bu sorunlarla tek başlarına mücadelede başarı sağlamaları mümkün değildir. Bu nedenle, ikili ve çok taraflı işbirliğinde bulunulması büyük önem taşımaktadır.

Yabancı ülkelerle imzalanan güvenlik işbirliği anlaşmaları ile özellikle terörizm ve organize suçlar olmak üzere güvenlik birimlerimiz arasında doğrudan iletişim ve temas imkânı sağlanmakta, ikili işbirliğimizin daha da geliştirilmesine katkı sağlayan bir zemin oluşturulmaktadır.

Bu meyanda, organize suçlarla mücadeleye yalnızca ulusal değil, uluslararası boyutta da büyük önem verilmektedir. Terörizm ve organize suçlar gibi tehlikelerle karşı karşıya olan ülkelerin bu tehditlerle mücadelesinde uluslararası çabalara ek olarak, ikili işbirliği faaliyetleri daha da önem kazanmaktadır.

Bu itibarla, 13 Mayıs 2015 tarihinde Tiran'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması" ile Türkiye ve Arnavutluk arasında,

- Terör eylemleri,

- Terör örgütleri, bunların yapısı ve faaliyet alanları,

- Mali suçlar,

- İnsan ticareti ve göçmen kaçakçılığı,

- Uyuşturucu ve psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasadışı üretimi ve kaçakçılığı,

- Kara para aklama, siber suçlar, tarihi ve sanat eserleri kaçakçılığı,

- Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, radyoaktif ve toksik maddelerin yasadışı ticareti,

- Para, pasaport, vize ve diğer resmi evrakta sahtecilik suçları ile mücadele alanında kapsamlı bir işbirliği yapılabilecektir.

Doğal olarak söz konusu anlaşma iki ülke halklarını birleştiren dostane ilişkileri güçlendirerek iç güvenlik alanındaki işbirliğine de olumlu bir ivme kazandıracaktır.

Ayrıca, söz konusu anlaşma yukarıda değinilen suçlar ve suçlara karışan kişilerle ilgili gerekli tedbirlerin alınması, bilgi değişiminde bulunulması, yardımlaşma, ortak çalışmalar yapılması, deneyim aktarımında bulunulması, eğitim programları düzenlenmesi gibi hususları da içermektedir.

Sonuç olarak imzalanan anlaşma ile Türkiye ve Arnavutluk arasında yürütülmekte olan güvenlik işbirliği faaliyetlerinin daha da pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *8/5/2017*

Esas No: 1/740

Karar No: 401

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 17/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan ve Başkanlıkça 28/6/2016 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 4/5/2017 tarihli 37'nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile, Türkiye ve Arnavutluk arasında terör eylemleri, terör örgütleri, bunların yapısı ve faaliyet alanları, mali suçlar, insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı, uyuşturucu ve psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasadışı üretimi ve kaçakçılığı, kara para aklama, siber suçlar, tarihi ve sanat eserleri kaçakçılığı, silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, radyoaktif ve toksik maddelerin yasadışı ticareti, para, pasaport, vize ve diğer resmi evrakta sahtecilik suçları ile mücadele alanında iş birliği sağlanmasını amaçlayan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından Anlaşmanın;

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu arasında 13 Mayıs 2015 tarihinde Tiran'da imzalandığı,

Esas olarak; terör eylemleri, terör örgütleri, bunların yapısı ve faaliyet alanları, mali suçlar, insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı, kara para aklama, siber suçlar, tarihî ve sanat eser kaçakçılığı, para, pasaport, vize ve diğer resmî evrakta sahtecilik suçları, silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer radyoaktif ve toksik maddelerin yasa dışı ticaretiyle mücadele alanında kapsamlı bir iş birliği yapılmasını öngördüğü,

Yukarıda belirtilen suçlar ve suçlara karışan kişilerle ilgili gerekli tedbirlerin alınması, bilgi değişiminde bulunulması, yardımlaşma, ortak çalışmalar yapılması, tecrübe değişiminde bulunulması, eğitim programları düzenlenmesi gibi hususları da içerdiği,

İki ülke halklarını birleştireceği, dostane ilişkileri güçlendireceği ve iç güvenlik alanında iş birliğimize olumlu katkı ve ivme kazandıracağı,

Arnavutluk'ta Parlamentodaki onay sürecinin tamamlandığı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Karaman Milletvekili Recep Şeker, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan ve Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
Taha Özhan	*Hasan Basri Kurt*	*Talip Küçükcan*
Malatya	Samsun	Adana
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Mustafa Serdengeçti	*Mehmet Günal*	*Fevzi Şanverdi*
Aksaray	Antalya	Hatay
Üye	Üye	Üye
Serkan Topal	*Azmi Ekinci*	*Ravza Kavakcı Kan*
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Oğuz Kaan Salıcı	*Recep Şeker*	*Ceyda Bölünmez Çankırı*
İstanbul	Karaman	Mardin
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye		Üye
Osman Aşkın Bak		*Halil Özcan*
Rize		Şanlıurfa
		(Bu raporun özel sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ BAKANLAR KURULU ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ BAKANLAR KURULU ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 13 Mayıs 2015 tarihinde Tiran'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Binali Yıldırım
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
N. Canikli	*M. Şimşek*	*N. Kurtulmuş*
Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı
Y. T. Türkeş	*V. Kaynak*	*B. Bozdağ*
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	Avrupa Birliği Bakanı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
F. B. Sayan Kaya	*Ö. Çelik*	*F. Özlü*
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı
S. Soylu	*M. Özhaseki*	*M. Çavuşoğlu*
Ekonomi Bakanı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı
N. Zeybekci	*B. Albayrak*	*A. Ç. Kılıç*
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı
F. Çelik	*B. Tüfenkci*	*E. Ala*
Kalkınma Bakanı	Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı
L. Elvan	*N. Avcı*	*N. Ağbal*
Millî Eğitim Bakanı	Millî Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı
İ. Yılmaz	*F. Işık*	*V. Eroğlu*

Sağlık Bakanı
R. Akdağ

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
A. Arslan

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

HÜKÜMETİ

İLE

ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ

BAKANLAR KURULU

ARASINDA

GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu (bundan böyle "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır),

İki ülke arasında mevcut dostane ilişkiler çerçevesinde,

Uluslararası düzeyde terörist faaliyetlerin, sınır aşan suçların, uyuşturucu maddeler ve bunların yasa dışı ticaretiyle ilgili suçların dünya çapında artışından endişe duyarak,

Eşitlik ve mütekabiliyet ilkesinden hareketle, kendi devletlerinin kanun, yönetmelik ve prosedürlerine uygun olarak, uygulanabilir tüm uluslararası anlaşma ve antlaşmalar gereğince; üçüncü Taraf çıkarlarına zarar vermeden;

01 Haziran 1992 tarihinde Tiran'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Kamu Düzeni Güvenliği Alanında İşbirliği Protokolü" çerçevesinde öngörülmüş olan işbirliğini daha da geliştirmek amacıyla,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

MADDE 1

İŞBİRLİĞİ ALANLARI

1. Taraflar ulusal mevzuatları gereğince, asayiş ve güvenlikle ilgili tehditlerin önlenmesi alanında yetkili mercileri vasıtasıyla işbirliği yapma ve suçların tespiti ve önlenmesinde ve suç işleyen kimselerin bulunmasında karşılıklı yardım konularında taahhütte bulunurlar. Bu işbirliği alanları kendi ulusal mevzuatlarında tanımlandığı üzere aşağıdaki gibidir:

a) İnsan yaşamına, sağlığa, özgürlüğe, insanlık onuruna ve mal varlığına karşı işlenen suçlar,
b) Organize suçlar,
c) Terörizm ve terörizmin finansmanı,
d) Uyuşturucu veya psikotrop maddeler ile bunların imalinde kullanılan ara kimyasal maddelerin yasadışı üretimi ve ticareti,
e) Uyuşturucu kullanımı talep azaltımı,
f) Yolsuzluk, mali ve ekonomik faaliyetler ile ilgili suçlar,
g) Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti,
h) İnsan hücresi, doku ve organlarının kaçakçılığı ve ticareti,
i) Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, radyoaktif, kimyasal ve biyolojik malzemeler, diğer tehlikeli malzemeler, çifte amaçlı mallar ve teknolojilerin kaçakçılığı, yasadışı ticareti ve yasadışı üretimi,
j) Kültürel ve tarihi değerlerin, sanat eserlerinin ve değerli madenlerin yasadışı ticareti,
k) Para, değerli evrak, pasaport, vize ve diğer resmi belgelerin sahteciliği,
l) Dış ülkelerdeki ekonomik faaliyetlerde işlenen suçlar,

m) Suçtan kaynaklanan mal varlığı değerinin aklanması,
n) Fikri ve sına-i mülkiyet hak ihlalleri,
o) Çevre suçları,
p) Siber suçlar,
r) Oto hırsızlığı suçları,
s) Çocuk suçluluğu,
t) Sigara ve yüksek vergili emtia başta olmak üzere her türlü kaçakçılık suçları,
u) İnternette çocuk istismarı konusunda karşılıklı işbirliği ve mücadele yöntemleri,
v) Cinayet, gasp, yankesicilik, dolandırıcılık ve hırsızlık suçları,
y) Aranan kayıp şahıslar.

2. Taraflar, işbu Anlaşma kapsamındaki ortak faaliyetlerin etkileşim ve koordinasyon etkinliğini artırmak için uluslal mevzuatları uyarınca karşılıklı olarak diplomatik temsilciliklerine irtibat görevlileri atayabilirler.

3. Ulusal mevzuatlarına uygun şekilde ve yetkili makamları yoluyla Taraflar; örgütlü suç, yasadışı ticaret, terör ve kara para aklama ürünlerinin yakalanması ve ıslahı amacıyla tespit, bulma ve el koyma konularında işbirliğinde bulunacaklardır.

MADDE 2

İŞBİRLİĞİ ŞEKİLLERİ

1. Ulusal mevzuatları uyarınca, Taraf Devletlerin yetkili mercileri arasındaki işbirliği aşağıdaki şekillerde olacaktır:

a) Asayiş ve güvenliğe yönelik tehditlerin önlenmesi, suçların önlenmesi ve tespitinde yardımcı olabilecek durumlarda bilgi teatisi.

b) Suçun önlenmesi ve terörizmle mücadele ile ilgili hukuki belgeler uygulanması alanındaki ve ayrıca adli soruşturmanın yeni türleri, yöntemleri ve araçlarına uygulanan deneyimin teatisi.

c) Suçla ve terörizmle mücadeledeki en etkili yol ve yöntemlerle ilgili bilginin teatisi.

d) Terör eylemlerini önleme, kontrollü teslimat gibi suçları önleme ve tespit etme amacı güden Tarafların yetkili mercileri tarafından ortak koordinasyon eylemleri gerçekleştirmek.

e) Adli muameleden kaçan kimseler hakkında bilgi teatisi.

f) Cesetlerin kimliklerinin tespit edilmesine yönelik bilgi teatisi.

g) Örgütlü suç, yasadışı ticaret, terör ve kara para aklama varlıklarının tespiti, bulunması, el koyulması, toplanması ve geri döndürülmesine ilişkin bilgi teatisi.

MADDE 3

BİLGİ TEATİSİ

1. Tarafların yetkili mercileri talep üzerine birbirlerine yardımcı olacaklardır.

2. Yardım talepleri ve bunların yanıtları yazılı olarak gönderilecektir. Acil durumlarda, yazılı teyidin derhal gönderilmesi koşuluyla, veri transferi gerçekleştiren teknik araçlar vasıtasıyla istekler sözlü olarak yapılabilir.

Bilgi alma isteği şunları içerecektir:

- İstekte bulunan ve istekte bulunulan yetkili mercinin adı.
- Bir olayın nasıl gerçekleştiğine yönelik bilginin yanında bu olayın temeli ve gerekçelerinin belirtilmesi.

3. Bu maddedeki koşullar uyarınca alınan bilgi ve belgeler, bu verileri sağlayan Tarafın rızası olmadan üçüncü şahıslara iletilemez.

4. Talepte bulunulan Taraf, talebin yerine getirilmesinin kendi egemenliğine, bağımsızlığına veya diğer temel çıkarlarına yönelik bir tehdit oluşturduğu, ulusal mevzuatına ters düştüğü, uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülükleri ihlal ettiği kanaatine varırsa, yardım talebini tamamen veya kısmen reddedebilir. Böyle bir durumda Talepte bulunulan Taraf derhal talepte bulunan Tarafa, red hususunu ve gerekçelerini bildirecektir.

5. Bu anlaşmaya göre, kısıtlı bilginin teatisi, Tarafların ulusal mevzuatları uyarınca gerçekleştirilecektir.

MADDE 4

YETKİLİ MERCİLER

1. Bu Anlaşmayı uygulayacak Tarafların yetkili mercileri aşağıda belirtilmiştir:

Türk Tarafı için:
- İçişleri Bakanlığı;

Arnavutluk Tarafı için:
a) İçişleri Bakanlığı;
b) Maliye Bakanlığı;
c) Sağlık Bakanlığı.

2. Bu anlaşmanın uygulanması için Tarafların yetkili mercileri tarafından protokol akdedilebilir, çalışma grupları oluşturulabilir, uzmanlar toplantısı düzenlenebilir ve koordineli faaliyetler gerçekleştirilebilir. Bu Protokoller, Anlaşmanın 17. maddesi yarınca yürürlüğe girer.

MADDE 5

TERÖRLE MÜCADELEDE İŞBİRLİĞİ ŞEKİLLERİ

a) Taraflar, sınırları içerisinde diğer Tarafın güvenliği ve vatandaşlarına yönelik terör eylemlerini önlemek amacıyla etkin tedbirler alacaklardır.

b) Terörizmle mücadelede işbirliği; bilhassa Tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri, terörist eylemler, terör örgütlerinin eylem metotları, terörizmin finansmanı, terörle mücadelede kullanılan teknik ve taktik yöntemler konusundaki bilgi, istihbarat ve deneyim paylaşımı ile operasyonel işbirliğini kapsayacaktır.

c) Taraflar, terörizmle mücadelede, kendi topraklarında diğer Tarafın aleyhine faaliyet gösteren terör örgütlerinin yazılı ve görsel medya, web siteleri ve blogları ile bağlı diğer paravan kuruluşlarının faaliyetlerine izin vermeyecektir. Taraflar, bunları illegal örgütler olarak değerlendirerek kendi ulusal mevzuatlarına uygun olarak bu alanda etkili tedbirler alacaklardır.

d) Taraflar, kendi topraklarında terör örgütlerine barınma, konaklama, eğitim, tedavi gibi maddi veya lojistik destek sağlayan kişi ve kuruluşlara yönelik etkili mücadele yöntemleri geliştirerek uygulamaya koyacaklardır.

e) Taraflar, rehin alma ve ulaşım araçlarının kaçırılması gibi suç olayları dâhil olmak üzere, terör eylemlerinin önlenmesi ve mücadele edilmesine ilişkin yöntemler hakkında bilgi ve tecrübe değişiminde bulunacak ve bu konuyla ilgili olarak ortak çalışmalar gerçekleştireceklerdir.

f) Taraflar, terörün sebepleri, doğası, dinamikleri ve biçimlerinin araştırılması alanında işbirliği yaparak, teröre karşı mücadele eden birimlere mensup görevlilerin karşılıklı olarak eğitilmeleri ve bu doğrultuda staj, seminer, istişare toplantıları düzenlemeleri ile terörle mücadelede kullanılan silah, teçhizat ve teknik donanım konularında bilgi ve tecrübe değişiminde bulunacaklardır.

g) Taraflar, terör örgütlerinin eline geçmesini önlemek amacıyla terör eylemlerinin hazırlanması ve gerçekleştirilmesinde kullanılabilecek teknolojik donanım ile her türlü silah ve mühimmat hareketini izleyerek işbirliği ve bilgi değişiminde bulunacaklardır.

h) Taraflar örgütlü suç, yasadışı ticaret, terör ve kara para aklama ürünlerine el koymak ve geri kazanmak amacıyla tespit, bulma, el koyma konularında işbirliği yapacak yetkili makamları yoluyla bilgi değişiminde bulunacaklardır.

MADDE 6

ORGANİZE SUÇLARLA MÜCADELE ALANINDAKİ ÖZEL İŞBİRLİĞİ ŞEKİLLERİ

1. Ulusal mevzuatları uyarınca Tarafların yetkili mercileri aşağıdaki alanlarda bilgi teatisinde bulunacaktır:

a) Faaliyetleri sınıraşan bir nitelik taşıyan veya sergileyen organize grupların ve suç örgütlerinin yapısı, oluşumu, faaliyet alanları ve dış bağlantıları,

b) Kara para aklama da dâhil olmak üzere organize grupların yasadışı faaliyetlerini gerçekleştirme şekilleri ve yöntemleri,

c) Tarafların ülkelerinde organize gruplar ve suç örgütlerinin mensupları tarafından planlanan ve gerçekleştirilen somut yasadışı faaliyetler,

d) Organize suçlarla mücadelede geçerli/mevcut durumun değerlendirme kriterleri.

MADDE 7

UYUŞTURUCU VEYA PSİKOTROP MADDELERİN YASADIŞI ÜRETİMİ VE TİCARETİ ALANINDAKİ ÖZEL İŞBİRLİĞİ ŞEKİLLERİ

1. Ulusal mevzuatları uyarınca Taraf devletlerin yetkili mercileri uyuşturucu, maddelerin yasadışı ticaretiyle mücadelede aşağıda belirtilen şekilde işbirliği yapacaklardır:

a) Diğer Tarafın ülkesindeki uyuşturucu veya psikotrop maddelerin kaçakçılığına dair eylemler ile ilgili bilgi teatisi;

b) Sınır geçmede kullanılan araçlar ve yöntemler ile bunların tespit edilmesinde kullanılan yöntemlerle ilgili bilgi teatisi;

c) Uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin yasadışı ticaretinde yer alan şahısların, araçların ve maddelerin tespit edilen taşınma yöntemi rotalarıyla ilgili bilgi teatisi;

d) Uyuşturucu veya psikotrop maddeler ile bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasadışı üretimi ve ticaretinden elde edilen gelirin aklanmasının şekil ve yöntemleri ile ilgili bilgi teatisi;

e) Yasadışı uyuşturucu ticareti ile mücadele ile ilgili yayımlanmış araştırma sonuçlarının karşılıklı teatisi.

2. Ulusal mevzuatları uyarınca yetkilendirilmiş merciler, kontrollü teslimat yöntemini kullanma hususunu göz önünde bulunduracaklardır.

MADDE 8

YASADIŞI GÖÇ VE İNSAN TİCARETİ İLE MÜCADELE ALANINDAKİ ÖZEL İŞBİRLİĞİ ŞEKİLLERİ

1. Ulusal mevzuatları uyarınca, Tarafların yetkili mercileri, organize yasadışı göç rotaları ve yöntemleri ile pasaport, vize kontrolü, devlet sınırından yasal yollarla geçmek için gerekli belge örnekleri, bu belgelerin ekleri, vize türleri ve semboller ile ilgili bilgi teatisinde bulunacaklardır. Serbest dolaşım ve pasaport verme prosedürleri ve getirilen kısıtlamalarla ilgili Taraflar karşılıklı olarak bilgi vereceklerdir.

2. Ulusal mevzuatları uyarınca, Tarafların yetkili mercileri, insan ticareti ile mücadelede etkileşimi aşağıda bahsedildiği gibi organize edeceklerdir:

a) İnsan tacirleri ve yasadışı faaliyetleri hakkında bilgi teatisi.

b) İnsan ticaretinin uluslararası bağlantılarının tasfiye edilmesine yönelik bölgesel operasyonların organizasyonu.

MADDE 9

SİBER SUÇLARLA MÜCADELEDE ÖZEL İŞBİRLİĞİ ŞEKİLLERİ

1. Ulusal mevzuatları uyarınca, Tarafların yetkili mercileri aşağıda belirtilen hususlarda bilgi teatisinde bulunacaklardır:

a) Taraf devletlerin bilgi ve iletişim teknolojilerini hedef alan ve güvenliğini tehdit eden şahıs, grup veya kuruluşların yasadışı faaliyetleri,

b) Hayati önem taşıyan nesnelerin deaktivasyonuna veya korunan bilgilerin yayılmasına, kaybolmasına ve yanlış kullanılmasına yol açabilen zararlı yöntemlerin yanı sıra zararlı yazılım (virüs, trojan vb.) ve donanım,

c) Bilgi ve iletişim teknolojilerini hedef alan zararlı yazılımlara ve güncel siber tehditlere karşı koruma sağlayan yöntem ve usuller,

d) Soruşturma sürecinde suç faaliyetlerine ilişkin bilgi toplanmasında yararlı teknolojiler ile bilgisayar araştırma teknik ve metotları konusunda bilgi ve tecrübe paylaşımı,

e) Bilgi ve iletişim teknolojilerinin güvenliğinin ve mevzuatın geliştirilmesinin yanı sıra bilgi ve iletişim sistemlerinin kullanıldığı suçlarla mücadele edilmesi, engellenmesi ve tespit edilmesine yönelik hususları düzenleyen yasal mevzuat.

MADDE 10

EĞİTİM İŞBİRLİĞİ

Taraflar, Hizmet İçi Eğitim Sertifika Programı, Temel Polis EğitimiSertifika Programı, İlk Derece Amirlik Eğitimi Sertifika Programı, Yüksek Lisans Programları ve Doktora Programları alanlarında işbirliğinde bulunabilirler.

MADDE 11

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI

Tarafların yetkili mercileri aşağıdaki uygulanabilir şartların yanı sıra ulusal mevzuatları uyarınca kişisel verilerin transferinde bulunabilir.

1. Sağlanan bilgiler münhasıran verilme amaçları için kullanılmalıdır,

2. Bilgiyi sağlayan Tarafın talebi üzerine verileri alan kurum bilgilerin kullanımına ilişkin olarak 30 takvim günü içerisinde bilgi verecektir,

3. Bu tür veriyi sağlayan yetkili merci bunların doğruluğunu ve kesinliğini de temin edecektir. Eğer ulusal mevzuat gereği bu verilerin doğru olmadığı veya ifşa edilmesinin yasak olduğu anlaşılırsa, verileri alan yetkili merciye bu konu derhal bildirilecek ve verileri alan Taraf 4. fıkra gereği aldığı verileri imha edecek veya tasfiye edecek.

4. Sağlanan bilgi aşağıdaki durumlarda imha edilir:

a) Verilerin kesin olmadığı tespit edilirse,

b) Verileri sağlayan yetkili merci verilerin kanunlara aykırı bir şekilde toplandığını veya sağlandığını bildirirse,

c) Verilerin başka amaçlar için kullanılacağı yazılı izin ile bildirilmediği sürece, bu verilerin ilişkili oldukları görevin tamamlanması için kullanılmaları artık gerekli değilse,

5. Verileri alan yetkili mercinin sağlanan verilerin doğru olmadığını veya imha edilmesi gerektiğini düşündürecek sebepleri varsa verileri sağlayan merciye bu hususta beyanda bulunacaktır.

6. Verileri sağlayan yetkili merci bu verilerin silinmesi, yetki dışı kullanımı, değiştirme veya ifşasının önüne geçilmesi hususunda mükelleftir.

7. Verilerin teslim edilmesini müteakip verileri gönderen ve alan makamlar, bu verilerin teslim ve tesellümü ile bu verilere ilişkin işlemin bir sonraki aşamasını kayıt altına almak için bir protokol hazırlayacaklardır.

8. Taraflar, işbu Anlaşmanın sona ermesinden sonra da teati edilen verilerin gizliliğini ve güvenilirliğini sağlamakla yükümlüdür. Bu veriler, ilgili mevzuatla öngörülmediği sürece dağıtılamaz.

MADDE 12

İSTİŞARELER

Tarafların yetkili mercileri gerekli olduğunda bu Anlaşmanın uygulanmasına yönelik önlemleri görüşmek üzere istişarede bulunabilir ve çalışma toplantıları düzenleyebilir.

MADDE 13

ORTAK KOMİSYON

1. Taraflar bu Anlaşma uyarınca işbirliği koordinasyonu ve değerlendirmesini yapmak üzere bir Ortak Komisyon oluşturacaklardır. Taraflar Ortak Komisyondaki temsilcileri konusunda bu Anlaşma yürürlüğe girdikten sonra 90 gün içerisinde diplomatik kanallardan birbirlerini bilgilendireceklerdir.

2. Ortak Komisyon gerekli olan durumlarda toplanacaktır. Tarafların her biri Ortak Komisyon toplantılarını başlatabilir.

3. Ortak Komisyon toplantılarını sırasıyla Türkiye Cumhuriyeti ve Arnavutluk'ta gerçekleştirecektir.

MADDE 14

MASRAFLAR

Bu Anlaşma kapsamında uluslararası seyahat masrafları hariç, gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili bütün harcamalar evsahipliği yapan Tarafça karşılanacaktır.

MADDE 15

DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARLA İLGİSİ

İşbu Anlaşma Tarafların tarafı oldukları diğer uluslararası belgelerden doğan haklarını ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

MADDE 16

ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ

1. İşbu Anlaşmanın hükümlerinin yorumlanmasından ve uygulanmasından doğan her türlü anlaşmazlık, Taraf Devletlerin yetkili mercileri arasındaki istişare ve müzakerelerle çözülecektir.

2. 1. Bent uyarınca istişare ve müzakerelerle fikir birliğine ulaşılamayan durumlarda konu diplomatik kanallarla çözülecektir.

MADDE 17

YÜRÜLÜĞE GİRME VE FESİH

1. İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını Tarafların birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Anlaşma 5 yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Taraflardan herhangi biri her zaman Anlaşma'yı sona erdirme niyetini yazılı olarak diplomatik kanallardan Anlaşma'nın sona ermesinden 6 ay önce diğer Taraf'a bildirebilir. Taraflardan herhangi biri Anlaşma'yı sona erdirme niyetini yazılı olarak diplomatik yollardan Anlaşma'nın sona ermesinden 6 ay önce diğer Tarafa bildirmediği sürece Anlaşma birer yıllık sürelerle otomatik olarak yenilenecektir.

3. Tarafların karşılıklı rızası ile yine bu Anlaşmanın birer parçası olan ayrı protokollerle Anlaşmada değişiklikler yapılabilir. Değişiklikler bu maddenin birinci paragrafı uyarınca yürürlüğe girer.

4. İşbu Anlaşma'nın sona ermesi, bu Anlaşma kapsamında başlatılmış veya devam eden faaliyetleri etkilemez.

Anlaşma 13 Mayıs 2015 tarihinde Tiran'da her biri aynı derecede geçerli olmak üzere Türkçe, İngilizce ve Arnavutça dillerinde iki orijinal nüsha halinde tanzim edilmiştir. İşbu Anlaşmanın yorumlanmasından kaynaklanan farklılıklarda İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA

Sebahattin ÖZTÜRK
İçişleri Bakanı

ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ BAKANLAR KURULU ADINA

Saimir TAHİRİ
İçişleri Bakanı

TBMM Basımevi - 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
26	1

SIRA SAYISI: 121

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER **Sayfa**

- **Kanun Tasarıları Yenileme Tezkeresi ve Listesi** **4**
- **1/479 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **22**
  - Gerekçesi **22**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **23**
- **Tasarı Metni** **25**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **25**
- **Anlaşma Metni** **27**
- **Notalar** **35**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *2/12/2015*
Sayı: 31853594-101-30-3870

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Ek: Liste

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
1.	1/911	İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Değişiklik Getiren 15 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1/966	Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	1/924	Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1/826	Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1/992	Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1/549	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
7.	1/1028	Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair KanunTasarısı
8.	1/844	Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 1/2013 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1/910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
10.	1/621	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1/622	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1/631	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1/550	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
14.	1/281	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1/634	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
16.	1/331	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1/348	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1/531	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1/833	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1/696	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1/712	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
22.	1/804	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
23.	1/816	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
24.	1/820	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
25.	1/837	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında işbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1/890	Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1/906	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.	1/343	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.	1/678	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
30.	1/755	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1/888	Türkiye Cumhuriyeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32.	1/840	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1/960	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1/1016	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1/786	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1/807	Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Düzeltme Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1/586	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1/929	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
39.	1/952	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
40.	1/955	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1/958	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1/962	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1/969	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1/972	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
45.	1/985	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1/1019	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	1/1023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
48.	1/1034	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
49.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
53.	1/349	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
54.	1/352	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	1/396	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	1/692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	1/767	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
58.	1/799	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
59.	1/823	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı
60.	1/829	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	1/835	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	1/857	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	1/859	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	1/875	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	1/912	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
66.	1/920	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
67.	1/935	3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1/986	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
69.	1/1005	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1/1020	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
71.	1/1021	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1/1026	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
73.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
75.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
76.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
77.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
78.	1/292	Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
79.	1/686	Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
80.	1/898	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthali ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
81.	1/903	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Kanun Tasarısı
82.	1/907	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
83.	1/990	Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
84.	1/354	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
85.	1/359	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
86.	1/386	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
87.	1/391	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
88.	1/393	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
89.	1/420	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
90.	1/428	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
91.	1/439	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
92.	1/452	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasında Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
93.	1/458	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
94.	1/665	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
95.	1/670	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
96.	1/677	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
97.	1/711	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
98.	1/723	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
99.	1/738	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
100.	1/775	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
101.	1/805	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tayland Krallık Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
102.	1/810	Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
103.	1/824	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
104.	1/830	Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
105.	1/856	Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
106.	1/874	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
107.	1/886	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
108.	1/908	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
109.	1/921	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
110.	1/926	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
111.	1/987	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
112.	1/1017	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
113.	1/1024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
114.	1/306	Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
115.	1/378	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
116.	1/379	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
117.	1/381	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
118.	1/713	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
119.	1/720	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı
120.	1/772	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
121.	1/809	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
122.	1/853	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
123.	1/909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
124.	1/997	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
125.	1/1000	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
126.	1/1002	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
127.	1/1018	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
128.	1/1030	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
129.	1/1031	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
130.	1/1033	Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
131.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
132.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
133.	1/545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
134.	1/1025	Gemilerin İhtiyati Haczine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
135.	1/803	Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
136.	1/922	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
137.	1/923	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
138.	1/321	Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
139.	1/339	Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
140.	1/304	Müteaddit Defalar Değiştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü Konusundaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
141.	1/305	Avrupa Topluluğunun, Müteaddit Defalar Değiştirilmiş ve 27 Haziran 1997 Tarihli Protokol ile Birleştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesine Katılmasına Dair Protokol Hakkındaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
142.	1/307	Kıta Sahanlığında Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
143.	1/1010	Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
144.	1/1032	Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
145.	1/914	Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
146.	1/450	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
147.	1/821	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
148.	1/839	1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
149.	1/854	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
150.	1/989	Türkiye Cumhuriyeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
151.	1/951	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
152.	1/994	Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
153.	1/460	2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
154.	1/773	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
155.	1/704	Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
156.	1/661	Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
157.	1/797	1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
158.		Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
159.	1/283	Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
160.	1/666	Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
161.	1/715	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
162.	1/319	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
163.	1/322	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
164.	1/370	Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
165.	1/502	Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
166.	1/574	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
167.	1/593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
168.	**1/718**	**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**
169.	1/815	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
170.	1/831	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
171.	1/841	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
172.	1/842	Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
173.	1/846	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
174.	1/863	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
175.	1/917	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
176.	1/956	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
177.	1/977	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
178.	1/988	Türkiye Cumhuriyeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
179.	1/1022	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunu Tasarısı
180.	1/822	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
181.	1/315	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
182.	1/394	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
183.	1/533	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Planlama ve Kalkınma Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
184.	1/657	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
185.	1/871	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
186.	1/895	Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankara'da İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
187.	1/902	Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbeycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
188.	1/491	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
189.	1/347	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
190.	1/754	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
191.	1/560	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
192.	1/633	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
193.	1/814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
194.	1/979	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
195.	1/636	Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
196.	1/942	Güneydoğu Avrupa Afetlere Hazırlık ve Önleme Girişiminin Kurumsal Çerçevesi Hususunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
197.	1/964	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
198.	1/1027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
199.	1/858	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
200.	1/290	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
201.	1/959	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
202.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
203.	1/312	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
204.	1/993	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisine Dair Anlaşmaya Yönelik GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisinin Güçlendirilmesi Konulu Tamamlayıcı Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
205.	1/899	Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
206.	1/624	Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
207.	1/422	Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
208.	1/915	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
209.	1/664	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
210.	1/860	Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
211.	1/801	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
212.	1/680	Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
213.	1/743	Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
214.	1/973	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
215.	1/971	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
216.	1/901	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
217.	1/887	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomi, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
218.	1/885	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
219.	1/881	Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
220.	1/861	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
221.	1/848	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
222.	1/836	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
223.	1/817	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
224.	1/811	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
225.	1/784	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
226.	1/413	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
227.	1/334	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
228.	1/286	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
229.	1/285	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
230.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
231.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
232.	1/930	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
233.	1/812	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
234.	1/761	Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
235.	1/1011	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
236.	1/329	2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
237.	1/356	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
238.	1/654	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
239.	1/732	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
240.	1/675	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
241.	1/790	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
242.	1/825	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
243.	1/999	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
244.	1/1015	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
245.	1/1029	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
246.	1/1037	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
247.	1/659	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
248.	1/409	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
249.	1/961	Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
250.	1/529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *30/11/2012*
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-457/5095

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 26/11/2012 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/479)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması" 31 Mayıs 2011 tarihinde Kosova/Priştine'de imzalanmıştır.

Anlaşma, suçluların iadesi konusunda Ülkemiz ile Kosova Cumhuriyeti arasındaki işbirliği ve mevcut dostane ilişkiler ışığında ikili ilişkileri daha da geliştirmek ve güçlendirmek amacıyla, Avrupa'daki işbirliği sürecine aktif olarak katılım sağlama arzusunu göz önünde tutarak hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *18/1/2016*
Esas No: 1/479
Karar No: 115

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24'üncü Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz sayılmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından yenilenerek 3/12/2015 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 5/1/2016 tarihinde tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen Tasarı, Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 13/1/2016 tarihli 10'uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde. Tasarı ile 31 Mayıs 2011 tarihinde Priştine'de imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Anlaşmayla, iki ülke arasında suçluların iadesi konusunda ikili ilişkilerin daha da geliştirilmesinin ve güçlendirilmesinin amaçlandığı,

Anlaşma hükümlerinde suçluların iadesi konusundaki genel ilkelerin, teslim prosedürlerinin ve teslimin yol açacağı hukuki sonuçların ele alındığı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci, Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak ve Karaman Milletvekili Recep Şeker Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Taha Özhan	*Cemalettin Kani Torun*	*Sena Nur Çelik*
Malatya	Bursa	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
Hasan Basri Kurt	*Öztürk Yılmaz*	*Ahmet Akın*
Samsun	Ardahan	Balıkesir

Üye	Üye	Üye
Saadet Becerekli	*Hişyar Özsoy*	*Ziya Pir*
Batman	Bingöl	Diyarbakır
	(Muhalifim)	
Üye	Üye	Üye
Ümit Özdağ	*Mevlüt Dudu*	*Fevzi Şanverdi*
Gaziantep	Hatay	Hatay
Üye	Üye	Üye
Serkan Topal	*Azmi Ekinci*	*Ravza Kavakcı Kan*
Hatay	İstanbul	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Oğuz Kaan Salıcı	*Serap Yaşar*	*Recep Şeker*
İstanbul	İstanbul	Karaman
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Ceyda Bölünmez Çankırı	*Osman Aşkın Bak*	*Hasan Karal*
Mardin	Rize	Rize
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
	Üye	
	Halil Özcan	
	Şanlıurfa	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SUÇLULARIN İADESİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SUÇLULARIN İADESİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 31 Mayıs 2011 tarihinde Priştine'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması" ile söz konusu Anlaşmaya ilişkin Notaların onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
B. Arınç	*A. Babacan*	*B. Atalay*
Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
B. Bozdağ	*S. Ergin*	*F. Şahin*
Avrupa Birliği Bakanı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
E. Bağış	*N. Ergün*	*F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı V.	Ekonomi Bakanı
E. Bayraktar	*B. Atalay*	*M. Z. Çağlayan*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı V.
T. Yıldız	*S. Kılıç*	*M. Şimşek*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı
H. Yazıcı	*İ. N. Şahin*	*C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
E. Günay	*M. Şimşek*	*Ö. Dinçer*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı
İ. Yılmaz	*V. Eroğlu*	*R. Akdağ*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
B. Yıldırım

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SUÇLULARIN İADESİ ANLAŞMASI

ÖNSÖZ

Türkiye Cumhuriyeti ve Kosova Cumhuriyeti (bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaktır);

Suçluların iadesi konusunda iki ülke arasındaki işbirliği ve mevcut dostane ilişkiler ışığında ikili ilişkileri daha da geliştirmek ve güçlendirmek amacıyla,

Avrupa'daki işbirliği sürecine aktif olarak katılım sağlama arzusunu göz önünde tutarak;

Aşağıdaki konularda anlaşmışlardır;

BÖLÜM 1
GENEL İLKELER

Madde 1
Suçluyu İade Zorunluluğu

1. Âkit Taraflar, aşağıdaki maddelerde tâyin edilen kural ve koşullar içinde, kanunları ihlâlden dolayı takip edilen veya iadeyi talebeden tarafın adlî mercilerince bir ceza veya emniyet tedbirinin infazı için aranan şahısları karşılıklı olarak teslim etmeyi taahhüt ederler.

2. Bu Anlaşma kapsamında, "emniyet tedbiri" ifadesi ceza mahkemesi tarafından hapis cezası yerine veya ona ek olarak verilen özgürlüğü kısıtlayıcı herhangi tedbir anlamına gelmektedir.

Madde 2
Suçluların İadesini Gerektiren Fiiller

Gerek iadeyi talep eden Tarafın ve gerek kendisinden iade talep edilen Tarafın kanunlarınca en aşağı bir sene süreyle hürriyeti bağlayıcı nitelikteki cezayı veya emniyet tedbirini veya daha ağır bir cezayı mucip fiiller suçlunun iadesini gerektirir. İadeyi talep eden Tarafın ülkesinde bir cezaya mahkumiyet hükmü veya bir tutuklama kararı verilmişse, verilen ceza en aşağı dört aylık olmalıdır.

Madde 3
Siyasî Suçlar

1) İade talebine sebep olan suç kendisinden iade talep edilen Tarafça siyasî bir suç veya böyle bir suç ile bağlantılı fiil olarak kabul edildiği takdirde suçlu iade edilmeyecektir.

2) Kendisinden iade talep edilen Taraf; adlî bir suça ilişkin iade talebinin bir şahsı ırk, din, vatandaşlık veya siyasî düşünce yönünden takip veya cezalandırmak amacıyla yapıldığı veya bu şahsın durumunun bu nedenlerden biri dolayısıyla ağırlaşabileceğine dair esaslı sebepler olduğu anlaşıldığında da aynı kuralı uygulayacaktır.

3) İşbu Anlaşmanın uygulanmasında, bir Devlet Başkanının veya aile fertlerinden birinin hayatına kastedilmesi siyasî bir suç sayılmayacaktır.

4) İşbu madde Âkit Tarafların çok taraflı imzalamış oldukları herhangi başka uluslararası anlaşmalarla yüklendikleri veya yükleyecekleri taahhütleri etkilemeyecektir.

Madde 4
Askeri Suçlar

Ceza hukukuna göre suç teşkil etmeyen askerî suçlar dolayısıyla iade işbu Anlaşmanın uygulama alanı dışındadır.

Madde 5
Mali Suçlar

1. Vergi, gümrük ve kambiyo ile ilgili suçlar, bunların talep eden Taraf mevzuatına göre aynı nitelikte bir suça karşılık gelmesi halinde, Âkit Taraflar arasında işbu Anlaşma hükümlerine dayanarak iade konusu olacaktır.
2. İade talebi, talep eden Taraf mevzuatının aynı vergi veya gümrüğü tarh etmediği veya talep edilen Taraf mevzuatının aynı türden vergi, gümrük veya kambiyo kurallarını içermediği gerekçesiyle reddedilmeyebilir.

Madde 6
Vatandaşın İadesi

1) a) Her Âkit Taraf vatandaşını iade etmemek hakkına sahiptir.

b) Şahsın vatandaşlığı iadeye dair karar esnasında tespit edilecektir. Bununla beraber, talep edilen şahıs kendisinden iade talep edilen Tarafın vatandaşı olarak karar anı ile teslim için kararlaştırılan tarih arasında tanınsa bile, sözü edilen Taraf bu paragrafın (a) bendi hükmünden yararlanabilecektir.

2) Kendisinden iade talep edilen Taraf vatandaşını iade etmediği takdirde, talep edilen Tarafın isteği üzerine, gerekiyorsa adlî takibat yapılabilmek üzere konuyu yetkili makamlara intikal ettirmelidir. Bunun için suçla ilgili dosyalar, bilgi ve belgeler ile eşya, 14 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen şekilde masrafsız yollanacaktır. İade talep eden Taraf, talebin sonucundan bilgilendirilecektir.

Madde 7
Suçun İşlendiği Yer

1) Kendisinden iade talep edilen Taraf, mevzuatına göre kısmen veya tamamen kendi ülkesinde veya ülkesi sayılan bir mahalde işlenmiş kabul edilen bir suçtan dolayı talep edilen şahsı iade etmekten kaçınabilir.

2) İade talebine sebep olan suç iade talep eden Tarafın ülkesi dışında işlenmiş ise, ancak kendisinden iade talep edilen Taraf mevzuatının, ülkesi dışında işlenen aynı çeşit bir suçun takibine izin vermemesi veya talep konusu suç için iadeye cevaz vermemesi halinde iade ret olunabilir.

Madde 8
Aynı Fiillerden Takibat Yapılması Hali

Kendisinden iade talep edilen Taraf, iade talebine sebep olan bir veya birkaç fiilden dolayı kendisi hakkında takibat yapmakta olduğu şahsın iadesini reddedebilir.

Madde 9
Ne bis in idem

Talep edilen şahıs hakkında kendisinden iade talep edilen Tarafın yetkili makamlarınca iade talebine sebep olan bir veya birkaç fiilden dolayı nihaî olarak karar verilmiş ise iadeye cevaz yoktur. Kendisinden iade talep edilen Tarafın yetkili makamlarınca aynı fiil veya fiiller hakkında takibat yapılmamasına veya yaptıkları takibata son verilmesine karar verilmiş ise iade talebi reddolunabilir.

Madde 10
Zamanaşımı

Dava veya cezanın, kendisinden iade talep edilen Taraf veya iade talebinde bulunan taraf mevzuatına göre zamanaşımına uğramış olması halinde iadeye cevaz yoktur.

Madde 11
Ölüm Cezası

Talep eden Tarafın kanununda iade talebine sebep olan fiilin ölüm cezasını gerektirmesine karşın, kendisinden iade talep edilen tarafın mevzuatında ölüm cezasının bulunmaması veya bu ülkedeki anılan cezanın uygulanmaması halinde, talep eden taraf ölüm cezasının infaz edilmeyeceğine dair talep edilen tarafa yeterli teminat verdiği takdirde iade yapılabilir.

Madde 12
Gıyabi Hükümler

1. Âkit Taraflardan birinin diğer bir Âkit Taraftan, bir kimsenin gıyabında verilmiş bir mahkumiyetin veya tutuklama kararının infazı için iadesini istemesi halinde, talep edilen Taraf, karara yol açan soruşturmada, suçla itham olunan bir kimseye tanınması gereken asgari savunma haklarının tanınmadığı görüşünde ise, bu nedenle iade talebini reddedebilir. Bununla birlikte, talep eden Tarafın, iadesi istenilen kişiye savunma haklarını teminat altına alacak şekilde yeniden yargılanma hakkı verileceğine dair yeterli görülecek teminatı vermesi halinde, iade talebi yerine getirilecektir. Bu karar, talep eden Tarafı, mahkum edilen kişinin itirazda bulunmaması halinde söz konusu mahkumiyetin infazı, veya aksi halde bu kişi hakkında soruşturma yapılması için yetkili kılacaktır.

2. Talep edilen Tarafın, gıyabında hüküm verilmiş olan kişinin iadesinin talep edildiğini bu kişiye bildirmesi halinde, talep eden Tarafça bu bildirim ceza muhakemesi açısından bu Devlette yapılmış resmi bir tebliğ olarak addedilmeyecektir.

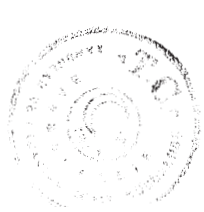

Madde 13
Genel veya Özel Af

İadeye konu olan suçun talep edilen Devlette çıkarılan bir genel veya özel af kapsamına girmesi ve bu Devletin kendi ceza kanununa göre bu suçu kovuşturma yetkisi olması halinde iade talebi kabul edilmeyecektir.

BÖLÜM 2
Teslim Prosedürü

Madde 14
Talep ve Gerekli Belgeler

1. Talep yazılı olarak Taraf Devletlerin Adalet Bakanlıkları arasında yapılacaktır. Bununla birlikte, diplomatik yoldan iletişim yapılabilir.

2. İade talepnamesine aşağıdaki belgeler eklenecektir:

a) İade talep eden Tarafın kanunlarına uygun surette verilmiş ve infaz edilebilir mahkumiyet kararının veya tutuklama müzekkeresinin ya da aynı etkiye sahip diğer herhangi bir kararın aslı veya onaylı sureti;

b) İade talebine sebep olan fiillerin bildiriminde; işlendikleri yer ve zaman, hukukî tavsifleri ve bunlara uygulanacak kanun hükümleri mümkün olduğu kadar açık bir şekilde gösterilecektir; ve

c) Uygulanacak kanun metinlerinin bir örneği veya bu mümkün değilse, uygulanacak mevzuatın açıklanması ve ayrıca talep olunan şahsın mümkün olduğu kadar açık eşkâli ile vatandaşlığını ve kimliğini tespite yarayacak diğer bütün bilgiler.

3. İade talebi ve destekleyici belgeler Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı'na Türkçe veya İngilizce; Kosova Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı'na Arnavutça veya Sırpça ya da İngilizce iletilecektir.

Madde 15
Ek Bilgi

İade talep eden Tarafça verilen bilgi, kendisinden iade talep edilen Tarafın işbu Anlaşma gereğince bir karar vermesi için yeterli görülmediği takdirde bu taraf gereli ek bilgi talep edecek ve bu bilginin iletilmesi için bir süre tespit edilebilecektir.

Madde 16
Geçici Tutuklama

1. Acil durumlarda, iadeyi talep eden Tarafın yetkili makamları istenen şahsın geçici tutuklanmasını talep edebilirler; kendisinden iade talep edilen Tarafın yetkili makamları ise bu talep hakkında işbu Tarafın kanunlarına uygun olarak karar vereceklerdir.

4

2. Geçici tutuklama talebinde 14 inci maddenin 2 inci fıkrasının (a) bendinde belirtilen belgelerden birinin olduğu belirtilerek, iade talebinde bulunulacağı açıklanacaktır. Bu talepte, yapılacak iade talebine esas teşkil eden fiil, bu fiilin işlendiği yer ve tarih ve istenen şahsın eşkalî imkân nispetinde tarif edilecektir.

3) Geçici tutuklama talebi; yazılı olarak, faksla ya da yazılı delil sayılan diğer bir yolla her iki ülkenin Adalet Bakanlıkları aracılığıyla ya da diplomatik kanaldan yapılır. Talep eden Taraf talebinin sonucundan gecikmeksizin haberdar edilir.

4) Geçici tutuklama, tutuklamayı takip eden 18 günlük süre içinde talep edilen Tarafa iade talebinin ve 14 üncü maddede belirtilen belgelerin iletilmemesi halinde sona erer; geçici tutuklama hiçbir suretle 40 günü aşamaz. Bununla beraber, geçici serbest bırakma her zaman mümkündür; ancak talep edilen Taraf, istenen şahsın kaçmasına engel olmak için gerekli gördüğü tedbirleri alacaktır.

5) Salıverilme, iade talebinin daha sonra alınması halinde yeni bir tutuklama ve iadeye engel olmaz.

MADDE 17
Yarışan Talepler

Taraflardan biri ve diğer devlet veya devletler tarafından aynı fiilden yahut değişik fiillerden dolayı eşzamanlı olarak iade talep edildiği takdirde kendisinden iade talep edilen Taraf bütün şartları ve özellikle de suçların ağırlık oranı ve işlendikleri yeri, taleplerin karşılıklı tarihlerini, istenen şahsın vatandaşlığını ve bilâhare başka bir Devlete iade imkânını dikkate alarak karar verecektir.

Madde 18
İade Edilen Şahsın Teslimi

1) Kendisinden iade talep edilen Taraf, iade hakkındaki kararın 14 inci maddenin 1 inci paragrafında belirtilen yoldan talebeden Tarafa bildirir.

2) Tam veya kısmi ret halinde gerekçesi gösterilecektir.

3) Talebin kabul edilmesi halinde talep eden Tarafa teslim yeri ve tarihi ile istenen şahsın iade edilmek üzere ne kadar süre tutuklu kaldığı hakkında bilgi verilecektir.

4) Talep edilen şahıs, tespit olunan tarihte teslim alınmadığı takdirde, işbu maddenin 5 inci paragrafında belirtilen haller saklı kalmak kaydıyla, bu tarihten itibaren 30 günlük sürenin sonunda serbest bırakılabilir; kendisinden iade talep edilen Taraf bu şahsı aynı suçtan dolayı iade etmeyi reddedebilir.

5) Bir Taraf, iade edilecek şahsı mücbir sebepten dolayı teslim veya kabul edememesi halinde diğer Tarafı haberdar edecektir. İki Taraf yeni bir teslim tarihi üzerinde anlaşacaklar ve işbu maddenin 4 üncü paragrafı hükümleri uygulanacaktır.

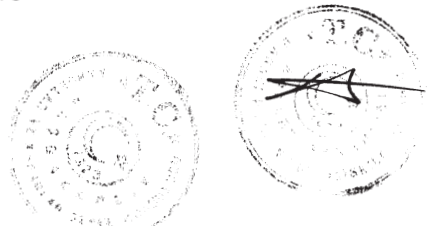

Madde 19
Ertelemeli veya Şartlı Teslim

1) Kendisinden iade talep edilen Taraf, iade talebi hakkında kararını verdikten sonra, şahıs aleyhinde takibatta bulunabilmek veya, esasen mahkûm olmuşsa iade talebine sebep olandan başka bir fiilden dolayı uğradığı cezayı kendi ülkesinde çekebilmesi için talep edilen şahsın teslimini erteleyebilecektir.

2) Kendisinden iade talep edilen Taraf, teslimi erteleyeceği yerde, istenen şahsı Taraflar arasında müştereken tespit edilecek şartlar altında, talep eden Tarafa geçici olarak teslim edebilecektir.

Madde 20
Eşyanın Teslimi

1) Kendisinden iade talep edilen Taraf talep eden Tarafın isteği üzerine aşağıdaki eşyayı, mevzuatının izin verdiği ölçüde el koyup teslim edecektir:

a) Delil teşkil edebilecek eşya, veya

b) Suç neticesinde elde edilmiş olup tutuklama anında talep edilen şahsın elinde bulunan veya daha sonra meydana çıkan eşya.

2) İşbu maddenin 1 inci paragrafında sözü edilen eşya, şahsın ölümü veya kaçması sebebiyle kararlaştırılan iadenin yapılmaması halinde de teslim edilecektir.

3) Sözü edilen eşyanın kendisinden iade talep edilen Taraf ülkesinde el konulması, müsaderesi veya haczinin zorunlu olması halinde, işbu Taraf bunları devam eden bir cezaî takibatla alâkalı olarak, muvakkaten saklayabilir veya geri verilmesi şartıyla teslim edebilir.

4) Bununla beraber, kendisinden iade talep edilen Tarafın veya üçüncü Tarafların bu eşyalar üzerinde sahip oldukları haklar saklıdır. Bu hakların varlığı halinde, yargılama sona erdikten sonra eşya mümkün olduğu kadar çabuk ve masrafsız olarak kendisinden talep edilen Tarafa iade edilecektir.

Madde 21
Usul

Suçlunun iadesi ve geçici tutuklama usulüne, işbu Anlaşmanın aksini öngördüğü haller dışında, kendisinden iade talep edilen Taraf kanunu uygulanır.

BÖLÜM 3
TESLİMİN ETKİLERİ

Madde 22
Hususîlik Kuralı

1) İade edilen şahıs iadeden önce işlediği ve iadeye esas olandan başka bir fiilden dolayı takip edilemeyeceği veya yargılanamayacağı gibi bir ceza veya emniyet tedbirinin infazı için tutuklanamaz ve hiçbir surette hürriyeti kısıtlanamaz.

Aşağıdaki haller müstesnadır:

a) İade eden Tarafın buna rıza göstermesi. Rıza alınabilmesi için bir talepte bulunulacak ve buna 14 üncü maddede belirtilen belgeler ile iade edilen şahsın suça ilişkin beyanı eklenecektir. Rıza, şahsın talep edilmesine sebep olan suçun bu Anlaşmaya göre iadeyi gerektirmesi halinde gösterilir.

b) İade edilen şahsın, nihaî olarak serbestisine kavuşmasını takip eden 45 gün zarfında iade edildiği tarafın topraklarını, elinde imkân olduğu halde terk etmemesi veya terk ettikten sonra buraya geri dönmesi halinde.

2) Bununla beraber iadeyi talep eden Taraf, gerek bu şahsı memleketinden çıkarmak gerek mevzuatına göre zamanaşımını kesmek amacıyla uygun göreceği diğer tedbirleri alabilir.

3) Suç sayılan fiilin niteliği takibat esnasında değişmişse, iade edilen şahıs hakkında ancak yeniden tavsif edilen suçun unsurları iadeyi gerektiriyorsa, takibat ve kovuşturma yapılabilir.

Madde 23
Üçüncü Bir Devlete Tekrar İade

22 nci maddenin birinci paragrafının (b) bendinde belirtilen hal müstesna olmak üzere, talep eden Tarafın kendisine teslim edilip de diğer bir taraf veya üçüncü bir Devlet tarafından iadeden önceki suçlardan dolayı istenen şahsı bu tarafa veya üçüncü Devlete teslim edebilmesi için kendisinden iade talep edilmiş olan tarafın rızasının alınması gerekmektedir. Kendisinden iade talep edilen taraf 14 üncü maddenin 2 nci paragrafında sözü edilen belgeleri isteyebilir.

BÖLÜM 4
SON HÜKÜMLER

Madde 24
Masraflar

Kendisinden iade talep edilen Tarafın ülkesinde iade sebebiyle yapılan masraflar bu Tarafa yüklenir.

Madde 25
Anlaşmanın Etkisi

Bu Anlaşmanın hükümleri, işbu Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihinden sonra işlenen eylem veya suçlar ile ilgili iade talepleri için geçerli olacaktır. Tarafların mutabık kalması halinde Anlaşma daha önce işlenen suçlar hakkında uygulanabilir.

Madde 26
Yürürlüğe Giriş

İşbu Anlaşma onaya tabidir. Anlaşma, onay belgelerinin teatisinden itibaren otuz gün içerisinde yürürlüğe girecektir ve belirsiz bir süre yürürlükte kalacaktır.

Madde 27
Fesih

Âkit Taraflardan her biri diğerine altı ay önceden yazılı bildirimde bulunarak bu Sözleşmeyi feshedebilir.

Yukarıdaki hükümleri tasdiken, Âkit Devletlerin ilgili Bakanları işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Priştine'de 31 Mayıs 2011 tarihinde Türkçe, Arnavutça ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha olarak düzenlenmiştir.

Bu Anlaşmanın Türkçe, Arnavutça ve İngilizce nüshalarının her biri aynı şekilde geçerlidir.

İhtilaf halinde İngilizce nüsha esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Ahmet KAHRAMAN
Adalet Bakanı

Kosova Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Prof. Dr. Hajredin KUÇİ
Başbakan Yardımcısı ve
Adalet Bakanı

Türkiye Cumhuriyeti
Priştine Büyükelçiliği

No: 218

Türkiye Cumhuriyeti Priştine Büyükelçiliği, Kosova Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına saygılarını sunar ve aşağıda sunulmuş hususları bildirmekten şeref duyar:

Hatırlanacağı üzere, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması" 31 Mayıs 2011'de Priştine'de imzalanmıştı.

Sözkonusu Anlaşmanın Türkiye'deki onay süreci sırasında, Türkçe metinde Anlaşmanın etkisine ilişkin 25'inci maddede, geriye dönük uygulamayla ilgili "Tarafların mutabık kalması halinde anlaşma daha önce işlenen suçlar hakkında uygulanabilir" şeklindeki ilave cümlenin yer aldığı fark edilmiştir.

İngilizce ve Arnavutça metinlerde benzer bir cümle bulunmamakta olup, bahsekonu ifadeye Türkçe metinde sehven yer verilmiştir. Yukarıda maruz sehve rağmen, Anlaşmanın 27'nci maddesi uyarınca İngilizce nüsha esas alınacaktır.

Diğer taraftan, Türkçe, Arnavutça ve İngilizce metinler arasında uyumun sağlanması ve ileride olası yanlış yorumlamalara engel olmak amacıyla, Türk tarafı bahsekonu ilave cümlenin Türkçe metinden çıkartılmasını arzu etmektedir. Sözkonusu ifadenin çıkartılması teknik olarak Anlaşmanın düzeltilmesini gerektirmektedir. Türk mevzuatının 244 sayılı Kanununun 1'inci maddesi uyarınca uluslararası anlaşmaların düzeltilmesi Nota teatisi yapılmasını gerektirmektedir.

Bu bilgiler ışığında, Büyükelçilik sözkonusu Anlaşmanın düzeltilmesine ve bu konuda Kosova tarafının onayının bildirilmesinin beklendiğine ilişkin Nota'yı zamanında Bakanlığa sunacaktır.

Nota teatisini takiben, Bakanlığın Kosova tarafının muvafakatine ilişkin Nota'sı, Anlaşmanın düzeltilmesine ilişkin sürecin sonuçlandırılmasını teminen, ilgili Türk makamlarına iletilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Priştine Büyükelçiliği, Kosova Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına bu vesile ile en derin saygılarını yineler.

Priştine, 23 Mayıs 2012

Dışişleri Bakanlığı
Kosova Cumhuriyeti

Türkiye Cumhuriyeti
Priştine Büyükelçiliği

No: 304

Türkiye Cumhuriyeti Priştine Büyükelçiliği, Kosova Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına saygılarını sunar ve Büyükelçiliğin 31 Mayıs 2011'de Priştine'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması"na ilişkin 218 sayılı ve 23 Mayıs 2012 tarihli Nota'sına atıfla, aşağıda sunulmuş hususları bildirmekten şeref duyar:

Hatırlanacağı üzere, Türk tarafının bahsekonu Anlaşma'nın Türkçe nüshasının 25'inci maddesinde sehven yer verilen ilave cümlenin çıkartılmasıyla Anlaşma'nın düzeltilmesine ilişkin niyeti, Büyükelçiliğin evvelki Nota'sında açıklanmıştı.

Sözkonusu sehve rağmen, Anlaşmanın 27'nci maddesi uyarınca İngilizce nüsha esas alınacaktır. Diğer taraftan, Türkçe, Arnavutça ve İngilizce metinler arasında uyumun sağlanması ve ileride olası yanlış yorumlamalara engel olmak amacıyla, Türk tarafı bahsekonu ilave cümlenin Türkçe metinden çıkartılmasını arzu etmektedir.

Sözkonusu ifadenin çıkartılması teknik olarak Anlaşmanın düzeltilmesini gerektirmektedir. Türk mevzuatının 244 sayılı Kanununun 1'inci maddesi uyarınca uluslararası anlaşmaların düzeltilmesi Nota teatisi yapılmasını gerektirmektedir. Nota teatisini takiben, Bakanlığın Kosova tarafının muvafakatine ilişkin Nota'sı, Anlaşmanın düzeltilmesine ilişkin sürecin sonuçlandırılmasını teminen, ilgili Türk makamlarına iletilecektir.

Bu bakımdan, Büyükelçilik Kosova tarafının Anlaşmanın düzeltilmesine ilişkin onayını rica eder.

Türkiye Cumhuriyeti Priştine Büyükelçiliği, Kosova Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına bu vesile ile en derin saygılarını yineler.

Priştine, 12 Temmuz 2012

Dışişleri Bakanlığı
Kosova Cumhuriyeti

Kosova Cumhuriyeti
Dışişleri Bakanlığı

1285/12
No: 103/2012

Kosova Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Türkiye Cumhuriyeti Priştine Büyükelçiliğine saygılarını sunar ve Büyükelçiliğin 12 Temmuz 2012 tarihli ve 304 sayılı Notasına atıfla, aşağıda sunulmuş hususları bildirmekten şeref duyar:

Kosova Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, 31 Mayıs 2011'de Priştine'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması"nın düzeltilmesine ilişkin olarak yetkili makamlarla yapılan istişareyi takiben, bahsekonu Anlaşma'nın Türkçe metninin düzeltilmesine ilişkin muvafakatını bildirmekten şeref duyar.

Kosova Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı bu vesile ile Türkiye Cumhuriyeti'nin Priştine Büyükelçiliğine en derin saygılarını yineler.

Priştine, 17 Ağustos 2012

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği
Priştine

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
26	1

SIRA SAYISI: 10

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/316 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Gerekçesi **4**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**
- **Muhalefet Şerhi** **8**
- **Tasarı Metni** **9**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **9**
- **Anlaşma Metni** **11**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *19/11/2015*
Sayı: 31853594-101-1157-3582

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 26/10/2015 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/316)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GEREKÇE

Günümüzde terörizm, örgütlü suçlar ve uyuşturucu kaçakçılığı arasında yakın bağ bulunmakta olup, ülkelerin bu sorunlarla tek başlarına mücadelede başarı sağlamaları mümkün değildir. Bu nedenle, ikili ve çok taraflı işbirliğinde bulunulması büyük önem taşımaktadır.

Bu çerçevede, yabancı ülkelerle imzalanan güvenlik işbirliği anlaşmaları ile özellikle terörizm ve organize suçlar olmak üzere güvenlik birimlerimiz arasında doğrudan iletişim ve temas imkânı sağlanmakta, ikili işbirliğimizin daha da geliştirilmesine katkı sağlayan bir zemin oluşturulmaktadır. Bugün, küresel dünyanın ortak tehdit olarak kabul ettiği terörizm ve terörizme dayalı organize suçlar, insan yaşamı ve güvenliğini hiçe sayan, devletler otoritesine meydan okuyan en tehlikeli suç türü olarak karşımızda durmaktadır.

Son yıllarda, küreselleşme sürecinde, ortaya çıkan yeni suç türleri, yapıları ve bağlantıları değişen, sınıraşan niteliğe bürünen organize suç grupları, toplumlarımızın temel değerlerini erozyona uğratmakta ve ekonomik anlamda bizleri derinden etkilemektedir. Sınıraşan organize suçların, bireysel olarak hareket eden hükümetler tarafından veya geleneksel işbirliği biçimleriyle önlenemeyeceği artık herkesin rahatlıkla kabullendiği bir gerçektir. Bu gerçekten hareketle, iyi organize olmuş suç grupları ve bunların muazzam mali kazanımları, iyi tayin ve koordine edilmiş, kapsamlı müdahaleleri gerektirmektedir.

Bu meyanda, organize suçlarla mücadeleye yalnızca ulusal değil, uluslararası boyutta da büyük önem verilmektedir. Terörizm ve organize suçlar gibi tehlikelerle karşı karşıya olan ülkelerin bu tehditlerle mücadelesinde uluslararası çabalara ek olarak, ikili işbirliği faaliyetleri daha da önem kazanmaktadır.

Bu çerçevede, Türkiye ile Nijer arasında 11 Mart 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması", ile aşağıda belirtilen konular başta olmak üzere iki ülke makamları Anlaşmada yer alan diğer hususlarla ilgili olarak ikili güvenlik işbirliği faaliyetleri çerçevesinde yardımlaşacaklardır.

Terör, terörizmin finansmanı ve organize suçlarla mücadele başta olmak üzere;

a) Kara para aklama, siber suçlar, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınır aşan örgütlü suçlar;

b) Uyuşturucuların, psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallarının yasa dışı üretimi ve kaçakçılığı;

c) İnsan ticareti ve göçmen kaçakçılığı;

d) Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif ve toksik maddelerin yasa dışı ticareti;

e) Para, pasaport, vize ve diğer her türlü resmi evrakta sahtecilik;

Sonuç olarak imzalanan "Güvenlik İşbirliği Anlaşması" ile Türkiye Cumhuriyeti ve Nijer Cumhuriyeti arasında yürütülmekte olan güvenlik işbirliği faaliyetlerinin daha da pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *11/12/2015*
Esas No: 1/316
Karar No: 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 19/11/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/12/2015 tarihinde tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 26 ncı Yasama Dönemi 10/12/2015 tarihli 2 nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, Türkiye ile Nijer arasında başta terör, terörizmin finansmanı ve organize suçlar olmak üzere çeşitli suçlarla mücadele etmek için iki ülke arasında yürütülmekte olan güvenlik iş birliği faaliyetlerinin pekiştirilmesi amacıyla 11 Mart 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Ülkemizin Afrika'ya açılım politikası çerçevesinde son yıllarda çok sayıda Afrika ülkesinde büyükelçilikler açtığımız ve bu ülkelerle ilişkilerimizin hukuki altyapısını tamamlamak için de çeşitli alanlarda anlaşmalar akdetme yönünde çalışmalar yürüttüğümüz,

Ülkemiz ile Nijer arasında güvenlik alanındaki ilk anlaşmanın görüşülen Güvenlik İş Birliği Anlaşması olduğu, bunun yanı sıra Polis Eğitimi İş Birliği Protokolünün de imzalandığı,

Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Nijer tarafında onaylandığı, Polis Eğitimi İş Birliği Protokolü çerçevesinde de Nijer Emniyet teşkilatı personeline ülkemizde ya da Nijer'de eğitim kursları verilmesinin öngörüldüğü,

Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının esas olarak, terör, terörizmin finansmanı ve organize suçlarla mücadele başta olmak üzere, kara para aklama, siber suçlar, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınırı aşan örgütlü suçlar, uyuşturucuların psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallarının yasa dışı üretimi ve kaçakçılığı, insan ticareti ve göçmen kaçakçılığı, silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif ve toksik maddelerin yasa dışı ticareti, para, pasaport, vize ve diğer her türlü resmî evrakta sahtecilik alanlarında iki ülke arasında iş birliğini öngördüğü,

İfade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, Adana Milletvekili Talip Küçükcan, Karaman Milletvekili Recep Şeker ve Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Taha Özhan	*Cemalettin Kani Torun*	*Sena Nur Çelik*
Malatya	Bursa	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
Hasan Basri Kurt	*Talip Küçükcan*	*Mustafa Serdengeçti*
Samsun	Adana	Aksaray
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Öztürk Yılmaz	*Hişyar Özsoy*	*Ziya Pir*
Ardahan	Bingöl	Diyarbakır
	(Muhalefet şerhim ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
Ümit Özdağ	*Mevlüt Dudu*	*Fevzi Şanverdi*
Gaziantep	Hatay	Hatay
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Serkan Topal	*Azmi Ekinci*	*Eren Erdem*
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Ravza Kavakcı Kan	*Serap Yaşar*	*Recep Şeker*
İstanbul	İstanbul	Karaman
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Ceyda Bölünmez Çankırı	*Hasan Karal*	*Halil Özcan*
Mardin	Rize	Şanlıurfa

MUHALEFET ŞERHİ

"1-0316 Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile ilgili **muhalefet şerhim** aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

Türkiye'nin dünyanın farklı coğrafyalarında bulunan ülkelerle geliştirdiği ilişkileri desteklemekteyiz. Ancak "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması" ile "terör, terörizmin finansmanı ve organize suçlarla mücadele" hedeflendiği vurgulanmışsa da, eski bir Fransız sömürgesi olan Nijer Cumhuriyetine baktığımızda faal terör örgütleri arasında el kaide de bulunmaktadır. Gerek hükümet sözcüleri gerekse dışişleri temsilcisi söz konusu anlaşma ile El Kaide gibi terör örgütleri ile mücadele edileceğini ifade etmişlerdir.

Bakanlar Kurulu 16 Haziran'da aldığı kararla El Kaide'nin Suriye kolu olan El Nusra'nın terör Örgütleri listesinden çıkarıldığı Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Hükümet bir yandan El Kaide ile mücadele adı altında Afrika ve Ortadoğu'daki ülkelerle işbirliği anlaşmaları yaparken diğer yandan aldığı kararlarla El Kaide'nin Türkiye'de palazlanması için gerekli yasal ortamı hazırlamaktadır.

Hükümetin El Kaide- El Nursa, İŞİD, El Şebab, Boko Haram gibi terör örgütleri konusundaki tutarsız politikaları nedeniyle söz konusu anlaşmanın tarafımızca desteklenmesi olanaksızdır.

Bütün bu nedenlerle kanun tasarısına muhalifim.

Hişyar Özsoy
Bingöl

Ziya Pir
Diyarbakır

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE NİJER CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE NİJER CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 11 Mart 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
Y. Akdoğan	*N. Kurtulmuş*	*C. Yılmaz*
Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
Y. T. Türkeş	*K. İpek*	*A. Gürcan*
Avrupa Birliği Bakanı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
H. B. Dedeoğlu	*F. Işık*	*A. Erdem*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı V.	Ekonomi Bakanı
İ. Güllüce	*K. İpek*	*N. Zeybekci*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
A. R. Alaboyun	*A. Ç. Kılıç*	*K. Arzu*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı
C. Aşçı	*S. Altınok*	*M. C. Düzyol*
Kültür ve Turizm Bakanı V.	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
K. Arzu	*M. Şimşek*	*N. Avcı*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı
M. V. Gönül	*V. Eroğlu*	*M. Müezzinoğlu*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
F. Bilgin

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

NİJER CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

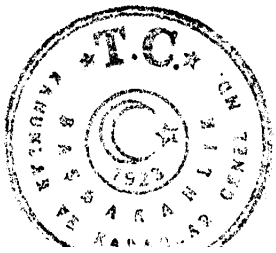

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti,

Her iki Tarafın egemenliği, eşitliği ve çıkarlarına karşılıklı saygı ilkesi çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti arasındaki dostluk ilişkilerini daha da güçlendirmek ve geliştirmek, her iki Devlette barış ortamı içinde refahı ve istikrarı geliştirmek arzusuyla,

Uluslararası terör eylemleri ve uluslararası örgütlü suçlarda ortaya çıkan artıştan duydukları endişeyle,

Teknik yardım, eğitim ve teçhizat yardımı konularında işbirliğini geliştirme ihtiyacının farkında olarak;

Vatandaşlarını ve ülkelerindeki diğer kişileri terör eylemlerinden ve suç eylemlerinden etkin bir şekilde koruma ilkesine uygun olarak;

Her iki Tarafın ulusal mevzuatını ve uluslararası yükümlülüklerini göz önünde bulundurarak,

Birleşmiş Milletler şartında tanımlanmış temel ilkeleri ve insan haklarının korunmasını göz önünde bulundurarak,

Devletlerin bağımsızlığı ve eşitliği ilkesine saygı göstererek ve iki Taraf arasındaki dostane ilişkileri daha fazla güçlendirmek arzusuyla,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Madde 1
İşbirliği yükümlülüğü

Taraflar ilgili ulusal mevzuatları, birlikte taraf oldukları uluslararası anlaşmalara uygun şekilde başta terör, organize suçlar, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti, uyuşturucu ve psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallar ile ilgili suçlar olmak üzere sınıraşan suçlarla mücadelede işbirliği yapacaklardır.

Madde 2
İşbirliği alanları

1. Taraflar kendi imkanları çerçevesinde, aşağıda belirtilenler dahil olup bunlarla sınırlı olmamak üzere suçu önlemek, bastırmak ve suç soruşturmalarını yürütmek için işbirliğinde bulunacaklardır:

a) Kara para aklama, siber suçlar, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınır aşan örgütlü suçlar;

b) Uyuşturucuların, psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallarının yasa dışı üretimi ve kaçakçılığı;

c) İnsan ticareti ve göçmen kaçakçılığı;

d) Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif ve toksik maddelerin yasa dışı ticareti;

e) Para, pasaport, vize ve diğer her türlü resmi evrakta sahtecilik;

1.2. Taraflar ayrıca yürürlükteki ulusal mevzuatlarına ve yürürlükteki uluslararası sözleşmeler ile yürürlükteki BM Güvenlik Konseyi Kararlarından doğan uluslararası yükümlülüklerine uygun olarak terör eylemlerini önlemek, bastırmak ve terörizmin finansmanını engellemek için işbirliğinde bulunacaklardır. Bu bağlamda;

Taraflar, sınırları içerisinde diğer Tarafın güvenliği ve vatandaşlarına yönelik terör eylemlerinin hazırlanması ve işlenmesini önlemek amacıyla etkin tedbirler alacaklardır. Taraflar, diğer Tarafın talebi üzerine her alanda terör faaliyetleri ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi birbirlerine ileteceklerdir.

1.3. Terörizmle mücadelede işbirliği; bilhassa Tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri, terör örgütlerinin eylem metotları, terörizmin finansmanı konularında bilgi, istihbarat, değerlendirme paylaşımı ile operasyonel işbirliğini ve terörle mücadelede kullanılan teknik ve taktik yöntemler konusundaki işbirliğini kapsayacaktır.

a) Taraflar, terörizmle mücadelede, kendi topraklarında diğer Tarafın aleyhine faaliyet gösteren terör örgütlerinin yazılı ve görsel basın yayın organları ile bağlı diğer paravan kuruluşlarının faaliyetlerini engelleyeceklerdir. Taraflar bunları illegal örgütler olarak değerlendirerek kendi ulusal mevzuatlarına uygun olarak bu alanda etkili tedbirler alacaklardır.

b) Taraflar, kendi topraklarında terör örgütlerine mali destek sağlayan veya barınma, konaklama, eğitim, tedavi gibi lojistik destek dâhil diğer şekillerde destek veren kişi ve kuruluşlara yönelik etkili mücadele yöntemleri geliştirerek uygulamaya koyacaklardır.

c) Taraflar, rehin alma ve ulaşım araçlarının kaçırılması gibi konular dâhil, terör eylemlerinin önlenmesi ve mücadele edilmesine ilişkin yöntemler hakkında bilgi ve tecrübe değişiminde bulunacak ve bu konuyla ilgili olarak ortak çalışmalar gerçekleştireceklerdir.

d) Taraflar, terörle mücadelede kullanılan silah, teçhizat ve teknik donanım konularında bilgi ve tecrübe değişiminde bulunacaklardır.

e) Taraflar, terör örgütlerinin eline geçmesini önlemek amacıyla terör eylemlerinin hazırlanması ve gerçekleştirilmesinde kullanılabilecek teknolojik donanım ile her türlü silah ve mühimmat hareketini izleyerek işbirliği yapacak ve bilgi değişiminde bulunacaklardır.

2. Taraflar, işbu Anlaşma kapsamındaki ortak faaliyetlerin etkileşim ve koordinasyon etkinliğini artırmak için karşılıklı olarak irtibat görevlileri atayabilirler.

3. Taraflar, Hizmet İçi Eğitim, Temel Polis Eğitimi, Lisans ve Lisans Üstü Eğitim ve Doktora Eğitimleri alanlarında işbirliğinde bulunabilirler.

4. Taraflar, mutabık kalınması halinde, barış ve huzurun sağlanmasında görevli Polis Teşkilatlarının idari ve kurumsal kapasitelerinin artırılması için eğitim, teknik destek ve yardım, malzeme hibesi, danışmanlık gibi konularda destek sağlanması hususunda kısa ve uzun vadeli program ve projeler gerçekleştirebilir, karşılıklı olarak geçici ve sürekli personel/Polis İrtibat Görevlisi görevlendirebilir, ortak güvenlik politikaları geliştirebilir ve işbirliğinde bulunabilirler.

Madde 3
İşbirliği usulleri

İşbirliği çerçevesinde, ulusal mevzuatlarına uygun olarak bu Anlaşmanın 2. maddesini uygulamak amacıyla Taraflar;

a) Sınıraşan suçlar, terör eylemleri ve terörist gruplarını engellemek ve bunlarla mücadele etmek amacıyla, tasarlanmış veya işlenmiş bulunan suç eylemlerini ve suç örgütlerinin yapısı, oluşumu, dış bağlantıları ve faaliyet yöntemlerine ilişkin uygulamaya yönelik olarak bilgi paylaşımında bulunacaklardır.

b) Kendi ulusal mevzuatları uyarınca, ortak polis operasyonları yapma konusunda mutabakata varırlar. Uygulamaya yönelik usuller konusunda her iki Tarafın Yetkililerince bu Anlaşmanın 7.Maddesinde belirtilen şekilde mutabakata varılacaktır.

c) Uyuşturucu, psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasadışı üretimi ve ticaretiyle mücadele ve engellenmesine yönelik tedbirler alacaklardır.

d) Uyuşturucu ve psikotrop maddelerin ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasal ticaretinin denetimine ilişkin deneyimlerini paylaşacak ve bu alandaki suiistimali önlemeye yönelik düzenleme yaparlar. Ayrıca psikotrop madde ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallarının üretim ve imalat yerleri ve yöntemleri, kaçakçıların kullandıkları kanallar ve araçlar, gizleme yöntemleri ve analiz teknikleriyle ilgili karşılıklı bilgi paylaşımında ve analizinde bulunacaklardır.

e) Bu Anlaşma kapsamında yer alan suçlarla ilgili şahıs, nesne ve parayı belirleyip tespit etmek amacıyla operasyonel bilgi paylaşımında bulunacaklardır.

f) Kontrollü teslimat ve gizli operasyon gibi özel soruşturma teknik ve metotlarının uygulanmasına yönelik gereken tedbirleri koordine etmek amacıyla işbirliği yapacaklardır.

g) Çocuk suçları ve çocuklara karşı işlenen suçlara ilişkin olarak, suç ve suçlularla mücadelede uygulanan ve geliştirilen teknik ve yöntemler konusunda bilgi alışverişinde bulunacaklardır.

h) Mevcut göç politikaları, uygulamaları ve bu konuda yaşanan deneyimler ile bu uygulamaların düzensiz göç üzerindeki etkileri konusunda bilgi alışverişinde bulunacaklardır.

i) Yasadışı ana göç yolları, yasadışı göçmenler tarafından kullanılan rotalar, kullandıkları yöntemler ve ulaşım araçlarıyla ilgili bilgi alışverişi yoluyla işbirliği yapacaklardır. Ayrıca, ilgili risk değerlendirme raporlarını mübadele edebileceklerdir.

j) Sahte belgeleri tespit etmek amacıyla pasaport, diğer seyahat belgeleri, vize, giriş çıkış pulları konusunda bilgi paylaşımında bulunarak işbirliği yapacaklardır.

k) Bu Anlaşmanın 4. Maddesinde öngörülen taleplerin uygulanması konusunda işbirliğinde bulunacaklardır.

l) Bu Anlaşmanın amaçlarına yönelik olarak kendi ulusal mevzuatları ve her iki Tarafın taraf olduğu ilgili yürürlükteki uluslararası anlaşmalara uygun şekilde her türlü adımı atacaklardır.

m) Bu Anlaşmanın 7. Maddesinde belirtilen ilgili yetkili makamları aracılığıyla karşılıklı eğitim programları ve kursları düzenleme konusunda işbirliğinde bulunacaklardır.

Madde 4
Yardım talepleri ve uygulanması

1. Bu Anlaşma kapsamındaki işbirliği, ilgili yetkili makamlar tarafından yapılan yardım taleplerine bağlı olarak veya söz konusu yardımın diğer tarafın menfaatine olduğunu düşünen yetkili makamın kendi girişimi üzerine gerçekleştirilecektir.

2. Diğer Tarafın menfaatine olduğunu düşündürecek gerekçeler olduğu takdirde Taraflardan herhangi biri diğer Tarafa, herhangi bir talep olmaksızın, bilgi aktarımında bulunabilir.

3. Yardım talebi yazılı olarak sunulur. Acil durumlarda talep sözlü olarak iletilebilir ancak bunun yedi (7) günü geçmeyecek şekilde yazılı olarak teyit edilmesi gerekir.

4. Yardım talebinde aşağıdaki bilgiler yer alacaktır:

a) Talepte bulunan Taraf ile yardım talebinin iletildiği merciinin adı,

b) Olaya ilişkin detaylı bilgi,

c) Talebin amaç ve gerekçeleri,

d) Talep edilen yardımın tanımı,

e) Talebin aciliyet durumu ve talebin etkin bir şekilde yerine getirilmesine katkıda bulunacak diğer bilgiler.

Madde 5
Talebin reddi

1. Yardım talebinin yerine getirilmesi veya işbirliği faaliyetinin taraflardan birinin egemenliğini veya güvenliğini tehlikeye atması ya da ulusal mevzuatı, uluslararası yükümlülükleri veya diğer önemli çıkarlarıyla çatışması halinde, ilgili Taraf söz konusu talebi bütünüyle reddedebilir ya da talebin yerine getirilmesini belirli koşullara bağlayabilir.

2. Talepte bulunulan Taraf, talebin mümkün olduğunca ivedi ve tam olarak yerine getirilmesi için gereken tüm önlemleri alır.

3. Talebin yerine getirilmesi esnasında talepte bulunulan Tarafın hukuku geçerli olacaktır.

4. Talepte bulunulan Taraf, talebin uygun biçimde yerine getirilmesi için gerektiğinde talepte bulunan Taraftan daha fazla bilgi talebinde bulunabilir.

5. Talepte bulunulan Taraf, herhangi bir talebin ivedilikle yerine getirilmesinde talepte bulunulan Tarafın kendi Devletinde başlatılan cezai işlemlere müdahale ettiğini düşünüyorsa, talebin yerine getirilmesini erteleyebilir ya da talep eden Taraf ile yapılan istişareler sonucunda gerekli olduğu görülen koşullara bağlayabilir. Talep eden Taraf önerilen koşullarda destek verilmesini kabul ederse, bu koşullara uygun hareket edecektir.

6. Talepte bulunulan Taraf Devletin ulusal mevzuatı başka bir zaman kısıtlaması koymuyorsa, ilgili yetkili merci, talebin yerine getirilmesine ilişkin sonucu talep eden Tarafa talebin alındığı tarihten itibaren otuz (30) gün içerisinde bildirecektir.

7. Yardım talebinin tamamen ya da kısmen reddedilmesi durumunda, talepte bulunulan Taraf ret gerekçelerini talep eden tarafa bildirecektir.

Madde 6
Bilgi ve evrakın kullanımına ilişkin kısıtlamalar

1. Taraflar, bu Anlaşma kapsamında iletilen bilgi ve kişisel verilerin sadece Anlaşmanın amaçları doğrultusunda ve ilgili ulusal mevzuatları ve taraf oldukları insan hakları sözleşmeleri uyarınca kişilerin insan haklarına saygı gösterilerek kullanılacağını kabul eder.

2. Taraflar arasında teati edilen kişisel veriler ve özellikle hassas bilgiler, Tarafların veriler ve bilgiler konusundaki ulusal mevzuatına uygun olarak, ulusal veriler için geçerli olan standartlara göre korunacaktır.

3. İşbu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda Taraflar, hassas ve kişisel verilerin kazayla veya kanunsuz imhası, kazayla kaybolması veya ifşası, yetkisiz değişimi ve erişimi veya her türlü yetkisiz işleme karşı korunması için gerekli teknik ve kurumsal tedbirleri uygulayacaklardır. Taraflar, özellikle, kişisel verilere sadece erişim yetkisi bulunanların erişimini temin etmek için ilgili her tür tedbiri alacaklardır.

4. Bu Anlaşma kapsamında yetkili bir merci tarafından sağlanan bilgi ve evrak, bu bilgi ve evrakı ileten yetkili merciinin rızası olmadan diğer kişilere, Devletlere veya uluslararası kuruluşlara verilemez.

5. Bilgiyi alan Taraf, bilgiyi ileten Tarafın talebi üzerine, bu Anlaşma kapsamında aldığı eksik veya doğru olmayan, alınmasının ya da kullanılmasının bu Anlaşmayı veya bilgiyi sağlayan Tarafın geçerli kurallarını ihlal eden verileri, kendi ulusal mevzuatı ile uyumlu olacak şekilde kullanımını durdurmak, düzeltmek veya silmekle yükümlüdür.

6. Taraflardan biri bu Anlaşma kapsamında diğer Taraftan aldığı verilerin doğru olmadığının farkına vardığında, bu verilere yanlışlıkla güvenilmesini engellemek amacıyla, özellikle ilave, silme veya düzeltme işlemleri dâhil gerekli önlemleri alacaktır.

7. Taraflardan her biri, bu Anlaşma kapsamında diğer Tarafa iletilen veya diğer Taraftan alınan verilerin doğru veya güvenilir olmadığını, ya da ciddi şüpheye sebebiyet verebileceğinin farkına vardığında diğer Tarafı bilgilendirecektir.

7. Madde
Anlaşmanın uygulanmasında yetkili kurumlar

1. Bu Anlaşmayı uygulama yetkisine sahip olan kurumlar:

a) Türk tarafı için: İçişleri Bakanlığı,

b) Nijer tarafı için: İçişleri Bakanlığı.

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini takip eden 30 gün içerisinde, Taraflar bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması ve gerekli iletişim kanallarının kurulması amacıyla temasları doğrudan sürdürmeye yetkili ulusal birimlerinin listesini teati edeceklerdir.

3. Taraflar bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması amacıyla doğrudan temasları sürdürmeye yetkili ulusal birimlerinin listesinde meydana gelebilecek her türlü değişikliği birbirlerine derhal bildireceklerdir.

4. Taraflar, yukarıda belirtilen yetkili birimlere ek olarak, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar, ilgili irtibat görevlileri ve bu Anlaşma kapsamına giren suç alanlarındaki diğer uzmanları aracılığıyla işbirliğinde bulunacaklardır.

Madde 8
Toplantı ve istişareler

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasına işlerlik kazandırmak için yetkili makamların temsilcileri, gerek duyulduğunda, bu Anlaşma kapsamında kaydedilen ilerlemeyi değerlendirmek amacıyla karşılıklı toplantı ve istişarelerde bulunulabileceklerdir.

2. Toplantılar dönüşümlü olarak Türkiye ve Nijer'de gerçekleştirilecektir.

Madde 9
Uyuşmazlıkların halli

İşbu Anlaşma hükümlerinin yorumlanmasından veya uygulanmasından doğan her türlü uyuşmazlık, Taraflar arasında görüşmeler yoluyla dostane şekilde çözümlenir.

Madde 10
Bu anlaşmanın diğer uluslararası anlaşmalarla ilişkileri

Bu Anlaşma Taraflarca yapılmış diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklere halel getirmeyecektir.

Madde 11
Masraflar

1. Bu Anlaşma kapsamında bir talebin işleme konulmasından doğacak olağan masraflar, Taraflarca aksine bir mutabakata varılmadığı sürece, talepte bulunulan Tarafça karşılanacaktır. Talebin önemli miktarda ya da olağandışı bir masrafı içermesi durumunda, yetkili makamlar talebin işleme konulmasına ilişkin şart ve koşulları ile masraf paylaşım şekillerini belirlemek amacıyla istişarelerde bulunacaklardır.

2. Aksine bir mutabakata varılmadığı sürece, toplantılara ilişkin giderler ev sahibi Tarafça, heyetlerin uluslararası seyahat giderleri ise gönderen Tarafça karşılanacaktır.

Madde 12
İşbirliği dili

Bu Anlaşma kapsamında yapılacak işbirliğinde Taraflar, kendi resmi dillerini kullanacaklar ve talepte bulunulan Tarafın resmi dilinde yapılan tercümelerini ekleyecekler veya İngilizce dilini kullanacaklardır.

Madde 13
Nihai hükümler

1. İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını Tarafların birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Anlaşma 5 (beş) yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Taraflardan herhangi biri her zaman Anlaşma'yı sona erdirme niyetini yazılı olarak diplomatik kanallardan Anlaşma'nın sona ermesinden 6 (altı) ay önce diğer Taraf'a bildirebilir. Taraflardan herhangi biri Anlaşma'yı sona erdirme niyetini yazılı olarak diplomatik yollardan Anlaşma'nın sona ermesinden 6 (altı) ay önce diğer Tarafa bildirmediği sürece Anlaşma 1 (bir) yıllık sürelerle otomatik olarak yenilenecektir.

3. İşbu Anlaşma, Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu Anlaşma'nın 13. maddesinin 1. paragrafında belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşma'nın sona ermesi, başlatılmış veya devam eden faaliyetleri ve projeleri etkilemez.

Bu Anlaşma, Hükümetlerce tam yetkili kılınmış aşağıda imzası bulunanlar tarafından 11/03/2014 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Tüm metinler eşit derecede geçerli olacak şekilde Türkçe, Fransızca ve İngilizce dillerinde ikişer orijinal nüsha halinde imzalanmıştır. Yorum farklılığı olması durumunda İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına

Efkan ALA
İçişleri Bakanı

Nijer Cumhuriyeti
Hükümeti adına

Mohamed BAZOUM
Dışişleri, İşbirliği, Afrika Entegrasyon ve Yurtdışındaki Nijerliler Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
26	2

SIRA SAYISI: 482

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/826) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/826 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Gerekçesi **4**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **5**
- **Tasarı Metni** **7**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **7**
- **Anlaşma Metni** **8**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *16/2/2017*
Sayı: 31853594-101-1384-605

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 6/2/2017 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/826)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GEREKÇE

4 Kasım 2016 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması", iki ülke arasında ticaret hacminin gelişiminde önemli rol oynayan karayolu taşımacılığının yanı sıra karayoluna alternatif, çevreyle dost, verimli ve sürdürülebilir diğer taşıma türlerinin (demiryolu ile denizyolu) gelişimini kolaylaştırıcı ve özellikle kombine taşımacılık imkânlarını teşvik edici önlemleri barındıran bir Anlaşmadır.

Karadeniz Bölgesinde bir transit geçiş ülkesi olan, Doğu Avrupa ve Baltık Bölgesine yapılan ticarette stratejik bir konumda bulunan Ukrayna ile ülkemiz arasında imzalanan bu Anlaşmanın Karadeniz'de ilave Ro-Ro ve Tren-Feri hatları ile bu taşımacılık biçimine uygun limanların geliştirilmesinde, denizyolu ve demiryolu taşımacılığında konteyner ve swap-body taşımalarının güçlendirilerek uluslararası ticarete konu olan taşımacılık operasyonlarının çeşitlendirilmesinde, demiryolu ve denizyolu gibi sürdürülebilir ve çevreyle dost taşımacılık türlerinin iki ülke ticaretinde daha fazla pay almasında pozitif etkileri olacağı beklenmektedir.

Önümüzdeki dönemde Avrupa-Kafkasya-Orta Asya ve Uzakdoğu arasında taşımanın önemli bir bölümünün Hazar Geçişi-Azerbaycan-Gürcistan-Türkiye üzerinden sağlanacağı göz önüne alındığında; iki ülke arasında imzalanan bu Anlaşmanın sadece Türkiye ile Ukrayna arasındaki taşımacılığa değil; Doğu-Batı Koridorunun Kuzey-Güney Koridoruna entegre edilmesine ve bu çerçevede Doğu Avrupa-Baltık-Orta Doğu güzergâhı üzerinde ticaretin ve taşımacılığın kolaylaştırılmasına olumlu etki sağlayacağı, özellikle denizlere kıyısı olmayan Orta Doğu ve Orta Asya ülkelerinin ticaret potansiyelinin bu bölgeye kaydırılmasına da katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *8/5/2017*
Esas No: 1/826
Karar No: 405

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 16/2/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan ve Başkanlıkça 27/2/2017 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 4/5/2017 tarihli 37'nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile, Türkiye ile Ukrayna arasında ticaret hacminin gelişiminde önemli rol oynayan karayolu taşımacılığının yanı sıra karayoluna alternatif, çevreyle dost, verimli ve sürdürülebilir diğer taşıma türleri olan demiryolu ve denizyolu ile taşımacılığın gelişimini kolaylaştırıcı imkânların teşvik edilmesini teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından Anlaşmanın;

4 Kasım 2016 tarihinde imzalandığı,

Yürürlüğe girmesiyle birlikte Türkiye ile Ukrayna arasında ticaret hacminin gelişiminde önemli rol oynayan kara yolu taşımacılığının yanı sıra yine iki ülke arasında demiryolu ve denizyolu gibi kara yoluna alternatif, sürdürülebilir diğer taşıma türlerinin de gelişiminin kolaylaşacağı,

Karadeniz'de ilave Ro-Ro ve Tren-Feri hatları ile bu taşımacılık biçimine uygun limanların geliştirilmesinde, denizyolu ve demiryolu taşımacılığında konteyner ve swap-body taşımalarının güçlendirilerek uluslararası taşımacılık operasyonlarının çeşitlendirilmesinde, demiryolu ve denizyolu gibi sürdürülebilir ve çevreyle dost taşımacılık türlerinin iki ülke ticaretinde daha fazla pay almasında etkili olacağı,

Kuzey-güney koridorunun operasyonel hâle getirilmesinde önem arz eden Viking Konteyner Treni, Zubr Konteyner Treni gibi bölgesel projelere katkı sunacağı,

Ukrayna tarafındaki onay sürecinin devam ettiği,

İfade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan, İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci ve Karaman Milletvekili Recep Şeker Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
Taha Özhan	*Hasan Basri Kurt*	*Talip Küçükcan*
Malatya	Samsun	Adana

Üye	Üye	Üye
Mustafa Serdengeçti	*Mehmet Günal*	*Fevzi Şanverdi*
Aksaray	Antalya	Hatay
Üye	Üye	Üye
Serkan Topal	*Azmi Ekinci*	*Ravza Kavakcı Kan*
Hatay	İstanbul	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Oğuz Kaan Salıcı	*Recep Şeker*	*Ceyda Bölünmez Çankırı*
İstanbul	Karaman	Mardin
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye	Üye
Osman Aşkın Bak	*Halil Özcan*
Rize	Şanlıurfa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE UKRAYNA BAKANLAR KURULU ARASINDA ULUSLARARASI KOMBİNE YÜK TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE UKRAYNA BAKANLAR KURULU ARASINDA ULUSLARARASI KOMBİNE YÜK TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 4 Kasım 2016 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Binali Yıldırım
Başbakan

Başbakan Yardımcısı *N. Canikli*	Başbakan Yardımcısı *M. Şimşek*	Başbakan Yardımcısı *N. Kurtulmuş*
Başbakan Yardımcısı *Y. T. Türkeş*	Başbakan Yardımcısı *V. Kaynak*	Adalet Bakanı *B. Bozdağ*
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı *F. B. Sayan Kaya*	Avrupa Birliği Bakanı *Ö. Çelik*	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı *F. Özlü*
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. Müezzinoğlu*	Çevre ve Şehircilik Bakanı *M. Özhaseki*	Dışişleri Bakanı *M. Çavuşoğlu*
Ekonomi Bakanı *N. Zeybekci*	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı *B. Albayrak*	Gençlik ve Spor Bakanı *A. Ç. Kılıç*
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı *F. Çelik*	Gümrük ve Ticaret Bakanı *B. Tüfenkci*	İçişleri Bakanı *S. Soylu*
Kalkınma Bakanı *L. Elvan*	Kültür ve Turizm Bakanı *N. Avcı*	Maliye Bakanı *N. Ağbal*
Millî Eğitim Bakanı *İ. Yılmaz*	Millî Savunma Bakanı *F. Işık*	Orman ve Su İşleri Bakanı *V. Eroğlu*
Sağlık Bakanı *R. Akdağ*	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı *A. Arslan*	

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
UKRAYNA BAKANLAR KURULU
ARASINDA
ULUSLARARASI KOMBİNE YÜK TAŞIMACILIĞI
ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu (bundan böyle "Akit Taraflar" olarak adlandırılacaktır),

İntermodal/kombine çözümleri ile uluslararası yük taşımacılığının kolaylaştırılmasını arzu ederek;

Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna arasında yük taşımacılığı hacmindeki artışı göz önüne alarak,

Avrupa, Asya, Orta Doğu ve Kafkasya arasındaki taşımacılık şebekelerinin entegrasyonunu hedefleyerek,

Demiryolu ve denizyolu taşımacılığı dâhil tüm ulaşım türlerini kullanarak modern uluslararası taşımacılık sistemlerinin tesis edilmesi gerekliliğinin farkında olarak,

Kombine taşımacılık sisteminin yüksek potansiyele sahip olduğuna ve bu sistemin verimliliğinin uluslararası yük taşımacılığında ortaya çıkan sorunların çözümüne katkı sunacağına inanarak,

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

Madde 1
Kapsam

(1) İşbu Anlaşma, Akit Taraflardan birinin ülkesinde kayıtlı taşımacılar tarafından, demiryolu, denizyolu ve/veya karayolu ile Akit Taraf devletlerinin ülkeleri arasında yapılacak veya Akit Tarafların biri veya her ikisinin ülkeleri üzerinden transit olarak gerçekleştirilecek uluslararası kombine yük taşımacılığı alanında uygulanacaktır.

(2) İşbu Anlaşma, Akit Tarafların taraf oldukları diğer uluslararası antlaşma veya anlaşmalardan doğan hak ve sorumluluklarını etkilemeyecektir.

Madde 2
Tanımlar

İşbu Anlaşma'nın amaçlarıyla ilgili belirtilen terimler aşağıdaki anlamları ifade ederler:

a) **İntermodal taşımacılık** – Aynı intermodal/kombine taşımacılık biriminin iki veya daha fazla taşımacılık türü kullanılarak ve taşımacılık türünün değişimi esnasında yükün kendisinin elleçlenmeden ardışık olarak taşınmasıdır.

b) **Kombine taşımacılık** – Taşımacılığın belirli bir kısmının demiryolu veya denizyolu ile gerçekleştirildiği, başlangıç ve/veya bitiş ayaklarında karayolunun olabildiğince kısa kullanıldığı intermodal yük taşımacılığıdır.

c) **Karayolu yük taşıtı** – Yük taşımak için tasarlanmış karayolu taşıtıdır.

d) **İntermodal/Kombine taşımacılık birimi** – Konteyner, hareketli kasa (swap body), yarı römork/römork veya motorlu karayolu yük taşıtıdır.

e) **Kombine yük terminali** – İntermodal/kombine taşımacılık yükleme birimlerinin aktarılması ve depolanmasını sağlayan ekipmanlarla teçhiz edilmiş; taşımacılık türünün değişiminin gerçekleştirildiği yerdir.

f) **Kombine yük terminaline/terminalinden yapılan taşımacılık** – İntermodal/kombine taşımacılık biriminin, sınır geçiş noktasından veya Akit Tarafların birinin toprağı üzerindeki yükleme noktasından en yakın kombine yük terminaline veya limanına ve kombine yük terminalinden veya limanından en yakın sınır geçiş noktasına veya nihai varış noktasına taşınmasıdır.

g) **Refakatli kombine taşımacılık** – Mürettebat tarafından refakat edilen karayolu yük taşıtlarının, diğer taşımacılık modu araçları kullanılarak taşınmasıdır (Ör. özel vagon veya gemi).

h) **Refakatsiz kombine taşımacılık** – İntermodal/kombine taşımacılık birimlerinin mürettebat tarafından refakat edilmeyen karayolu taşıtlarınca, diğer taşımacılık modu araçlarını kullanarak taşınmasıdır (Ör. özel vagon veya gemi).

i) **İzin** – Akit Taraflardan birinin ülkesinde kayıtlı karayolu yük taşıtına, diğer Akit Tarafın ilgili Yetkili Otoritesince düzenlenen ve ilgili taşıtın bu Akit Tarafın ülkesine giriş/ülkesinden çıkış yapmasına veya ülkesi üzerinden transit geçişine izin veren belgedir.

j) **Özel İzin** – Akit Tarafların Yetkili Otoritelerince düzenlenen ve Ro-La trenlerini kullanan karayolu taşıtlarına sahip taşımacıların bu karayolu taşımacılık faaliyetlerini gerçekleştirirken karayolu kullanım ücreti ödememesini sağlayan belgedir. Kombine yük taşımacılığı yapılırken, Akit Tarafların yollarında gerçekleştirilen taşımacılığını vergi-istisnası izni ile yapılmasına yetki veren belgedir.

k) **Taşımacı** – Akit Tarafların ülkelerinin hukuku, mevzuatı ve kurallarına uygun olarak, intermodal/kombine taşımacılık birimiyle yük taşımacılığı yapmak için yetkilendirilen herhangi bir gerçek veya tüzel kişi.

l) **Taşıma araçlarının azami ağırlığı** – Yürürlükteki mevzuat uyarınca, taşıma araçlarının yüklü veya yüksüz izin verilen ağırlığıdır.

Madde 3
Yetkili Otoriteler

İşbu Anlaşma'da, Akit Tarafların Yetkili Otoriteleri şunlardır:

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafında, "Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı"

- Ukrayna Bakanlar Kurulu tarafında, "Ukrayna Altyapı Bakanlığı"

Madde 4
Refakatli Kombine Taşımacılık

(1) Akit Taraflardan birinin ülkesindeki sınır geçiş noktası veya herhangi bir yükleme noktasından başlayarak diğer Akit Tarafın ülkesi topraklarında yer alan kombine taşımacılık terminalinde son bulacak şekilde kayıtlı karayolu taşıtlarıyla yapılan yük taşımacılık faaliyetleri, belirlenen mesafe için, herhangi bir izin belgesine tabi olmadan gerçekleştirilir. Akit Tarafların Yetkili Otoriterlerince mutabakat sağlanan belirli bir mesafe için karayolu yük taşıtları, yol vergisi/yol kullanım ücretlerinden muaf olacaklardır.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen mesafe sınırı, mütekabiliyet esasına dayanılarak Karma Komisyon toplantılarında Akit Taraflarca belirlenecektir. Belirlenen mesafe sınırının aşılması durumunda, yolculuğun geri kalan bölümü 30/05/94 tarihli yürürlükte bulunan Türkiye-Ukrayna İkili Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması kurallarına tabidir.

(3) Akit Taraflar, ulusal mevzuat uyarınca ve uluslararası normları göz önüne alarak, refakatli kombine taşımacılık faaliyetleri gerçekleştirilirken, her bir Akit Tarafın ülkesindeki sınır geçiş kontrol noktalarındaki sınır geçiş sürelerinin ve tüm diğer kontrol usullerinin azaltılmasını güvence altına almak için çaba sarf edeceklerdir.

Madde 5
Refakatsiz Kombine Taşımacılık

(1) Bu Anlaşma uyarınca, intermodal/kombine taşımacılık biriminin Akit Taraflardan birinin ülkesinde bulunan ve bu Anlaşma'nın 10. Maddesi doğrultusunda Akit Tarafların Yetkili Otoritelerince belirlenen iki kombine yük terminali arasında taşınması, sadece ilgili Akit Tarafın ülkesinde kayıtlı bulunan taşıtlarca gerçekleştirilecektir.

(2) Bir Akit Tarafın ülkesinde bulunan iki kombine yük terminali arasındaki intermodal taşımacılık yükleme birimi, diğer Akit Taraf ülkesinde kayıtlı taşıtlarca, sadece taşımanın yapıldığı Akit Tarafın Yetkili Otoritesi tarafından düzenlenen izin belgesine dayanılarak taşınabilir.

(3) Akit Taraflar, kombine taşımacılığın gelişimini sağlayan uluslararası anlaşmaların uygulanmasını destekleyecekler ve Doğu Avrupa, Baltık Bölgesi, Karadeniz ve Orta Doğu ülkeleri arasındaki uluslararası ticareti arttırmak amacıyla blok konteyner tren operasyonlarını geliştirecek bölgesel girişimler ile uluslararası projeleri teşvik etmek için gerekli çabayı göstereceklerdir.

Madde 6
Özel izin

(1) Akit Tarafların ülkesine/ülkesinden ve ülkesi üzerinden transit yapılacak kombine taşımacılık faaliyetleri söz konusu olduğunda, Taraflar karşılıklı özel izin belgesinin verilmesinde anlaşmışlardır.

(2) Bu hususları kapsayan konularda yetkili olan Karma Komisyon, özel izinlerin sayısı, şartları ve sürelerini belirler.

Madde 7
Sınır Geçişleri

(1) Intermodal/kombine birimlerin taşınmasını sağlayan İzin Belgesi, yürürlükte olan uluslararası anlaşmalarca gerekli görülen diğer belgeler ile birlikte tren vagonu veya gemiye yüklenen taşıtta bulundurulacaktır.

Akit Tarafların mevzuatı uyarınca kombine yük taşıma yetkisi veren belgeler tüm yolculuk süresince araçta bulundurulacak ve talep üzerine Akit Tarafların ilgili Yetkili Otoritelerine sunulacaktır. Bu tür izin belgesinin bulunmaması durumunda, ilgili taşıt yetkisiz kabul edilecek ve ülke sınırından geçişine izin verilmeyecektir.

İzin belgesinde, yasal olmayan herhangi bir uyarlama veya değişiklik izin belgesinin feshiyle sonuçlanacaktır. Bu doğrultuda, bu tür izin belgeleri iptal edilmelidir.

(2) Bu Anlaşmanın 4 üncü Maddesinin birinci fıkrası hükümlerine uyulduğu takdirde, yüklerin kombine taşımacılığa uygun taşıtlarla taşınması sırasında, Akit Tarafların Yetkili Otoriteleri, taşımacıya veya hizmet sağlayıcıya, kombine yük taşıması yapılmasına yetki veren taşıma belgesi düzenleyeceklerdir. Akit Taraflardan birinin ülkesinden çıkış sırasında, kombine yük taşıması yapılmasını sağlayan tüm ilgili belgelerin (CIM-SMGS konşimentosu, TIR Karneleri ve diğer belgeler) taşıtta bulundurulması zorunludur.

(3) Akit Taraflardan birinin ülkesinin topraklarına giriş veya çıkış yaparken, taşınan yüklerin yanı sıra intermodal/kombine birimleri, araçlar, kombine yük taşımacılığı gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişiler söz konusu Akit Tarafların ülkesinin milli mevzuatı hükümlerine uygun olarak kontrol edilir.

Madde 8
Kombine Yük Taşımacılığının Teşviki

(1) Akit Taraflar ve onların demiryolu taşımacıları, liman otoriteleri, taşımacılık firmaları ile kombine taşımacılık hizmet sağlayıcıları, kombine yük taşımacılığının gelişimini teşvik edeceklerdir. Kombine taşımacılığın artırılmasına yönelik teşvikler, Karma Komisyon toplantılarında müzakere edilecektir.

(2) Akit Taraflar, ulusal mevzuatları dâhilinde, kombine taşımacılık altyapısının geliştirilmesi için demiryolu ve liman otoritelerine destek sağlayabilirler.

(3) Akit Taraflar, ulusal mevzuatları dahilinde, kombine yük terminaline/terminalinden gerçekleştirilen kombine taşımacılık faaliyetleri için hafta sonu ve tatil günlerindeki trafik kısıtlamalarının ortadan kaldırılması için çaba sarf edeceklerdir.

(4) Akit Taraflar, kombine taşıma zincirinin başlangıç ve son ayaklarında intermodal/kombine taşımacılık birimi taşımak için Akit Tarafların ülkesinin karayollarını kullanan ve azami ağırlığı Akit tarafların mevzuatına göre belirlenecek olan karayolu taşıtlarına uygun koşullar oluşturmaya çalışacaklardır.

(5) Akit Taraflar, kombine yük taşımacılık faaliyetlerine dair belgelerde kontrollerin hızlandırılması için ilgili milli mevzuatla belirlenen işlemleri gerçekleştirecekler[illegible]

(6) Akit Taraflar, kombine taşımacılığın teşvik edilmesi için karşılıklı işbirliği yapacaklar ve uygun koşulların oluşturulmasında birbirlerine yardım edeceklerdir. Akit Taraflar aynı zamanda her iki Tarafın taşımacılarınca sıkça kullanılmakta olan güzergâhların geliştirilmesi için ortak çalışma yaparlar.

Madde 9
Ro-Ro ve Demiryolu-Feri Taşımacılığının Kolaylaştırılması

(1) Akit Taraflar, limanlar üzerinden, uluslararası doğrudan demiryolu-feri ve Ro-Ro bağlantısı vasıtasıyla yüklerin taşınmasını sağlamak için Karadeniz'de düzenli Ro-Ro ve Demiryolu-Feri seferlerinin gerçekleştirilmesi için çaba göstereceklerdir.

(2) İhtiyaç durumunda, Akit Taraflar güzergâh üzerinde taşıma zincirinin kesintisiz olarak sağlanması için kombine taşımacılık hizmetlerinin verimli ve uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla birbirlerine destek sağlayacaklardır.

Madde 10
Karma Komisyon

(1) Akit Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması için Yetkili Otoriteler arasında bilginin karşılıklı paylaşımının sağlanmasına yardımcı olurlar ve kombine taşımacılığa yönelik bir Karma Komisyon tesis ederler.

(2) Bu Anlaşmanın uygulanmasına dair tüm hususların düzenlenmesi için, Akit Tarafların temsilcilerinden müteşekkil bir Karma Komisyon oluşturulacaktır. Bu Komisyonda, iki Akit Tarafın hükümet yetkililerinin yanı sıra kombine taşımacılık faaliyetinde bulunan kombine taşımacılık sektör temsilcileri de yer alacaktır.

(3) Karma Komisyonun ilk toplantı yeri ve tarihi, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra, diplomatik kanallarla belirlenecektir. Karma Komisyon, dönüşümlü olarak Akit Taraflardan birisinin ülkesinde toplanacaktır. Gündem, Taraflarca hazırlanır. Karma Komisyon toplantılarında tartışılacak bilgiler, toplantıdan iki (2) hafta önce Akit Taraflarca bildirilecektir.

(4) Karma Komisyon, bu Anlaşmanın herhangi maddesine değişiklik veya eklemeler yapılmasını teklif edebilir.

Madde 11
İhlaller

(1) Bu Anlaşma hükümlerinin, Akit Tarafların taşımacıları tarafından ihlal edilmesi durumunda, ihlalin gerçekleştiği ülkedeki Akit Tarafın Yetkili Otoritesi, diğer Akit Tarafın Yetkili Otoritesini bilgilendirecektir. İhlallerin niteliği, ihlalin gerçekleştiği Akit Tarafın ilgili Yetkili Otoritesi tarafından değerlendirilecektir.

(2) Akit Tarafların Yetkili Otoriteleri ihlale ilişkin alınan önlemler konusunda birbirlerini bilgilendirecektir.

Madde 12
Bilgilerin Muhafazası

(1) Akit Taraflar, resmi istatistikî bilgi ve raporlar istisna olmak üzere, bu Anlaşmayla ilgili herhangi veri ve bilginin, izin alınmaksızın üçüncü taraflarla paylaşılmasına karşı koruma sağlayacaklarını beyan ederler.

(2) Bu maddenin 1 inci fıkrasına uygun olarak, bir Akit Tarafın mahkeme ve savcılık otoritelerinin diğer Akit taraftan veri ve bilgi talebinde bulunması durumunda, Akit Taraf, ulusal kanunları doğrultusunda, sözkonusu veri ve bilgileri talep eden Akit Tarafa sağlayabilir.

Madde 13
Mücbir Sebepler

Akit Taraflar, ulusal mevzuat çerçevesinde, olağanüstü durumlarda veya kombine yük taşımacılığının on iki (12) saatten fazla kesintiye uğraması durumunda, her türlü acil ortak eylemde bulunmayı kabul ederler.

Madde 14
Ulusal Mevzuata Uygunluk

(1) Her iki Akit Tarafın ülkesinde taşımacılık faaliyeti sunan taşımacılar ve taşıma personeli, ilgili devletin mevzuatına uyacaktır.

Akit Tarafların Yetkili Otoriteleri, ulusal mevzuat çerçevesinde, Akit Tarafların taşımacılarının Anlaşmanın hükümlerine uygun faaliyet gösterdiğini kontrol edeceklerdir.

(2) Bu Anlaşmanın hükümleri, Akit Tarafların ülkesinin milli güvenliğine zarar verebilecek transit taşımaların veya diğer taşımacılık faaliyetlerinin sınırlanmasıyla ilgili önlemlerin alınmasını engellemez.

Bu tür önlemler alındığında, ilgili Akit Taraf, diğer Akit Tarafı resmi yazışma yoluyla önlemlerin içeriği, uygulamanın tarihi ve süresi hakkında bilgilendirecektir.

Madde 15
Anlaşmazlıkların Çözümü

İşbu Anlaşmanın uygulanması ve yorumlanmasından kaynaklanabilecek farklılıklar, Akit Taraflar arasında, görüşmeler ve müzakereler yoluyla dostane bir şekilde çözülecektir.

Madde 16
Anlaşmanın Tadili

Akit Tarafların karşılıklı rızasıyla bu Anlaşmada değişiklik yapılabilir. Böyle protokoller şeklinde resmileştirilen bu tür tadiller, bu Anlaşmanın ayrılmaz parçaları olarak kabul edilir ve bu Anlaşmanın 17 nci maddesinin hükümlerine uygun olarak yürürlüğe girer.

Madde 17
Yürürlüğe Girme, Yürürlük Süresi ve Fesih

İşbu Anlaşma, sınırsız bir süre için akdedilmiştir.

Akit Taraflar, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli olan iç hukuki usulleri tamamlandıklarını diplomatik kanallar vesilesiyle birbirlerine bildirecektir. Bu Anlaşma, son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Her bir Akit Taraf istediği zaman diplomatik kanallar vasıtasıyla yazılı bildirimde bulunarak bu Anlaşmayı feshedebilir. İşbu Anlaşma, fesih bildiriminin alındığı tarihten altı (6) ay sonra yürürlükten kalkacaktır.

İstanbul şehrinde 04 Kasım 2016 tarihinde Türkçe, Ukraynaca ve İngilizce dillerinde, bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere, ikişer asıl nüsha halinde yapılmıştır. İşbu Anlaşmanın yorumlanmasından kaynaklanan uyuşmazlık halinde, İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına	**Ukrayna Bakanlar Kurulu adına**
Ahmet ARSLAN **Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı**	**Volodymyr OMELYAN** **Altyapı Bakanı**

TBMM Basımevi - 2017
Türkiye Büyük Millet Meclisi (S. Sayısı: 482)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
26	2

SIRA SAYISI: 478

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/762) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/762 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Gerekçesi **4**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **5**
- **Tasarı Metni** **7**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **7**
- **Mutabakat Zaptı** **8**
- **Notalar** **13**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *29/9/2016*
Sayı: 31853594-101-1335-3676

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 19/9/2016 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/762)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemizin katılımı 20 Nisan 1989 tarihli ve 3539 sayılı Kanunla uygun bulunan ve 29 Eylül 2003 tarihinden itibaren tarafı olduğu 1978 tarihli "Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme"nin ilgili hükümleri gereğince her bayrak devletinin, gemilerinde çalışacak gemiadamlarının Sözleşmeye uygun olarak belgelendirilmesi gerekmektedir.

Sözleşmenin "Belgelerin Tanınması" başlıklı 1/10 hükmüne göre, her idarenin başka bir ülke veya onun yetkisi altında bir kaptana, zabite veya telsiz operatörüne verilmiş bir belgenin başka bir ülke tarafında tanınması için yeterlik, eğitim ve belgelendirme şartları ile kalite standartlarıyla ilgili olarak Sözleşmenin şartlarına tamamen uyulduğunun tespiti ardından iki ülke arasında bir mutabakat protokolünün imzalanması gerekmektedir.

Anılan Sözleşmenin hükümlerine uygun olarak 2 Aralık 2015 tarihinde Doha'da "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı" imzalanmıştır. Mutabakat Zaptı ile, iki ülke arasında gemiadamı yeterlilik belgelerinin karşılıklı olarak tanınması öngörülmektedir.

Yeterlik belgelerinin karşılıklı tanınması yoluyla, Türk gemiadamlarının Katar bayraklı gemilerde istihdam edilmesi ve bu hususta sağlanabilecek avantaj ile denizcilik politikamıza uygun olarak gemiadamlarımızın uluslararası denizcilik piyasasında daha fazla pay sahibi olmaları mümkün olabilecektir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *8/5/2017*

Esas No: 1/762

Karar No: 404

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 29/9/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan ve Başkanlıkça 4/10/2016 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 4/5/2017 tarihli 37'nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında gemiadamı yeterlilik belgelerinin karşılıklı olarak tanınması amacıyla 2 Aralık 2015 tarihinde Doha'da imzalanan Mutabakat Zaptının onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Ülkemiz tarafından 29 Eylül 2003'te taraf olunan Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Hakkında 1978 Uluslararası Sözleşmesiyle ilgili -kısaca STCW-1978- hükümler gereğince her bayrak devletinin gemilerde çalışacak gemi adamlarının Sözleşmeye uygun olarak belgelendirilmesi gerektiği,

Anılan Sözleşme hükümlerine uygun olarak ülkemizle Katar arasında 2 Aralık 2015 tarihinde Doha'da imzalanan Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile iki ülke arasında gemi adamı yeterlilik belgelerinin karşılıklı tanınmasının öngörüldüğü,

Mutabakat Zaptı ile yeterlilik belgelerinin karşılıklı tanınması yoluyla Türk gemi adamlarının Katar bayraklı gemilerde istihdam edilmesinin önünün açılacağı, bu şekilde gemi adamlarımıza uluslararası denizcilik piyasasından daha fazla pay almak için avantaj sağlanmış olacağı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan, Samsun Milletvekili Hasan Basri Kurt, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi ve Adana Milletvekili Talip Küçükcan Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
Taha Özhan	*Hasan Basri Kurt*	*Talip Küçükcan*
Malatya	Samsun	Adana
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Mustafa Serdengeçti	*Mehmet Günal*	*Fevzi Şanverdi*
Aksaray	Antalya	Hatay
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Serkan Topal	*Azmi Ekinci*	*Ravza Kavakcı Kan*
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Oğuz Kaan Salıcı	*Recep Şeker*	*Ceyda Bölünmez Çankırı*
İstanbul	Karaman	Mardin
Üye	Üye	
Osman Aşkın Bak	*Halil Özcan*	
Rize	Şanlıurfa	
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GEMİADAMLARININ EĞİTİM, BELGELENDİRME VE VARDİYA TUTMA STANDARTLARI ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ UYARINCA BELGELERİN KARŞILIKLI TANINMASINA İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTI İLE MUTABAKAT ZAPTINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GEMİADAMLARININ EĞİTİM, BELGELENDİRME VE VARDİYA TUTMA STANDARTLARI ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ UYARINCA BELGELERİN KARŞILIKLI TANINMASINA İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTI İLE MUTABAKAT ZAPTINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 2 Aralık 2015 tarihinde Doha'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı" ile Mutabakat Zaptı'nda değişiklik yapılmasına ilişkin Notaların onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Binali Yıldırım
Başbakan

Başbakan Yardımcısı *N. Canikli*	Başbakan Yardımcısı *M. Şimşek*	Başbakan Yardımcısı *N. Kurtulmuş*
Başbakan Yardımcısı *Y. T. Türkeş*	Başbakan Yardımcısı V. *Y. T. Türkeş*	Adalet Bakanı V. *S. Soylu*
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı V. *R. Akdağ*	Avrupa Birliği Bakanı V. *F. Özlü*	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı *F. Özlü*
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. Müezzinoğlu*	Çevre ve Şehircilik Bakanı *M. Özhaseki*	Dışişleri Bakanı V. *V. Eroğlu*
Ekonomi Bakanı V. *M. Özhaseki*	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı V. *İ. Yılmaz*	Gençlik ve Spor Bakanı V. *N. Avcı*
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı *F. Çelik*	Gümrük ve Ticaret Bakanı *B. Tüfenkci*	İçişleri Bakanı *S. Soylu*
Kalkınma Bakanı *L. Elvan*	Kültür ve Turizm Bakanı *N. Avcı*	Maliye Bakanı *N. Ağbal*
Millî Eğitim Bakanı *İ. Yılmaz*	Millî Savunma Bakanı *F. Işık*	Orman ve Su İşleri Bakanı *V. Eroğlu*

Sağlık Bakanı
R. Akdağ

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
A. Arslan

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti

Arasında

Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca temsil edilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ulaştırma Bakanlığı'nca temsil edilen Katar Devleti Hükümeti, bundan böyle Sözleşmeci taraflar olarak anılacaktır.

Katar Devleti'nin (14) no.lu kararı ile 2003 yılında taraf olduğu Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi (bundan böyle STCW Sözleşmesi olarak anılacaktır) hükümlerine uyum isteği ve belgelerin karşılıklı tanınmasına ilişkin Deniz Emniyeti Komitesi'nin 24 Ocak 2013'te yayımladığı 1450 ayılı sirkülerine atıf yapılarak aşağıdaki hükümler kararlaştırılmıştır:

Madde (1)

Tanımlar

Bu mutabakat Zabtının hükümleri uygulanırken, aşağıdaki kelimeler ve ifadeler, metin başka bir anlam getirmedikçe herbiri karşısındaki anlama sahip olacaktır.

1) Belge: Belge sahibine, gemilerde belirtilen kapasitede çalışma ve belgede belirtilen sorumluluk seviyesinde belli bir fonksiyon yapma hakkı veren sözleşme hükümlerine uygun Yeterlik Belgesi

2) İdare: Yerel mevzuata göre yetkili taraflarca düzenlenmiş belgeleri tanıma için yetkilendirilmiş Kurum

3) Belge Düzenleyen Taraf: Yerel mevzuata göre STCW Sözleşmesine göre geçerli sertifika vermeye resmi olarak yetkilendirilmiş Kurum

4) Yetkili Çalışan: Bu mutabakat Zabtının uygulanmasından doğrudan sorumlu kişi

5) Belge Düzenleyen tarafın Yetkili Çalışanı: Bu mutabakat Zabtının uygulanmasından doğrudan sorumlu kişi.

Madde (2)

Belgelerin Tanınması

Sözleşmenin I/10 kuralı gereğince İdare, aşağıdaki koşulların sağlanması koşulu ile düzenleyici tarafın düzenlediği tüm belgeleri tanımayı kabul eder:

a-Eğitim, değerlendirme, izleme ve gemiadamlarının aktivitelerinin takibi, STCW Kodu'nun A-I/6 bölümündeki kurallarına uygun olarak kontrol edilecektir.

b- Belge düzenleyici tarafın gemiadamlarının eğitim ve belgelendirmesinden sorumlu memurları, STCW Kodu'nun A-I/6 bölümündeki kurallara uygun olarak yeterli yetkinliklere sahip olacaktır.

c-Eğer İdare gerekli görürse, belge düzenleyici tarafların araçlarını incelemesine ve STCW Kodu'nun A-I/10 bölümündeki prosedürlere uygun olarak aşağıdakileri teyit etmesine izin verilecektir:

1. Yeterlik standartları
2. Kayıt Tutma
3. Belgelerin düzenlenmesi, onaylanması, yenilenmesi ve iptal edilmesi
4. Sağlık uygunluğunun standartları
5. Doğrulama taleplerinin iletişimi ve cevaplandırılması

d- Belge düzenleyen İdare, eğitim veya belgelendirme sistemindeki bir değişikliğin veya aşağıdakilerden herhangi bir değişikliğin yapılması durumunda doksan (90) gün içinde İdareyi bilgilendirecektir:

1-Belge düzenleyen tarafın yetkili çalışanının görevinin veya adresindeki herhangi bir değişiklik
2-Burada belirtilen prosedürleri etkileyebilecek herhangi bir değişiklik
3-STCW Kodu Bölüm A-I/7 gereğince Uluslararası Denizcilik Örgütü Genel Sekreterine gönderilen bilgilerinde önemli bir farklılığa neden olabilecek herhangi bir değişiklik

e-Belge düzenleyen taraf, daha önce İdare tarafından tanınmış belgelerin askıya alınması, geri çekilmesi veya iptalini otuz (30) gün içerisinde İdareye bildirecektir.

f-İdare, belgeyi düzenleyen tarafı belgelerin askıya alınması, geri çekilmesi veya iptalini gerekçeleri ile birlikte otuz(30) gün içerisinde bilgilendirecektir.

2

g-İdare, belgeyi düzenleyen tarafın gerekli gördüğü durumlarda gemiadamlarının bütün tanınmış belgelerinin numarası ve bilgilerini belge düzenleyici tarafa sağlayacaktır.

h-Belge düzenleyici taraf, Kalite Standartları değerlendirmesinin STCW Sözleşmesinin I/8 kuralında belirtilen gerekleri sağladığını teyit eder ve İdarenin gerekli gördüğü hallerde bu değerlendirme sonuçlarını sunacaktır.

Madde (3)

Doğrulama Süreci

1. İdare, sertifikaların tanınması ve olası sahtecilik hallerinden kaçınmak amacıyla, STCW Sözleşmesinin (I / 5) düzenlemesi uyarınca sertifikayı düzenleyen tarafça verilen sertifikaların içeriğini ve yasallığını doğrulamak hakkına sahip olacaktır.

2. İdare yetkili çalışanı, başvurunun aşağıdakileri kapsaması koşuluyla belgeler ile ilgili her türlü bilgi için yazılı veya elektronik yollarla sertifikayı veren tarafın yetkili çalışanından bilgi isteme hakkına sahip olacaktır:

a-Gemiadamının tam adı, doğum tarihi ve milliyeti.

b-Belgenin derecesi, kapasite, sayı ve veriliş tarihi.

3. Belgeyi düzenleyen tarafın yetkili çalışanı yazılı ya da elektronik yollarla bu maddenin 2. kısmına uygun olan talebi, en fazla dört (4) gün olmak üzere, iki (2) gün, (hangisi uygunsa) içinde cevap verecektir.

Madde (4)

Anlaşmazlıkların Çözümü

Bu Mutabakat Zaptının yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin sözleşme tarafları arasında doğabilecek herhangi bir anlaşmazlık, ikisi arasındaki istişare ve görüşmeler yoluyla dostça çözülecektir.

Madde (5)

Değişiklik

Bu Mutabakat Zaptı veya metinlerinden herhangi biri taraflar arasında yazılı anlaşma yaparak tadil edilebilir, söz konusu bu değişiklik bu Mutabakat'ın (6). maddesinde belirtilen usullere göre yürürlüğe girecektir.

Madde (6)

Nihai Hükümler

1. Bu Mutabakat Zaptı, sözleşme taraflarından herhangi bir tarafın gerekli işlemlerin her birinin yapıldığını belirten son bildiriminin alındığı tarihten itibaren yürürlüğe girecektir.

2. Bu Mutabakat Zaptı, benzer dönem veya dönemler için zımni yenilemeye tabi olarak taraflardan birinin, Mutabakat Zaptı yenilememe niyetini diğer tarafa Memorandum sonlandırma tarihinden önce en az (6) altı ayda bildirmediği sürece beş (5) yıl için geçerli olacaktır. Bildirim iptal için nedenlerini belirtecektir.

Yukarıda, aşağıda belirtilen görevlilerin ve kendi hükümetleri tarafından yetkilendirilen yetkililerin şahitliğinde, bu Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

Bu Mutabakat Zaptı Doha Şehrinde 2 Aralık 2015 Miladi tarihine karşılık gelen Hicri 20 SAFAR 1437 AH tarihinde, Türkçe, Arapça ve İngilizce Dillerinde her üçü de aynı geçerlilikte olmak üzere iki orijinal kopya olarak, hazırlanmış ve imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına	Katar Devleti Hükümeti Adına
Binali YILDIRIM	Jassim Bin Saif Al Sulaity
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı	Ulaştırma Bakanı

(Türkçe Çeviri)

2016/65247889-Doha BE/10870809 – İVEDİ

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği Saygıdeğer Katar Devleti Dışişleri Bakanlığına saygılarını sunar ve aşağıdaki hususları bildirmekten onur duyar.

2 Aralık 2015 tarihinde düzenlenen Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komite Birinci Toplantısı sırasında imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı"nın yürürlüğe girmesine ilişkin iç süreç devam etmektedir. Ancak, söz konusu mutabakat zaptının Türkçe ve İngilizce metinlerinde üç yazım hatası tespit edilmiştir. Bu hatalar aşağıda belirtilmiştir:

-Türkçe metnin dibacesinin 2. Paragrafında bir yazım hatası bulunmakta olup, "1450 ayılı" ifadesinin "1450 sayılı" olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

-Mutabakat zaptının İngilizce metninde "Desiring in Compliance with provisions of the International Convention on Standards of Training, Certification and Watch Keeping for Seafarers (STCW) 1978 and it's amendments" ifadesi yer alırken, Türkçe metinde söz konusu ifadenin "1978 and it's amendments" bölümüne yer verilmemiştir. Bu nedenle, Türkçe metindeki ilgili bölümünde yer alan "...Uluslararası Sözleşmesi (bundan böyle..." ifadesinin "...Uluslararası Sözleşmesi 1978 ve bunun düzeltmelerindeki (bundan böyle..." olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

-Türkçe metnin 2. maddesinin 1. paragrafında STCW Sözleşmesine atıfta bulunulmakla birlikte, mutabakat zaptının Türkçe metninde "STCW" ifadesi yazılmamıştır. Bu nedenle, bu bölümdeki "Sözleşmenin" ifadesinin "STCW Sözleşmesinin" olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

Büyükelçilik, bu nedenle, Viyana Sözleşmesi'nin 79. Maddesi uyarınca, yukarıda bahse konu hataların düzeltilmesini nazik bir şekilde önerir. Bu öneri uygun bulunur ve düzeltmeler diplomatik nota ile teyit edilirse memnuniyet duyulacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği bu vesileyle Katar Devleti Dışişleri Bakanlığına en derin saygılarını yineler.

Doha, 5 Mayıs 2016

Dışişleri Bakanlığı
(Asya İşleri Departmanı)
Doha

(Türkçe Çeviri)

Katar Devleti

Dışişleri Bakanlığı

2016/0044223/5

20.06.2016

Katar Devleti Dışişleri Bakanlığı (Asya İşleri Departmanı) Türkiye Cumhuriyeti Doha Büyükelçiliğine saygılarını sunar.

Bakanlık, 2 Aralık 2015 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı" hakkındaki Büyükelçiliğin 5/5/2016 tarih ve 2016/65247889-Doha BE/10870809 sayılı notasına atıfla, Büyükelçiliğin yukarıda kayıtlı notasında yer alan düzeltme önerilerinin not edildiğini ve Katar tarafınca sözkonusu düzeltme önerilerinin Mutabakat Zaptının bir parçası olarak kabul edildiğini iş bu cevabi nota ile bildirir.

Dışişleri Bakanlığı bu vesileyle Türkiye Cumhuriyeti Doha Büyükelçiliğine en derin saygılarını yineler.

-Türkiye Cumhuriyeti Doha Büyükelçiliğine

TBMM Basımevi - 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
26	1

SIRA SAYISI: 101

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **Kanun Tasarıları Yenileme Tezkeresi ve Listesi** **3**
- **1/437 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **21**
  - Gerekçesi **21**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **22**
- **Muhalefet Şerhi** **24**
- **Tasarı Metni** **25**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **25**
- **Anlaşma Metni** **26**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *2/12/2015*
Sayı: 31853594-101-30-3870

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Ek: Liste

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
1.	1/911	İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Değişiklik Getiren 15 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1/966	Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	1/924	Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1/826	Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1/992	Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1/549	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
7.	1/1028	Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair KanunTasarısı
8.	1/844	Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 1/2013 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1/910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
10.	1/621	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1/622	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1/631	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1/550	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
14.	1/281	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1/634	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
16.	1/331	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1/348	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1/531	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1/833	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1/696	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1/712	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
22.	1/804	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
23.	1/816	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
24.	1/820	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
25.	1/837	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında işbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1/890	Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1/906	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.	1/343	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.	1/678	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
30.	1/755	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1/888	Türkiye Cumhuriyeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32.	1/840	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1/960	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1/1016	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1/786	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1/807	Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Düzeltme Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1/586	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1/929	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
39.	1/952	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
40.	1/955	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1/958	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1/962	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1/969	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1/972	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
45.	1/985	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1/1019	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	1/1023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
48.	1/1034	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
49.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
53.	1/349	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
54.	1/352	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	1/396	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	1/692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	1/767	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
58.	1/799	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
59.	1/823	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı
60.	1/829	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	1/835	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	1/857	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	1/859	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	1/875	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	1/912	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
66.	1/920	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
67.	1/935	3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1/986	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyamn Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
69.	1/1005	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1/1020	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
71.	1/1021	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1/1026	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
73.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
75.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
76.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
77.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
78.	1/292	Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
79.	1/686	Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
80.	1/898	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthali ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
81.	1/903	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Kanun Tasarısı
82.	1/907	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
83.	1/990	Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
84.	1/354	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
85.	1/359	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
86.	1/386	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
87.	1/391	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
88.	1/393	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
89.	1/420	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
90.	1/428	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
91.	1/439	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
92.	1/452	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasında Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
93.	1/458	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
94.	1/665	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
95.	1/670	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
96.	1/677	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
97.	1/711	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
98.	1/723	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
99.	1/738	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
100.	1/775	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
101.	1/805	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tayland Krallık Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
102.	1/810	Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
103.	1/824	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
104.	1/830	Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
105.	1/856	Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
106.	1/874	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
107.	1/886	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
108.	1/908	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
109.	1/921	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
110.	1/926	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
111.	1/987	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
112.	1/1017	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
113.	1/1024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
114.	1/306	Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
115.	1/378	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
116.	1/379	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
117.	1/381	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
118.	1/713	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
119.	**1/720**	**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı**
120.	1/772	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
121.	1/809	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
122.	1/853	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
123.	1/909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
124.	1/997	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
125.	1/1000	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
126.	1/1002	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
127.	1/1018	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
128.	1/1030	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
129.	1/1031	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
130.	1/1033	Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
131.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
132.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
133.	1/545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
134.	1/1025	Gemilerin İhtiyati Haczine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
135.	1/803	Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
136.	1/922	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
137.	1/923	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
138.	1/321	Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
139.	1/339	Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
140.	1/304	Müteaddit Defalar Değiştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü Konusundaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
141.	1/305	Avrupa Topluluğunun, Müteaddit Defalar Değiştirilmiş ve 27 Haziran 1997 Tarihli Protokol ile Birleştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesine Katılmasına Dair Protokol Hakkındaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
142.	1/307	Kıta Sahanlığında Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
143.	1/1010	Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
144.	1/1032	Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
145.	1/914	Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
146.	1/450	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
147.	1/821	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
148.	1/839	1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
149.	1/854	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
150.	1/989	Türkiye Cumhuriyeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
151.	1/951	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
152.	1/994	Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
153.	1/460	2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
154.	1/773	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
155.	1/704	Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
156.	1/661	Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
157.	1/797	1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
158.		Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
159.	1/283	Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
160.	1/666	Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
161.	1/715	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
162.	1/319	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
163.	1/322	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
164.	1/370	Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
165.	1/502	Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
166.	1/574	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
167.	1/593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
168.	1/718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
169.	1/815	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
170.	1/831	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
171.	1/841	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
172.	1/842	Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
173.	1/846	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
174.	1/863	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
175.	1/917	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
176.	1/956	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
177.	1/977	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
178.	1/988	Türkiye Cumhuriyeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
179.	1/1022	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunu Tasarısı
180.	1/822	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
181.	1/315	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
182.	1/394	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
183.	1/533	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Planlama ve Kalkınma Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
184.	1/657	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
185.	1/871	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
186.	1/895	Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankara'da İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
187.	1/902	Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbeycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
188.	1/491	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
189.	1/347	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
190.	1/754	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
191.	1/560	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
192.	1/633	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
193.	1/814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
194.	1/979	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
195.	1/636	Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
196.	1/942	Güneydoğu Avrupa Afetlere Hazırlık ve Önleme Girişiminin Kurumsal Çerçevesi Hususunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
197.	1/964	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
198.	1/1027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
199.	1/858	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
200.	1/290	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
201.	1/959	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
202.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
203.	1/312	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
204.	1/993	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisine Dair Anlaşmaya Yönelik GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisinin Güçlendirilmesi Konulu Tamamlayıcı Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
205.	1/899	Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
206.	1/624	Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
207.	1/422	Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
208.	1/915	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
209.	1/664	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
210.	1/860	Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
211.	1/801	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
212.	1/680	Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
213.	1/743	Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
214.	1/973	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
215.	1/971	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
216.	1/901	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
217.	1/887	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomi, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
218.	1/885	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
219.	1/881	Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
220.	1/861	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
221.	1/848	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
222.	1/836	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
223.	1/817	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
224.	1/811	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
225.	1/784	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
226.	1/413	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
227.	1/334	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
228.	1/286	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
229.	1/285	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
230.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
231.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
232.	1/930	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
233.	1/812	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
234.	1/761	Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
235.	1/1011	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
236.	1/329	2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
237.	1/356	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
238.	1/654	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
239.	1/732	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
240.	1/675	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
241.	1/790	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
242.	1/825	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
243.	1/999	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
244.	1/1015	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
245.	1/1029	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
246.	1/1037	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
247.	1/659	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
248.	1/409	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
249.	1/961	Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
250.	1/529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *30/11/2012*
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-662/5096

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 12/11/2012 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/437)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GEREKÇE

Günümüzde terörizm, örgütlü suçlar ve uyuşturucu madde kaçakçılığı arasında yakın bağ bulunmakta olup, ülkelerin bu sorunlarla tek başlarına mücadelede başarı sağlamaları mümkün değildir. Dolayısıyla, bu suçlarla mücadelede ikili ve çok taraflı işbirliğinde bulunulması büyük önem taşımaktadır.

Yabancı ülkelerle uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele alanında imzalanan anlaşmalar ile özellikle uyuşturucu madde kaçakçılığı konusunda ülkelerin güvenlik birimleri arasında doğrudan iletişim ve temas imkânı sağlanmakta, ikili işbirliğimizin daha da geliştirilmesine katkı sağlayan bir zemin oluşturulmaktadır.

Sınıraşan organize suçlar kategorisine giren uyuşturucu kaçakçılığı, bireysel olarak hareket eden hükümetler tarafından veya geleneksel işbirliği biçimleriyle önlenemeyeceği artık herkesin rahatlıkla kabullendiği bir gerçektir. Bu gerçekten hareketle, sözkonusu suç ve suç grupları ile mücadele, iyi tayin ve koordine edilmiş kapsamlı müdahaleleri gerektirmektedir. Uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadele alanında, iki ülke vatandaşlarının karışmış oldukları uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarının paylaşılması, uyuşturucu madde kaçakçılığı yapan organizasyonların ortaya çıkartılmasına yönelik olarak, karşılıklı operasyonel işbirliğinde bulunulması ve bu çerçevede doğrudan irtibat noktaları belirlenmesi şüphesiz her iki tarafın çalışmalarını olumlu yönde etkileyecektir.

Uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele alanında gerek ikili seviyedeki, gerekse bölgesel ve uluslararası örgütlerdeki işbirliğinin artırılmasının gerekli ve yararlı olduğu görüşünden hareketle, 80'e yakın ülkeyle güvenlik alanında işbirliğini öngören anlaşmalar, protokoller ve hukuki metinler imzalanmıştır. Bu belgeler terörizm, örgütlü suçlar, uyuşturucu ve psikotrop madde kaçakçılığıyla mücadele alanlarında, ikili, bölgesel ve uluslararası planda işbirliğini ve bu çerçevede bilgi ve deneyim paylaşımını kapsamaktadır.

Bu çerçevede, Anlaşma ile terörizm ve terörizmin finansmanına ilişkin faaliyetlerle mücadelenin yanısıra, uyuşturucu ve psikotrop maddeler ile bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasadışı üretimi ve ticaretine etkili bir şekilde karşı konulması, bu alanda tarafların ulusal mevzuatları ve uluslararası yükümlülükleri ile uyumlu olarak işbirliği yapılması, bilgi ve tecrübe değişimi, temel ve uzmanlık eğitimlerinin verilmesi dahil birçok alanda işbirliği yapılması öngörülmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *11/1/2016*

Esas No: 1/437

Karar No: 100

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24'üncü Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz sayılmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından yenilenerek 3/12/2015 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 29/12/2015 tarihinde tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen Tasarı, Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 7/1/2016 tarihli 9'uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarı ile 7 Ekim 2011 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşması'nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Bahse konu Anlaşmayla terörizm ve terörizmin finansmanına ilişkin faaliyetler ile mücadelenin yanı sıra, uyuşturucu ve psikotrop maddeler ile bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasa dışı üretimi ve ticaretine etkili bir şekilde karşı konulmasının, bu alanda tarafların ulusal mevzuattan ve uluslararası yükümlülükleriyle uyumlu olarak iş birliği yapmasının, bilgi ve tecrübe değişiminin, temel ve uzmanlık eğitimlerinin verilmesi dâhil birçok alanda iş birliği yapılmasının hedeflendiği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, Karaman Milletvekili Recep Şeker ve İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Taha Özhan	*Cemalettin Kani Torun*	*Sena Nur Çelik*
Malatya	Bursa	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
Hasan Basri Kurt	*Mustafa Serdengeçti*	*Ahmet Akın*
Samsun	Aksaray	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
Hişyar Özsoy	*Mevlüt Dudu*	*Fevzi Şanverdi*
Bingöl	Hatay	Hatay
(Muhalefet şerhi ektedir)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Serkan Topal	*Azmi Ekinci*	*Ravza Kavakcı Kan*
Hatay	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Oğuz Kaan Salıcı	*Serap Yaşar*	*Recep Şeker*
İstanbul	İstanbul	Karaman
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Ceyda Bölünmez Çankırı	*Osman Aşkın Bak*	*Hasan Karal*
Mardin	Rize	Rize
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
	Üye	
	Halil Özcan	
	Şanlıurfa	

MUHALEFET ŞERHİ

1/437 ‘Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı” ile ilgili **muhalefet şerhim** aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

Özellikle 11 Eylül saldırılarından sonra tüm dünya genelinde bir korku ve güvenlik algısı yaratılmıştır. Özellikle batılı devletler tarafından bilinçli olarak dünya toplumuna dayatılan bu algının sonuçları, insan haklarının birçok devlet tarafından kısıtlanması doğrultusunda işlevselleştirilmiştir. Güvenlik toplumunun en büyük sonucu, özellikle batılı olmayan, müslüman, batı dışındaki ülkelerde yaşayan herkesin makul şüpheli olarak kodlanmasıdır. Herkesin her an devlet tarafından izlenebilmesi, hayatların kontrol edilebilmesi, denetim altında tutulması, en temel insan haklarının bile askıya alındığı bir sistemin altını doldurmak için kullanılan gerekçe güvenlik ve teröre karşı mücadele olmuştur. Yapılan anlaşmanın gerekçesinde belirtilen suçların tanımları bilinçli olarak muğlak bırakılmıştır. Çünkü güvenlik ve korku algısını işletebilmek için bu suçların tanımlarının muğlak bırakılması ve her durumun, devletlerin devamlılığını sağlamak gerektiğinde suç olarak adlandırabilmesi gerekmektedir. Örneğin gerekçede geçen “terör” kavramıyla anlatılmak istenen tam olarak nedir? Bu kavramın muğlak bırakılması demek örneğin son dönemde savaştan kaçarak başka ülkelere göç etmek zorunda kalan milyonlarca insanın gittikleri ülkelerde, de facto “terörist” olarak kodlanması ve gerek sosyal gerekse ekonomik ve siyasi alandan dışlanması demektir. Örneğin söz konusu anlaşmanın yapıldığı Fransa’da özellikle Charlie Hebdo ve Paris saldırıları sonrasında ülkede yaşayan milyonlarca Müslümana potansiyel terörist gözüyle bakılmaya başlanmış ve bu insanlar sırf müslüman oldukları için yüzlerce organize şiddet eylemine maruz bırakılmış ve bu eylemlerin bir çoğu Fransız devleti tarafından cezasız bırakılmıştır.

Buna ek olarak anlaşmanın kapsamında suç olarak tanımlanan maddeler sadece basit güvenlik sorunları değildir. Bunlar aynı zamanda toplumsal sorunlardır. Bu sorunların çözümü sadece güvenlik anlaşmaları ile değil ancak sorunların toplumsal sebeplerinin çözülmesi ile mümkündür. Bu sorunların toplumsal zeminlerinin, bu tür güvenlik anlaşmalarının metinlerinde mutlaka açık bir şekilde ortaya konulması gerekir. Kullanılan kavramların kapsamlarının açık bir şekilde tanımlanması gerekir. Bu tanımlamalar tartışılmadan yapılan güvenlik anlaşmaları, toplumdaki hak ihlallerinin önünü açacaktır. Yapılan her insan hakkı ihlaline güvenlik ve terörle mücadele bahane edilecektir. Bu doğrultuda, bu tür güvenlik anlaşmalarında İnsan Hakları Komisyon’unun insan hakları örgütlerinin ve savunucularının görüşlerine mutlaka başvurulmalıdır. Dışişleri Komisyonu özellikle güvenlik konusunda yapmış olduğu çalışmaları ilgili kurum ve sivil toplum örgütleri ile mutlaka ortaklaştırmalıdır.

Hişyar Özsoy
Bingöl

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FRANSIZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İÇ GÜVENLİK ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FRANSIZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İÇ GÜVENLİK ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 7 Ekim 2011 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
B. Arınç	*A. Babacan*	*B. Atalay*
Başbakan Yardımcısı V.	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
B. Arınç	*S. Ergin*	*F. Şahin*
Avrupa Birliği Bakanı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı V.	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı V.
E. Bağış	*F. Şahin*	*M. Şimşek*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı V.	Ekonomi Bakanı
E. Bayraktar	*C. Yılmaz*	*M. Z. Çağlayan*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
T. Yıldız	*S. Kılıç*	*M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı V.	Kalkınma Bakanı
H. Yazıcı	*M. Z. Çağlayan*	*C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı V.	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
S. Kılıç	*M. Şimşek*	*Ö. Dinçer*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı
İ. Yılmaz	*V. Eroğlu*	*R. Akdağ*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı V.
E. Bayraktar

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

FRANSIZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

İÇ GÜVENLİK ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

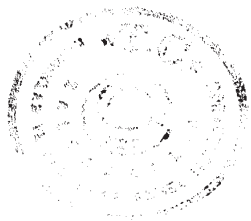

Bundan böyle "Taraflar" olarak adlandırılacak olan

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve
Fransız Cumhuriyeti Hükümeti,

taraf oldukları uluslararası anlaşmalara ve Avrupa anlaşmalarına, özellikle aşağıda belirtilmiş olanlara bağlılıklarını teyit ederler:

20 Nisan 1929 tarihli "Kalpazanlığın Cezalandırılmasına Dair Uluslararası Sözleşme" (Cenevre Sözleşmesi),

4 Kasım 1950 tarihli "İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesi",

25 Mart 1972 tarihli Protokol ile değiştirilmiş olan, 30 Mart 1961 tarihli "Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi",

21 Şubat 1971 tarihli "Birleşmiş Milletler Psikotrop Maddeler Sözleşmesi",

15 Mayıs 2003 tarihli Ek Protokol ile değiştirilen ve geliştirilen 27 Ocak 1977 tarihli "Terörizmin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi",

20 Aralık 1988 tarihli "Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi",

15 Aralık 1997 tarihli "Terörist Bombalamalarının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme",

9 Aralık 1999 tarihli "Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme",

15 Kasım 2000 tarihli, "Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi" ve kara, hava ve deniz yoluyla göçmen kaçakçılığını ve özellikle kadın ve çocuklar başta olmak üzere, insan ticaretini önlemeyi, bastırmayı ve cezalandırmayı öngören ilave protokolleri,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti arasında 29 Ekim 1968 tarihinde Ankara'da imzalanmış olan Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması.

Taraflar, 20 Şubat 1998 tarihinde kabul edilen ve operasyonel eki 30 Temmuz 1998 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye-Fransa 2000" Eylem Planı'nı anımsayarak,

Terörizm ve organize suçların farklı biçimleri ile uyuşturucu ve psikotrop madde kaçakçılığı, yasadışı göç ve mali suçlarla mücadelede işbirliğinin önemine inanarak ve

bu tür faaliyetleri etkin bir biçimde önlemek arzusuyla,

Ulusal mevzuatlara saygılı biçimde ve cezai konularda adli yardımlaşmaya uygulanan kurallara ve yetkili ulusal makamların görevlerine halel getirmeksizin, Tarafların iç güvenlik kuvvetleri ve servislerinin tümü arasında polis ve gümrük işbirliğini yoğunlaştırmak ve daha etkili kılmak düşüncesiyle

Aşağıda belirtilen hususlarda mutabakata varmışlardır:

Madde 1

Taraflar, iç güvenlik konusunda teknik ve operasyonel bir işbirliği yürüterek aşağıdaki alanlarda karşılıklı olarak yardımlaşacaklardır:

1. Terörizmle ve buna ilişkin faaliyetlerin finansmanıyla mücadele,

2. Sınıraşan organize suçlarla mücadele,

3. Petrol ürünleri, tütün mamulleri ve alkollü içki kaçakçılığı başta olmak üzere tüm kaçakçılık eylemleriyle mücadele,

4. Uyuşturucu maddeler, psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların kaçakçılığıyla mücadele,

5. Yasadışı göç, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti, cinsel istismar ve bu suçlara ilişkin belge sahteciliğiyle mücadele,

6. İnsan vücuduna ait organ, doku, hücre ve ürünlerin kaçakçılığı da dâhil olmak üzere, kamu sağlığına ve çevreye verilen zararların tamamıyla mücadele,

7. Şahıslara yönelik şiddetle mücadele,

8. Mali ve ekonomik nitelikteki suçlarla ve özellikle örgütlü suçlara bağlı faaliyetlerden elde edilen mal, sermaye ve gelirlerin aklanmasıyla mücadele,

9. Silah, mühimmat, patlayıcı maddeler ile nükleer maddelerin, radyolojik ve kimyasal malzemelerin, bakteriyolojik ürünlerin, sivil ve askeri kullanımlı diğer tehlikeli madde ve teknolojilerin yasadışı ticaretiyle ve çalınmasıyla mücadele,

10. Çalınmış kültürel varlıkların ve sanat eserlerinin kaçakçılığıyla mücadele,

11. Ödeme araçlarında yapılan sahtecilik ve taklitçilikle mücadele,

12. Fikri mülkiyet mevzuatının ihlalleriyle mücadele,

13. İletişim ve bilişim teknolojilerine bağlı suçlarla mücadele,

14. Çocuklara karşı ve çocuklar tarafından işlenen suçlarla mücadele,

15. Malvarlığına karşı suçlarla mücadele,

16.Teknik ve bilimsel polis,

17. İç güvenlik kuvvetlerinin eğitimi,

18. Kalabalıkların demokratik yönetimi.

Bu işbirliği, yürürlükte olan ulusal usullere bağlı kalınarak, Taraflar arasında ortak bir mutabakatla, iç güvenliğe dair diğer alanlara da genişletilebilir.

Madde 2

İşbu Anlaşma'da öngörülen işbirliği faaliyetlerinin tamamı, her bir Tarafça, kendi ulusal mevzuatına, uluslararası taahhütlerine ve Fransız tarafı için, Avrupa mevzuatına kati bir şekilde bağlı kalınarak yürütülecektir.

İşbu Anlaşma çerçevesinde operasyonel veya teknik bir işbirliği talebi söz konusu olduğunda, her bir Taraf, kendi mevzuatı gereğince talebin kabulünün kişi temel haklarına, devletinin egemenliğine, güvenliğine, kamu düzenine, adli mercilerin işleyişine, teşkilat kurallarına ve diğer başlıca çıkarlarına halel getirmeye yönelik bir duruma yol açabileceğini değerlendirdiğinde, sözkonusu talebi kısmen ya da tamamen yerine getirmeyebilir.

İşbu maddenin uygulanması kapsamında Taraflardan biri işbirliği talebini tamamen ya da kısmen reddettiği takdirde, red kararını diğer Tarafa bildirecektir.

Madde 3

Taraflar, sınıraşan suçların farklı biçimlerinin önlenmesi ve araştırılmasında işbirliği yaparlar. Bu maksatla:

1. Taraflar, işbu Anlaşma'nın birinci maddesinde öngörülen işbirliği alanlarında bilgi alışverişi yaparlar.

2. Taraflar, eşgüdümlü bilgi değişimi ve karşılıklı yardımlaşma önlemleri vasıtasıyla işbirliği yaparlar. Taraflar bu amaçla, yetkili makamlar arasındaki her türlü ek düzenlemeyi karara bağlarlar.

3. Taraflar, özellikle, yeni sınıraşan suç şekilleri ve bu suçların önlenmesi, tespiti ve bastırılmasında kaydedilen gelişmeler hakkında bilgi teatisinde bulunurlar. Bu çerçevede, Taraflardan her biri, talep üzerine, belirli bir suç kategorisiyle ilgili bilgileri diğerinin hizmetine sunabilir; ayrıca Taraflar, kriminoloji ve kriminalistik alanlarında gerçekleştirdikleri gelişmeler hakkında da birbirlerine bilgi verirler.

4.Taraflar, diğer Tarafça sınıraşan suçlarla mücadelede kullanılan modern imkân, yöntem ve tekniklerini öğrenmek ve polis eğitimi alanındaki iyi uygulamaların

yaygınlaştırılmasını sağlamak maksadıyla karşılıklı bilgi ve uzman değişimi yaparlar.

Madde 4

Taraflar uyuşturucu ve uyarıcı maddeler ile bunların ara kimyasallarının yasadışı ekimi, toplanması, üretimi, ithalatı, ihracatı, nakliyesi ve ticaretini engellemek maksadıyla eşgüdümlü önlemler alırlar ve aşağıda yer alan hususlarda bilgi teatisinde bulunurlar:

1. Uyuşturucu ve uyarıcı maddeler ile bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların kaçakçılığında kullanılan yöntemler ile bunların üretimlerinde, saklanmasında ve pazarlanmasında kullanılan yöntemler,

2. Uyuşturucu ve uyarıcı maddeler ile bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların kaçakçılığına karışan suç şebekelerinin kullandıkları yöntemler, menşe ve varış yerleri,

3. Uyuşturucu ve uyarıcı maddelerin yasadışı ticareti ve tüketimi konusunda yürütülen kriminolojik ve kriminalistik araştırma sonuçları,

4. Uyuşturucu ve uyarıcı maddeler ile bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların kontrolüne ve yasal ticaretine dair karşılıklı deneyim sonuçları.

Madde 5

Taraflar terörle mücadele çerçevesinde, aşağıdaki hususlarda bilgi alışverişinde bulunurlar:

1. Tasarlanan ya da gerçekleştirilen eylemlerde terör örgütlerince kullanılan araçlar, yöntem ve taktikler,

2. Taraflardan birinin topraklarında veya topraklarından, diğer Tarafın çıkarlarına halel getiren veya getirebilecek terörist eylemler gerçekleştiren veya gerçekleştirmiş olan ya da gerçekleştirmeyi tasarlayan terörist örgütler ve gruplar,

3. Terör örgütlerinin eleman kazanma ve finansman sağlama yöntemleri ve radikalleşme süreçleri ile bunlara ilişkin önleme faaliyetleri.

Madde 6

Ekonomik ve mali suçlarla mücadele konusunda, Taraflar, işbu Anlaşma'nın 1. maddesinde belirtilen polis ve gümrük işbirliği çerçevesinde özellikle şu konularda bilgi değişimi yaparlar:

1.Ödeme araçlarında sahtecilikle ve özellikle kalpazanlıkla mücadele alanında gerçekleştirilen ekspertizler,

2. Taraflardan birinin çıkarlarıyla bağlantılı fikri mülkiyet haklarına ilişkin suçlar ve taklitçilik hususunda araştırmalar,

3. Para aklama konusundaki araştırmalar.

Madde 7

İşbu Anlaşma'nın 1. maddesinde belirtilen her bir alanla ilgili olarak, teknik işbirliği özellikle aşağıdaki hususları kapsar:

1. Genel ve uzmanlık eğitimi,
2. Mesleki bilgi ve tecrübe paylaşımı,
3. Teknik danışmanlık,
4. Uzmanlık dokümantasyonu değişimi,
5. Sorumlu ve uzmanların karşılıklı ziyaretleri ve ağırlanması.

Madde 8

İşbu Anlaşma'da belirtilen alanlarda uygulanabilecek teknik işbirliği, Taraflar arasında diplomatik yoldan yapılacak önyazışmalarla yürütülür. Gerektiğinde, kabul edilen faaliyetlerin somut uygulama yöntemleri ilgili idari birimler arasında teknik düzenlemelerle belirlenir.

Bu teknik işbirliğinin uygulanması yıllık programla belirlenir. Bu program bütçe imkânları ölçüsünde ve dâhilinde her iki Tarafın katkısını belirler.

Madde 9

İşbu Anlaşma'nın iyi şekilde uygulanmasından sorumlu makamlar, Anlaşma'da belirtilen farklı işbirliği alanlarının hayata geçirilmesini sağlayacak olan birimleri belirlerler. Bu belirleme işlemi, diğer Tarafın bilgisine diplomatik yolla sunulur.

Madde 10

Her bir Taraf, Taraflardan birinin veya diğerinin yahut üçüncü bir ülkenin topraklarında diğer Tarafı hedef alan hazırlık aşamasındaki veya işlenmiş suç eylemleri hakkında kendisine ulaşan her türlü bilgiyi, ulusal mevzuatına ve Fransız Tarafı için Avrupa mevzuatına uygun olarak diğer Tarafa verir.

İşbu madde kapsamında her bir Tarafın diğer Taraftan aldığı bilgiler gizlilik derecelidir ve yetkisi olmayan kimselerin bunlara erişimini engelleyecek özel tedbirlere tabidir. Bu bilgiler diğer Tarafın yazılı onayı olmaksızın üçüncü bir tarafa iletilemez.

Madde 11

İşbu Anlaşma'nın yorumlanmasına veya uygulanmasına ilişkin her türlü ihtilaf, Taraflar arasında istişare veya müzakere yoluyla çözülecektir.

Madde 12

Taraflardan her biri, Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli olan iç usûllerin tamamlandığını diğer Tarafa bildirecektir. İşbu Anlaşma, son yazılı bildirimin alınma tarihini izleyen ikinci ayın ilk günü itibariyle yürürlüğe girer.

İşbu Anlaşma, Taraflar arasında ortak bir mutabakatla ve yazılı olarak her zaman değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartlara uygun şekilde yürürlülüğe girer.

İşbu Anlaşma, 3 yıllık bir süre için aktedilmiştir ve zımni mutabakatla yenilenebilir.

Her bir Taraf, diğer Tarafa diplomatik yoldan yaptığı yazılı bildirimle işbu Anlaşma'yı her zaman feshedebilir. Bu fesih, yazılı tebliğin alınmasını izleyen üç ayın sonunda geçerlilik kazanır.

İşbu Anlaşma'nın feshedilmesi, fesih tarihinden önceki uygulamalardan doğan hak ve yükümlülükleri etkilemez.

Her iki Tarafın bu maksatla yetkili kılınmış temsilcileri, işbu Anlaşma'yı imzalamışlar ve mühürlemişlerdir.

Ankara'da, 7 Ekim 2011 tarihinde, Türkçe ve Fransızca olarak, her iki metin de aynı derecede geçerli olacak şekilde, iki nüsha halinde imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA

İdris Naim ŞAHİN
İçişleri Bakanı

FRANSIZ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA

Claude GUÉANT
İçişleri, Denizaşırı Topraklar, Mahalli İdareler ve Göç Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
26	1

SIRA SAYISI: 100

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **Kanun Tasarıları Yenileme Tezkeresi ve Listesi** **4**
- **1/436 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **22**
  - Gerekçesi **22**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **24**
- **Muhalefet Şerhi** **26**
- **Tasarı Metni** **27**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **27**
- **Anlaşma Metni** **29**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *2/12/2015*
Sayı: 31853594-101-30-3870

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Ek: Liste

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
1.	1/911	İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Değişiklik Getiren 15 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1/966	Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	1/924	Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1/826	Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1/992	Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1/549	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
7.	1/1028	Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair KanunTasarısı
8.	1/844	Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 1/2013 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1/910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
10.	1/621	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1/622	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1/631	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1/550	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
14.	1/281	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1/634	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
16.	1/331	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1/348	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1/531	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1/833	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1/696	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1/712	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
22.	1/804	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
23.	1/816	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
24.	1/820	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
25.	1/837	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında işbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1/890	Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1/906	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.	1/343	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.	1/678	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
30.	1/755	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1/888	Türkiye Cumhuriyeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32.	1/840	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1/960	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1/1016	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1/786	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1/807	Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Düzeltme Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1/586	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1/929	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
39.	1/952	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
40.	1/955	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1/958	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1/962	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1/969	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1/972	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
45.	1/985	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1/1019	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	1/1023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
48.	1/1034	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
49.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
53.	1/349	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
54.	1/352	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	1/396	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	1/692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	1/767	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
58.	1/799	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
59.	1/823	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı
60.	1/829	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	1/835	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	1/857	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	1/859	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	1/875	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	1/912	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
66.	1/920	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
67.	1/935	3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1/986	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
69.	1/1005	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1/1020	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
71.	1/1021	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1/1026	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
73.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
75.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
76.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
77.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
78.	1/292	Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
79.	1/686	Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
80.	1/898	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthali ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
81.	1/903	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Kanun Tasarısı
82.	1/907	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
83.	1/990	Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
84.	1/354	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
85.	1/359	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
86.	1/386	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
87.	1/391	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
88.	1/393	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
89.	1/420	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
90.	1/428	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
91.	1/439	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
92.	1/452	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasında Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
93.	1/458	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
94.	1/665	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
95.	1/670	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
96.	1/677	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
97.	1/711	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
98.	1/723	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
99.	1/738	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
100.	1/775	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
101.	1/805	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tayland Krallık Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
102.	1/810	Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
103.	1/824	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
104.	1/830	Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
105.	1/856	Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
106.	1/874	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
107.	1/886	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
108.	1/908	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
109.	1/921	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
110.	1/926	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
111.	1/987	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
112.	1/1017	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
113.	1/1024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
114.	1/306	Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
115.	1/378	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
116.	1/379	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
117.	1/381	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
118.	**1/713**	**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**
119.	1/720	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı
120.	1/772	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
121.	1/809	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
122.	1/853	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
123.	1/909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
124.	1/997	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
125.	1/1000	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
126.	1/1002	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
127.	1/1018	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
128.	1/1030	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
129.	1/1031	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
130.	1/1033	Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
131.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
132.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
133.	1/545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
134.	1/1025	Gemilerin İhtiyati Haczine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
135.	1/803	Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
136.	1/922	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
137.	1/923	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
138.	1/321	Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
139.	1/339	Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
140.	1/304	Müteaddit Defalar Değiştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü Konusundaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
141.	1/305	Avrupa Topluluğunun, Müteaddit Defalar Değiştirilmiş ve 27 Haziran 1997 Tarihli Protokol ile Birleştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesine Katılmasına Dair Protokol Hakkındaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
142.	1/307	Kıta Sahanlığında Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
143.	1/1010	Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
144.	1/1032	Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
145.	1/914	Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
146.	1/450	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
147.	1/821	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
148.	1/839	1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
149.	1/854	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
150.	1/989	Türkiye Cumhuriyeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
151.	1/951	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
152.	1/994	Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
153.	1/460	2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
154.	1/773	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
155.	1/704	Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
156.	1/661	Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
157.	1/797	1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
158.		Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
159.	1/283	Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
160.	1/666	Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
161.	1/715	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
162.	1/319	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
163.	1/322	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
164.	1/370	Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
165.	1/502	Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
166.	1/574	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
167.	1/593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
168.	1/718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
169.	1/815	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
170.	1/831	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
171.	1/841	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
172.	1/842	Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
173.	1/846	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
174.	1/863	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
175.	1/917	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
176.	1/956	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
177.	1/977	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
178.	1/988	Türkiye Cumhuriyeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
179.	1/1022	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunu Tasarısı
180.	1/822	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
181.	1/315	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
182.	1/394	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
183.	1/533	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Planlama ve Kalkınma Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
184.	1/657	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
185.	1/871	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
186.	1/895	Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankara'da İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
187.	1/902	Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbeycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
188.	1/491	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
189.	1/347	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
190.	1/754	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
191.	1/560	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
192.	1/633	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
193.	1/814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
194.	1/979	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
195.	1/636	Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
196.	1/942	Güneydoğu Avrupa Afetlere Hazırlık ve Önleme Girişiminin Kurumsal Çerçevesi Hususunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
197.	1/964	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
198.	1/1027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
199.	1/858	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
200.	1/290	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
201.	1/959	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
202.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
203.	1/312	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
204.	1/993	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisine Dair Anlaşmaya Yönelik GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisinin Güçlendirilmesi Konulu Tamamlayıcı Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
205.	1/899	Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
206.	1/624	Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
207.	1/422	Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
208.	1/915	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
209.	1/664	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
210.	1/860	Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
211.	1/801	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
212.	1/680	Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
213.	1/743	Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
214.	1/973	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
215.	1/971	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
216.	1/901	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
217.	1/887	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomi, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
218.	1/885	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
219.	1/881	Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
220.	1/861	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
221.	1/848	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
222.	1/836	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
223.	1/817	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
224.	1/811	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
225.	1/784	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
226.	1/413	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
227.	1/334	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
228.	1/286	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
229.	1/285	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
230.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
231.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
232.	1/930	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
233.	1/812	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
234.	1/761	Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
235.	1/1011	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
236.	1/329	2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
237.	1/356	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
238.	1/654	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
239.	1/732	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
240.	1/675	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
241.	1/790	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
242.	1/825	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
243.	1/999	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
244.	1/1015	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
245.	1/1029	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
246.	1/1037	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
247.	1/659	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
248.	1/409	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
249.	1/961	Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
250.	1/529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *22/11/2012*
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-657/4934

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 18/10/2012 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/436)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GEREKÇE

Günümüzde terörizm ve uyuşturucu kaçakçılığı arasında yakın bağ bulunmakta olup, ülkelerin tek başlarına bu sorunları ortadan kaldırmaları mümkün olmamaktadır. Bu nedenle terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı ve organize suçlar gibi tehlikelerle karşı karşıya olan ülkelerin bu tehditlerle mücadelede ikili ve çok taraflı işbirliğinde bulunması büyük önem taşımaktadır.

Yabancı ülkelerle imzalanan güvenlik işbirliği anlaşmaları ile özellikle terörizm ve organize suçlar alanında olmak üzere güvenlik birimleri arasında doğrudan iletişim ve temas imkânı sağlanmakta ve ikili işbirliğinin daha da geliştirilmesine katkı sağlayan bir zemin oluşturulmaktadır.

Bu itibarla, 8 Mayıs 2012 tarihinde Roma'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşması" ile Taraflar arasında,

- Terör,
- Organize suçlar,
- Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti,
- Uyuşturucu ve psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasa dışı üretimi ve kaçakçılığı,

- Kara para aklama,
- Siber suçlar,
- Tarihi eser ve sanat eseri kaçakçılığı,
- Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, radyoaktif ve toksik maddelerin yasa dışı ticaretinin

önlenmesiyle ilgili işbirliği faaliyetleri gerçekleştirilerek iki ülke arasında mevcut olan güvenlik alanındaki işbirliğinin daha da pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Söz konusu Anlaşma yukarıda değinilen suçlar ve suçlara karışan kişilerle ilgili gerekli tedbirlerin alınması, bilgi değişiminde bulunulması, yardımlaşma, ortak çalışmalar yapılması, deneyim aktarımında bulunulması, eğitim programları düzenlenmesi gibi hususları kapsamaktadır.

Ayrıca anılan Anlaşma, 22 Eylül 1998 tarihinde Roma'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Organize Suçlar, Yasadışı Kazancın Aklanması, Uyuşturucu ve Psikotrop Madde ve İnsan Kaçakçılığı ile Mücadelede İşbirliği Anlaşması"nın yerini alarak iki ülke güvenlik teşkilatları arasındaki mevcut işbirliğinin geliştirilmesi için yeni hukuki çerçeveyi oluşturacaktır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *11/1/2016*
Esas No: 1/436
Karar No: 99

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24'üncü Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz sayılmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından yenilenerek 3/12/2015 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 29/12/2015 tarihinde tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen Tasarı, Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 7/1/2016 tarihli 9'uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile Türkiye ve İtalya arasında 8 Mayıs 2012 tarihinde Roma'da imzalanan ve iki ülke arasında terör, organize suçlar, insan ticareti, uyuşturucu, siber suçlar, kara para aklama, tarihi eser kaçakçılığı gibi suçlara karşı gerekli tedbirlerin alınmasını, bilgi değişiminde bulunulmasını ve ortak çalışmalar yapılmasını amaçlayan iş birliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından; Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile tarafların terör, organize suçlar, göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti, uyuşturucu ve psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallar, kara para aklama, siber suçlar, tarihî ve sanat eserleri kaçakçılığı, silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, radyoaktif ve toksik maddelerin yasa dışı ticaretiyle mücadele konularında iş birliği yapacakları ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan, Rize Milletvekili Hasan Karal, İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci ve İstanbul Milletvekili Serap Yaşar Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Taha Özhan	*Cemalettin Kani Torun*	*Sena Nur Çelik*
Malatya	Bursa	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
Hasan Basri Kurt	*Mustafa Serdengeçti*	*Ahmet Akın*
Samsun	Aksaray	Balıkesir

Üye
Hişyar Özsoy
Bingöl
(Muhalefet şerhim ektedir)

Üye
Mevlüt Dudu
Hatay

Üye
Fevzi Şanverdi
Hatay

Üye
Serkan Topal
Hatay

Üye
Azmi Ekinci
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ravza Kavakcı Kan
İstanbul

Üye
Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul

Üye
Serap Yaşar
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Recep Şeker
Karaman

Üye
Ceyda Bölünmez Çankırı
Mardin

Üye
Osman Aşkın Bak
Rize

Üye
Hasan Karal
Rize
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Halil Özcan
Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

1/436 " Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile ilgili **muhalefet şerhim** aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

Özellikle 11 Eylül saldırılarından sonra tüm dünya genelinde bir korku ve güvenlik algısı yaratılmıştır. Özellikle batılı devletler tarafından bilinçli olarak dünya toplumuna dayatılan bu algının sonuçları, insan haklarının bir çok devlet tarafından kısıtlanması doğrultusunda işlevselleştirilmiştir. Güvenlik toplumunun en büyük sonucu, özellikle batılı olmayan, müslüman, batı dışındaki ülkelerde yaşayan herkesin makul şüpheli olarak kodlanmasıdır. Herkesin her an devlet tarafından izlenebilmesi, hayatların kontrol edilebilmesi, denetim altında tutulması, en temel insan haklarının bile askıya alındığı bir sistemin altını doldurmak için kullanılan gerekçe güvenlik ve teröre karşı mücadele olmuştur. Yapılan anlaşmanın gerekçesinde belirtilen suçların tanımları bilinçli olarak muğlak bırakılmıştır. Çünkü güvenlik ve korku algısını işletebilmek için bu suçların tanımlarının muğlak bırakılması ve her durumun, devletlerin devamlılığını sağlamak gerektiğinde suç olarak adlandırabilmesi gerekmektedir. Örneğin gerekçede geçen "terör" kavramıyla anlatılmak istenen tam olarak nedir? Bu kavramın muğlak bırakılması demek örneğin son dönemde savaştan kaçarak başka ülkelere göç etmek zorunda kalan milyonlarca insanın gittikleri ülkelerde, de facto "terörist" olarak kodlanması ve gerek sosyal gerekse ekonomik ve siyasi alandan dışlanması demektir.

Buna ek olarak anlaşmanın kapsamında suç olarak tanımlanan maddeler sadece basit güvenlik sorunları değildir. Bunlar aynı zamanda toplumsal sorunlardır. Bu sorunların çözümü sadece güvenlik anlaşmaları ile değil ancak sorunların toplumsal sebeplerinin çözülmesi ile mümkündür. Bu sorunların toplumsal zeminlerinin, bu tür güvenlik anlaşmalarının metinlerinde mutlaka açık bir şekilde ortaya konulması gerekir. Kullanılan kavramların kapsamlarının açık bir şekilde tanımlanması gerekir. Bu tanımlamalar tartışılmadan yapılan güvenlik anlaşmaları, toplumdaki hak ihlallerinin önünü açacaktır. Yapılan her insan hakkı ihlaline güvenlik ve terörle mücadele bahane edilecektir. Bu doğrultuda, bu tür güvenlik anlaşmalarında İnsan Hakları Komisyon'unun, insan hakları örgütlerinin ve savunucularının görüşlerine mutlaka başvurulmalıdır. Dışişleri Komisyonu özellikle güvenlik konusunda yapmış olduğu çalışmaları ilgili kurum ve sivil toplum örgütleri ile mutlaka ortaklaştırmalıdır.

Hişyar Özsoy
Bingöl

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İTALYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BAŞTA TERÖRİZM VE ÖRGÜTLÜ SUÇLAR OLMAK ÜZERE AĞIR SUÇLARLA MÜCADELEDE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İTALYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BAŞTA TERÖRİZM VE ÖRGÜTLÜ SUÇLAR OLMAK ÜZERE AĞIR SUÇLARLA MÜCADELEDE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 8 Mayıs 2012 tarihinde Roma'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
B. Arınç	*A. Babacan*	*B. Atalay*
Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
B. Bozdağ	*S. Ergin*	*F. Şahin*
Avrupa Birliği Bakanı V.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Ergin	*N. Ergün*	*F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı	Ekonomi Bakanı
E. Bayraktar	*A. Davutoğlu*	*M. Z. Çağlayan*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
T. Yıldız	*S. Kılıç*	*M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı
H. Yazıcı	*İ. N. Şahin*	*C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı V.	Milli Eğitim Bakanı
E. Günay	*C. Yılmaz*	*Ö. Dinçer*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı V.
İ. Yılmaz	*V. Eroğlu*	*M. M. Eker*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
B. Yıldırım

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

İTALYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

BAŞTA TERÖRİZM VE ÖRGÜTLÜ SUÇLAR OLMAK ÜZERE

AĞIR SUÇLARLA MÜCADELEDE

İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

GİRİŞ

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İtalya Cumhuriyeti Hükümeti,

Her iki Tarafın egemenliği, eşitliği ve çıkarlarına karşılıklı saygı ilkesi çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Cumhuriyeti arasındaki dostluk ilişkilerini daha da güçlendirmek ve geliştirmek, her iki Devlette barış ortamı içinde refahı ve istikrarı geliştirmek arzusuyla,

Uluslararası terör eylemleri ve uluslararası örgütlü suçlarda ortaya çıkan artıştan duydukları endişeyle,

Vatandaşlarını ve ülkelerindeki diğer kişileri terör eylemlerinden ve diğer suç eylemlerinden etkin biçimde koruma ilkesine uygun olarak,

Terörizm ve örgütlü suçlarla mücadelede uluslararası işbirliğinin taşıdığı büyük önemi teyit ederek, bu alandaki işbirliğini geliştirme gayretiyle,

Her iki Tarafın ulusal mevzuatını ve uluslararası yükümlülüklerini göz önünde bulundurarak,

BM Genel Kurulu'nun Organize Suçlarla Mücadelede Uluslararası İşbirliğiyle ilgili 14 Aralık 1990 tarihli ve 45/123 no'lu kararını, Narkotik Uyuşturucular ve Psikotrop Maddelerle ilgili BM Sözleşmelerini, İtalya Cumhuriyeti'nin 12 Aralık 2000'de, Türkiye Cumhuriyeti'nin 13 Aralık 2000'de Palermo'da imzaladıkları Sınır aşan Organize Suçlarla ilgili BM Sözleşmesi ile Mültecilerin Kara, Deniz veya Hava yoluyla Kaçırılmaları, İnsan Ticareti, özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretiyle Mücadele konusundaki ek Protokol ile İtalya Cumhuriyeti'nin 14 Kasım 2001'de, Türkiye Cumhuriyeti'nin 28 Haziran 2002'de imzaladığı Yasa Dışı Silah ve Mühimmat Üretimi ve Ticareti konusunda ek Protokolü, ayrıca ilgili BM Güvenlik Konseyi Kararlarını ve Birleşmiş Milletler himayesinde kabul edilen Terörle Mücadele konusundaki sözleşmeleri de akılda tutarak,

22 Eylül 1998 tarihinde imzalanan ve 9 Şubat 2001'de yürürlüğe giren Terörizm, Organize Suçlar, Yasadışı Kazancın Aklanması, Uyuşturucu ve Psikotrop Madde ve İnsan Kaçakçılığı ile Mücadelede İşbirliği Anlaşmasını dikkate alarak,

Birleşmiş Milletler Şartında tanımlanmış Milletler Hukuku ve insan haklarını korumanın temel ilkelerini göz önünde bulundurarak,

Devletlerin bağımsızlığı ve eşitliği ilkesine saygı göstererek ve iki Taraf arasındaki dostane ilişkileri güçlendirmek arzusuyla,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

MADDE 1
İŞBİRLİĞİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ

1. Taraflar ilgili ulusal mevzuatları, yürürlükteki uluslararası anlaşmalara uygun şekilde özellikle terör, organize suçlar, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti, uyuşturucu ve psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallar ile ilgili suçlar olmak üzere ciddi suçlarla mücadelede işbirliği yapacaklardır.

2. Bu Anlaşma yürürlükteki uluslararası adli yardımlaşma usullerini etkilemeyecektir.

MADDE 2
İŞBİRLİĞİ ALANLARI

1. Taraflar kendi imkanları çerçevesinde, aşağıda belirtilenler dahil olup bunlarla sınırlı olmamak üzere suçu önlemek, bastırmak ve suç soruşturmalarını yürütmek için işbirliğinde bulunacaklardır:

- Kara para aklama, siber suçlar, tarihi ve sanat eserleri kaçakçılığı dahil olmak üzere sınır aşan örgütlü suçlar,
- Uyuşturucuların, psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallarının yasa dışı üretimi ve kaçakçılığı,
- İnsan ticareti ve göçmen kaçakçılığı,
- Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, radyoaktif ve toksik maddelerin yasa dışı ticareti,

2. Taraflar ayrıca yürürlükteki ulusal mevzuatlarına ve ilgili uluslararası sözleşmeler ve BM Güvenlik Konseyi Kararları da dahil olmak üzere, uluslararası yükümlülüklerine uygun olarak terör eylemlerini önlemek, bastırmak ve terörizmin finansmanını engellemek için işbirliğinde bulunacaklardır.

MADDE 3
İŞBİRLİĞİ USÜLLERİ

İşbirliği çerçevesinde, ulusal mevzuatlarına uygun olarak bu Anlaşmanın 2. maddesini uygulamak amacıyla Taraflar;

- Ciddi suçlar ve terörist gruplarını engellemek ve bunlarla mücadele etmek amacıyla, tasarlanmış veya işlenmiş bulunan suç eylemlerini ve suç örgütleri ile bu tür örgütlerin yapısı, oluşumu, dış bağlantıları ve faaliyet yöntemlerine ilişkin uygulamaya yönelik olarak bilgi paylaşımında bulunacaklardır.
- Kendi ulusal mevzuatları uyarınca, ortak polis operasyonları yapma konusunda mutabakata varabilirler. Uygulamaya yönelik usuller konusunda her iki Tarafın Yetkililerince bu Anlaşmanın 6. maddesinde belirtilen şekilde mutabakata varılacaktır.

• Kendi ilgili ulusal mevzuatları uyarınca, uyuşturucu, psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasadışı üretimi ve ticaretiyle mücadele ve engellenmesine yönelik tedbirler alacaklardır.

• Uyuşturucu ve psikotrop maddelerin ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasalların yasal ticaretinin denetimine ilişkin deneyimlerini paylaşacak ve bu alandaki suiistimali önlemeye yönelik tedbirler alacaklardır. Ayrıca uyuşturucu, psikotrop madde ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallarının üretim ve imalat yerleri ve yöntemleri, tacirlerin kullandıkları kanallar ve araçlar, gizleme yöntemleri ve analiz teknikleriyle ilgili karşılıklı bilgi paylaşımında ve analizinde bulunacaklardır.

• Bu Anlaşma kapsamında yer alan suçlarla ilgili şahıs, nesne ve parayı belirleyip tespit etmek amacıyla operasyonel bilgi paylaşımında bulunacaklardır.

• Kontrollü teslimat ve gizli operasyon gibi özel soruşturma tekniklerinin uygulanmasına yönelik gereken tedbirleri koordine etmek amacıyla işbirliği yapacaklardır.

• Çocuk polisi, çocuk suçları ve çocuklara karşı işlenen suçlara ilişkin olarak, suç ve suçlularla mücadelede uygulanan ve geliştirilen teknik ve yöntemler konusunda bilgi alışverişinde bulunacaklardır.

• Mevcut göç politikaları ve uygulamaları ile bu uygulamaların düzensiz göç üzerindeki etkileri konusunda bilgi alışverişinde bulunacaklardır.

• Yasadışı ana göç yolları, yasadışı göçmenler tarafından kullanılan rotalar, kullandıkları yöntemler ve ulaşım araçlarıyla ilgili bilgi alışverişi yoluyla işbirliği yapacaklardır. Ayrıca, ilgili risk değerlendirme raporlarını mübadele edebileceklerdir.

• Sahte belgeleri tespit etmek amacıyla pasaport, diğer seyahat belgeleri, vize, giriş çıkış pulları konusunda bilgi paylaşımında bulunarak işbirliği yapacaklardır.

• Bu Anlaşmanın 4. Maddesinde öngörülen taleplerin uygulanması konusunda işbirliğinde bulunacaklardır.

• Bu Anlaşmanın amaçlarına yönelik olarak kendi ulusal mevzuatları ve her iki Taraf açısından bağlayıcı olan uluslararası anlaşmalara uygun şekilde diğer her türlü adımı atacaklardır.

• Bu Anlaşmanın 6. Maddesinde belirtilen ilgili yetkili makamları aracılığıyla karşılıklı eğitim kursları düzenleme konusunda işbirliğinde bulunacaklardır.

MADDE 4
YARDIM UYGULAMA VE TALEPLERİ

1. Bu Anlaşma kapsamındaki işbirliği, ilgili yetkili makamlar tarafından yapılan yardım taleplerine veya söz konusu yardımın diğer tarafın menfaatine olduğunu düşünen yetkili makamın kendi girişimi üzerine gerçekleştirilecektir.

2. Diğer Tarafın menfaatine olduğunu düşündürecek gerekçeler olduğu takdirde Taraflardan herhangi biri diğer Tarafa, herhangi bir talep olmaksızın, bilgi aktarımında bulunabilir.

3. Yardım talebi yazılı olarak sunulur. Acil durumlarda talep sözlü olarak iletilebilir ancak yedi (7) gün içerisinde yazılı olarak teyit edilmesi gerekir.

4. Yardım talebinde aşağıdaki bilgiler yer alacaktır:

- Talepte bulunan Taraf ile yardım talebinin iletildiği merciinin adı,
- Olaya ilişkin detaylı bilgi,
- Talebin amaç ve gerekçeleri,
- Talep edilen yardımın tanımı,
- Talebin etkin bir şekilde yerine getirilmesine katkıda bulunacak diğer bilgiler.

5. Yardım talebinin yerine getirilmesi veya işbirliği faaliyetinin taraflardan birinin egemenliğini veya güvenliğini tehlikeye atması ya da ulusal mevzuatı, uluslararası yükümlülükleri veya diğer önemli çıkarlarıyla çatışması halinde, ilgili Taraf söz konusu talebi bütünüyle veya kısmen reddedebilir ya da talebin yerine getirilmesini belirli koşullara bağlayabilir.

6. Talepte bulunulan Taraf, talebin mümkün olduğunca ivedi ve tam olarak yerine getirilmesi için gereken tüm önlemleri alır.

7. Talebin yerine getirilmesi esnasında talepte bulunulan Tarafın hukuku geçerli olacaktır.

8. Talepte bulunulan Taraf, talebin uygun biçimde yerine getirilmesi için gerektiğinde talepte bulunan Taraftan daha fazla bilgi talebinde bulunabilir.

9. Herhangi bir talebin ivedilikle yerine getirilmesi talepte bulunulan Tarafın kendi Devletinde başlatılan cezai işlemlere müdahale ediyorsa, talebin yerine getirilmesini erteleyebilir ya da talep eden Taraf ile yapılan istişareler sonucunda gerekli olduğu görülen koşullara bağlayabilir. Talep eden Taraf önerilen koşullarda destek verilmesini kabul ederse, bu koşullara uygun hareket edecektir.

10. Talepte bulunulan Taraf Devletin ulusal mevzuatı başka bir zaman kısıtlaması koymuyorsa, ilgili yetkili merci, talebin yerine getirilmesine ilişkin sonucu talep eden Tarafa talebin alındığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde bildirecektir.

11. Yardım talebinin tamamen ya da kısmen reddedilmesi durumunda, talepte bulunulan Taraf ret gerekçelerini talep eden tarafa bildirecektir.

MADDE 5
BİLGİ VE EVRAKIN KULLANIMINA İLİŞKİN KISITLAMALAR

1. Taraflar, bu Anlaşma kapsamında iletilen bilgi ve kişisel verilerin sadece Anlaşmanın amaçları doğrultusunda ve Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmelerinin hükümleri uyarınca kullanılacağını kabul eder.

2. Taraflar arasında teati edilen kişisel veriler ve özellikle hassas bilgiler, Tarafların veriler ve bilgiler konusundaki ulusal mevzuatına uygun olarak, ulusal veriler için geçerli olan standartlara göre korunacaktır.

3. Taraflar, hassas ve kişisel verilerin kazayla veya kanunsuz imhası, kazayla kaybolması veya ifşası, yetkisiz değişimi ve erişimi veya her türlü yetkisiz işleme karşı korunması için gerekli teknik ve kurumsal tedbirleri uygulayacaklardır. Taraflar, özellikle, kişisel verilere sadece erişim yetkisi bulunanların erişimini temin etmek için ilgili her tür tedbiri alacaklardır.

4. Bu Anlaşma kapsamında yetkili bir merci tarafından sağlanan bilgi ve evrak, yalnızca bu bilgi ve evrakı ileten yetkili merciinin rızası ile diğer kişilere, Devletlere veya uluslararası kuruluşlara verilebilir.

5. Bilgiyi alan Taraf, bilgiyi ileten Tarafın talebi üzerine, bu Anlaşma kapsamında aldığı eksik veya doğru olmayan, alınmasının ya da kullanılmasının bu Anlaşmayı veya bilgiyi sağlayan Tarafın geçerli kurallarını ihlal eden verileri, kendi ulusal mevzuatı ile uyumlu olacak şekilde düzeltmek, engellemek veya silmekle yükümlüdür.

6. Taraflardan biri bu Anlaşma kapsamında diğer Taraftan aldığı verilerin doğru olmadığının farkına vardığında, bu verilere yanlışlıkla güvenilmesini engellemek amacıyla, özellikle ilave, silme veya düzeltme işlemleri dâhil gerekli önlemleri alacaktır.

7. Taraflardan her biri, bu Anlaşma kapsamında diğer Tarafa iletilen veya diğer Taraftan alınan verilerin doğru veya güvenilir olmadığını, ya da ciddi şüpheye sebebiyet verebileceğinin farkına vardığında diğer Tarafı bilgilendirecektir.

MADDE 6
ANLAŞMANIN UYGULANMASINDA YETKİLİ KURUMLAR

1. Bu Anlaşmayı uygulama yetkisine sahip olan kurumlar:

- Türk Tarafı için: İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü;
- İtalyan Tarafı için: İçişleri Bakanlığı Kamu Güvenliği Dairesi.

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini takip eden 30 gün içerisinde, Taraflar bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması ve gerekli iletişim kanallarının kurulması amacıyla temasları doğrudan sürdürmeye yetkili ulusal birimlerinin listesini teati edeceklerdir.

3. Taraflar bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması amacıyla doğrudan temasları sürdürmeye yetkili ulusal birimlerinin listesinde meydana gelebilecek her türlü değişikliği birbirlerine derhal bildireceklerdir. Taraflar ayrıca, iletişim kanallarında meydana gelebilecek değişiklikleri de birbirlerine bildirileceklerdir.

4. Taraflar, yukarıda belirtilen yetkili birimlere ek olarak İnterpol, İrtibat Görevlileri ve bu Anlaşma kapsamına giren suç alanlarındaki diğer uzmanları aracılığıyla işbirliğinde bulunacaklardır.

MADDE 7
TOPLANTI VE İSTİŞARELER

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasına işlerlik kazandırmak için yetkili makamların temsilcileri, gerek duyulduğunda, bu Anlaşma kapsamında kaydedilen ilerlemeyi değerlendirmek, işbirliğini incelemek ve geliştirmek amacıyla karşılıklı toplantı ve istişarelerde bulunulabileceklerdir.

2. Toplantılar dönüşümlü olarak Türkiye ve İtalya'da gerçekleştirilecektir.

MADDE 8
İHTİLAFLARIN HALLİ

Bu Anlaşmanın yorumlanması ya da uygulanmasından doğabilecek olası ihtilaflar, Madde 6'da belirtilen yetkili Makamlar arasındaki istişareler ve diplomatik kanallardan yapılacak müzakereler yoluyla sulh içerisinde çözümlenecektir.

MADDE 9
BU ANLAŞMANIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARLA İLİŞKİLERİ

Bu Anlaşma Taraflarca yapılmış diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklere halel getirmeyecektir.

MADDE 10
MASRAFLAR

1. Bu Anlaşma kapsamında bir talebin işleme konulmasından doğacak olağan masraflar, Taraflarca aksine yazılı bir mutabakata varılmadığı sürece, talepte bulunulan Tarafça karşılanacaktır. Talebin önemli miktarda ya da olağandışı bir masrafı içermesi durumunda, yetkili makamlar talebin işleme konulmasına ilişkin şart ve koşulları ile masraf paylaşım şekillerini belirlemek amacıyla istişarelerde bulunacaklardır.

2. Aksine bir mutabakata varılmadığı sürece, toplantılara ilişkin giderler ev sahibi Tarafça, heyetlerin uluslararası seyahat ve konaklama giderleri ise gönderen Tarafça karşılanacaktır.

MADDE 11
İŞBİRLİĞİ DİLİ

Bu Anlaşma kapsamında yapılacak işbirliğinde Taraflar, kendi resmi dillerini kullanacaklar ve talepte bulunulan Tarafın resmi dilinde yapılan tercümelerini ekleyecekler veya İngilizce dilini kullanacaklardır.

MADDE 12
YÜRÜRLÜĞE GİRME, DEĞİŞİKLİK, EKLEMELER VE FESİH

1. Bu Anlaşma, Tarafların kendi iç prosedürlerinin tamamlandığını birbirlerine bildirdikleri iki tebliğin sonuncusunun alınma tarihinden itibaren bir ay sonra yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşma süresiz olarak geçerli olup, Taraflardan birinin yazılı bildirimi üzerine feshedilebilir. Anlaşma tebliğin diğer Tarafa ulaşmasından itibaren altı ay süreyle yürürlükte kalacaktır.

3. Bu Anlaşmada Tarafların karşılıklı rızası ile değişiklik yapılabilir.

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden itibaren, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti arasında 22 Eylül 1998 tarihinde Roma'da imzalanmış olan Terörizm, Organize Suçlar, Yasadışı Kazancın Aklanması, Uyuşturucu ve Psikotrop Madde ve İnsan Kaçakçılığı ile Mücadelede İşbirliği Anlaşması yürürlükten kalkacaktır.

Bu Anlaşma, Hükümetlerce tam yetkili kılınmış aşağıda imzası bulunanlar tarafından 8 Mayıs 2012 tarihinde Roma'da, tüm metinler eşit derecede geçerli olacak şekilde Türkçe, İtalyanca ve İngilizce dillerinde ikişer orijinal nüsha halinde imzalanmış ve mühürlenmiştir. Yorum farklılığı olması durumunda İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA	İTALYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA
İdris Naim ŞAHİN	Annamaria CANCELLIERI
İÇİŞLERİ BAKANI	İÇİŞLERİ BAKANI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
26	1

SIRA SAYISI: 362

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/696 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**
  - Gerekçesi **4**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **5**
- **Tasarı Metni** **7**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **7**
- **Anlaşma Metni** **8**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *16/3/2016*
Sayı: 31853594-101-1230-897

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 16/2/2016 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/696)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Çevre Komisyonu Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşması 1 Nisan 2015 tarihinde Bükreş'te imzalanmıştır.

Sözkonusu Anlaşma çerçevesinde, iki ülke arasında hidrolik ve hidrolojik modellemeler; atmosferik ve deniz modelleri; ani taşkın, meteorolojik ve hidrolojik erken uyarı sistemleri; meteorolojik karakterli kuraklık, sel, orman yangınları ve çığ gibi doğal afetler; meteorolojik ve hidrolojik izleme ağı gibi konularda işbirliği yapılması öngörülmektedir.

Taraflar, ortak bilimsel ve teknik araştırmalar; ortak projelerin hazırlanması ve uygulanması; meteoroloji ve hidroloji teknolojilerinin değişimi; meteorolojik ve hidrolojik uygulamalara ilişkin araştırmaları geliştirmek üzere bilimsel/teknik bilgi ve belgelerin değişimi; eğitim programları, toplantılar, konferanslar ve sempozyumlar düzenlenmesi; araştırmacıların, danışmanların ve uzmanların değişimi yollarıyla işbirliğini geliştireceklerdir.

Türkiye ile Romanya arasında Meteoroloji ve Hidroloji alanlarında ilişkilerin daha ileriye götürülmesi bakımından "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması yararlı olacaktır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *2/5/2016*

Esas No: 1/696

Karar No: 346

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 17/3/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 31/3/2016 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Çevre Komisyonu ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 28/4/2016 tarihli 27'nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti arasında hidrolik ve hidrolojik modellemeler, atmosferik ve deniz modelleri, erken uyarı sistemleri, doğal afetler, meteorolojik ve hidrolojik izleme ağı gibi konularda işbirliği yapılmasını teminen 1 Nisan 2015 tarihinde Bükreş'te imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından; Anlaşma ile, meteoroloji ve hidroloji teknolojilerinin değişimi ile meteoroloji ve hidrolojik uygulamaların araştırılması, bilimsel ve teknik bilgi ve belge değişimi gibi alanlarda iş birliğinin öngörüldüğü ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak, İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan ve Karaman Milletvekili Recep Şeker Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Cemalettin Kani Torun	*Sena Nur Çelik*	*Hasan Basri Kurt*
Bursa	Antalya	Samsun
Üye	Üye	Üye
Talip Küçükcan	*Mustafa Serdengeçti*	*Fevzi Şanverdi*
Adana	Aksaray	Hatay
		(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Serkan Topal
Hatay

Üye
Azmi Ekinci
İstanbul

Üye
Ravza Kavakcı Kan
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul

Üye
Serap Yaşar
İstanbul

Üye
Recep Şeker
Karaman
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ceyda Bölünmez Çankırı
Mardin

Üye
Osman Aşkın Bak
Rize
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Hasan Karal
Rize

Üye
Halil Özcan
Şanlıurfa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ROMANYA HÜKÜMETİ ARASINDA METEOROLOJİ VE HİDROLOJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ROMANYA HÜKÜMETİ ARASINDA METEOROLOJİ VE HİDROLOJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 1 Nisan 2015 tarihinde Bükreş'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
N. Kurtulmuş	*M. Şimşek*	*Y. Akdoğan*
Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı
Y. T. Türkeş	*L. Elvan*	*B. Bozdağ*
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	Avrupa Birliği Bakanı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
S. Ramazanoğlu	*V. Bozkır*	*F. Işık*
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı
S. Soylu	*F. G. Sarı*	*M. Çavuşoğlu*
Ekonomi Bakanı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı
M. Elitaş	*B. Albayrak*	*A. Ç. Kılıç*
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı
F. Çelik	*B. Tüfenkci*	*E. Ala*
Kalkınma Bakanı	Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı
C. Yılmaz	*M. Ünal*	*N. Ağbal*
Millî Eğitim Bakanı	Millî Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı
N. Avcı	*İ. Yılmaz*	*V. Eroğlu*

Sağlık Bakanı
M. Müezzinoğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
B. Yıldırım

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ROMANYA HÜKÜMETİ
ARASINDA
METEOROLOJİ VE HİDROLOJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti;

Türk ve Romen halkları arasındaki dostane ilişkileri güçlendirmeyi isteyerek,

Taraflar arasında meteoroloji ve hidroloji alanında işbirliğini arttırmayı, genişletmeyi ve geliştirmeyi amaçlayarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1

Meteorolojik ve hidrolojik faaliyetlerin iyileştirilmesi için, Taraflar, ulusal mevzuatlarına dayanarak eşitlik, mütekabiliyet ve karşılıklı yarar temelinde bilgi, deneyim ve teknoloji paylaşımı aracılığıyla işbirliği yapacaklardır.

Madde 2

Taraflar aşağıdaki alanlarda işbirliği yapacaklardır:

a) Hidrolik ve hidrolojik modellemeler,

b) Atmosferik ve deniz modelleri,

c) Ani taşkın, meteorolojik ve hidrolojik erken uyarı sistemleri,

d) Meteorolojik karakterli kuraklık, sel, orman yangınları ve çığ gibi doğal afetler,

e) Meteorolojik ve Hidrolojik İzleme Ağı.

Madde 3

Taraflar işbu Anlaşmanın 2. Maddesinde sıralanan konular üzerinde aşağıdaki şekilde işbirliği yapacaklardır:

a) Eğitim programları, toplantılar, konferanslar ve sempozyumlar düzenlenmesi,

b) Ortak bilimsel ve teknik araştırma,

c) Meteorolojik ve hidrolojik uygulamalara ilişkin araştırmaları geliştirmek üzere bilimsel ve teknik bilgi ve belgelerin değişimi,

d) Araştırmacıların, danışmanların ve uzmanların değişimi,

e) Meteoroloji ve hidroloji teknolojilerinin değişimi,

f) Ortak projelerin hazırlanması ve uygulanması.

Madde 4

Uzlaşılan alanlarda, Taraflar ulaşım masrafları gönderen ülke tarafından karşılanacak, iaşe, ibate ve yerel ulaşım masrafları ise ev sahibi ülke tarafından karşılanacak biçimde, bir seferde 4 kişiyi geçmemek üzere, uzman ve stajyer değişimi yapacaklardır.

Madde 5

Taraflar resmi ve akademik kurumları, özel firmaları ve sivil toplum kuruluşlarını işbu Anlaşma çerçevesinde yürütülen işbirliği faaliyetlerine katılmaya davet edebilirler.

Madde 6

İşbu Anlaşmanın yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanabilecek herhangi bir anlaşmazlık Taraflar arasında müzakere yolu ile çözülecektir.

Madde 7

İşbu Anlaşma kapsamında işbirliğinin etkin uygulanmasının sağlanması için, Taraflarca aşağıda belirtilen şekilde çalışacak bir Ortak Komite kurulacaktır:

a) İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinin ardından üç (3) ay içinde, her bir Taraf işbu Anlaşma kapsamında yer alan işbirliği faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumlu olacak bir Ulusal Koordinatör tayin edecektir. Ulusal Koordinatör en az Daire Başkanı düzeyinde olacaktır.

b) Taraflar tayin ettiği Ulusal Koordinatörünün ismini birbirine bildirecektir. Her bir Taraf herhangi bir zamanda Ulusal Koordinatörünün yerine bir vekil atayabilir ve birbirine yazılı olarak bildirimde bulunacaktır.

c) Ulusal Koordinatörler 2. Maddede sıralanan işbirliği faaliyetlerini içeren Ortak Çalışma Programını hazırlamak için işbirliği yapacaklardır.

d) Ulusal Koordinatörler 2. Maddede sıralanan faaliyetleri görüşmek için herhangi bir zamanda düzenlenecek olan Ortak Komite Toplantılarına eş-başkanlık yapacaklardır ve Ortak Komite tarafından alınacak tavsiyelerin uygulanmasını izleyeceklerdir.

Madde 8

Karşılıklı mutabakatla, Taraflar işbirliği sonuçlarını ulusal mevzuatları ile uyumlu olarak üçüncü Taraflar ile paylaşabilirler.

Madde 9

İşbu Anlaşma, hiçbir şekilde Tarafların taraf oldukları diğer uluslararası anlaşmalar altında yer alan mevcut hak ve yükümlülüklerini etkileyecek şekilde yorumlanamaz.

Madde 10

İşbu Anlaşma Tarafların karşılıklı yazılı rızaları ile herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Bu değişiklikler işbu Anlaşmanın 11. Maddesinde belirtilen usule göre yürürlüğe girecektir.

Madde 11

İşbu Anlaşma Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usulleri tamamladıklarını birbirlerine yazılı olarak diplomatik yollarla bildirdikleri en son yazılı bildirimin alındığı tarihten sonraki gün yürürlüğe girecektir.

İşbu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Taraflardan her biri diğer Tarafa yazılı bildirimde bulunarak herhangi bir zamanda işbu Anlaşmanın feshini duyurma hakkına sahiptir. Anlaşma, ihbar bildiriminin alınmasından üç (3) ay sonra feshedilecektir. İşbu Anlaşmanın feshedilmesi, aksi Taraflar arasında karşılıklı olarak kararlaştırılmadıkça, devam eden faaliyetleri etkilemeyecektir.

İşbu Anlaşma Bükreş'te, 1 Nisan 2015 tarihinde, Türkçe, Romence ve İngilizce dillerinde iki (2) orijinal nüsha halinde, bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. İşbu Anlaşmanın yorumlanmasında herhangi bir farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA	ROMANYA HÜKÜMETİ ADINA
Veysel EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	Bogdan AURESCU Dışişleri Bakanı

TBMM Basımevi - 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
26	1

SIRA SAYISI: 365

Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **Kanun Tasarıları Yenileme Tezkeresi ve Listesi** **4**
- **1/575 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **22**
  - Gerekçesi **22**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **24**
- **Tasarı Metni** **26**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **26**
- **Protokol Metni** **27**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *2/12/2015*
Sayı: 31853594-101-30-3870

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Ek: Liste

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
1.	1/911	İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Değişiklik Getiren 15 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1/966	Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	1/924	Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1/826	Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1/992	Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1/549	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
7.	1/1028	Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair KanunTasarısı
8.	1/844	Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 1/2013 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1/910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
10.	1/621	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1/622	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1/631	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1/550	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
14.	1/281	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1/634	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
16.	1/331	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1/348	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1/531	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1/833	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1/696	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1/712	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
22.	1/804	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
23.	1/816	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
24.	1/820	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
25.	1/837	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında işbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1/890	Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1/906	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.	1/343	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.	1/678	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
30.	1/755	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1/888	Türkiye Cumhuriyeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32.	1/840	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1/960	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1/1016	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1/786	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1/807	Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Düzeltme Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1/586	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1/929	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
39.	1/952	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
40.	1/955	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1/958	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1/962	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1/969	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1/972	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
45.	1/985	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1/1019	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	1/1023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
48.	1/1034	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
49.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
53.	1/349	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
54.	1/352	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	1/396	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	1/692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	1/767	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
58.	1/799	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
59.	1/823	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı
60.	1/829	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	1/835	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	1/857	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	1/859	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	1/875	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	1/912	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
66.	1/920	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
67.	1/935	3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1/986	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyamn Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
69.	1/1005	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1/1020	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
71.	1/1021	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1/1026	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
73.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
75.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
76.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
77.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
78.	1/292	Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
79.	1/686	Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
80.	1/898	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthali ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
81.	1/903	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Kanun Tasarısı
82.	1/907	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
83.	1/990	Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
84.	1/354	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
85.	1/359	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
86.	1/386	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
87.	1/391	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
88.	1/393	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
89.	1/420	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye'de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
90.	1/428	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
91.	1/439	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
92.	1/452	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasında Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
93.	1/458	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
94.	1/665	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
95.	1/670	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
96.	1/677	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
97.	1/711	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
98.	1/723	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
99.	1/738	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
100.	1/775	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
101.	1/805	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tayland Krallık Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
102.	1/810	Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
103.	1/824	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
104.	1/830	Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
105.	1/856	Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
106.	1/874	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
107.	1/886	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
108.	1/908	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
109.	1/921	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
110.	1/926	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
111.	1/987	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
112.	1/1017	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
113.	1/1024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
114.	1/306	Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
115.	1/378	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
116.	1/379	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
117.	1/381	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
118.	1/713	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
119.	1/720	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı
120.	1/772	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
121.	1/809	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
122.	1/853	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
123.	1/909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
124.	1/997	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
125.	1/1000	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
126.	1/1002	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
127.	1/1018	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
128.	1/1030	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
129.	1/1031	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
130.	1/1033	Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
131.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
132.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
133.	1/545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
134.	1/1025	Gemilerin İhtiyati Haczine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
135.	1/803	Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
136.	1/922	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
137.	1/923	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
138.	1/321	Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
139.	1/339	Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
140.	1/304	Müteaddit Defalar Değiştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü Konusundaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
141.	1/305	Avrupa Topluluğunun, Müteaddit Defalar Değiştirilmiş ve 27 Haziran 1997 Tarihli Protokol ile Birleştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesine Katılmasına Dair Protokol Hakkındaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
142.	1/307	Kıta Sahanlığında Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
143.	1/1010	Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
144.	1/1032	Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
145.	1/914	Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
146.	1/450	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
147.	1/821	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
148.	1/839	1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
149.	1/854	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
150.	1/989	Türkiye Cumhuriyeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
151.	1/951	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
152.	1/994	Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
153.	1/460	2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
154.	1/773	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
155.	1/704	Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
156.	1/661	Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
157.	1/797	1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
158.		Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
159.	1/283	Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
160.	1/666	Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
161.	1/715	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
162.	1/319	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
163.	1/322	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
164.	1/370	Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
165.	1/502	Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
166.	1/574	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
167.	1/593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
168.	1/718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
169.	1/815	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
170.	1/831	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
171.	1/841	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
172.	1/842	Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
173.	1/846	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
174.	1/863	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
175.	1/917	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
176.	1/956	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
177.	1/977	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
178.	1/988	Türkiye Cumhuriyeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
179.	1/1022	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunu Tasarısı
180.	1/822	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
181.	1/315	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
182.	1/394	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
183.	1/533	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Planlama ve Kalkınma Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
184.	1/657	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
185.	1/871	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
186.	1/895	Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankara'da İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
187.	1/902	Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbeycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
188.	1/491	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
189.	1/347	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
190.	1/754	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
191.	1/560	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
192.	1/633	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
193.	1/814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
194.	1/979	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
195.	1/636	Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
196.	1/942	Güneydoğu Avrupa Afetlere Hazırlık ve Önleme Girişiminin Kurumsal Çerçevesi Hususunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
197.	1/964	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
198.	1/1027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
199.	1/858	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
200.	1/290	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
201.	1/959	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
202.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
203.	1/312	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
204.	1/993	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisine Dair Anlaşmaya Yönelik GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisinin Güçlendirilmesi Konulu Tamamlayıcı Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
205.	1/899	Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
206.	1/624	Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
207.	1/422	Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
208.	1/915	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
209.	1/664	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
210.	1/860	Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
211.	1/801	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
212.	1/680	Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
213.	1/743	Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
214.	1/973	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
215.	1/971	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
216.	1/901	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
217.	1/887	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomi, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
218.	1/885	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
219.	1/881	Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
220.	1/861	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
221.	1/848	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
222.	1/836	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
223.	1/817	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
224.	1/811	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
225.	1/784	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
226.	1/413	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
227.	1/334	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
228.	1/286	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
229.	1/285	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
230.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
231.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
232.	1/930	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
233.	1/812	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
234.	1/761	Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
235.	1/1011	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
236.	1/329	2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
237.	1/356	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
238.	1/654	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
239.	1/732	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
240.	1/675	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
241.	1/790	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
242.	1/825	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
243.	1/999	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
244.	1/1015	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
245.	1/1029	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
246.	1/1037	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
247.	1/659	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
248.	1/409	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
249.	**1/961**	**Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**
250.	1/529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *1/8/2014*
Sayı: 31853594-101-1012-3191

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 21/7/2014 tarihinde kararlaştırılan "Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/575)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

GEREKÇE

Tütün ürünlerinin yasadışı ticaretinin büyüklüğü ve yaygınlığı; etkin, uygun ve kapsamlı yerel ve milletler arası koordinasyon sağlanarak tepki ve cevap vermeyi gerektirmektedir. Tütün ürünlerinin yasadışı ticareti ülke ekonomileri ve halk sağlığı için oluşturduğu ciddi tehditler ile küresel bir sorun olan tütün kaynaklı hastalıkların yayılmasına katkıda bulunmaktadır. Yasadışı ticareti yapılan tütün ürünlerine erişilebilirliğin artması gençler, yoksullar ve diğer korunmasız grupların sağlığı ve refahı üzerinde olumsuz etkilere yol açmaktadır.

Tütün ürünlerinin yasadışı ticareti, tütün kontrolünü güçlendirmek için alınmış fiyat ve vergi önlemlerinin etkisini azaltarak, tütün ürünlerine erişilebilirliği artırabilmektedir. Bu durum sebep olduğu gelir kayıpları, yasadışı ticaret, ülke ekonomilerine verdiği zararlar ve olumsuz etkileri ile Devletlerin istikrar, güvenlik ve egemenliğini tehdit edebilmektedir. Ayrıca yasadışı ticaret uluslar ötesi terör ve organize suç örgütlerinin başlıca finans kaynağını teşkil etmektedir.

Ülkemizin tütün ürünlerinin yasadışı ticaretinde hedef ve transit ülke olarak coğrafi konumu hasebiyle ülkemiz tütün ürünlerinin yasadışı ticaretinde dünyada en fazla olumsuz etkilenen ülkelerden biridir. Öyle ki kolluk birimlerince gerçekleştirilen tütün ürünleri yakalamaları Avrupa Birliği toplam yakalama miktarlarının yaklaşık 2/3'ü gibi büyük bir seviyeye ulaşmaktadır.

Yukarıda sayılan sebeplerden ötürü söz konusu Protokol ulusal düzeyde tütün ürünlerinin yasadışı ticaretine karşı yapılan mücadelenin yanı sıra uluslararası bir işbirliğine temel olarak arz zinciri boyunca yapılan tütün ürünleri sevkiyatlarının takip edilebilmesi ve ülkelerin sorumluluklarının belirlenmesi için de önemli bir uzlaşma zemini oluşturmakta ve güçlü uluslararası koordinasyon ile işbirliği için önemli faydalar arz etmektedir.

Ülkemizin de taraf olduğu Uluslar-ötesi Organize Suç hakkındaki Birleşmiş Milletler Anlaşması, Yolsuzluk hakkındaki Birleşmiş Milletler Anlaşması ve Narkotik ilaçlar ve Psikotropik Maddelerin Yasadışı Trafiğine ilişkin Birleşmiş Milletler Anlaşması gibi diğer ilgili uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak bu Anlaşmalara yönelik olarak devletlerin uygulamak zorunda olduğu sorumluluklar mevcuttur. Protokol ile bu Anlaşmaların yasadışı tütün, tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarına ilişkin ilgili hükümlerinin güçlendirilebilmesi mümkün olacaktır.

Halk sağlığı politikalarının oluşturulmasında tütün kontrolünü ve tütün kullanımının hastalık yüküne yaptığı katkıyı göz önünde bulunduran ülkemiz için tütün ürünleri kullanım sisteminin mali boyutuna yönelik önlemler alan söz konusu Protokol'ün yürürlüğe girmesi, sağlık çıktılarının geliştirilmesine de önemli katkı sağlayacaktır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *13/5/2016*

Esas No: 1/575

Karar No: 358

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24'üncü Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan "Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanım Tasarısı" Dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz sayılmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından yenilenerek 3/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 28/1/2016 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Adalet Komisyonu ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna havale edilen Tasarı, Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 11/5/2016 tarihli 29'uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile; uluslararası arz zinciri boyunca yapılan tütün ürünleri sevkiyatlarının takip edilebilmesi ve ülkelerin sorumluluklarının belirlenmesi için bir uzlaşma zemininin oluşturulması ve güçlü uluslararası koordinasyon ile iş birliğini amaçlayan Protokolün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Ülkemizin coğrafi konumu dolayısıyla tütün ürünlerinin yasa dışı ticaretinden hedef ve transit ülke olarak dünyada en olumsuz etkilenen ülkelerden biri olduğu,

Protokolün büyük önem taşıması sebebiyle Türkiye'nin Dünya Sağlık Örgütü Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesine taraf olduğu, ülkemizin Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretinin Önlenmesine Dair Ek Prokolü de ilk imzalayan ülkeler arasında olduğu,

Söz konusu Protokolün de Dünya Sağlık Örgütü merkezinde 10 Ocak 2013 tarihinde imzalandığı ve bir an önce yürürlüğe girmesinin büyük önem taşıdığı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci, Aksaray Milletvekili Mustafa Serdengeçti ve Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Taha Özhan	*Cemalettin Kani Torun*	*Hasan Basri Kurt*
Malatya	Bursa	Samsun

Üye	Üye	Üye
Mustafa Serdengeçti	*Mevlüt Dudu*	*Fevzi Şanverdi*
Aksaray	Hatay	Hatay
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Serkan Topal	*Azmi Ekinci*	*Ekmeleddin Mehmet İhsanoğlu*
Hatay	İstanbul	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Ravza Kavakcı Kan	*Oğuz Kaan Salıcı*	*Serap Yaşar*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Recep Şeker	*Ceyda Bölünmez Çankırı*	*Halil Özcan*
Karaman	Mardin	Şanlıurfa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜTÜN ÜRÜNLERİNİN YASADIŞI TİCARETİNİ ÖNLEMEYE YÖNELİK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜTÜN ÜRÜNLERİNİN YASADIŞI TİCARETİNİ ÖNLEMEYE YÖNELİK PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) Hükümetimiz adına 10 Ocak 2013 tarihinde Cenevre'de imzalanan "Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
B. Arınç	*A. Babacan*	*B. Atalay*
Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
E. İşler	*B. Bozdağ*	*A. İslam*
Avrupa Birliği Bakanı V.	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
V. Eroğlu	*F. Işık*	*F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı	Ekonomi Bakanı
İ. Güllüce	*A. Davutoğlu*	*N. Zeybekci*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
T. Yıldız	*A. Ç. Kılıç*	*M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı
H. Yazıcı	*E. Ala*	*C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
Ö. Çelik	*M. Şimşek*	*N. Avcı*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı
İ. Yılmaz	*V. Eroğlu*	*M. Müezzinoğlu*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
L. Elvan

TÜTÜN ÜRÜNLERİNİN YASADIŞI TİCARETİNİ ÖNLEMEYE YÖNELİK PROTOKOL

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

2012

TÜTÜN ÜRÜNLERİNİN YASADIŞI TİCARETİNİ ÖNLEMEYE YÖNELİK PROTOKOL

ÖNSÖZ

İş bu Protokol'ün Tarafları,

Elli Altıncı Dünya Sağlık Asamblesi tarafından mutabakatla 21 Mayıs 2003 tarihinde kabul edilen ve 27 Şubat 2005 tarihinde yürürlüğe giren DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesini *dikkate alarak;*

DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin Birleşmiş Milletlerin en hızlı onaylanan anlaşmalarından biri ve Dünya Sağlık Örgütünün hedeflerine ulaşması için temel bir araç olduğunu *tanıyarak;*

Irk, din, politik düşünce, ekonomik veya sosyal durum ayırımı yapmaksızın en yüksek sağlık şartlarına sahip olunmasını insanoğlunun en temel hakkı olarak belirten Dünya Sağlık Örgütü Anayasasına Girişi *hatırlatarak;*

Ayrıca halk sağlığını korumak için insanların bu hakkına öncelik ve teminat vermeye *kararlı olarak;*

Tütün ürünlerinin yasadışı ticaretinin büyüklüğünün ve yaygınlığının; etkin, uygun ve kapsamlı yerel ve milletler arası tepki ve cevap vermeyi gerektiren, halk sağlığı için ciddi sonuçları ile küresel bir sorun olan tütün kaynaklı salgın hastalıkların yayılmasına katkıda bulunduğundan *ciddi endişe duyarak;*

Ayrıca tütün ürünlerinin yasadışı ticaretinin, tütün kontrolünü güçlendirmek için alınmış fiyat ve vergi önlemlerinin etkisini azalttığını ve böylece tütün ürünlerine erişilebilirliği ve tütün ürünlerinin alım gücünü artırdığını *bilerek;*

Yasadışı ticareti yapılan tütün ürünlerine erişilebilirlik ve bunların alım gücündeki artışın; gençler, yoksullar ve diğer korunmasız grupların sağlığı ve refahı üzerindeki olumsuz etkilerinden *ciddi kaygı duyarak*;

Gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş döneminde olan ülkelerde, tütün ürünlerindeki yasadışı ticaretin orantısız ekonomik ve sosyal çıkarımları ve sonuçları hakkında *ciddi bir şekilde endişe duyarak*;

Tütün ürünlerinin her türlü yasadışı ticaretini engellemek için uygun ulusal, bölgesel ve uluslar arası önlemleri planlamak ve uygulamak için bilimsel, teknik ve kurumsal bir kapasite ve yeterlilik geliştirme ihtiyacının *farkında olarak*;

Özellikle gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş döneminde olan ülkelerde tütün ürünlerinin her türlü yasadışı ticaretini önlemek amacıyla Tarafların becerilerini geliştirmek için kaynaklara ve ilgili teknolojileri erişiminin çok önemli olduğunu *bilerek*;

Ayrıca yasal ticareti kolaylaştırmak için serbest ticaret bölgeleri kurulmuş olmasına rağmen, bu tür bölgelerin hem kaçak ürünlerin yasadışı geçişlerine hem de yasadışı tütün ürünlerinin üretimine ilişkin tütün ürünlerinin yasadışı ticaretinin küreselleştirilmesini kolaylaştırmak amacıyla kullanıldığını *bilerek;*

Ayrıca tütün ürünleri yasadışı ticaretinin Tarafların ekonomilerini sarstığını ve istikrar ve güvenliğini olumsuz yönde etkilediğini *bilerek;*

Ayrıca tütün ürünlerinin yasadışı ticaretinin, devlet hedefleriyle de çatışan uluslar ötesi suç faaliyetlerini finanse etmek için kullanılan kârlar oluşturduğunun *farkında olarak;*

Tütün ürünlerinin yasadışı ticaretinin sağlık hedeflerini ortadan kaldırdığını, sağlık sistemleri üzerinde ilave baskıya neden olduğunu ve Tarafların ekonomilerinde kayıplara sebebiyet verdiğini dile getirerek;

Yasadışı tütün ürünleri ticaretinin Tarafların sağlık hedeflerini sarstığını, sağlık sistemlerine ek yük getirdiğini ve ekonomilerinde gelir kayıplarına neden olduğunu *bilerek*;

Halk sağlığı politikalarını tütün kontrolüne yönelik oluşturmayı ve uygulamayı kabul eden Tarafların bu politikaları, ulusal hukuka göre tütün endüstrisinin ticari ve diğer çıkarlarından koruyacak şekilde faaliyet göstereceği DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin madde 5.3'ün önemini *dikkate alarak*;

Tütün ürünlerinin yasadışı ticaretiyle savaşan stratejileri ortadan kaldıran veya bozan tütün endüstrisinin çabalarına karşı tetikte olma ve tütün ürünlerinin yasadışı ticaretiyle savaşmak için uygulanan stratejiler üzerinde olumsuz etkiye sahip olan tütün endüstrisi faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olma ihtiyacını *vurgulayarak*;

Uluslararası seyahat edenler tarafından vergisiz ve gümrüksüz tütün ürünü satışı ve/veya ithalatını, uygun görüldüğü şekilde, engelleyecek veya kısıtlayacak şekilde Tarafları destekleyen DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin madde 6.2'sinin önemini *dikkate alarak*;

Ayrıca uluslararası transit ve sevkiyat halindeki tütün ve tütün ürünlerinin yasadışı ticaret için bir kanal bulduğunu *bilerek;*

Tütün ürünlerinin yasadışı ticaretini önlemek ve bununla mücadele etmek için etkin eylemin, uygun durumlarda, tütün, tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının yasadışı ticareti dâhil olmak üzere yasadışı ticaretin bütün yönlerine kapsamlı bir uluslar arası yaklaşım ve bu hususlarda yakın bir işbirliği gerektirdiğini *dikkate alarak;*

Uluslar ötesi Organize Suça karşı Birleşmiş Milletler Anlaşması, Yolsuzluğa karşı Birleşmiş Milletler Anlaşması ve Narkotik İlaçlar ve Psikotropik Maddelerin Yasadışı Trafiğine ilişkin Birleşmiş Milletler Anlaşması gibi diğer ilgili uluslararası anlaşmaların önemi ve bu Anlaşmalara yönelik olarak, uygun olduğunda, Tarafların uygulamak zorunda olduğu sorumluluklar, bu Anlaşmaların yasadışı tütün, tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarına ilişkin ilgili hükümlerini *hatırlatarak ve vurgulayarak* ve henüz bu Anlaşmaların Tarafları olmayan Taraflarını bu şekilde düşünmelerini *teşvik ederek*;

DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin Anlaşma Sekreterliği ve Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi, Dünya Gümrük Organizasyonu ve uygun olan diğer kurumlar arasında güçlü bir işbirliğinin oluşturulması gerekliliğini *bilerek*;

Diğer noktaların yanı sıra, Tarafların bildiği, kaçakçılık ve yasadışı üretim dâhil tütün ürünlerinin tüm yasadışı ticaretinin her türlü formunu önlemenin bulunduğu DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin 15. Maddesinin tütün kontrolünün temel bir öğesi olduğunu *hatırlayarak*; ve

Bu Protokol'ün fikri mülkiyet haklarına ilişkin konuları ele almadığını *belirterek*; ve

DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesine kapsamlı bir protokol ilavesi yapmanın, tütün ürünlerinin yasadışı ticareti ve onun ağır sonuçları ile mücadele etmenin güçlü ve etkili bir yolu olacağı konusunda *ikna olmuş olarak*,

Aşağıdaki şekilde mutabık kalmışlardır:

BÖLÜM I: GİRİŞ

MADDE 1

TERİMLERİN KULLANIMI

1. "Aracılık", ücret veya komisyon karşılığında müzakere sözleşmeleri, alım veya satışta olduğu gibi diğerleri için aracı olarak davranmayı ifade etmektedir.

2. "Sigara", içmek için sigara kâğıdı ile sarılmış kıyılmış tütün rulosu anlamına gelmektedir. Bu tanım kâğıt ya da yaprakla sarılabilen bidis, ang hoon ya da benzer diğer ürünleri içermemektedir. Madde 8'in amacına yönelik olarak, "sigara" sigara yapma amaçlı kıyılmış "sarmalık tütünü" de içermektedir.

3. "El koyma", uygulanabildiği yerde hakkın kaybedilmesini de içeren şekilde mahkeme veya diğer yetkili merci emri ile mülkiyetin kalıcı olarak kaybedilmesini ifade etmektedir.

4. "Kontrollü teslimat" soruşturulması ve suça dâhil olan kişilerin tespit edilmesi için yetkili mercilerin bilgisi ve gözetimi dâhilinde bir veya daha fazla Devletin bölgesi üzerinden, boyunca veya bölgesine geçiş yapacak şekilde yasadışı veya şüpheli teslimata izin verilmesine ilişkin tekniği ifade etmektedir.

5. "Serbest bölge", Tarafın sunulan ürünlerin ithal vergileri ve vergiler dikkate alındığında Gümrük bölgesi dışında kabul edilen bölgesinin ilgili kısmıdır.

6. "Yasadışı ticaret" üretim, sevkiyat, tahsilat, sahip olma, dağıtım, satış veya satın alma gibi faaliyetleri kolaylaştırmak amacıyla yapılan her türlü uygulama veya fiil dâhil olmak üzere bu tür faaliyetlere ilişkin kanunen yasaklanmış her türlü uygulama veya fiil anlamına gelmektedir.

7. "Ruhsat", gerekli başvurunun veya diğer evrakların yetkili makama sunulmasına müteakip, yetkili makam tarafından verilen izin anlamına gelmektedir.

8. (a) "Üretim ekipmanı", sadece tütün ürünleri üretimi için tasarlanan veya uyarlanan, üretim sürecinin ayrılmaz parçası olan makineleri ifade etmektedir.[1]

[1] Taraflar, mümkün olduğunda Dünya Gümrük Örgütünün Uyumu Sağlanmış Mal Kodlaması ve Tanımlama Sistemine yapılmış referansı dâhil edebilirler.

(b) Üretim ekipmanı bağlamında "herhangi bir parçası", tütün ürünlerinin üretiminde kullanılan üretim ekipmanlarında benzersiz olan tanımlanabilir parçayı ifade etmektedir.

9. "Taraf", içerik tarafından aksi belirtilmedikçe işbu Protokol'ün Tarafını ifade etmektedir.

10. "Kişisel veri", tanımlanmış veya tanımlanabilir kişiye ait bilgilerdir.

11. "Bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu", bazı egemen devletlerden oluşan ve Üye Devletler üzerinde bağlayıcı etkiye sahip olacak şekilde ilgili konularda karar verme yetkisini de içerecek şekilde Üye Devletlerinin bir dizi konuda yetkinlik verildiği kuruluşu ifade etmektedir.[22]

12. "Arz zinciri", tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının üretimini; tütün ürünlerinin ve üretim ekipmanlarının ithalatını veya ihracatını içermektedir ve ilgili olan hallerde Taraflarca karar verilmesi halinde aşağıda belirtilen faaliyetlerden birini veya daha fazlasını da içerebilmektedir;

(a) tütün ürünlerinin perakendeciliği;

(b) geleneksel küçük ölçekli çiftçiler ve üreticiler haricinde tütün yetiştirme;

(c) tütün ürünlerinin veya üretim ekipmanlarının ticari miktarlarının taşınması; ve

(d) tütün ve tütün ürünlerinin veya üretim ekipmanlarının toptan satışı, aracılığı, depolanması veya dağıtımı.

13. "Tütün ürünleri", sigara, emme, çiğneme veya buruna çekme amaçlı üretilen ve hammadde olarak tamamen veya kısmen yaprak tütünden yapılan ürünlerdir.

14. "İzleme ve takip", madde 8'de belirtilen arz zinciri boyunca gerçekleştirilen güzergâh veya hareketlerin yetkili merciler veya bunlar adına faaliyet gösteren kişiler tarafından sistematik olarak izlenmesi ve tüm bu eylemlerin yeniden okunabilmesidir.

MADDE 2

PROTOKOL VE DİĞER ANLAŞMALAR VE YASAL BELGELER ARASINDAKİ İLİŞKİ

1. DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin protokollerine uygulanan hükümleri bu Protokol için geçerli olacaktır.

2. DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin 2. maddesinde bahsi geçen anlaşma türlerini akdeden Protokol'ün Tarafları, bu tür anlaşmaları Taraflar Toplantısına Sözleşme Sekretaryası aracılığı ile iletecektir.

3. İşbu Protokol'de yer alan hiçbir husus, herhangi bir Taraf açısından tütün ürünlerinin yasadışı ticaretinin önlenmesinde daha etkili olduğu düşünülen ve ilgili Taraf için yürürlükte olan diğer uluslararası anlaşma veya akitlere uygun olan haklarını ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

4. İşbu Protokol'de yer alan hiçbir husus, Uluslar ötesi Organize Suça karşı

[2] Uygun görülen yerde, ulusal ya da iç eşit olarak bölgesel entegrasyon kuruluşlarına atfedilecektir

Birleşmiş Milletler Anlaşmasını da içerecek şekilde Tarafların uluslar ötesi yasadan doğan haklarını, yükümlülüklerini ve sorumluluklarını etkilemeyecektir.

MADDE 3

HEDEF

İşbu Protokol'ün hedefi, DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin 15. Maddesinin hükümleri uyarınca tütün ürünleri yasadışı ticaretinin her türlü şeklini önlemektir.

BÖLÜM II: GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

MADDE 4

GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

1. DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin 5. maddesinin hükümlerine ilaveten, Taraflar:

(a) İşbu Protokol'ün hükümleri ile kapsanan malların yasadışı ticaretini engellemek, yıldırmak ve caydırmak, tespit etmek, soruşturmak ve kovuşturmak için bu tür malların arz zincirini kontrol etmek veya düzenlemek için etkin önlemler alacak ve uygulayacaktır ve bu amaca yönelik olarak diğerleri işbirliği içinde olacaktır;

(b) İşbu Protokol tarafından kapsanan malların yasadışı ticaretinin her türlü şeklini önlemek, caydırmak, tespit etmek, soruşturmak, kovuşturmak ve engellemekten sorumlu olan gümrük memurları ve polis dâhil, yetkili mercilerinin ve hizmetlerinin etkinliğini arttırmak için ulusal kanunları uyarınca her türlü gerekli önlemleri alacaktır;

(c) İşbu Protokol'ün hedeflerine ulaşması için teknik yardım ve mali destek, kapasite artırımı ve uluslar arası işbirliğini kolaylaştırmak veya bunları elde etmek için etkin önlemleri kabul edip alacaktır ve işbu Protokol kapsamında değiş tokuşu yapılacak bilgilerin yetkili mercilerce ulaşılabilir olmasını ve bu tür bilgilerin değişimini güvenli hale getirmeyi temin edecektir;

(d) İşbu Protokol kapsamında yer alan suçları da içeren kanuna aykırı filler ile mücadele etmek amacıyla kolluk kuvvetlerinin etkinliğini arttırmak için kendi ilgili iç hukuk ve idari sistemleri ile uyumlu olarak bu Protokol'ün 14. maddesince birbirleri ile yakın işbirliği içinde çalışacaktır;

(e) Uygun durumlarda, işbu Protokol'ün etkin bir şekilde uygulanmasını teşvik etmek ve desteklemek amacıyla bu Protokol tarafından kapsanan güvenli bir bilgi değiş tokuşunda ilgili bölgesel ve uluslar arası hükümetler arası örgütleri ile işbirliği yapacak ve irtibat halinde olacaktır.

(f) Kullanımdaki araç ve kaynaklarda, çift taraflı ve çok taraflı finansman mekanizmaları ile bu Protokol'ün etkili uygulanabilmesi için mali kaynakların arttırılması için işbirliği yapılacaktır.

2. Bu Protokol hükümlerinin uygulanmasında Taraflar tütün endüstrisi ile olabilecek herhangi bir ilişki bakımından en fazla şeffaflığı sağlayacaklardır.

MADDE 5

KİŞİSEL VERİNİN KORUNMASI

Taraflar, işbu Protokolü uygularken ulusal kanuna tabi olacak şekilde ve kişisel verinin korunmasına ilişkin uluslararası standartları dikkate alarak uyruk veya ikamet ettikleri yerlere bakmaksızın bireylerin verilerini koruyacaktır.

BÖLÜM III: ARZ ZİNCİRİNİN KONTROLÜ

MADDE 6

RUHSAT, DENGİ ONAY YA DA KONTROL SİSTEMİ

1. DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin hedeflerini ulaşmak ve tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının yasadışı ticaretini önlemek bakımından, her bir Taraf, ulusal kanun uyarınca yetkili bir ulusal merci tarafından verilen bir ruhsat veya dengi onay (işbu metinde bundan sonra "ruhsat" olarak anılacaktır) ya da uygulanan kontrol sistemine göre olması hariç, herhangi bir tüzel veya gerçek kişi tarafından aşağıdaki faaliyetlerden herhangi birisinin yapılmasını yasaklayacaktır:

(a) tütün ürünleri ve üretim alet ve ekipmanlarının üretimi; ve

(b) tütün ürünlerinin ve üretim alet ve ekipmanlarının ithalatı ya da ihracatı.

2. Her bir Taraf, uygun görülen dereceye kadar ve aşağıdaki faaliyetler ulusal hukuk tarafından yasaklanmadığı sürece aşağıdaki işler ile iştigal eden her türlü tüzel ve gerçek kişilere ruhsat vermek için gayret gösterecektir:

(a) tütün ürünlerinin perakende satışı;

(b) geleneksel küçük ölçekli yetiştiriciler, çiftçiler ve üreticiler hariç tütün yetiştirilmesi;

(c) tütün ürünleri veya üretim alet ve ekipmanlarının ticari miktarlarının nakliyesi ve taşıması ve

(d) tütün ve tütün ürünlerinin ya da üretim alet ve ekipmanlarının toptan satışı, aracılığı, depolanması veya dağıtımı.

3. Etkin bir ruhsatlanma sistemini temin etmek açısından, her bir Taraf:

(a) işbu Protokol'ün hükümlerine tabi olarak ve ulusal hukuku uyarınca bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen faaliyetleri yapmak amacıyla ruhsat vermek, yenilemek, askıya almak, geri almak ve/veya iptal etmek için yetkili ulusal merci

veya merciler kuracak ya da atayacaktır;

(b) her bir ruhsat başvurusunun uygun olan durumlarda aşağıdakileri içerecek şekilde başvuru sahibi hakkında her türlü gerekli bilgiyi talep edecektir:

(i) başvuru sahibinin gerçek bir kişi olduğu durumda, tam adı, ticari ismi, ticari sicil numarası (varsa), geçerli vergi sicil numaraları (varsa) dâhil olmak üzere kimliğine ilişkin bilgiler ve tanımlamaya imkân verecek diğer her türlü bilgi;

(ii) başvuru sahibinin tüzel bir kişi olduğu durumda, tam yasal adı, ticari adı, ticari sicil numarası, kuruluş tarih ve yeri, şirket merkezinin yeri, geçerli veri sicil numaraları, kuruluş mukavelesinin veya dengi belgelerin suretleri, şirket iştirakleri, yöneticilerinin ve diğer atanmış temsilcilerin adları dâhil olmak üzere kimliğine ilişkin bilgiler ve tanımlamaya imkân verecek diğer her türlü bilgi;

(iii) başvuru sahibinin yönettiği üretim birim(ler)inin, depo mekanına ait işletmenin bulunduğu kesin mahal ve işletmenin üretim kapasitesi;

(iv) ürün tanımı, adı, varsa tescilli markası; üretim alet ve ekipmanın tasarım, marka veya modeli ve seri numarası gibi başvuru tarafından kapsanan tütün ürünlerinin ve üretim alet ve ekipmanlarının ayrıntıları;

(v) üretim alet ve ekipmanlarının kurulacağı ve kullanılacağı yerin tanımı;

(vi) sabıka kaydına ilişkin evrak veya beyanname;

(vii) ilgili işlemlerde kullanılması planlanan banka hesaplarının tam tanımı ve bilgisi ve diğer ilgili ödeme ayrıntıları; ve

(viii) tütün ürünü imalatının ya da arzının makul bir şekilde öngörülen talep ile orantılı olmasına özellikle dikkat ederek tütün ürünlerinin planlanan kullanımının ve planlanan satış pazarının tanımı;

(c) uygulanabilir durumlarda, tarh edilebilecek her türlü ruhsat harcını izleyecek ve tahsil edecek ve bunları ruhsatlama sisteminin etkin bir şekilde idaresi ve yürütülmesinde veya halk sağlığında ya da ulusal kanunlara uygun olarak diğer ilgili faaliyetlerde kullanmayı değerlendirecektir;

(d) ruhsatlama sisteminin işletiminde herhangi bir düzensiz veya hileli uygulamaları önlemek, tespit etmek ve soruşturmak amacıyla uygun önlemleri alacaktır;

(e) uygun olan durumlarda ruhsatların düzenli aralıklar ile incelenmesi, yenilenmesi, teftişi veya denetimi gibi önlemleri üstlenecektir;

(f) uygulanabilir durumlarda, ruhsatların son geçerliliği ve sonraki gerekli tekrar başvuru veya başvuru bilgilerinin güncellenmesi için bir süre belirleyecektir;

(g) ruhsat verilmiş her türlü tüzel veya gerçek kişinin işyeri adresinde herhangi bir değişiklikten veya ruhsatlanmış faaliyetlere ilişkin bilgilerdeki her türlü önemli değişiklikten yetkili ulusal idareyi önceden bilgilendirmesini zorunlu tutacaktır;

(h) ruhsatlı gerçek veya tüzel kişiler hakkında üretim ekipmanlarının edinimi veya imhasına ilişkin bilgi alındığı takdirde, uygun eylem için, yetkili mercii bildirmekle yükümlü kılacaktır; ve

(i) söz konusu üretim ekipmanının veya herhangi bir parçasının imha işleminin yetkili merci gözetiminde gerçekleşmesini sağlayacaktır.

4. Her bir Taraf, bu maddenin 3. fıkrasında yer alan uygun bilgileri önerilen ruhsat sahibinden almadan ve tayin edilmiş yetkili ulusal merciin önceden onayını olmadan, herhangi bir ruhsatın verilmeyeceğini ve/veya devredilmeyeceğini temin edecektir.

5. İşbu Protokol yürürlüğe girdikten sonraki beş yıl süresince Taraflar Toplantısı, sonraki oturumunda tütün ürünlerinin üretimi açısından önemli olan, tanımlanabilir ve etkin kontrol mekanizmasına tabi olabilen kilit çıktıları tespit etmek amacıyla kanıta dayalı araştırmanın gerçekleşmesini sağlayacaktır. Bu araştırmaya bağlı olarak Taraflar Toplantısı, uygun faaliyeti belirleyecektir.

MADDE 7

İTİNALI DEĞERLENDİRME

1. Tarafların her birisi, kendi ulusal kanunları ve DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi hedeflerine uygun olacak şekilde tütün, tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının arz zincirinde yer alan gerçek ve tüzel kişilerin aşağıda belirtilenleri gerçekleştirmesini sağlayacaktır:

(a) ticari ilişki başlamadan önce ve bu ilişki yürütülürken itinalı değerlendirmenin gerçekleştirilmesi;

(b) miktarların ilgili satış veya kullanım pazarındaki söz konusu ürünlere ilişkin taleple örtüşmesi için müşterilere yapılan satışın izlenmesi; ve

(c) müşterinin işbu Protokol'den doğan yükümlülüklerini ihlâl edecek faaliyetlere ilişkin herhangi bir delilin yetkili mercilere raporlanması.

2. Fıkra 1'e uygun olarak gerçekleştirilen itinalı değerlendirme, aşağıda belirtilenlere ilişkin bilgilerin alınması ve güncellenmesi gibi müşteri tanımlama gerekliliklerini de içerecek şekilde, uygun görüldüğü şekilde, ulusal kanun ve DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesiyle uyumlu olacaktır:

(a) gerçek veya tüzel kişinin madde 6'ya göre ruhsata sahip olması;

(b) müşterinin gerçek kişi olması halinde tam adı, ticari adı, ticaret sicil numarası (var ise), vergi sicil numaraları (var ise) ve resmi kimliğinin doğrulanmasına ilişkin bilgileri içerecek şekilde kimlik bilgileri;

(c) müşterinin tüzel kişi olması halinde tam adı, ticari adı, ticaret sicil numarası, kuruluş tarihi ve yeri, şirket merkezlerinin yeri ve şirket iş merkezi, geçerli vergi sicil numaraları, kuruluş maddeleri veya benzeri belgelerin kopyaları, kuruluşun bağlı şirketleri, yöneticilerinin ve kanuni temsilcilerinin adları, temsilcilerin adları ve diğer kimlik bilgilerine ilişkin doğrulamasını da içerecek şekilde kimlik bilgileri;

(d) tütün, tütün ürünleri veya üretim ekipmanlarının planlanan kullanımı ve planlanan satış piyasasına ilişkin açıklama; ve

(e) üretim ekipmanlarının kurulacağı ve kullanılacağı yere ilişkin açıklama.

3. Fıkra 1'e göre gerçekleştirilen itinalı değerlendirme, aşağıda belirtilenlere ilişkin bilgilerin alınması ve güncellenmesini de içerecek şekilde müşteri kimliğine ilişkin gereklilikleri de içerebilmektedir:

(a) suç kayıtlarına ilişkin belge veya beyan ve

(b) işlemlerde kullanılacak banka hesaplarına ilişkin bilgiler.

4. Taraflar, fıkra 1(c)'de raporlanan bilgilere bağlı olarak ulusal kanunlarda tanımlandığı gibi ilgili Tarafın yetki alanı dâhilindeki bir müşterinin bloke edilmiş müşteri olarak gösterimini de içerecek şekilde işbu Protokol'den doğan yükümlülüklerini yerine getirmek için tüm gerekli tedbirleri alacaktır.

MADDE 8

İZLEME VE TAKİP

1. Arz zincirini emniyet altına almak ve tütün ürünlerinin yasadışı ticaretinin araştırılmasına yardımcı olmak amacıyla, Taraflar, bu Protokol'ün yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıl içinde ulusal ve/veya bölgesel izleme ve takip sistemlerini ve DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi Sözleşme Sekretaryasında küresel bilgi-paylaşım odak noktasını içeren ve bütün Taraflarca erişilebilir olan, Taraflara sorgulama yapma ve ilgili bilgileri alma olanağı sağlayan küresel bir izleme ve takip yönetimini kurmayı kabul etmektedir.

2. Her bir Taraf bu madde uyarınca, kendi milli veya bölgesel özel ihtiyaçları ve mevcut en iyi uygulamayı dikkate alarak kendi bölgesinde üretilen veya kendi bölgesine ithal edilen bütün tütün ürünlerine yönelik kendisi tarafından kontrol edilen bir izleme ve takip sistemi tesis edecektir.

3. Etkin takip ve izlemeyi mümkün hale getirme bakımından, her bir Taraf kod veya damga gibi eşsiz, özel, güvenli ve sökülemez tanımlama işaretlerinin (işbu metinde bundan sonra eşsiz tanımlama işaretleri olacak anılacaktır) işbu Protokol'ün yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıl içinde bütün birim paket, ambalaj ve her türlü dış sigara paketlemelerinin ve Protokol'ün yürürlüğe girmesinden itibaren on yıl içinde diğer tütün ürünleri paket ve ambalajlarının üzerine konulmasını veya bunların bir parçasını olmasını temin edecektir.

4.1 3. fıkranın amaçlarına yönelik olarak her bir Taraf, küresel izleme ve takip sisteminin bir parçası olarak, tütün ürünlerinin menşeinin, uygun durumlarda sapma noktasının belirlenmesinde Taraflara yardımcı olması ve tütün ürünlerinin hareketinin ve bunların yasal durumunun izlenmesi ve kontrolü için aşağıdaki bilgilerin doğrudan veya bir bağlantı aracılığı ile erişilebilir olmasını temin edecektir:

(a) üretim tarihi ve yeri;

(b) üretim tesisi;

(c) tütün ürünleri üretiminde kullanılan makine;

(d) üretim vardiyası veya üretim zamanı;

(e) üretici ile ilişkili olmayan ilk müşterinin adı, fatura ve sipariş numarası ve ödeme kayıtları;

(f) perakende satışın planlanan pazarı;

(g) ürünün cinsi;

(h) depolama ve sevkiyat;

(i) bilinen diğer sonraki alıcının kimliği ve

(j) planlanan sevkiyat rotası, sevkiyat tarihi, sevkiyat varış yeri, ayrılış yeri ve alıcı.

4.2 (a), (b), (g) ve uygun durumlarda (f) bentlerindeki bilgiler, eşsiz tanımlama işaretlerinin parçasını teşkil edecektir.

4.3. (f) bendindeki bilgilerin işaretleme vaktinde elde olmaması halinde Taraflar, DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin 15.2(a) maddesinin hükümleri gereğince bu tür bilgilerin dâhil edilmesini gerektirecektir.

5. Bu maddede belirtilen süre sınırları dâhilinde her bir Taraf, bu maddenin 4. fıkrasında belirtilen bilgilerin üretim vaktinde veya herhangi bir üretici tarafından ilk sevkiyat esnasında ya da kendi bölgesine ithalatı esnasında kaydedilmesini gerektirecektir.

6. Her bir Taraf, bu maddenin 5. fıkrası kapsamında kaydedilen bilgilerin, bu maddenin 3. ve 4. fıkraları kapsamında gerekli olan eşsiz tanımlama işaretleri ile birlikte bir bağlantı aracılığı ile o Tarafça erişilebilir olmasını temin edecektir.

7. Her bir Taraf, bu maddenin 5. fıkrası uyarınca kaydedilen bilgilerin ve ayrıca bu maddenin 6. fıkrası uyarınca bu tür bilgileri erişilebilir kılan eşsiz tanımlama işaretlerinin Tarafça ve onun yetkili makamlarınca belirlenen veya yetkilendirilen bir formatta olmasını temin edecektir.

8. Her bir Taraf, 9. fıkranın hükümlerine tabi olarak ulusal ve/veya bölgesel bir odak noktası ile standart elektronik güvenli bir ara yüz aracılığıyla bu maddenin 5. fıkrası kapsamında kaydedilen bilgilerin talep doğrultusunda küresel bilgi-paylaşımı odak

noktası için erişilebilir olmasını temin edecektir. Küresel bilgi-paylaşım odak noktası, Tarafların tayin edilmiş yetkili ulusal mercilerinin bir listesini derleyecek ve bu listeyi bütün Taraflar için erişilebilir hale getirecektir.

9. Her bir Taraf veya tayin edilmiş ulusal yetkili makam:

(a) 4. fıkrada ana hatları ile verilen bilgilere küresel bilgi-paylaşım odak noktasında bir sorgulama yaparak vakitlice erişebilecektir;

(b) bu tür bilgileri sadece tütün ürünlerinin yasadışı ticaretinin tespit edilmesi veya kovuşturulmasında gerekli olması halinde talep edecektir;

(c) bilgileri makul olmayan nedenlerle saklamayacaktır;

(d) 4. fıkraya ilişkin bilgi taleplerine ulusal kanunları gereğince cevap verecektir; ve

(e) değişimi yapılan her türlü bilgiyi taraflarca mutabık kalındığı şekilde koruyacak ve gizli tutacaktır.

10. Her bir Taraf, üretim, ithalat ya da gümrük veya özel tüketim vergisi kontrolünden geçildiği anda tüm mali yükümlülükler, ilgili vergiler ve uygun olduğu durumda diğer yükümlülükler için uygulanabilir izleme ve takip sisteminin kapsamının daha da geliştirilmesi ve genişletilmesini gerektirecektir.

11. Taraflar, mutabık kalındığı üzere aşağıdakileri içerecek şekilde, izleme ve takip sistemleri için en iyi uygulamaları paylaşma ve geliştirme konularında diğer Taraflar ve yetkili uluslar arası örgütler ile işbirliği yapacaktır:

(a) bilgi, beceri, yeterlik ve uzmanlık dâhil olmak üzere gelişmiş izleme ve takip teknolojisinin geliştirilmesi, transferi ve ediniminin kolaylaştırılması;

(b) eğitim ve kapasite geliştirme programlarına ihtiyaç duyulduğunu ifade eden Taraflara bu tür desteğin verilmesi; ve

(c) bu maddenin 4. fıkrasında belirtilen bilgilere erişim sağlamak amacıyla birim tütün ürünleri paket ve ambalajlarını işaretlemek ve incelemek için teknolojinin daha da geliştirilmesi.

12. Bir Tarafa yüklenen yükümlülükler, tütün endüstrisi tarafından yapılmayacak veya tütün endüstrisine verilmeyecektir.

13. Her bir Taraf, izleme ve takip rejiminde görevlendirilmiş yetkili ulusal makamlarının tütün endüstrisi ve tütün endüstrisinin menfaatlerini temsil edenler ile sadece bu maddenin hükümlerinin uygulanmasında kesin surette gerektiği kadar etkileşim halinde olmasını temin edecektir.

14. Her bir Taraf, bu madde kapsamında böyle bir Tarafın yükümlülükleri ile ilişkili her türlü masrafı tütün endüstrisinin karşılamasını isteyebilir.

MADDE 9

KAYIT TUTMA

1. Taraflar, tütün, tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının arz zincirinde yer alan tüm gerçek ve tüzel kişilerin ilgili işlemlere yönelik eksiksiz ve doğru kayıtlara sahip olmasını, uygun görüldüğü durumlarda, sağlayacaktır. Bu kayıtlar, tütün ürünlerinin üretiminde kullanılan malzemelere ilişkin eksiksiz izlenebilirlik sağlamalıdır.

2. Taraflar, madde 6'ya göre ruhsat verilen kişilerin aşağıda belirtilen bilgileri yetkili mercilere sağlamasını, uygun görüldüğünde, şart koşacaktır:

(a) pazar hacimleri, eğilimleri, tahminleri hakkında genel bilgi ve diğer ilgili bilgiler; ve

(b) talep edilen tarihte ruhsat sahibinin mülkiyetinde, gözetiminde ya da stoklarında bulunan, vergili bir depoda ya da gümrük antreposunda, transit rejimi altında bulunan ya da bir sevkiyata ilişkin olan tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının talep edilen tarih itibariyle miktarı

3. İhracat amaçlı ilgili Tarafın bölgesinde satılan veya üretilen veya ilgili Tarafın bölgesinde gümrük vergisi uygulanmayacak şekilde transit veya sevkiyat hareketine tabi olan tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarına ilişkin olarak Tarafların her birisi, madde 6'ya göre, talebe istinaden, ruhsat verilen kişilerin kalkış ülkesindeki yetkili mercilere (altyapının izin verdiği kapsamda elektronik olarak) ayrılış esnasında aşağıdaki bilgileri sağlamasını, uygun görüldüğü durumlarda, şart koşacaktır:

(a) ürünlerin fiziki kontrole tabi tutulduğu son noktadan yapılan nakliyatın tarihi;

(b) gönderilen ürünlere ilişkin detaylar (marka, miktar, depo, vs.);

(c) planlanan nakliye güzergâhları ve varış noktası;

(d) ürünlerin gönderildiği gerçek veya tüzel kişinin (kişilerin) kimliği;

(e) taşıyıcının kimliğini de içerecek şekilde taşıma şekli;

(f) nakliyatın planlanan varış noktasına olan tahmini varış tarihi; ve

(g) planlanan satış veya kullanım pazarı.

4. Mümkünse her bir Taraf, ticari amaç haricinde faaliyet gösteren geleneksel yetiştiriciler hariç olacak şekilde satıcıların ve tütün yetiştiricilerinin ulusal kanuna uygun olarak dâhil oldukları işlemlere ilişkin eksiksiz ve doğru kayıtlar tutmasını sağlayacaktır.

5. Fıkra 1'in uygulanabilmesi için her bir Taraf, tüm kayıtların aşağıda belirtildiği şekilde olması için etkili yasama, yürütme, idari veya diğer tedbirleri uygulayacaktır:

(a) en az dört yıl süresince saklanması;

(b) yetkili mercilere sağlanması; ve

(c) yetkili mercilerin gerekli gördüğü formatta saklanması.

6. Her bir Taraf, uygulanabilir olması halinde ve ulusal kanuna tabi olacak şekilde bu maddeye göre tutulan tüm kayıtlardaki detayların diğer Taraflarla paylaşımı için bir sistem oluşturacaktır.

7. Taraflar, kayıt tutmaya ilişkin devamlı gelişen sistemleri paylaşırken ve geliştirirken birbirleriyle ve yetkili uluslararası organizasyonlarla işbirliği içinde olmaya gayret gösterecektir.

MADDE 10

GÜVENLİK TEDBİRLERİ VE ÖNLEYİCİ TEDBİRLER

1. Her bir Taraf, ulusal kanun ve DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin hedeflerine uygun olacak şekilde madde 6'ya tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişilerin aşağıda belirtilenleri içerecek şekilde tütün ürünlerinin sapmasını önleyecek gerekli tedbirleri almasını şart koşacaktır:

(a) yetkili mercilere raporlama:

(i) ulusal kanunda belirtilen sınır ötesi nakit havale tutarı veya sınır ötesi ayni ödemeler; ve

(ii) tüm "şüpheli işlemler"; ve

(b) tütün ürünlerinin veya üretim ekipmanlarının planlanan satış veya kullanım pazarı dâhilinde söz konusu ürünlere olan talep miktarına eşit miktarda temini.

2. Her bir Taraf, ulusal kanun ve DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin hedeflerine uygun olacak şekilde madde 6'ya tabi olan gerçek ve tüzel kişilerin gerçekleştirdikleri işlemlere ilişkin ödemelerin, sadece faturada belirtilen para biriminde ve tutarda olmasını ve sadece planlanan pazarın bulunduğu bölge dâhilindeki mali kuruluşlardan yapılan yasal ödemeler şeklinde olmasını ve diğer alternatif havale sistemlerinin kullanılmamasını sağlayacaktır.

3. Taraf, kendi yargı bölgesindeki tütün ürünlerinin imalatında kullanılan maddeler için madde 6'ya konu olan gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılan ödemelerin yalnızca para olarak ve faturadaki ile aynı miktarda ve planlanan pazar bölgesinde yerleşik mali kuruluşlardan sadece yasal ödeme yöntemleri aracılığı ile yapılmasına izin verilmesini ve başka alternatif ödeme sisteminin kullanılmamasını zorunlu kılabilir.

4. Her bir Taraf, bu maddenin gerekliliklerinin ihlali durumunda ilgili cezai, medeni veya idari yargılamalara tabi tutulmasını ve uygun görüldüğünde ruhsatın askıya alınması veya iptalini içerecek şekilde etkili, orantılı ve caydırıcı cezaların uygulanmasını sağlayacaktır.

MADDE 11

İNTERNET, TELEKOMÜNİKASYON VEYA DİĞER GELİŞEN TEKNOLOJİLER ÜZERİNDEN SATIŞ

1. Taraflar, internet-, telekomünikasyon- veya diğer gelişmekte olan teknoloji esaslı satış yöntemleri ile tütün ürünlerine ilişkin herhangi bir işleme dâhil olan gerçek ve tüzel kişilerin, işbu Protokol kapsamındaki tüm ilgili yükümlülüklere uygun hareket etmesini sağlayacaktır.

2. Taraflar, tütün ürünleri internet-, telekomünikasyon- veya diğer gelişmekte olan teknoloji esaslı satış şeklinin yasaklanabileceği hususunu dikkate almalıdır.

MADDE 12

SERBEST BÖLGELER VE ULUSLARARASI TRANSİT

1. Taraflar, işbu Protokol kendileri için yürürlüğe girdikten sonraki üç yıl içinde işbu Protokol'de sağlanan tedbirleri uygulayarak tütün ve tütün ürünlerinin serbest bölgelerde üretimi ve bunlara ilişkin işlemlere yönelik etkin kontroller uygulayacaktır.

2. Ayrıca, serbest bölgeden çıkarma esnasında tütün ürünlerinin aynı tek konteynır veya diğer benzeri taşıma birimi içinde tütün olmayan ürünlerle karıştırılması yasaktır.

3. Taraflar, ulusal kanuna uygun olacak şekilde yasadışı ticareti önlemek amacıyla işbu Protokol'ün hükümlerine uygun olacak şekilde tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının kendi bölgeleri dâhilindeki uluslararası transit veya aktarımına ilişkin tedbirleri düzenleyecek, uygulayacak, kontrol edecek ve doğrulayacaktır.

MADDE 13

GÜMRÜKSÜZ SATIŞ

1. Taraflar, DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin 6. maddesini dikkate alarak işbu Protokol'ün tüm ilgili hükümlerini göz önünde bulundurarak gümrüksüz satışlara yönelik etkin önlemleri alacaktır.

2. İşbu Protokol yürürlüğe girdikten sonraki en geç beş yıl içinde Taraflar Toplantısı, sonraki oturumunda tütün ürünlerinin gümrüksüz satışına ilişkin yasadışı ticaret kapsamının belirlenmesine yönelik kanıta dayalı araştırmanın gerçekleştirilmesini sağlayacaktır. Bu araştırmaya dayalı olarak Taraflar Toplantısı, gerekli faaliyeti başlatacaktır.

BÖLÜM IV: SUÇLAR

MADDE 14

CEZA GEREKTİREN SUÇLAR DÂHİL KANUNA AYKIRI FİİL

1. Her bir Taraf, kendi iç hukuk kanunlarının temel ilkelerine tabi olarak, iç hukuk kanunları çerçevesinde aşağıdaki fiillerin tamamının kanuna aykırı kapsamına alınması için gerekli olabilecek kanuni ve diğer tedbirleri alacaktır:

(a) bu Protokol'ün hükümlerinin aksine bir şekilde tütün, tütün ürünleri ya da üretim ekipmanlarının üretimi, toptan ticareti, aracılığı, satışı, nakliyesi, dağıtımı, depolanması, sevkiyatı, ithalat ya da ihracatı;

(b) (i) geçerli vergi, resim ve diğer harçların ödemesi yapılmadan ya da geçerli mali damgalar, eşsiz tanımlama işaretlerini ya da her türlü diğer gerekli işaret ya da etiketler olmadan tütün, tütün ürünleri ya da üretim ekipmanlarının üretimi, toptan ticareti, aracılığı, satışı, nakliyesi, dağıtımı, depolanması, sevkiyatı, ithalat ya da ihracatı;

(ii) (b)(i) fıkrasında yer almayan; tütün, tütün ürünleri ya da üretim ekipmanlarına ilişkin diğer her türlü kaçakçılık;

(c) (i) tütün, tütün ürünleri veya üretim ekipmanlarının yasadışı üretim şekli veya yanlış mali damgalar, yanlış benzersiz tanımlama işaretleri veya hatalı işaretlemeler veya etiketler içeren tütün ambalajı;

(ii) yasadışı üretilen tütün, yasadışı tütün ürünleri yanlış mali damgalar ve/veya diğer gerekli işaretlemeler veya etiketleri içeren ürünler veya yasadışı üretim ekipmanlarının toptan satışı, aracılığının yapılması, satılması, taşınması, dağıtımı, depolanması, gönderimi, ithalatı veya ihracatı;

(d) tütün ürünlerinin saklama veya değiştirerek gizleme amacıyla depolama, muhafaza etme, transit, nakliye, ithalat ve ihracat dâhil tütün ürünlerinin arz zincirinden geçişi esnasında tütün harici diğer ürünler ile karıştırılması;

(e) tütün ürünlerinin işbu Protokol'ün 12.2. maddesini ihlâl edecek şekilde tütün olmayan ürünlerle karıştırılması;

(f) işbu Protokol'ün ihlali anlamına gelecek internet gibi telekomünikasyon ya da tütün ürünleri satışları kapsamında geliştirilmiş diğer teknolojilerin kullanımı;

(g) ruhsat sahibi bir kişinin, 6. Madde uyarınca ruhsat sahibi olması gereken fakat ruhsatsız olan bir kişiden tütün, tütün ürünleri ya da üretim ekipmanlarını alması;

(h) yasadışı tütün, tütün ürünleri veya üretim ekipmanlarının ticaretini önleme, caydırma, tespit etme, araştırma veya ortadan kaldırmaya yönelik her türlü resmi görevlinin ya da yetkili memurunun görevini yapmasına engel olma;

(i) (i) yasadışı tütün, tütün ürünleri veya üretim ekipmanlarının ticaretini önleme, caydırma, tespit etme, araştırma veya ortadan kaldırmaya yönelik her türlü resmi görevliye ya da yetkili memura görevini yaparken ve kendi aleyhine suçlama hakkına karşı olmadığı zaman yanlış, yanlış yönlendirici ya da eksik bilgi içeren maddi beyanda bulunma ya da herhangi bir gerekli bilgiyi vermeme;

(ii) tütün, tütün ürünleri ya da üretim ekipmanlarının cinsi, miktarı ya da değerine ya da Protokol'de belirtilen başka bilgilere ilişkin resmi

belgelerde yanlış beyan:

(a) geçerli resim, vergi ve diğer harçların ödemesinden kaçınmak; veya

(b) yasadışı tütün, tütün ürünleri veya üretim ekipmanlarının ticaretini önleme, caydırma, tespit etme, araştırma veya ortadan kaldırmaya yönelik her türlü kontrol tedbirlerine halel getirmek amacıyla, resmi formlarda ya da Protokol'de yer alan bilgilere dair yanlış beyanda bulunma;

(iii) işbu Protokol'de belirtilen kayıtları oluşturmama veya tutmama ya da yanlış kayıt tutma; ve

(j) 2. fıkra altında cezai suç olarak belirlenen kanuna aykırı fiil sürecinin aklanması

2. Her bir Taraf, kendi iç hukukunun temel ilkelerine tabi olarak, 1. fıkrada belirtilen kanuna aykırı hangi fiillerin ya da bu Protokol'ün hükümlerine aykırı olarak yasadışı tütün, tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının ticaretine bağlı diğer hangi fiillerin cezai suçlara girdiğini belirleyecek ve bu tür tespitlerin yapılmasını temin etmek için kanuni ve gerekli olabilecek diğer tedbirleri alacaktır.

3. Taraflar, fıkra 1 ve 2'de belirtilen kanuna aykırı fillerden hangisinin fıkra 2'ye göre ceza gerektiren suç olduğu hususunda işbu Protokol'ün Sekreterliğini bilgilendirecek ve kendi kanununun kopyalarını veya fıkra 2'nin uygulanmasına neden olan açıklamaları ve söz konusu yasalardaki müteakip değişiklikleri Sekreterliğe iletecektir.

4. Tütün, tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının yasadışı ticaretine ilişkin ceza gerektirici suçlarla mücadele ederken gerçekleştirilen uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesi ve işbu Protokol'ün hükümlerinin etkin bir şekilde uygulanması için Tarafların, Taraf oldukları ilgili ulusal anlaşmaları dikkate alarak kara para aklama, karşılıklı kanuni yardım ve suçluların iadesi hakkındaki ulusal kanunlarını gözden geçirmesi gereklidir.

MADDE 15

TÜZEL KİŞİLERİN MESULİYETİ

1. Her bir Taraf, kanuni ilkeleri ile uyumlu bir şekilde, bu Protokol'ün 14. maddesi uyarınca cezai suç olarak tespit edilmiş olanlar da dâhil olmak üzere kanuna aykırı fiiller için tüzel kişilerin mesuliyetini tespit etmek için gerekli olabilecek tedbirleri alacaktır.

2. Her bir Tarafın kanuni ilkelerine tabi olarak, tüzel kişilerin mesuliyeti cezai, hukuki ya da idari olabilir.

3. Bu tür mesuliyet, ulusal kanun ve yönetmelikler ve bu Protokol'ün 14. maddesi gereğince cezai suç olarak tespit edilmiş kanuna aykırı fiile dâhil olan ya da bu tür suçları işleyen gerçek kişilerin mesuliyetine bir halel getirmeyecektir.

MADDE 16

KOVUŞTURMA VE YAPTIRIMLAR

1. Her bir Taraf, ulusal hukuku uyarınca 14. maddeye göre belirlenmiş olan cezai suçlar dâhil olmak üzere kanuna aykırı fiiller için mesul tutulan tüzel ve gerçek kişilerin, parasal yaptırımlar dâhil etkin, orantılı ve caydırıcı cezai veya cezai olmayan yaptırımlara tabi olmasını temin etmek için gerek görüldüğünde tedbirleri alacaktır.

2. Her bir Taraf, kişilerin 14. Maddede cezai suç sayılan fiiller de dâhil kanuna aykırı fiillerin kovuşturulmasına ilişkin kendi ulusal hukuku uyarınca takdir yetkisi kendisine ait olan kanuni yetkilerinin kullanılarak cezai suçlar da dâhil bu tarz kanuna aykırı fiillere yönelik kanun uygulama tedbirlerinin etkinliğinin azami seviyeye çıkarılmasını ve suç da dâhil bu tür kanuna aykırı fiillerin işlenmesinden caydırıcı tedbirlerin alınmasını temin etmeye gayret eder.

3. İşbu Protokol'de yer alan hiçbir husus, işbu Protokol'e göre düzenlenen ve ceza gerektirici suçları da içeren kanuna aykırı fiil ve uygulanan meşru savunmalar veya fiilin meşruiyetini kontrol eden diğer kanuni ilkelere ilişkin tanımı, ilgili Tarafın iç hukukunda yer aldığı ve ceza gerektiren suçları da içerecek şekilde kanuna aykırı fiilin bu kanuna göre soruşturulacağı ve cezalandırılacağı ilkesini etkilemeyecektir.

MADDE 17

EL KOYMA ÖDEMELERİ

Taraflar, iç hukukuna uygun olacak şekilde el konulan tütün, tütün ürünleri ve/veya üretim ekipmanlarının üreticisi, imalatçısı, dağıtıcısı, ithalatçısı veya ihracatçısından alınmamış olan vergilere ve harçlara eşit olan miktar üzerine vergi konulması için yetkili mercilerin yetkilendirilmesinin gerekli olduğu durumları dikkate alarak ilgili kanun koyucu ve diğer tedbirleri göz önünde bulundurmalıdır.

MADDE 18

İMHA VEYA PARÇALAMA

Tüm el konulmuş tütün, tütün ürünleri ve üretim ekipmanları, mümkün olan en kapsamlı çevre dostu yöntemler kullanılarak parçalanacak veya ulusal kanuna göre imha edilecektir.

MADDE 19

ÖZEL SORUŞTURMA TEKNİKLERİ

1. İç hukuk sisteminin temel ilkelerinin izin vermesi halinde, her bir Taraf iç hukukun olasılıkları dâhilinde ve iç hukukunun belirlediği şartlar altında; tütün, tütün

ürünleri ya da üretim ekipmanlarının yasadışı ticaretine karşı etkin bir mücadele amacıyla kendi bölgesinde yetkili mercilerce kontrollü teslimatın uygun kullanımı ve uygun addettiği durumlarda elektronik ya da diğer gözetleme ve gizli operasyonlar gibi diğer özel soruşturma tekniklerinin kullanımına izin verecek gerekli önlemleri alacaktır.

2. Madde 14 ile uyumlu olarak belirtilen cezai suçları soruşturmak amacıyla Taraflar uluslar arası seviyedeki işbirliği bağlamında bu maddenin 1. fıkrasına atıfta bulunulan teknikleri kullanmak için gerekli durumlarda ikili veya çok uluslu uygun anlaşma ya da düzenlemeleri yapmaya teşvik edilmektedir.

3. Bu maddenin 2. fıkrasında belirtildiği gibi bir anlaşma ya da düzenlemenin olmaması halinde, uluslar arası seviyede bu tür özel soruşturma tekniklerinin kullanımına dair kararlar, belirli bir vaka temelinde yapılacaktır ve gerekli durumlarda, ilgili Tarafların yetkilerinin kullanımına ilişkin mali düzenlemeleri ve anlaşmaları dikkate alacaktır.

4. Taraflar, bu alanda uluslar arası işbirliği ve yardımın önemini ve bu tür bir işbirliği ve yardıma olan ihtiyacı bilmektedir ve bu maddenin amaçlarına ulaşmak için kapasite geliştirmede birbiri ile ve uluslar arası örgütler ile işbirliği yapacaktır.

BÖLÜM V: ULUSLAR ARASI İŞBİRLİĞİ

MADDE 20

GENEL BİLGİ PAYLAŞIMI

1. Taraflar işbu Protokol'ün hedeflerine ulaşılması için, DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin bir parçası olarak, iç hukukuna tabi bir şekilde ve uygun durumlarda diğer hususların yanı sıra aşağıdaki gibi konularda ilgili bilgileri rapor edecektir:

(a) tütün, tütün ürünleri ya da üretim ekipmanlarına el konulmasının ayrıntıları, miktar, el koyma değeri, ürün cinsleri, üretim tarihi ve yerleri; ve kaçırılan vergileri toplu şekilde;

(b) tütün, tütün ürünleri ya da üretim ekipmanlarının ithalatı, ihracatı, transiti, vergili ve gümrüksüz satışları ve miktarı ya da üretim değeri;

(c) tütün, tütün ürünleri ya da üretim ekipmanlarının yasadışı ticaretindeki eğilimler, gizleme yöntemleri ve icra usulü; ve

(d) Tarafların mutabık kaldığı şekilde diğer ilgili bilgiler.

2. Taraflar, bilgi toplama ve değiş tokuşu için Tarafların kapasitesini arttırmak amacıyla birbiriyle ve yetkili uluslar arası örgütler ile işbirliği yapacaktır.

3. Taraflar, bilgiyi ileten Tarafça aksi belirtilmediği sürece bu tür bilgilerin gizli ve sadece Tarafların kullanımına yönelik olduğunu addedecektir.

MADDE 21

BİLGİ PAYLAŞIMININ UYGULANMASI

1. Yürürlükteki tüm uluslar arası antlaşma hükümlerine veya iç hukuka tabi olan Taraflar, uygun olduğu hallerde, kendi inisiyatifi ya da tütün, tütün ürünleri veya üretim ekipmanlarının yasadışı ticaretinin tespit edilmesi veya soruşturulması için gereken bu tür bilgilerin doğrulanmasını sağlayan Tarafın talebi ile aşağıdaki hususlarda bilgi alışverişi yapacaktır:

(a) ilgili gerçek ve tüzel kişilerin ruhsat kayıtları;

(b) tütün, tütün ürünleri veya üretim ekipmanlarının yasadışı ticaretine karışan gerçek ve tüzel kişilerin tanımlanması, izlenmesi ve kovuşturulması hakkında bilgi;

(c) soruşturma ve kovuşturma kayıtları;

(d) tütün, tütün ürünleri veya üretim ekipmanlarının ihracat, ithalat veya gümrüksüz yapılan satışlarının kayıtları;

(e) tütün, tütün ürünleri veya üretim ekipmanlarının ele geçirilme detayları (referans bilgisi dâhil olmak üzere uygun olduğu hallerde, ele geçirme miktarı, değeri, ürün tanımı, suça karışan varlıklar, üretimin tarihi ve yeri) ve eylem tarzı (taşıma, gizleme, nakletme ve tespit etme yöntemlerini içeren).

2. Bu madde kapsamında Taraflardan alınan bilgiler, yalnızca işbu Protokol'ün hedeflerini karşılamak için kullanılacaktır. Taraflar, bilgiyi sağlayan Tarafın mutabakatı olmadan bu tür bilgilerin aktarılamayacağını belirtebilir.

MADDE 22

BİLGİ PAYLAŞIMI: GİZLİLİK VE BİLGİLERİN MUHAFAZA EDİLMESİ

1. Her bir Taraf, madde 20, 21 ve 24'te bahsi geçen verilerin temin edildiği yetkili ulusal makamları tayin edecek ve işbu Protokol'ün Taraflarına Sözleşme Sekretaryası aracılığıyla söz konusu tayini bildirecektir.

2. İşbu Protokol kapsamında yapılacak olan bilgi değiş tokuşu, gizlilik ve mahremiyet hususlarına ilişkin iç hukuka tabi olacaktır. Karşılıklı mutabakat çerçevesinde Taraflar, değiş tokuş edilen her tür bilgiyi muhafaza edecektir.

MADDE 23

YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ: BİLİMSEL, TEKNİK VE TEKNOLOJİK KONULARDA EĞİTİM, TEKNİK YARDIM VE İŞBİRLİĞİ.

1. Taraflar, karşılıklı olarak mutabakata varıldığı şekilde işbu Protokol'ün hedeflerini yerine getirmek amacıyla bilimsel, teknik ve teknolojik hususlarda eğitim, teknik yardım ve işbirliği sağlama konusunda birbirleriyle ve/veya yetkili uluslararası ve bölgesel kuruluşlarla işbirliği halinde olacaktır. Bu tür yardımlar; bilgi toplama, kanunu yürürlüğe koyma, izleme ve takip etme, bilgi yönetimi, kişisel verilerin korunması, yasaklama, elektronik gözetim, adli analiz, karşılıklı kanuni yardım ve suçlunun ülkesine iadesi gibi alanlarda uzmanlığın ya da uygun teknolojinin aktarımını kapsayabilir.

2. Taraflar, uygun şekilde, gelişmekte olan ülke Tarafların ve ekonomileri geçiş aşamasında olan Tarafların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak bilimsel, teknik ve teknolojik hususlarda eğitim, teknik yardım ve işbirliğini geliştirmek amacıyla iki taraflı, çok taraflı ya da diğer antlaşma veya düzenlemelere girebilir.

3. Taraflar, ele geçirilen tütün ve tütün ürünlerinin coğrafi olarak kesin çıkış kaynaklarının belirlenmesine yönelik ihtimalleri geliştirmek ve araştırmak amacıyla uygun şekilde işbirliği yapacaktır.

MADDE 24

YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ: SUÇLARIN SORUŞTURMA VE KOVUŞTURULMASI

1. İç hukuk kapsamında Taraflar, tütün, tütün ürünlerinin ya da üretim ekipmanlarının yasadışı ticaret ile ilişkisi olan yasal veya tüzel kişilerin çok taraflı, bölgesel ya da iki taraflı düzenlemeler ile önlenmesi, belirlenmesi, soruşturulması, kovuşturulması ve cezalandırılmasına yönelik işbirliğini geliştirmek için uygun olduğu yerlerde gerekli bütün tedbirleri alacaktır.

2. Her bir Taraf tütün ve tütün ürünlerinin yasadışı ticaretiyle ya da üretim ekipmanlarının yasadışı ticaretiyle mücadeleye atanmış idari, düzenleyici, hukuki yürütme yetkilileri ve diğer yetkililerin (müsaade edildiği yerlerde iç hukuk uyarınca adli makamlar da dâhil olmak üzere) kendi iç hukukunda belirtildiği şekilde ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliğinin ve konuyla ilgili bilgi değiş tokuşunun yapılmasını temin edecektir.

MADDE 25

EGEMENLİĞİN KORUNMASI

1. Taraflar, işbu Protokol'den doğan yükümlülüklerini, egemen eşitlik ve Devletlerin bölgesel bütünlüğü ve diğer Devletlerin yerel işlerine müdahale etmeme ilkeleriyle uyumlu olacak şekilde gerçekleştirecektir.

2. İşbu Protokol'de yer alan hiçbir husus, Taraflardan herhangi birisine diğer bir Devletin bölgesi dâhilinde iç hukukuna göre sadece söz konusu Devletin yetkilileri tarafından gerçekleştirilebilecek olan yetki alanı uygulaması ve işlevlerin uygulanması hakkını vermemektedir.

MADDE 26

YARGI ÇEVRESİ

1. Taraflar, aşağıda belirtilen durumların meydana gelmesi halinde madde 14'te belirtilen ceza gerektirici suçlara ilişkin yargı çevresini oluşturmak için gerekli olan tüm tedbirleri uygulayacaktır:

(a) suçun söz konusu Tarafın bölgesi dâhilinde işlenmesi; veya

(b) suçun söz konusu Tarafın bayrağını taşıyan gemide işlenmesi veya suçun işlendiği tarihte ilgili Tarafın kanunlarına göre tescil edilmiş olan uçakta işlenmesi.

2. Madde 25'e bağlı olarak, Taraflar, aşağıdaki durumların meydana gelmesi halinde ceza gerektirici suçlar üzerinde kendi yargı çevresini oluşturabilecektir:

(a) suçun söz konusu Tarafın aleyhinde işlenmesi;

(b) suçun ilgili Tarafın vatandaşı veya ikameti ilgili bölgede olan yurtsuz kişi tarafından işlenmesi; veya

(c) Suçun madde 14'de belirtilenlerden biri olması ve madde 14'e göre suçun bölge dâhilinde işlenmesi görüşüyle kendi bölgesi dışında işlenmesi.

3. Madde 30'un amaçları kapsamında Taraflar, şüphelinin kendi bölgesinde olması ve kendi vatandaşlarından birisi olması nedeniyle bu kişiyi kendi ülkesine iade etmemesi halinde madde 14'e göre işlenen suç üzerinde yargı çevresini oluşturmak için gerekli olan tedbirleri kabul edecektir.

4. Taraflar, şüphelinin kendi bölgesinde olması ve söz konusu suçluyu kendi ülkesine iade etmemesi halinde madde 14'e göre işlenen suç üzerinde yargı çevresini oluşturmak için gerekli olan tedbirleri kabul edebilecektir.

5. Fıkra 1 veya 2'ye göre yargı çevresini kullanan Taraflardan birisinin bir veya daha fazla Tarafın aynı fiile ilişkin araştırma, soruşturma veya kanuni işlem gerçekleştirdiği hakkında bilgi sahibi olması veya bu durumu öğrenmesi halinde bu Tarafların yetkili mercileri, uygun görüldüğü şekilde, faaliyetlerinde koordinasyon sağlamak için birbirlerine danışacaktır.

6. Genel uluslararası yasa normlarına halel getirmeksizin, işbu Protokol, kendi iç hukukuna göre Taraflardan herhangi birisi tarafından oluşturulan yargılama yetkisinin uygulanmasını hariç tutmamaktadır.

MADDE 27

KANUNUN YÜRÜTÜLMESİNDE İŞBİRLİĞİ

1. Her bir Taraf, ilgili iç hukuk ve idari sistemleriyle tutarlı olarak aşağıdaki etkin tedbirleri kabul edecektir:

(a) madde 14 gereğince belirlenen suçların tüm yönlerine ilişkin güvenilir ve hızlı bilgi alışverişini kolaylaştırmak için yetkili makamlar, kurumlar ve hizmetler arasındaki iletişimi güçlendirmek ve gerektiğinde iletişim kanalları kurmak;

(b) yetkili makamlar, kurumlar ve hizmetler, gümrük, polis ve diğer kolluk kuvvetleri arasında etkili işbirliğini sağlamak;

(c) madde 14 gereğince belirtilen cezai suçlara ilişkin belli davalardaki soruşturmaların yürütülmesinde diğer Taraflarla işbirliği içinde olmak;

(i) bu tür suçlara karıştığından şüphelenilen kişilerin kimliği, nerede bulunduğu ve eylemleri veya ilgili diğer kişilerin yeri;

(ii) bu tür suçların işlenmesinden elde edilen mülklerin veya suç gelirinin hareketi; ve

(iii) bu tür suçlar işlenirken kullanılan veya kullanılması düşünülen mülk, ekipman veya diğer vasıtaların hareketi;

(d) analitik veya soruşturmaya ilişkin amaçlar için gereken sayı veya miktardaki maddeleri, yer geldiğinde sağlamak;

(e) yetkili makamlar, kurumlar ve hizmetler arasındaki etkili işbirliğini kolaylaştırmak ve ilgili Taraflar arasındaki iki taraflı antlaşma veya düzenlemelere tabi olan irtibat görevlilerinin atanması dâhil olmak üzere personelin ve diğer uzmanların karşılıklı olarak değiştirilmesini teşvik etmek;

(f) bu tür suçları işlerken mevcutsa faydalanılan güzergah ve taşıt, sahte kimlikler, değiştirilmiş belgeler veya sahte belgelerin ya da eylemleri gizlemek için kullanılan diğer yöntemlerin yanı sıra gerçek veya tüzel kişilerce kullanılan belirli yöntem ve metotlar konusunda diğer Taraflarla konuyla ilgili bilgi alışverişinde bulunmak,

(g) madde 14 gereğince belirlenmiş suçların, uygun görüldüğünde erkenden belirlenmesi amacıyla gereken idari önlemler ile diğer önlemlerin koordine etmek ve ilgili bilgileri alıp vermek.

2. İş bu Protokolü etkili kılmak açısından, Taraflar kanun yürütücü makamları arasında doğrudan işbirliği konulu iki veya çok taraflı antlaşma veya düzenlemeler yapacak ve eğer bu tür antlaşma ve düzenlemeler mevcutsa bunları uygun şekilde iyileştirecektir. İlgili Taraflar arasında bu tür antlaşma veya düzenlemeler yoksa Taraflar işbu Protokolü, kapsanan suçlarla ilgili olarak karşılıklı hukuki yaptırım konulu işbirliğinin esası olarak dikkate alabilir. Taraflar, yeri geldiğinde, kanun yürütücü makamları arasındaki işbirliğini güçlendirmek için uluslararası ve bölgesel kuruluşlar dâhil olmak üzere antlaşma veya düzenlemeleri tam olarak kullanacaktır.

3. Taraflar, modern teknolojinin kullanımıyla işlenen uluslararası yasadışı tütün ürünleri ticaretine cevap verme yöntemleri dâhilinde işbirliği kurmaya çalışacaktır.

MADDE 28

KARŞILIKLI İDARİ YARDIMLAŞMA

İç hukuk ve idari sistemlerle uyumlu olacak şekilde Taraflar, tütün, tütün ürünleri veya üretim ekipmanlarının yasadışı ticaretinin önlenmesi, tespit edilmesi, soruşturulması, kovuşturulması ve buna karşı mücadele edilmesine ilişkin gümrük ve diğer ilgili yasaların doğru bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla talep edilmesi halinde veya kendi inisiyatifleri çerçevesinde birbirlerine bilgi sağlayacaktır. Taraflar, ileten Tarafça aksi belirtilmedikçe söz konusu bilgilerin gizli ve sınırlı kullanıma sahip bilgiler olduğunu kabul edecektir:

(a) gösterilen etkililik kapsamında yeni gümrük vergileri ve diğer yürütme teknikleri;

(b) yeni eğilimler, tütün, tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının yasadışı ticaretinde kullanılan metot ve araçlar;

(c) tütün, tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının yasadışı ticaretine konu olarak bilinen mallar ve bu malların detaylı tarifi, paketlemesi, taşıması ve depolanmasında kullanılan metotlar;

(d) madde 14 gereğince belirlenen suçu işleyen veya bu suçun bir tarafı olan gerçek veya tüzel kişiler; ve

(e) arz zincirinin kontrolü ve diğer yürütme amaçlarına yönelik risk değerlendirmesine tayin edilmiş kurumlara yardımcı olabilecek her türlü veri.

MADDE 29

KARŞILIKLI ADLİ YARDIMLAŞMA

1. Taraflar, işbu Protokol'ün 14. maddesi uyarınca belirtilen suçlara yönelik olarak soruşturmalarda, kovuşturmalarda ve adli muamelelerde karşılıklı olarak birbirlerini en geniş hukuki yardımlaşma ile destekleyeceklerdir.

2. Karşılıklı adli yardımlaşma, talepte bulunan Taraf adına işbu Protokol'ün 15. maddesi uyarınca tüzel kişilerin sorumlu tutulabileceği suçlara ilişkin soruşturmalara, kovuşturmalara ve adli muamelelere yönelik olarak talepte bulunulan Tarafın ilgili kanunları, antlaşmaları, mutabakatları ve düzenlemeleri kapsamında en geniş şekilde sağlanacaktır.

3. Bu madde uyarınca sağlanacak olan karşılıklı adli yardım, aşağıda belirtilen amaçların herhangi biri için talep edilebilir:

(a) kişilerden kanıt ya da ifade alınması;

(b) adli belgelere ait hizmetin gerçekleştirilmesi;

(c) arama ve el koyma ve dondurmanın yerine getirilmesi;

(d) nesneler ve alanların teftiş edilmesi;

(e) bilgi, kanıt maddeleri ve uzman değerlendirmelerinin sağlanması;

(f) hükümete, bankaya, mali, şirketlere veya işletmelere ait kayıtlar dâhil ilgili belgelerin ve kayıtların orijinallerinin ya da onaylı nüshalarının temini;

(g) suç, mülkiyet, vasıtalar ya da diğer şeylerden elde edilmiş gelirlerin kanıt amaçları doğrultusunda belirlenmesi ve izlenmesi;

(h) talepte bulunan Tarafta kişilerin gönüllü olarak mahkeme huzuruna çıkmalarınının kolaylaştırılması;

(i) talepte bulunulan Tarafın iç hukukuna aykırı düşmeyen her tür diğer yardımlar.

4. Bu maddenin hükümleri, karşılıklı adli yardımlaşmayı tamamen ya da kısmen yöneten veya yönetecek olan iki taraflı veya çok taraflı herhangi bir antlaşma nezdinde bulunan yükümlülükleri etkilemeyecektir.

5. Söz konusu Taraflar, karşılıklılık temelinde, bir adli yardımlaşma sözleşmesi ya da hükümetler arası bu tür bir anlaşma ile birbirlerine bağlı değillerse, bu maddenin 6 ila 24 arasındaki fıkraları, bu maddeyi müteakip olarak yapılan taleplere uygulanmayacaktır. Tarafların böyle bir antlaşmayla birbirlerine bağlı olmaları ve söz konusu yerde bu maddenin 6 ila 24. fıkralarına başvurmama konusunda anlaşmaları durumunda, söz konusu anlaşmanın ilgili hükümleri uygulanacaktır. İşbirliğini kolaylaştırmaları durumunda Tarafların bu fıkralara başvurmaları şiddetle tavsiye edilir.

6. Taraflar, karşılıklı adli yardımlaşma için talepleri alma ve bunları ya yerine getirme ya da bu kapsamda ilgili başka yetkili mercilerine gönderme hususlarında sorumluluğu ve yetkiyi üstlenecek merkezi bir yetkili tayin edecektir. Bir Tarafın, farklı bir karşılıklı adli yardımlaşma sistemi ile özel bir bölgesinin ya da toprağının olması durumunda bu Taraf, söz konusu bölge ya da toprak için aynı işleve sahip olacak ayrı bir merkezi yetkili tayin edebilecektir. Merkezi yetkililer, alınan taleplerin hızlı ve doğru bir biçimde icra edilip iletildiğinden emin olacaktır. Merkezi yetkilinin, uygulaması için yetkili bir mercie teklif göndermesi durumunda, yetkili merci tarafından gönderilen teklifin hızlı ve doğru bir biçimde icra edilmesi merkezi merci tarafından desteklenecektir. Her bir Taraf, bu amaç doğrultusunda tayin edilmiş merkezi yetkilinin Protokol'üne yönelik giriş, kabul, onay, resmi doğrulama ya da onaylama zamanında Sözleşme Sekretaryası Başkanını bilgilendirecektir. Karşılıklı adli yardımlaşma hususu için taleplerin aktarılması ve buna ilişkin herhangi bir haberleşme, Taraflarca tayin edilmiş merkezi merciiler arasında gerçekleştirilecektir. Bu gereklilik, mümkün olması halinde uygun uluslararası kuruluşlar vasıtasıyla Tarafların mutabık olduğu yerlerde acil koşullarda bu tür taleplerin ve iletişimlerin diplomatik yollarla söz konusu Tarafa yönlendirilmesini ve mümkünse Tarafın herhangi bir hakkına zarar gelmemesini gerektirecektir.

7. Talepler; yazılı olarak ya da herhangi bir şekilde yazılı bir kaydın oluşturulmasının mümkün olduğu yerlerde Tarafa gerçeklik sağlayacak olan koşullar altında talepte bulunulan Tarafa kabul edilebilir bir dilde yapılacaktır. Her bir Taraf için kabul edilebilir dil veya diller, Protokol'e ilişkin giriş, kabul, onay, resmi doğrulama ya da onaylama zamanında Sözleşme Sekretaryası Başkanına bilgilendirilecektir. Acil

durumlarda Tarafların anlaşmaya varmaları durumunda talepler, sözel olarak da yapılabilir, ancak hemen ardından yazılı olarak onaylanması gerekmektedir.

8. Karşılıklı adli yardımlaşma için bir talep, aşağıda belirtilenleri içerecektir:

(a) talepte bulunan merciin kimliği;

(b) taleplerin ilişkili olduğu ihtilaf konusu ile soruşturma, kovuşturma ve yasal işlemlerin doğası; soruşturma, kovuşturma ve yasal işlemi icra eden yetkilinin adı ve işlevleri ;

(c) adli belgelerin hizmet amacına ilişkin talepler açısından olanlar hariç ilgili gerçeklerin bir özeti;

(d) aranan yardımın bir açıklaması ve talepte bulunan Tarafın izlenmesini istediği herhangi prosedürün detayları;

(e) mümkün olan yerlerde ilgili kişinin kimliği, mevkii ve milliyeti;

(f) kanıtın, bilginin ya da eylemin aranma nedeni;

(g) suça ve dolayısıyla cezaya ilişkin iç hukuk hükümleri.

9. Talepte bulunulan Taraf, kendi iç hukukuna göre ya da böyle bir uygulamayı kolaylaştırabileceği zamanlarda talebin uygulanmasının gerekli gibi görünmesi durumunda ilave bilgi talebinde bulunabilir.

10. Herhangi bir talep, talepte bulunulan Tarafın içi hukukuna göre, talepte bulunulan Tarafın iç hukukuna aykırı düşmeyecek şekilde ve mümkün olduğu yerlerde talepte belirtilen prosedürler uyarınca gerçekleştirilecektir.

11. Talepte bulunan Taraf; talepte bulunulan Tarafın önceden rızası olmadan talepte belirtilenlerden ziyade soruşturmalar, uygulamalar ya da hukuki işlemler için talepte bulunulan Tarafça tedarik edilen bilgi ve kanıtları aktarmayacak ya da kullanmayacaktır. Bu fıkrada yer alan hiçbir husus, talepte bulunan Tarafın suçlanan bir kişinin aklanmasını sağlayan tutanaklı bilgileri ya da kanıtları ifşa etmesinden alıkoyamaz. Sonraki durumda ise talepte bulunan Taraf, ifşadan önce talepte bulunulan Tarafı bilgilendirecek ve bu şekilde bir talebin söz konusu olması durumunda talepte bulunulan Tarafa danışacaktır. İstisnai bir durumda önceden bir bildirinin mümkün olmaması durumunda, talepte bulunan Taraf ifşa hususunda talepte bulunulan Tarafı gecikme olmaksızın bilgilendirecektir.

12. Talepte bulunan Taraf, talebin icra edilmesine izin verecek şekilde talepte bulunulan Tarafın talebin gerçekliğini ve aslını saklı tutmasını isteyebilir. Talepte bulunulan Taraf, gizlilik gerekliliklerine uyma konusunda başarısız olursa, derhal talepte bulunan Tarafı bilgilendirecektir.

13. İç hukukun temel ilkelerine uyulduğu ve mümkün olan yerlerde, bir şahıs bir Tarafın topraklarında ise ve başka bir Tarafın adli yetkilileri tarafından bir tanık veya uzman olarak dinlenmek isterse, ilk Taraf diğer Tarafın talebiyle söz konusu şahsın talepte bulunan Tarafın topraklarında kişisel olarak bulunmasının istenmemesi ya da bulunma olanağının bulunmaması durumunda, duruşmanın video konferansla yapılmasına izin verebilir. Taraflar, duruşmanın talepte bulunan Tarafın yasal bir yetkilisi tarafından icra edilmesi ve talepte bulunulan tarafın yasal bir yetkilisinin

katılımının gerçekleşmesi hususunda mutabık olabilirler.

14. Karşılıklı adli yardımlaşma şu koşullarda reddedilebilir:

(a) talep, bu maddenin hükümlerine uygun bir şekilde yapılmazsa;

(b) talepte bulunulan Taraf, talebin icra edilmesi durumunda egemenliğinin, güvenliğinin, asayişinin ya da diğer önemli hususların zarara uğrayabileceğini düşünürse;

(c) talepte bulunulan Taraf yetkililerine, kendi yargılama hakları çerçevesinde suçun herhangi bir soruşturmaya, kovuşturmaya ya da yasal işlemlere maruz kalmış olması nedeniyle iç hukuku gereğince benzer bir suça ilişkin olarak talepte bulunulan eylemi icra etme konusunda yasak getirilirse;

(d) talebin talepte bulunulan Tarafta maksimum cezasının iki yıldan az hapis cezası veya diğer özgürlükten mahrumiyet cezalarının uygulandığı bir suçu içermesi veya talepte bulunulan Tarafın kararına göre yardım sağlanması halinde suçun önemiyle orantılı olmayacak şekilde kendi kaynakları üzerinde bir yük getirmesinde; veya

(e) karşılıklı adli yardımlaşmaya ilişkin olarak verilecek olan talep, talepte bulunulan Tarafın iç hukuk sistemine ters düşerse.

15. Karşılıklı adli yardımlaşmanın herhangi bir reddi konusunda nedenler sunulacaktır.

16. Herhangi bir Taraf, banka sırrı nedeniyle bu madde uyarınca karşılıklı adli yardımlaşmayı yerine getirmeyi reddetmeyecektir.

17. Taraflar, suçun aynı zamanda mali hususları da içerdiğinin düşünülmesi gibi tek nedeniyle karşılıklı adli yardımlaşma talebini reddedemezler.

18. Taraflar, ikili suçluluğun olmaması nedeniyle bu maddeyi müteakip karşılıklı adli yardımlaşmayı yerine getirmeyi reddedebilir. Ancak uygun gördüğü durumlarda talepte bulunulan Taraf, gerçekleştirilen fiilin talepte bulunulan Tarafın iç hukuku nezdinde suç olup olmadığına bakmaksızın takdir yetkisine karar verdiği ölçüde yardım sağlayabilir.

19. Talepte bulunulan Taraf, mümkün olan en kısa zamanda karşılıklı adli yardımlaşma konusunda talebi yerine getirecek ve talepte bulunan Tarafça önerilen ve tercihen talepte verilen nedenler kapsamında süre bitim tarihlerini mümkün olduğunca dikkate alacaktır. Talepte bulunulan Taraf, talepte bulunan Tarafın makul taleplerini, talebin ele alınmasındaki ilerlemeyi dikkate alarak cevap verecektir. Talepte bulunan Taraf, yardıma artık ihtiyacın gerekmemesi durumunda talepte bulunulan Tarafı derhal bilgilendirecektir.

20. Karşılıklı adli yardımlaşma, talepte bulunulan tarafın devam edilen soruşturmaya, kovuşturmaya ya da yasal işleyişe müdahil olması nedeniyle talepte bulunulan Tarafça ertelenebilir.

21. Bu maddenin 14. fıkrasını müteakip bir talebi reddetmeden ya da bu maddenin 20. Fıkrasını müteakip söz konusu talebin uygulamasını ertelemeden önce talepte bulunulan Taraf, gerek duyması halinde bu tür şart ve koşullara tabi olan yardımın verilip

verilmeyeceği konusunda talepte bulunan Tarafa danışacaktır. Talepte bulunan Taraf, söz konusu koşullara tabi olan yardımı kabul ederse, bu koşullara uymak zorunda kalacaktır.

22. Bir talebin yerine getirilmesi ile ilgili olağan masraflar, ilgili Taraflarca aksi yönde bir mutabakat sağlanmadığı sürece talepte bulunulan Tarafça karşılanacaktır. Talebi yerine getirmek amacıyla önemli ya da olağanüstü düzeyde harcamanın gerekmesi ya da gerekecek olması durumunda Taraflar, masrafların karşılanma şeklinin yanı sıra talebin uygulanmaya koyulacağı hüküm ve şartları belirlemek için birbirlerine danışacaklardır.

23. Herhangi bir talep olması durumunda, talepte bulunulan Taraf:

(a) iç hukukuna göre kamuya açık, hükümet kayıtlarını, belgelerini ya da bilgilerin nüshalarını talepte bulunan Tarafa temin edecektir; ve

(b) iç hukukuna göre kamuya açık olmayan, takdir yetkisi dâhilinde, tamamen, kısmen veya uygun görmesi halinde, söz konusu koşullara bağlı olarak talepte bulunan Tarafa, her türlü hükümet kayıtlarını, belgelerini ya da bilgilerin nüshalarını verebilir.

24. Taraflar, gereklilik halinde, bu maddenin hükümleri amaçlarına hizmet edecek, tatbiki mümkün etkiler verecek ya da bu hükümleri geliştirecek olan çift taraflı ya da çok taraflı anlaşmaları ya da düzenlemeleri yapma ihtimalini dikkate alacaktır.

MADDE 30

SUÇLULARIN İADESİ

1. Bu madde, aşağıdaki durumların meydana gelmesi halinde işbu Protokol'ün Madde 14'üne göre işlenmiş ceza gerektiren suçlar için geçerlidir:

(a) iade talebine maruz kalan kişinin, talepte bulunulan Tarafın bölgesi dâhilinde yerleşik olmasında ;

(b) suçlunun iadesinin talep edildiği ceza gerektiren suçun hem talepte bulunan Taraf, hem de talepte bulunulan Tarafın iç hukukuna göre ceza gerektirici nitelikte olmasında; ve

(c) suçun çift taraflı ve çok taraflı anlaşmalara veya diğer uluslararası anlaşmalara uygun olarak azami süreyle hapis cezası veya en az dört yıl hürriyetten mahrum edilen diğer şekiller veya diğer daha ciddi cezalar veya Taraflarca kabul edilecek daha az süreyle cezalandırılabilir nitelikte olmasında.

2. İşbu maddenin uygulandığı ceza gerektiren suçlar, Taraflar arasında mevcut olan suçluların iadesi anlaşmasında, suçluları iade edilebilir şeklinde sayılmış olacaktır. Taraflar, söz konusu suçları, kendi aralarında gerçekleştirilecek suçluların iadesine ilişkin tüm anlaşmalarda suçluları iade edilebilir suçlar şeklinde dâhil etmeyi kabul etmektedir.

3. Suçlu iadesini bir anlaşmanın varlığına bağlı şartlı olarak gerçekleştiren Tarafın, suçluların iadesi anlaşması yapmadığı bir başka Taraftan suçlu iadesine ilişkin bir talep

alması halinde söz konusu Taraf, bu maddenin uygulanacağı ceza gerektiren suç bağlamında işbu Protokolü, suçluların iadesinde yasal esas olarak dikkate alabilecektir.

4. Suçluların iadesini bir anlaşmaya dayanarak şartlı olarak gerçekleştirmeyen Taraflar, bu maddenin uygulandığı ceza gerektiren suçları, kendi aralarında suçluları iade edilebilir suçlar olarak dikkate alacaktır.

5. Suçluların iadesi, bu durumda uygulanacak minimum cezalandırmaya ilişkin şartlar ve talepte bulunulan Tarafın suçlu iadesini reddetme gerekçelerini de içerecek şekilde talepte bulunulan Tarafın iç hukukuna veya uygulanmakta olan suçluların iadesi anlaşmalarında belirtilen şartlara tabidir.

6. Taraflar, kendi iç hukuklarına tabi olacak şekilde bu maddenin uygulandığı ceza gerektiren suçlarda suçlu iadesi prosedürlerini hızlandıracak ve inandırıcı gereklilikleri basitleştirecektir.

7. Taraflardan herhangi birisinin kendi bölgesi dâhilindeki şüpheliyi kendi vatandaşı olduğu gerekçesiyle bu maddenin uygulandığı ceza gerektiren suçlar kapsamında iade etmemesi halinde bu kişinin iadesini talepte bulunan Tarafın isteği üzerine ilgili Taraf, kovuşturma maksadıyla ve gecikmeye mahal vermeksizin söz konusu olayı kendi yetkili mercilerine sunmakla yükümlüdür. Bu merciler, ilgili Tarafın iç hukuku kapsamında benzer yapıya sahip diğer suçlardaki gibi karar verecek ve gerekli işlemleri başlatacaktır. İlgili Taraflar, bu kovuşturmaların etkinliğini sağlamak amacıyla yargılama usulü ve kanıtlara ilişkin olarak birbirleriyle işbirliği içinde olacaktır.

8. Taraflardan herhangi birisinin kendi iç hukukuna göre suçluyu iade etme iznine sahip olması veya söz konusu kişinin iadesi veya teslim olması gözetilerek yapılan yargılama veya duruşma sonucunda uygulanan karara göre ilgili Tarafa iade edilecek olan kişinin durumuna göre kendi vatandaşını teslim etme iznine sahip olması ve söz konusu Taraf ve kişinin iadesini isteyen Tarafın bu seçeneği ve uygun görecekleri diğer şartlara göre kabul etmeleri halinde bu şartlı iade veya teslim etme, fıkra 7'de belirtilen yükümlülüğün ifa edilmesi açısından yeterli olacaktır.

9. Kararın uygulanmasını amaçlayacak şekilde suçlu iadesinin, söz konusu kişinin talepte bulunulan Tarafın vatandaşı olması nedeniyle reddedilmesi halinde talepte bulunulan Taraf, iç hukukunun izin vermesi halinde ve bu hukukun gerekliliklerine uygun olacak şekilde talepte bulunan Tarafın yapacağı uygulamaya istinaden talepte bulunan Tarafın veya bunlarla ilgili geriye kalanın iç hukukuna göre verilmiş olan kararın uygulanması hususunu dikkate alacaktır.

10. Bu maddenin uygulandığı ceza gerektirici suçların herhangi birisi nedeniyle hakkında işlemlerin gerçekleştirildiği kişi, yaşamış olduğu bölge dâhilindeki Tarafın iç hukuku tarafından sağlanan tüm hakların ve güvencelerin kullanımını da içerecek şekilde işlemlerin tüm aşamalarında adil muameleye tabi tutulmaları garanti altına alınacaktır.

11. Talepte bulunulan Tarafın görüşüne göre talebin söz konusu kişinin ırkı, cinsiyeti, dini, uyruğu, etnik kökeni veya politik görüşleri nedeniyle soruşturulması veya cezalandırılması amacı gütmesi ve bu hususta talepte bulunulan Tarafın dayanaklarının olduğu haller için işbu Protokol'de yer alan hiçbir husus, suçlunun iadesine ilişkin bir yükümlülüğü dayattığı şeklinde yorumlanamaz.

12. Taraflar, sadece suçun mali nedenler de içermesi dayanağına bağlı olarak suçlu iadesi talebini reddedemez.

13. Suçlunun iadesine ilişkin talep reddedilmeden önce talepte bulunulan Taraf,

geniş imkânlarla fikirlerini sunmak ve suçlamaya ilişkin bilgiler temin etmek amacıyla, uygun olduğunda, talepte bulunan Tarafla istişare edecektir.

14. Taraflar, suçlu iadesinin etkinliğini yerine getirmek ya da arttırabilmek amacıyla iki taraflı ve çok taraflı anlaşma veya düzenlemeleri neticelendirecektir. Taraflar üzerinde mevcut anlaşma veya hükümetler arası düzenlemenin bağlayıcı etkiye sahip olması ve Tarafların fıkra 1 ila 13 arasındaki hükümleri uygulamayı reddetmesi halinde anlaşma veya hükümetler arası düzenlemenin ilgili hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 31

SUÇLU İADESİNİ SAĞLAMAYA YÖNELİK ÖNLEMLER

1. Kendi iç hukukunun ve suçlu iade antlaşmalarının hükümlerine tabi olan talepte bulunulan Taraf, şartların kendisini yetkili kıldığına ve acil olduğuna kanaat getirmesi üzerine talepte bulunan Tarafın talebiyle iadesi istenen ve kendi topraklarında bulunan kişiyi gözaltına almak veya suçlu iade işlemlerine katılımını sağlamak için diğer gerekli önlemleri alabilir.

2. Fıkra 1 uyarınca alınan önlemler ulusal hukukla uyumlu olarak, gecikmeksizin, uygun bir şekilde talepte bulunan Tarafa bildirilecektir.

3. Bu maddenin 1. fıkrası uyarınca hakkında önlem alınan kişi aşağıdaki haklara sahip olacaktır:

(a) vatandaşı olduğu Devlet veya uyruksuz ise düzenli olarak ikamet ettiği topraklardaki Devletin en yakında bulunan müsait temsilcisi ile gecikmeksizin görüşme;

(b) o Devletin temsilcisi tarafından ziyaret edilme.

BÖLÜM VI: RAPORLAMA

MADDE 32

RAPORLAMA VE BİLGİ ALIŞVERİŞİ

1. Taraflar, Sözleşme Sekretaryası aracılığıyla işbu Protokol'ün uygulayışına ilişkin düzenli raporları Taraflar Toplantısına sunacaktır.

2. Bu raporların formatı ve içeriği Taraflar Toplantısıyla belirlenecektir. Bu raporlar, DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi düzenli raporlama belgesinin bir kısmını oluşturacaktır.

3. Bu maddenin fıkra 1'inde belirtilen düzenli raporların içeriği, diğerlerine ilaveten, aşağıdaki hususları dikkate alınarak belirlenecektir:

(a) işbu Protokolü uygulanması için alınan yasal, yönetsel, idari ve diğer önlemler hakkında bilgi;

(b) işbu Protokol'ün uygulanmasında karşılaşılan, uygun görüldüğü takdirde, her türlü kısıtlama veya engel ve bu engelleri aşmak için alınan önlemler hakkında bilgi;

(c) uygun görüldüğü takdirde, tütün ürünlerinin yasadışı ticaretini önlemeye ilişkin etkinlikler için sağlanan, alınan veya talepte bulunulan mali ve teknik yardım hakkında bilgi; ve

(d) madde 20'de belirtilen bilgiler.

İlgili verilerin Taraflar Konferansının raporlama mekanizmasının bir kısmı olarak toplanması durumunda, Taraflar Toplantısı bu işlemi tekrardan yapmayacaktır.

4. Taraflar Toplantısı, 33. ve 36. maddelerine uygun olarak gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş döneminde olan Taraflara kendi talepleri üzerine bu madde kapsamındaki yükümlülüklerini karşılamalarına yardımcı olmak için düzenlemeler yapmayı düşünecektir.

5. Bu maddeler kapsamındaki bilgilerin raporlanması gizlilik ve mahremiyet bakımından ulusal hukuka tabi olacaktır. Taraflar müştereken uzlaşıldığı üzere rapor edilen veya mübadele edilen tüm gizli bilgileri koruyacaktır.

BÖLÜM VII: KURUMSAL DÜZENLEMELER VE MALİ KAYNAKLAR

MADDE 33

TARAFLAR TOPLANTISI

1. İşbu Protokolle bir Taraflar Toplantısı oluşturulmuştur. Taraflar Toplantısının ilk oturumu işbu Protokol'ün yürürlüğe girmesini takiben Taraflar Konferansının düzenli ilk oturumunun hemen öncesi ya da sonrasında Sözleşme Sekretaryasınca düzenlenecektir.

2. Bundan sonra Taraflar Toplantısının düzenli oturumları Taraflar Konferansının düzenli oturumlarının hemen öncesi ya da hemen sonrasında Sözleşme Sekretaryasınca toplanacaktır.

3. Taraflar Toplantısının olağandışı oturumları, Toplantı tarafından gerekli görüldüğü veya herhangi bir Tarafın yazılı talepte bulunması ve talebin Sözleşme Sekretaryasınca kendilerine iletilmesinden sonra altı ay içinde Tarafların en az üçte birinin destek sunması koşulunun yerine getirilmesi ile başka zamanlarda toplanacaktır.

4. DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Konferansı Çalışma Esasları ve Mali Kuralları, Taraflar Toplantısı aksi yönde karar almadıkça işbu Protokol'ün Taraflar Toplantısı üzerinde gerekli değişiklikler yapılarak uygulanacaktır.

5. Taraflar Toplantısı, Protokol'ün uygulanmasını düzenli olarak gözden geçirecek

ve etkili bir şekilde uygulanması için gerekli kararları alacaktır.

6. Taraflar Toplantısı Protokol'e taraf olan Taraflardan Protokol'ün işleyişi ve uygulanması için gönüllü katkı payları ile diğer olası kaynakların miktarı ve mekanizmasına karar verecektir.

7. Her olağan oturumda, Taraflar Toplantısı bir sonraki olağan oturuma kadar olan mali dönem için, DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi bütçe ve iş planından bağımsız, bir bütçe ve iş planını oy birliği ile kabul edecektir.

MADDE 34

SEKRETARYA

1. Sözleşme Sekretaryası, işbu Protokol'ün Sekretaryası olacaktır.

2. Sözleşme Sekretaryasının işbu Protokol'ün sekretarya rolüne ilişkin olarak işlevleri aşağıdaki gibidir:

(a) Taraflar Toplantısı ve tüm yardımcı organların oturumları ve de Taraflar Toplantısı tarafından oluşturulmuş çalışma grupları ve diğer organlar için düzenlemeler yapmak, gerektiğinde bunlara hizmet sunmak;

(b) işbu Protokol'e uygun olarak alınan raporlar hakkında geri dönüşleri kabul ve analiz etmek, ilgili taraflara ve Taraflar Toplantısına iletmek ve geri dönüş sağlamak ve Taraflar arasında bilgi alışverişini kolaylaştırmak;

(c) işbu Protokol'e göre gerekli olan bilgilerin derlenmesi, iletilmesi ve değişiminde gelişmekte olan ülke Tarafları ve geçiş ekonomisine sahip olan Taraflar başta olmak üzere, talep üzerine, Taraflara destek ve işbu Protokol'den doğan yükümlülüklerin uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla mevcut kaynakların tanımlanması aşamasında yardım sağlamak;

(d) Taraflar Toplantısına sunma amacıyla Taraflar Toplantısı rehberliğinde işbu Protokol kapsamındaki etkinlikler üzerine raporlar hazırlamak;

(e) Taraflar Toplantısının rehberliğinde yetkili uluslararası ve bölgesel hükümetler arası kuruluşlar ve diğer organlar arasında gerekli koordinasyonu sağlamak;

(f) Taraflar Toplantısının rehberliğinde işbu Protokol'ün sekretaryası şeklindeki işlevlerini etkin olarak yerine getirmek için gerekebilecek bu tür idari veya akdi düzenlemeleri üstlenmek;

(g) Taraflar Toplantısında gözlemci olarak görevlendirilmeyi isteyen hükümetler arası organizasyonlar ve sivil toplam kuruluşlarının yapmış olduğu başvuruları, söz konusu kuruluşların tütün endüstrisiyle ilişkisi olmadığından emin olarak almak ve gözden geçirmek ve gözden geçirilmiş başvuruları Taraflar Toplantısının takdirine sunmak; ve

(h) işbu Protokol'ce belirlenmiş diğer sekreterlik işlevlerini ve Taraflar Toplantısınca belirlenecek benzer diğer işlevleri icra etmek.

MADDE 35

TARAFLAR TOPLANTISI İLE HÜKÜMETLER ARASI KURULUŞLAR ARASINDAKİ İLİŞKİLER

İşbu Protokol'ün hedefini gerçekleştirmeye yönelik olarak teknik ve mali işbirliğini sağlamak için Taraflar Toplantısı mali ve kalkınma kurumları dâhil olmak üzere yetkili uluslararası ve bölgesel hükümetler arası kuruluşlardan işbirliği talep edebilir.

MADDE 36

MALİ KAYNAKLAR

1. Taraflar işbu Protokol'ün hedefinin gerçekleştirilmesinde mali kaynakların oynadığı önemli rolü takdir etmekte ve Sözleşme hedeflerinin gerçekleştirilmesinde DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin 26. maddesinin önemini kabul etmektedir.

2. Tüm Taraflar; ulusal planları, öncelikleri ve programlarına uygun olarak işbu Protokol'ün hedefini gerçekleştirmeye yönelik ulusal etkinliklerine yönelik mali desteği sağlayacaktır.

3. Taraflar; uygun görüldüğü şekilde, işbu Protokol'ün hedeflerini karşılamak amacıyla gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş döneminde olan Tarafların kapasitesini güçlendirmeye yönelik finansman sağlamak için iki taraflı, bölgesel, alt bölgesel ve diğer çok taraflı kanalların kullanımını teşvik edecektir.

4. 18. maddeye halel getirmeksizin; ulusal hukuk ve politikalara tabi olan Tarafların, uygun olması halinde işbu Protokol'de ifade edilen hedefleri gerçekleştirmek üzere tütün, tütün ürünleri ve üretim ekipmanlarının yasadışı ticaretiyle ilgili suçlardan dolayı el konulan gelirleri kullanmaları desteklenmektedir.

5. İlgili bölgesel ve uluslararası devletlerarası kuruluşlarda, mali ve kalkınma kurumlarında temsil edilen Taraflar; bu kuruluşlardaki katılım haklarını sınırlandırmadan bu varlıkları, gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş döneminde olan Taraflara Protokol dâhilindeki yükümlülüklerini yerine getirmelerine yardımcı olmak üzere mali yardım sunmaya teşvik edecektir.

6. Taraflar aşağıdaki hususları kabul ederler:

(a) işbu Protokol dâhilindeki yükümlülüklerini karşılamaları için Taraflara yardım etmek; Protokol'ün hedefine ilişkin etkinlikler için kullanılabilir olan tüm potansiyel ve mevcut kaynaklar seferber edilmeli ve özellikle gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş döneminde olan Taraflar olmak üzere tüm Tarafların yararına

kullanılmalıdır; ve

(b) Sözleşme Sekretaryası, talep üzerine gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş döneminde olan Taraflara Protokol dâhilindeki yükümlülüklerin uygulanmasını kolaylaştırmaya yönelik mevcut fon sağlama kaynakları konusunda tavsiyede bulunacaktır.

7. Taraflar, DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin 5.3. Maddesine uygun olarak bir Tarafın işbu Protokol'ün hedeflerini elde etmeye yönelik yükümlülüklerine ilişkin her türlü masrafı tütün endüstrisinin karşılamasını isteyebilir.

8. Taraflar, iç hukukuna tabi olarak vergilerin toplanması ve tütün ürünlerindeki diğer vergi türleri aracılığı ile Protokol'ün uygulanmasını kendileri finanse etmeye çalışacaktır.

BÖLÜM VIII: ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

MADDE 37

ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

Taraflar arasında işbu Protokol'ün yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin olarak doğan anlaşmazlıkların çözümü DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin 27. maddesi ile yönetilir.

BÖLÜM IX: PROTOKOL'ÜN GELİŞTİRİLMESİ

MADDE 38

PROTOKOL'DE YAPILACAK DEĞİŞİKLER

1. Taraflardan herhangi biri işbu Protokol'e yönelik değişiklik teklif edebilir.

2. İşbu Protokol'e ilişkin değişiklikler Taraflar Toplantısı ile değerlendirilecek ve kabul edilecektir. İşbu Protokol için sunulan tüm değişikliklerin metinleri, kabul için sunulacağı oturumdan en az 6 ay önce Sözleşme Sekretaryası tarafından Taraflara iletilecektir. Sözleşme Sekretaryası, ayrıca önerilen değişiklikleri Protokolü imzalayanlara ve bilgi için de Depozitere iletecektir.

3. Taraflar, işbu Protokol'e yönelik önerilen her türlü değişiklik konusunda mutabakat yoluyla uzlaşıya varmak için her türlü çabayı sarf edecektir. Mutabakat yoluyla tüm seçenekler denenir ve anlaşma sağlanamazsa, değişiklik, son çare olarak, oturumda mevcut olan ve oy kullanan Tarafların dörtte üç çoğunluk oyu ile kabul edilecektir. Bu maddede geçen "mevcut olan ve oy kullanan Taraflar" mevcut bulunan ve kabul veya ret oyu veren Taraflar anlamına gelmektedir. Kabul edilen her türlü değişiklik, Sözleşme Sekretaryasınca değişikliği kabul için tüm Taraflara iletecek olan Depozitere bildirilecektir.

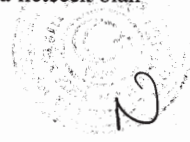

4. Değişikliğe ilişkin kabul belgeleri Depoziter tarafından saklanacaktır. Bu maddenin 3. fıkrası uyarınca onaylanan bir değişiklik, değişikliği kabul eden Taraflar için işbu Protokol Taraflarının en az üçte ikisi tarafından onaylanan kabul belgesinin Depoziter tarafından teslim alındığı tarihten sonraki 90. günde yürürlüğe girer.

5. Değişiklik, herhangi bir diğer Taraf için bahsedilen değişikliği onama belgesini Depozitere emanet ettiği tarihten sonraki 90. günde yürürlüğe girecektir.

MADDE 39

PROTOKOL EKLERİNİN KABULÜ VE DEĞİŞİKLİĞİ

1. Taraflardan herhangi biri işbu Protokol'e ek eklenmesi için teklifte bulunabilir, Protokol eklerinin değiştirilmesini teklif edebilir.

2. Ekler, yönteme ilişkin, bilimsel, teknik ya da idari konularla ilgili listeler, formlar ve diğer herhangi tanımlayıcı malzemeyle sınırlı olacaktır.

3. İşbu Protokol'ün ekleri ve de eklerdeki değişiklikler 40. Maddede belirtilen yöntemle teklif edilecek, kabul edilecek ve yürürlüğe girecektir.

BÖLÜM X: NİHAİ HÜKÜMLER

MADDE 40

ÇEKİNCELER

İşbu Protokol'e çekince konulamaz.

MADDE 41

ÇEKİLME

1. Bir Taraf için işbu Protokol'ün yürürlüğe girdiği tarihten iki yıl sonra herhangi bir zamanda, söz konusu Taraf, Depozitere yazılı bildirimde bulunarak Protokol'den çekilebilir.

2. Bu tür bir çekilme, Depoziterin çekilme bildirimini aldığı tarihten bir yıl sonra veya çekilme bildiriminde belirtilen daha sonraki bir tarihte yürürlüğe girecektir.

3. DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinden çekilen bir Taraf, DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinden çekildiği günden itibaren geçerli olmak üzere taraf olduğu işbu Protokol'den de geri çekilmiş sayılacaktır.

MADDE 42

OY KULLANMA HAKKI

1. Protokol'ün Taraflarından her biri, işbu maddenin 2. fıkrasında belirtilen durumlar hariç, bir oya sahiptir.

2. Bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşları, yetki alanlarına giren konularda, Protokol'e taraf olan üye devletlerin sayısına eşit sayıda oy kullanma hakkına sahiptir. Bu tür bir kuruluş, herhangi bir üye devlet oy kullandığı takdirde, oy kullanmayacaktır, ya da aksi olacaktır.

MADDE 43

İMZALAR

İşbu Protokol, 10 Ocak 2013 ile 11 Ocak 2013 tarihleri arasında Dünya sağlık Örgütü'nün Cenevre'deki Genel Merkezinde, daha sonra 9 Ocak 2014'e kadar New York'taki Birleşmiş Milletler Genel Merkezinde tüm Tarafların imzalarına açık olacaktır.

MADDE 44

TASDİK, KABUL, ONAY, RESMİ TEYİT VEYA KATILMA

1. İşbu Protokol, Devletlerin onayı, kabulü, uygun bulma ya da katılmalarına ve DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesine Taraf olan bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşlarının resmi teyit veya katılmalarına tabi olacaktır. Sözleşme, imzaya kapandıktan sonraki günden itibaren katılıma açık olacaktır. Onay, kabul, uygun bulma, resmi teyit veya katılma belgeleri Depoziter tarafından hıfzedilecektir.

2. Üye devletleri taraf olmayan fakat kendisi Protokol'e Taraf olan herhangi bir bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu, Protokol'ün getirdiği tüm yükümlülüklere bağlı olacaktır. Bu kuruluşların bir ya da daha fazla Üye Devletin Protokol'e taraf olduğu durumlarda, söz konusu kuruluş ve Üye Devletleri, Protokol'den kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi için üstlenecekleri sorumlulukları kararlaştıracaklardır. Bu gibi durumlarda, bahse konu kuruluş ve Üye Devletler, Protokol'den kaynaklanan haklarını aynı anda birlikte kullanamazlar.

3. Bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşları, resmi teyit veya katılma belgelerinde, Protokol'de bulunan konularla ilgili yetkilerinin kapsamını belirteceklerdir. Bu kuruluşlar, ayrıca, yetki kapsamlarında özlü bir değişiklik olması halinde, taraflara iletilmesini teminen, Depoziter'e bilgi vereceklerdir.

MADDE 45

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. İşbu Protokol, 40. onay, kabul, uygun bulma, resmi teyit veya katılma belgesinin Depoziter'e teslim edildiği tarihten sonraki 90. günde yürürlüğe girecektir.

2. Protokol'ün yürürlüğe girmesi için bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartların yerine getirilmesinden sonra Protokolü onaylayan, kabul eden veya uygun bulan ya da katılan her bir DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi Tarafı açısından Protokol; onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgesinin teslim tarihinden sonraki doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

3. Bu maddenin amaçları bakımından, bir bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu tarafından teslim edilen herhangi bir belge, söz konusu kuruluşun Üye Devletleri tarafından teslim edilen belgelere ek sayılmayacaktır.

MADDE 46

DEPOZİTER

İşbu Protokol'ün Depoziteri, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri olacaktır.

MADDE 47

ORİJİNAL METİNLER

İş bu Protokol'ün Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca orijinal metinleri aynı değerde geçerlidir ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından hıfzedilecektir.

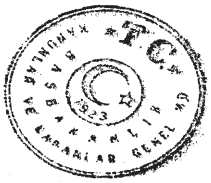

TBMM Basımevi - 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
26	1

SIRA SAYISI: 366

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda "http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic" internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **Kanun Tasarıları Yenileme Tezkeresi ve Listesi** **4**
- **1/589 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **13**
  - Gerekçesi **13**
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **14**
- **Tasarı Metni** **16**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **16**
- **Protokol Metni** **17**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *23/12/2015*
Sayı: 31853594-101-30-4142

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Ek: Liste

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
1.	1/970	Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1/367	Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	402542	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Enerjisi Mübadelesi ile İlgili Olarak Ortaya Çıkan Borca İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1/392	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1/400	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1/351	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
7.	1/375	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
8.	1/383	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1/385	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
10.	1/388	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1/406	Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1/430	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1/431	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
14.	1/436	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1/468	Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
16.	1/752	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1/828	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1/845	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1/864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1/896	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1/455	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
22.	1/616	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
23.	1/729	İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyanada Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
24.	1/793	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
25.	1/849	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1/340	Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1/967	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
30.	1/366	Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1/980	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
32.	1/889	Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1/317	Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1/851	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1/852	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1/808	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1/872	Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşmasının Gözden Geçirilmiş Statüsüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1/525	Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Kamu Yönetimi ve Kamu Personel Sisteminin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
39.	1/610	Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
40.	1/731	Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1/398	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1/868	Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1/991	Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1/1007	Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
45.	1/371	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1/880	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	**1/897**	**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**
48.	1/800	Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
49.	1/957	Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.	1/617	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.	402517	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.	402534	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
53.	397396	Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
54.	397384	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	397393	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	402524	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	402530	Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
58.	397392	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
59.	397398	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
60.	397397	Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06) nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	397400	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	402525	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında KKTC'de Bulunan Vakıf Kültür Varlıklarının Restorasyon İşlerinin Yürütülmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	397402	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsünün Konumunun ve Üzerinden Geçecek Sınır Hattının Belirlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	402516	Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	402523	Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
66.	397386	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Kanun Tasarısı
67.	397401	Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1/373	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Tarım Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
69.	1/494	Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Sağlık ve Çevre Genel Halk Komitesi Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1/377	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında ve Ötesinde Tarifeli Hava Seferlerini Düzenleyen Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
71.	1/395	Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1/361	Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında Diplomatik İlişkilerin Kurulmasına Dair Protokol ve Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında İlişkilerin Geliştirilmesine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
73.	1/776	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.	397394	Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma ve Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *17/4/2014*
Sayı: 31853594-101-891-1878

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 3/3/2014 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/589)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokol 6 Haziran 2013 tarihinde Tunus'ta imzalanmıştır.

Türkiye ile Tunus arasında imzalanan bu Protokol'ün yürürlüğe girmesi ile iki ülke arasında Akdeniz'de sualtı canlı kaynaklarının önemi vurgulanmış olup;

- Gıda güvencesi ve iktisadi gelişiminin güvence altına alınması,

- Balıkçılık ve su ürünleri politikaları ve uygulamaları koordinasyonu,

- Etkin koruma, sürdürülebilir kalkınma ve denizde yaşayan kaynakların rasyonel kullanımı ile işleme teknolojileri, balıkçılık ve su ürünlerinin geliştirilmesi vb. adına ortak projelerin uygulanması ve detaylandırılması,

- Hem kamu hem özel sektörü, ortak aktiviteleri için özellikle; balıkçılık ve çiftçilik, ürünün korunması, taşınması, işlenmesi, balık ürünlerinin pazarlanması, tarafların limanlarındaki teknelerin teknolojik ekipman ve materyallerinin üretimi ve desteği, gemi yapımı ve gemi onarımı ve benzeri konularda ortak girişimler oluşturmalarını teşvik etmek,

- Akdeniz'deki canlı kaynakların ve doğal hayatın değerlendirilmesi için orta bilimsel araştırmalar yürütmek,

- Tarafların ilgili bilimsel ve idari organları arasında teknik ve bilimsel bilgi değişimi,

- Balıkçılık ve su ürünleri alanında uzmanların eğilimi için kursların organize edilmesi,

- Su ürünleri sektörünün sürdürülebilirliği adına kapasite geliştirme ve yönetiminin iyileştirilmesi için bir programın yürütülmesi

mümkün olabilecektir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *6/5/2016*
Esas No: 1/589
Karar No: 354

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24'üncü Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz sayılmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından yenilenerek 23/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 5/2/2016 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna havale edilen Tasarı, Komisyonumuzun 26'ncı Yasama Dönemi 4/5/2016 tarihli 28'inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile; doğal kaynakların korunmasını, sürdürülebilir kalkınmayı ve Akdeniz'de canlı kaynakların rasyonel kullanımı ve balıkçılık alanında ortak bilimsel araştırma ve çalışmalar yapmayı amaçlayan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Söz konusu Protokolün 6 Haziran 2013 tarihinde Tunus'ta imzalandığı.

Bu Protokol ile; esas olarak balıkçılık ve su ürünleri politikalarının ve uygulamalarının eş güdümü, etkin koruma, sürdürülebilir kalkınma ve denizde yaşayan kaynakların rasyonel kullanımı ile işletme teknolojileri, balıkçılık ve su ürünlerinin geliştirilmesi için ortak projelerin uygulanması, kamu ve özel sektörün ortak faaliyetleri için özellikle balıkçılık ve çiftçilik, ürünün korunması, taşınması, işlenmesi, balık ürünlerinin pazarlanması, tarafların limanlardaki teknelerinin teknolojik teçhizat ve malzemelerinin üretimi ve desteği, gemi yapımı ve gemi onarımı ve benzeri konularda ortak teşebbüslerde bulunulmasının teşvik edilmesinin öngörüldüğü,

İki ülkenin bilimsel ve idari organları arasında teknik ve bilimsel bilgi değişimi, balıkçılık ve su ürünleri alanında uzmanların eğitimi için kursların düzenlenmesi, su ürünleri sektörünün sürdürülebilirliği için kapasite geliştirme ve yönetimin iyileştirilmesi için programlar yürütülmesinin amaçlandığı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan, Rize Milletvekili Hasan Karal ve Adana Milletvekili Talip Küçükcan Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Taha Özhan	*Cemalettin Kani Torun*	*Hasan Basri Kurt*
Malatya	Bursa	Samsun
Üye	Üye	Üye
Talip Küçükcan	*Mustafa Serdengeçti*	*Ziya Pir*
Adana	Aksaray	Diyarbakır
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
Mevlüt Dudu	*Fevzi Şanverdi*	*Serkan Topal*
Hatay	Hatay	Hatay
Üye	Üye	Üye
Azmi Ekinci	*Ekmeleddin Mehmet İhsanoğlu*	*Oğuz Kaan Salıcı*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Serap Yaşar	*Recep Şeker*	*Osman Aşkın Bak*
İstanbul	Karaman	Rize
(Bu raporun özel sözcüsü)		

Üye	Üye
Hasan Karal	*Halil Özcan*
Rize	Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TUNUS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ALANINDA PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TUNUS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ALANINDA PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**
MADDE 1- (1) 6 Haziran 2013 tarihinde Tunus'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Tasarının 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Tasarının 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	**MADDE 3-** Tasarının 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
B. Arınç	*A. Babacan*	*B. Atalay*
Başbakan Yardımcısı	Adalet Bakanı	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı
E. İşler	*B. Bozdağ*	*A. İslam*
Avrupa Birliği Bakanı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. Çavuşoğlu	*F. Işık*	*F. Çelik*
Çevre ve Şehircilik Bakanı	Dışişleri Bakanı	Ekonomi Bakanı
İ. Güllüce	*A. Davutoğlu*	*N. Zeybekci*
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
T. Yıldız	*A. Ç. Kılıç*	*M. M. Eker*
Gümrük ve Ticaret Bakanı	İçişleri Bakanı	Kalkınma Bakanı
H. Yazıcı	*E. Ala*	*C. Yılmaz*
Kültür ve Turizm Bakanı	Maliye Bakanı	Milli Eğitim Bakanı
Ö. Çelik	*M. Şimşek*	*N. Avcı*
Milli Savunma Bakanı	Orman ve Su İşleri Bakanı	Sağlık Bakanı
İ. Yılmaz	*V. Eroğlu*	*M. Müezzinoğlu*

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı
L. Elvan

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
TUNUS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ ALANINDA
PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti, bundan böyle Akit Taraflar olarak anılacaktır,

İki ülke arasında iyi ilişkilerin geliştirilmesi arzusu ile,

Akdeniz'de sualtı ekosisteminin temel bileşeni olan canlı kaynaklarının önemini vurgulayarak, aynı zamanda Akit Tarafların gıda güvencesi ve iktisadi gelişiminin güvenceye alınması adına,

Doğal kaynakların korunmasının sağlanması, sürdürülebilir kalkınma ve Akdeniz'de canlı kaynaklarının rasyonel kullanımı adına karşılıklı çabaların güçlendirilmesi yönünde arzularının dile getirilmesi,

Akdeniz'de balıkçılık alanında ortak bilimsel araştırma ve çalışmaların öneminin altının çizilmesi,

Eşitlik ve karşılıklı çıkar ilkeleri doğrultusunda balıkçılık ve su ürünleri alanında işbirliği için, Aşağıdaki gibi anlaşmışlardır:

MADDE 1

Kendi ulusal kanunları ve bunun yanı sıra Uluslararası Hukukun ilgili kural ve ilkeleri çerçevesinde, Akit Taraflar Akdeniz'de kendi yetki alanlarında etkin koruma, sürdürülebilir kalkınma ve denizde yaşayan kaynakların rasyonel kullanımı için balıkçılık ve su ürünleri alanında işbirliği yapacaklardır.

MADDE 2

Mevcut Protokolün uygulanması için, Akit Taraflar aşağıdaki alanlarda işbirliği yapacaklardır:

1. Balıkçılık ve su ürünleri politikaları ve uygulamaları koordinasyonu,

2. Etkin koruma, sürdürülebilir kalkınma ve denizde yaşayan kaynakların rasyonel kullanımı, bunların işleme teknolojileri, balıkçılık ve su ürünlerinin geliştirilmesi, vb. adına ortak projelerin uygulanması ve detaylandırılması,

3. Hem kamu hem özel sektörü, ortak aktiviteleri için özellikle; küçük pelajik balık ve çiftçilik ürünün korunması, taşınması, işlenmesi, balık ürünlerinin pazarlanması, tarafların limanlarındaki teknelerin teknolojik ekipman ve materyallerinin üretimi ve desteği, gemi yapımı ve gemi onarımı ve benzeri konularda ortak girişimler oluşturmalarını teşvik etmek,

4. Akdeniz'deki canlı kaynakların ve doğal hayatın değerlendirilmesi için ortak bilimsel çalışmalar ve araştırmalar yürütmek

5. Tarafların ilgili bilimsel ve idari organları arasında teknik ve bilimsel bilgi değişimi,

6. Balıkçılık ve su ürünleri alanında uzmanların eğitimi için kursların organize edilmesi,

7. Balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sürdürülebilirliği adına kapasite geliştirme ve yönetimin iyileştirilmesi için bir programın yürütülmesi.

İşbirliği alanları daha fazla çeşitlendirilebilir.

MADDE 3

İşbu protokolün uygulanmasından sorumlu Uygulayıcı Otoriteler;

1. Türkiye Cumhuriyeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı,
2. Tunus Cumhuriyeti Tarım Bakanlığıdır.

MADDE 4

İşbu protokolün hükümlerinin uygulanması için, Taraflar Türk – Tunus Ortak Balıkçılık Uygulamaları Komitesi altında aktivitelerini sürdüreceklerdir.

1. Komite Genel Müdür düzeyindeki delegasyon başkanları da dahil olmak üzere her ülkeden dörder üyeden oluşur.
2. Komite yılda bir ya da ortak onay ile belirlenen aralıklarla, dönüşümlü olarak Türkiye ve Tunus'ta toplanacaktır.

MADDE 5

Komitenin başlıca görevleri:

1. Madde 2'de belirtilen işbirliği alanlarının teşvik edilmesi için, Protokolün tamamen uygulanması hususunda her türlü çabayı sarfetmek,
2. Gerekliyse, bu Protokol ile ilgili değişiklikler için öneri sunmak,
3. Protokolün uygulanmasından doğabilecek anlaşmazlıkların giderilmesi için gerekli önlemleri almak

Komite, kararlarını "Mutabakat Zaptı" şeklinde kayıtlı tutacaktır.

MADDE 6

Bu protokoldeki hiçbir şey tarafların, sonuca bağlanmış diğer uluslararası antlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

İşbu protokolün uygulanmasından veya yorumlanmasından doğabilecek anlaşmazlık ve uyumsuzluklar komite tarafından çözüme kavuşturulacaktır. Komitenin, anlaşmazlığın başlangıcından itibaren üç ay içinde her iki Akit Tarafça da kabul gören bir çözüm bulamaması durumunda anlaşmazlık müzakereler yolu ile çözümlenecektir.

Madde 7

İşbu Protokol, Akit Tarafların ulusal mevzuatları uyarınca gerekli onay işlemlerini tamamladıklarını birbirlerine yazılı olarak, diplomatik kanallar vasıtasıyla, bildirdikleri tarihten itibaren yürürlüğe girer.

İşbu Muhtıra 5 yıllık bir süre için imzalanır ve Taraflardan biri bu sürenin bitmesinden 6 ay önce Muhtırayı sona erdirmek amacıyla diğer tarafı diplomatik kanallarla yazılı şekilde haberdar etmediği takdirde, yürürlük süresi otomatik olarak 5 yıl daha uzar.

Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızası ile işbu Muhtıra üzerinde değişiklik yapılabilir. Yapılacak değişiklikler 6. Maddede tanımlanan aynı yasal usul uyarınca yürürlüğe girer.

İşbu Protokolün ortadan kaldırılması, Protokolün hükümlerine göre gerçekleştirilen projelerin tamamlanmasını engellemez.

İşbu Anlaşma; Tunus da, 6 Haziran 2013 tarihinde, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinin her biri için iki (2) orijinal nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere düzenlenmiştir. Yorum farklılığı olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

HÜKÜMETİ ADINA

MEHMET MEHDİ EKER

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI

TUNUS CUMHURİYETİ

HÜKÜMETİ ADINA

MOHAMED BEN SALEM

TARIM BAKANI